

C 373

Norges offisielle statistikk

Official Statistics of Norway

Publ. i samarbeid med Statistisk sentralbyrå og Statistisk sentralbyrås utvalgte avdelinger

ISSN 0950-0804

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

De offentlige sektorens finanser 1988-1995

Public Sector Finances 1988-1995

De offentlige sektorers finanser 1988-1995

Public Sector Finances 1988-1995

Standardtegn i tabeller	Symbols in Tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	–
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

ISBN 82-537-4356-4

ISSN 0550-0508

Emnegruppe

12.01 Offentlige finanser og trygdeordninger

Emneord

Folketrygden

Kommuneforetak

Kommuneforvaltning

Offentlig forvaltning

Statlige foretak

Statsforvaltning

Trygdeforvaltning

Design: Enzo Finger Design

Trykk: Falch Hurtigtrykk

Forord

Denne publikasjonen inneholder finansstatistikk for stats- og kommuneforvaltningen og offentlige ikke-finansielle foretak. Finansstatistikken gir regnskapsopplysninger på en standardisert form basert på nasjonalregnskapets prinsipper og definisjoner.

I publikasjonen er det lagt vekt på å gi tidsserier for å kunne belyse utviklingen innen offentlig sektor. Publikasjonen inneholder også tabeller og figurer som viser offentlig forvaltnings utvikling og størrelse i forhold til norsk økonomi som helhet, og dessuten en del internasjonale sammenligninger.

Publikasjonen er i hovedsak en videreføring av tidligere utgaver av NOS-publikasjonen De offentlige sektorers finanser. Det er imidlertid foretatt en omfattende revisjon av statistikken for å tilfredsstillende nye internasjonale retningslinjer, og dessuten er beregningsmetodene forbedret. Revisjonen er foreløpig bare gjennomført for regnskapsårene f.o.m. 1988. Tallene i publikasjonen er derfor ikke uten videre sammenlignbare med tidligere utgaver. Reviderte tall for perioden 1978-1987 vil bli publisert i 1997.

Tallene for 1994 og 1995 er foreløpige, og for 1992 og 1993 er balanse-tallene foreløpige. For årene 1988-1991 er alle tall endelige, med unntak av kapitalslit og størrelser som er avledet av dette.

Førstekonsulent Jon Petter Nossen har ledet arbeidet med publikasjonen. Førstekonsulent Bjørn Astad har skrevet noen av tekstavsnittene, og tabellene er redigert av førstesekretær Wenche Flathaug. Ansvarlig seksjonsleder er Anna Rømo, Seksjon for offentlige finanser og kredittmarkedsstatistikk.

Statistisk sentralbyrå,
Oslo/Kongsvinger, 17. februar 1997

Svein Longva

Olav Ljones

Preface

This publication contains financial statistics for central and local government and public non-financial enterprises. The financial statistics provide accounting information in a standardized form based on the same principles and definitions as in the national accounts.

Emphasis has been attached to providing time series which can be used to study the development of the public sector. The publication also contains tables and figures which show the scale and development of general government in relation to the Norwegian economy as a whole, and some international comparisons.

The publication is for the most part a continuation of the former editions of NOS Public Sector Finances. However, an extensive revision of the statistics has been undertaken in order to incorporate new international guidelines and new methods of estimation. This revision is so far only finalized for the accounting years beginning with 1988. The figures in the publication are therefore not completely comparable to those given in former editions. Revised figures for 1978-1987 will be published in 1997.

The figures for 1994 and 1995 are provisional, and for 1992 and 1993 the balance sheet data are provisional. For 1988-1991 all figures are final, except for consumption of fixed capital and figures derived from this.

Senior executive officer Jon Petter Nossen has been in charge of preparing the publication. Senior executive officer Bjørn Astad has written parts of the text, while the tables have been edited by junior executive officer Wenche Flathaug. Responsible Head of Division is Anna Rømø, Division for public finances and credit market statistics.

Statistics Norway,
Oslo/Kongsvinger, 17 February 1997

Svein Longva

Olav Ljones

Innhold

Figurregister	9
Tabellregister	11
1. Formål	15
2. Opplegg og gjennomføring	15
2.1 Omfang	15
2.2 Statistikkgrunnlag og regnskapsprinsipper	15
3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene	17
3.1 Innsamlings- og bearbeidingsfeil	17
3.2 Intern avstemming	17
3.3 Ekstern avstemming	17
4. Begreper og kjennetegn	18
4.1 Gruppering etter institusjonell sektor	18
4.2 Artsgruppering av inntekter og utgifter	21
4.3 Formålsgruppering av utgifter	24
4.4 Gruppering av finansobjekter og avstemmingsposter	25
5. Om tabellene	27
5.1 Bruk av tabellene	27
5.2 Sammenlignbarhet med tidligere publisert statistikk	28
5.3 Om foreløpige og endelige tall	28
6. Offentlig forvaltning i Norge	28
6.1 Størrelse og utvikling av offentlig forvaltning	28
6.2 Finanspolitiske indikatorer	30
6.3 Sammensetningen av inntekter og utgifter	32
6.4 Tabeller for offentlig forvaltning	35
7. Offentlig forvaltning i Norge sammenlignet med andre land	53
7.1 Innledning	53
7.2 Noen hovedresultater	53
7.3 Tabeller med internasjonale sammenligninger	59
8. Statsforvaltningen	62
8.1 Omfang	62
8.2 Noen hovedresultater	62
8.3 Tabeller for statsforvaltningen	68
9. Kommuneforvaltningen	93
9.1 Omfang	93
9.2 Noen hovedresultater	93
9.3 Tabeller for kommuneforvaltningen	98
10. Offentlige ikke-finansielle foretak	114
10.1 Omfang	114
10.2 Noen hovedresultater	116
10.3 Tabeller for offentlige ikke-finansielle foretak	118

Vedlegg

1. Sammendrag på engelsk av kapitlene 1-5.	133
2. Standard tabellforspalte 1: Inntekter og utgifter etter art	136
3. Standard tabellforspalte 2: Totale utgifter etter formål	138
4. Standard tabellforspalte 3: Finansiell balanse pr. 31. desember inkl. avstemmingsposter	140
5. Gruppering etter institusjonell sektor	142
6. Klassifikasjon av statsforvaltningens utgifter og inntekter etter nasjonaløkonomisk art	143
7. Formålsgruppering av offentlig forvaltnings utgifter og inntekter	146
8. Statlige foretak pr. 31. desember 1994.	149

Utkomne publikasjoner

Tidligere utkommet på emneområdet.	152
De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk	154

Contents

Index of tables	13
1. Purpose	15
2. Design and implementation	15
2.1 Coverage	15
2.2 Accounting principles	15
3. Reliability of estimates and sources of error	17
3.1 Collection and processing error	17
3.2 Internal reconciliation	17
3.3 External reconciliation	17
4. Concepts and definitions	18
4.1 Classification of institutional sectors	18
4.2 Classification of income and outlays by economic type	21
4.3 Classification of outlays by function	24
4.4 Classification of financial instruments and reconciliation items	25
5. Use of the tables	27
5.1 Use of the tables	27
5.2 Comparability with previously published statistics	28
5.3 Preliminary and final figures	28
6. General government in Norway	28
6.1 Size and development of general government	28
6.2 Fiscal policy indicators	30
6.3 The structure of income and outlays	32
6.4 Tables for general government	35
7. General government in Norway compared to other countries	53
7.1 Introduction	53
7.2 Main results	53
7.3 Tables with international comparisons	59
8. Central government	62
8.1 Coverage	62
8.2 Main results	62
8.3 Tables for central government	68
9. Local government	93
9.1 Coverage	93
9.2 Main results	93
9.3 Tables for local government	98
10. Public non-financial enterprises	114
10.1 Coverage	114
10.2 Main results	116
10.3 Tables for public non-financial enterprises	118

Annexes

1. English summary of chapter 1 to 5	133
2. Standard table text column 1: Income and outlays by type	136
3. Standard table text column 2: Total outlays by function	138
4. Standard table text column 3: Financial balance sheet as per 31 December including reconciliation items	140
5. Institutional sector classification	142
6. Classification of central government income and outlays by economic type	143
7. Classification of the functions of government (COFOG)	146
8. State enterprises as per 31 December 1994	149

Publications

Previously issued on the subject	152
Recent publications in the series Official Statistics of Norway	154

Figurregister

2. Opplegg og gjennomføring	16
2.1.1 Skjematisk oversikt over omfanget av offentlig sektor	
6. Offentlig forvaltning i Norge	28
6.1.1 Realøkonomiske størrelsesmål for offentlig forvaltning i Norge i prosent av BNP og samlet sysselsetting. 1995	29
6.1.2 Finansielle størrelsesmål for offentlig forvaltning i Norge i prosent av BNP. 1995	29
6.1.3 Offentlig forvaltning, stats- og kommuneforvaltningen. Sysselsetting i normalårsverk i prosent av samlet sysselsetting. 1988 og 1995.	30
6.1.4 Offentlig forvaltning. Bruttoprodukt, konsum og totale utgifter i prosent av BNP. 1988 og 1995	30
6.2.1 Offentlig forvaltning. Nettofinansinvesteringer med og uten korreksjon for petroleumsrelaterte inntekter og utgifter, i prosent av BNP og BNP for fastlands-Norge. 1988-1995	31
6.3.1 Offentlig forvaltning. Sammensetningen av totale inntekter i 1995	32
6.3.2 Offentlig forvaltning. Sammensetningen av totale utgifter i 1995	33
6.3.3 Offentlig forvaltning. Totale utgifter i 1995 fordelt på hovedformål	33
6.3.4 Offentlig forvaltning. Løpende inntekter, løpende utgifter og sparing i prosent av BNP. 1988-1995	34
6.3.5 Offentlig forvaltning. Sparing, nettoinvestering i fast realkapital og nettofinansinvesteringer i prosent av BNP. 1988-1995	34
6.3.6 Offentlig forvaltning, stats- og kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving mv. Nettofordringer i prosent av BNP. 1988-1995	34
7. Offentlig forvaltning i Norge sammenlignet med andre land	53
7.2.1 Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1995	53
7.2.2 Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1995.	54
7.2.3 Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Grupper av EU-land. 1988-1995.	54
7.2.4 Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Noen store OECD-land utenfor Europa og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1995	54
7.2.5 Konsum i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1994 ..	55
7.2.6 Konsum i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1994	55
7.2.7 Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1994	56
7.2.8 Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1995	56
7.2.9 Sparing i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1994.	57
7.2.10 Nettofinansinvesteringer i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1995.	57
7.2.11 Nettofinansinvesteringer i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Grupper av EU-land. 1988-1995	57
7.2.12 Offentlig forvaltnings bruttogjeld i prosent av BNP. Norge og grupper av EU-land. 1988-1995.	58
8. Statsforvaltningen	62
8.2.1 Statsforvaltningen. Sammensetningen av totale inntekter i 1995	63
8.2.2 Statsforvaltningen. Sammensetningen av totale utgifter i 1995	64
8.2.3 Sammensetningen av konsum i statsforvaltningen 1988-1995. Milliarder kr.	64
8.2.4 Statsforvaltningen. Sammensetningen av overføringer til private. 1988-1995. Milliarder kr	64
8.2.5 Statsforvaltningen. Utgifter fordelt på hovedformål, i prosent av totale utgifter. 1988 og 1995	65
8.2.6 Statsforvaltningen. Sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995	66
8.2.7 Aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen og utviklingen i BNP for fastlands-Norge. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995.	66
8.2.8 Statsforvaltningen. Sparing, nettoinvesteringer i fast realkapital og nettofinansinvesteringer, i prosent av totale inntekter. 1988-1995	66
8.2.9 Statsforvaltningen. Nettofinansinvesteringer og nettofordringer ved utgangen av året, i prosent av totale inntekter. 1988-1995	67

9. Kommuneforvaltningen	93
9.2.1 Kommuneforvaltningen. Hovedgrupper av inntekter i prosent av totale inntekter. 1988-1995	93
9.2.2 Kommuneforvaltningen. Hovedgrupper av utgifter i prosent av totale utgifter. 1988-1995	94
9.2.3 Fylkeskommunenes andel av kommuneforvaltningens lønnskostnader, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. 1988-1995	95
9.2.4 Kommuneforvaltningen. Utgifter fordelt på hovedformål, i prosent av totale utgifter. 1988 og 1995.	95
9.2.5 Kommuneforvaltningen. Sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995	96
9.2.6 Aktivitetsutviklingen i kommuneforvaltningen og utviklingen i BNP for fastlands-Norge. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995	96
9.2.7 Kommuneforvaltningen. Sparing, nettoinvesteringer i fast realkapital og nettofinansinvesteringer, i prosent av totale inntekter. 1988-1995	97
9.2.8 Kommuneforvaltningen. Nettofinansinvesteringer og nettogjeld ved utgangen av året, i prosent av totale inntekter. 1988-1995	97

Tabellregister

6.	Offentlig forvaltning i Norge	28
6.1	Offentlig forvaltning. Totale utgifter, konsum, bruttoprodukt og sysselsetting. 1988-1995. Beløp i mill. kr. og prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP); sysselsetting i 1000 normalårsverk og prosent av samlet sysselsetting.	35
6.2	Offentlig forvaltning. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	36
6.3	Offentlig forvaltning. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Prosent.	38
6.4	Offentlig forvaltning. Inntekter og utgifter. 1989-1995. Prosentvis verdiendring fra foregående år for enkelte arter	39
6.5	Offentlig forvaltning. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr	40
6.6	Offentlig forvaltning. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. kr	43
6.7	Offentlig forvaltning. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Prosent.	45
6.8	Konsum i offentlig forvaltning etter formål. 1988-1995. Mill. kr	46
6.9	Konsum i offentlig forvaltning etter formål. 1988-1995. Prosent av BNP	47
6.10	Offentlig forvaltning. Påløpte skatter etter art. 1988-1995. Mill. kr. og prosent	48
6.11	Offentlig forvaltning. Påløpte bruttoskatter, overføringer til private og nettoskatter. 1988-1995. Mill. kr. og prosent av BNP	49
6.12	Offentlig forvaltning. Stønader til husholdninger etter art. 1988-1995. Mill. kr. og prosent	50
6.13	Sektor for skatteinnkreving mv. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	51
6.14	Sektor for skatteinnkreving mv. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr	52
7.	Offentlig forvaltning i Norge sammenlignet med andre land	53
7.1	Offentlig forvaltning. Totale utgifter etter land. 1988-1995. Prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP) . . .	59
7.2	Konsum i offentlig forvaltning etter land. 1988-1994. Prosent av BNP	59
7.3	Offentlig forvaltning. Løpende inntekter etter land. 1988-1995. Prosent av BNP	60
7.4	Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter etter land. 1988-1995. Prosent av BNP	60
7.5	Offentlig forvaltning. Nettofinansinvesteringer etter land. 1988-1995. Prosent av BNP	61
7.6	Offentlig forvaltning. Bruttogjeld for EU-landene og Norge. 1988-1995. Prosent av BNP	61
8.	Statsforvaltningen	62
8.1	Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	68
8.2	Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Prosent	70
8.3	Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1989-1995. Prosentvis verdiendring fra foregående år for enkelte arter	71
8.4	Statsforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr	72
8.5	Statsforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. kr	75
8.6	Statsforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Prosent	76
8.7	Konsum i statsforvaltningen etter formål. 1988-1995. Mill. kr	77
8.8	Statsforvaltningen. Lønnskostnader etter formål. 1988-1995. Mill. kr	78
8.9	Statsforvaltningen. Produktinnsats etter formål. 1988-1995. Mill. kr	79
8.10	Statsforvaltningen. Produksjonssubsidier etter formål. 1988-1995. Mill. kr	80
8.11	Statsforvaltningen. Stønader til husholdninger etter formål. 1988-1995. Mill. kr	81
8.12	Statsforvaltningen. Overføringer til ideelle organisasjoner etter formål. 1988-1995. Mill. kr	82
8.13	Statsforvaltningen. Bruttoinvestering i fast realkapital etter formål. 1988-1995. Mill. kr	83
8.14	Statskassen medregnet folketrygden. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	84
8.15	Statskassen medregnet folketrygden. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr	86
8.16	Statskassen medregnet folketrygden. Bokførte skatteinntekter etter art. 1988-1995. Mill. kr	88
8.17	Andre stats- og trygderegnskap. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	90
8.18	Andre stats- og trygderegnskap. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr	91

9.	Kommuneforvaltningen	93
9.1	Kommuneforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr.	98
9.2	Kommuneforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Prosent	99
9.3	Kommuneforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1989-1995. Prosentvis verdiendring fra foregående år for enkelte arter	100
9.4	Kommuneforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr	101
9.5	Kommuneforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. kr	103
9.6	Kommuneforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Prosent	104
9.7	Konsum i kommuneforvaltningen etter formål. 1988-1995. Mill. kr	105
9.8	Kommuneforvaltningen. Lønnskostnader etter formål. 1988-1995. Mill. kr	106
9.9	Kommuneforvaltningen. Produktinnsats etter formål. 1988-1995. Mill. kr	107
9.10	Kommuneforvaltningen. Produksjonssubsidier etter formål. 1988-1995. Mill. kr	108
9.11	Kommuneforvaltningen. Stønader til husholdninger etter formål. 1988-1995. Mill. kr	109
9.12	Kommuneforvaltningen. Overføringer til ideelle organisasjoner etter formål. 1988-1995. Mill. kr.	110
9.13	Kommuneforvaltningen. Bruttoinvestering i fast realkapital etter formål. 1988-1995. Mill. kr.	111
9.14	Kommuner. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	112
9.15	Fylkeskommuner. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr	113
10.	Offentlige ikke-finansielle foretak	114
10.1	Offentlige ikke-finansielle foretak. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr	118
10.2	Offentlige ikke-finansielle foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr	119
10.3	Statens forretningsdrift. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr	122
10.4	Statens forretningsdrift. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr	123
10.5	Statlig eide foretak. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr	125
10.6	Statlig eide foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr	126
10.7	Kommuneforetak. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr	129
10.8	Kommuneforetak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr	130

Oversikt over teksttabeller

6.	Offentlig forvaltning i Norge	28
6.2.1	Offentlig forvaltning. Nettofinansinvesteringer med og uten korreksjon for petroleumsrelaterte inntekter og utgifter. 1988-1995. Milliarder kr. og prosent av BNP og BNP for fastlands-Norge	32
7.	Offentlig forvaltning i Norge sammenlignet med andre land	53
7.2.1	Konsum i offentlig forvaltning i en del land. Prosentvis fordeling på hovedformål. 1994.	55
7.2.2	Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter etter skatteart og land, i prosent av BNP. 1994.	56
9.	Kommuneforvaltningen	93
9.2.1	Kommuneforvaltningen i alt, kommuner og fylkeskommuner. Sammensetningen av totale inntekter. 1995. Milliarder kr. og prosentfordeling.	94
10.	Offentlige ikke-finansielle foretak	114
10.2.1	Statens forretningsdrift. Utvalgte hovedtall 1988-1994. Beløp i milliarder kr	116
10.2.2	Statlig eide foretak. Utvalgte hovedtall 1988-1994. Beløp i milliarder kr.	116
10.2.3	Kommuneforetak. Utvalgte hovedtall 1988-1994. Beløp i milliarder kr.	117

Index of tables

6.	General government in Norway	28
6.1	General government. Total outlays, final consumption expenditure, gross value added and employment. 1988-1995. Million kroner and per cent of gross domestic product (GDP); employment in 1000 full-time equivalent persons engaged and per cent of total employment	35
6.2	General government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	36
6.3	General government. Income and outlays by type. 1988-1995. Per cent	38
6.4	General government. Income and outlays. 1989-1995. Percentage value change from preceding year for selected types	39
6.5	General government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner	40
6.6	General government. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner	43
6.7	General government. Total outlays by function. 1988-1995. Per cent	45
6.8	General government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Million kroner	46
6.9	General government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Per cent of GDP	47
6.10	General government. Accrued taxes by type. 1988-1995. Million kroner and per cent	48
6.11	General government. Accrued gross taxes, transfers to the private sector and net taxes. 1988-1995. Million kroner and per cent of GDP	49
6.12	General government. Transfers to households by type. 1988-1995. Million kroner and per cent	50
6.13	Sector for tax collection etc. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	51
6.14	Sector for tax collection etc. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner	52
7.	General government in Norway compared to other countries	53
7.1	General government. Total outlays by country. 1988-1995. Per cent of gross domestic product (GDP) ...	59
7.2	General government. Final consumption expenditure by country. 1988-1994. Per cent of GDP	59
7.3	General government. Current receipts by country. 1988-1995. Per cent of GDP	60
7.4	General government. Total tax revenue by country. 1988-1995. Per cent of GDP	60
7.5	General government. Net lending/borrowing by country. 1988-1995. Per cent of GDP	61
7.6	General government. Gross debt for the member countries of the European Union and Norway. 1988-1995. Per cent of GDP	61
8.	Central government	62
8.1	Central government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	68
8.2	Central government. Income and outlays by type. 1988-1995. Per cent	70
8.3	Central government. Income and outlays. 1989-1995. Percentage value change from previous year for selected types	71
8.4	Central government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner	72
8.5	Central government. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner	75
8.6	Central government. Total outlays by function. 1988-1995. Per cent	76
8.7	Central government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Million kroner	77
8.8	Central government. Wages and salaries by function. 1988-1995. Million kroner	78
8.9	Central government. Intermediate consumption by function. 1988-1995. Million kroner	79
8.10	Central government. Subsidies by function. 1988-1995. Million kroner	80
8.11	Central government. Transfers to households by function. 1988-1995. Million kroner	81
8.12	Central government. Transfers to non-profit institutions serving households, by function. 1988-1995. Million kroner	82
8.13	Central government. Gross fixed capital formation by function. 1988-1995. Million kroner	83
8.14	Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	84
8.15	Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner	86
8.16	Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Tax revenue by type. 1988-1995. Million kroner	88

8.17	Other central government and social security accounts. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	90
8.18	Other central government and social security accounts. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner.	91
9.	Local government	93
9.1	Local government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	98
9.2	Local government. Income and outlays by type. 1988-1995. Per cent	99
9.3	Local government. Income and outlays. 1989-1995. Percentage value change from preceding year for selected types	100
9.4	Local government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner	101
9.5	Local government. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner	103
9.6	Local government. Total outlays by function. 1988-1995. Per cent.	104
9.7	Local government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Million kroner	105
9.8	Local government. Wages and salaries by function. 1988-1995. Million kroner	106
9.9	Local government. Intermediate consumption by function. 1988-1995. Million kroner.	107
9.10	Local government. Subsidies by function. 1988-1995. Million kroner	108
9.11	Local government. Transfers to households by function. 1988-1995. Million kroner.	109
9.12	Local government. Transfers to non-profit institutions serving households, by function. 1988-1995. Million kroner	110
9.13	Local government. Gross fixed capital formation by function. 1988-1995. Million kroner	111
9.14	Municipalities. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	112
9.15	Counties. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner	113
10.	Public non-financial enterprises	114
10.1	Public non-financial enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner	118
10.2	Public non-financial enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner	119
10.3	Central government enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner	122
10.4	Central government enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner	123
10.5	Other state enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner	125
10.6	Other state enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner	126
10.7	Municipal enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner	129
10.8	Municipal enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner	130

1. Formål

Hovedformålet med denne publikasjonen er å gi avstemt finansstatistikk for offentlig forvaltning og offentlige ikke-finansielle foretak innenfor et enhetlig regnskapssystem basert på nasjonalregnskapets prinsipper og definisjoner. Finansstatistikken presenteres i tabeller som er utformet slik at de viser både struktur og sammensetning av de finansielle størrelsene samt utviklingen over tid.

Tabellene over inntekter og utgifter etter nasjonaløkonomisk art gir grunnlag for å vurdere virkningene av det offentliges transaksjoner på den øvrige økonomien. Formålsgrupperingen av utgiftene gir i tillegg informasjon om endringer i utgiftsmønsteret over tid som et resultat av endringer i den økonomiske politikken og i andre forhold.

Tabellene over finansiell balanse viser sammensetningen av de enkelte sektorenes fordringer og gjeld og endringer i disse over tid. Disse tabellene viser også sammenhengen mellom inntekts/utgiftsregnskapet og endringene i balansen. Differansen mellom nettofinansinvesteringene etter inntekts-/utgiftsregnskapet og nettofordringsendringen etter balansen framkommer her som avstemningsposter.

I tillegg til statistikk i tabellform gir publikasjonen en redegjørelse for datagrunnlag, prinsipper og definisjoner, og i tekstavsnittene gis en beskrivelse av utviklingen i de offentlige finanser.

Tabellene til publikasjonen er lagret i en tabelldatabase som også vil være grunnlaget for kommende utgaver av publikasjonen. Mot betaling kan ajourførte enkelttabeller fra basen bestilles. Hovedtallene i publikasjonen vil årlig bli ajourført i Ukens statistikk og Økonomiske analyser. Tabeller som er publisert i Ukens statistikk er også tilgjengelig på internett (<http://www.ssb.no>).

2. Opplegg og gjennomføring

2.1 Omfang

Offentlig sektor omfatter følgende institusjonelle sektorer:

- Offentlig forvaltning
- Offentlige ikke-finansielle foretak
- Offentlige finansielle foretak

I denne publikasjonen presenteres statistikk for offentlig forvaltning og offentlige ikke-finansielle foretak, men ikke for offentlige finansielle foretak. Statistikken for offentlige finansielle foretak publiseres som en del av SSBs kredittmarkedsstatistikk, og det vises i den forbindelse til heftet "Bank og kredittstatistikk. Aktuelle tall". Inndelingen av de offentlige sektorer og avgrensningen av disse mot privat sektor følger SSBs standard for institusjonell sektorgruppering. Den fullstendige sektorinndelingen er gjengitt i vedlegg 5. Figur 2.1.1 gir en skjematisk oversikt over omfanget av offentlig sektor i henhold til den institusjonelle sektorinndelingen.

Det er nylig foretatt en omfattende revisjon av nasjonalregnskapet ("hovedrevisjonen") og av finansstatistikken for offentlig sektor, men arbeidet er foreløpig bare fullført for regnskapsårene f.o.m. 1988. En hovedhensikt med revisjonen har vært å innarbeide nye statistikk-kilder som er kommet til siden forrige hovedrevisjon for mer enn 20 år siden, samt å ta i bruk forbedrede beregningsmetoder. I tillegg innebærer hovedrevisjonen en rekke endringer i definisjoner og klassifikasjoner pga. tilpasning av statistikken til nye internasjonale retningslinjer.

Tallene i publikasjonen er derfor ikke uten videre sammenlignbare med tidligere utgaver. I 1997 vil reviderte tall for perioden 1978-1987 bli publisert, samt reviderte tall for kapitalslit og størrelser avledet av dette (f.eks. konsum i offentlig forvaltning) for hele perioden 1978-1995. Tidligere utgaver av publikasjonen inneholder tall for perioden 1972-1991 basert på gamle definisjoner og beregningsmåter.

2.2 Statistikkgrunnlag og regnskapsprinsipper

Statistikken for offentlig sektor bygger på regnskapsopplysninger fra ulike regnskapsførende enheter i offentlig forvaltning og offentlige foretak. Regnskapsprinsipper og -forskrifter varierer mellom de ulike sektorene, og i tillegg kan regnskapspraksisen variere innen den enkelte sektor (f.eks. mellom kommun-ene). Ved bearbeidingen i SSB blir regnskapsoppgavene avstemt og omklassifisert etter finansstatistikken prinsipper og definisjoner. Finansstatistikken er igjen tilpasset den gjeldende standard for nasjonalregnskap, men er på enkelte områder mer detaljert enn nasjonalregnskapet.

Etter FNs retningslinjer, gitt i System of National Accounts (SNA) 1993, samt EUs retningslinjer i European System of Accounts (ESA) 1995, skal nasjonalregnskapet settes opp etter det såkalte *påløpte prinsipp* eller *opptjeningsprinsippet*. Dette prinsippet innebærer at transaksjonene skal registreres etter samme tidsforløp som ytelsene. Prinsippet gjelder også skatter og avgifter, som skal registreres til påløpte verdier.

Det sentrale statsregnskapet og de fleste andre enheter innen statsforvaltningen fører imidlertid regnskapene etter *kontantprinsippet*. Dette innebærer at transaksjonene blir registrert når betaling finner sted eller når betalingen blir regnskapsført.

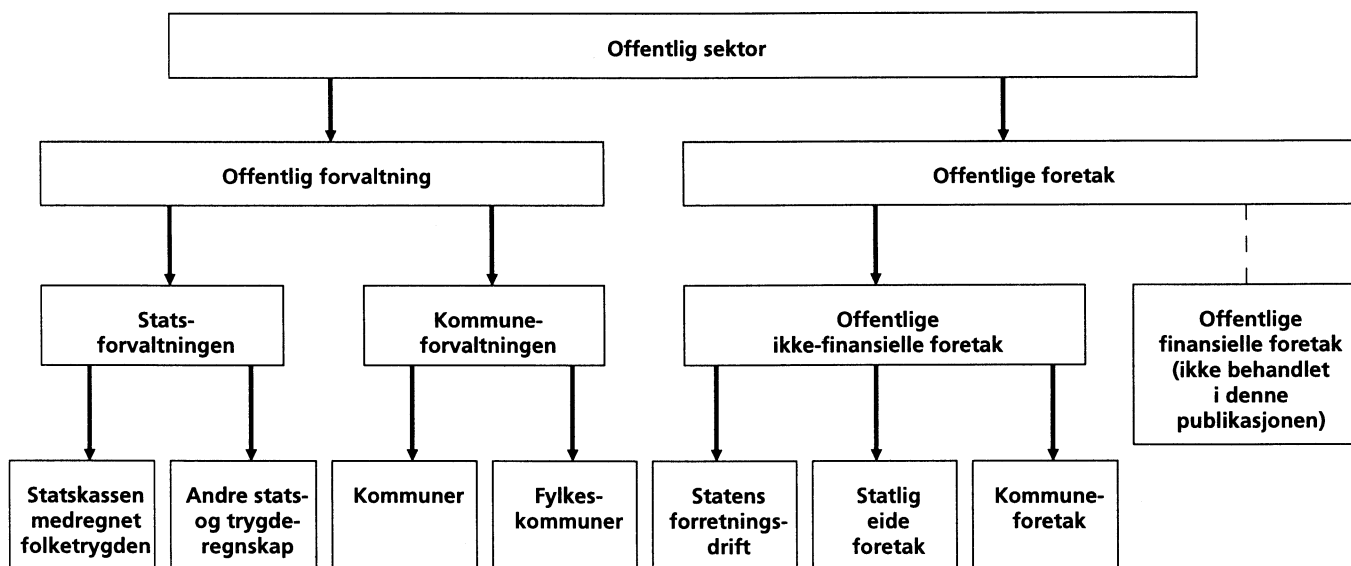
Kommuneforvaltningens regnskaper bygger på *anordningsprinsippet* som tilnærmet er det samme som påløpt- eller opptjeningsprinsippet. Utgifter henføres til det året anskaffelsen finner sted eller produksjonen har foregått. For utgiftssiden er det altså anskaffelsestidspunktet og ikke det året betalingen finner sted som er avgjørende for regnskapsføringen. For inntektssiden må det skjelnes mellom inntekter fra kommunal tjenesteyting, dvs. gebyrer, og andre inntekter som overføringer og skatter. Gebyrinntekter føres på det året tjenesteytelsen har skjedd. Skattene føres derimot etter kontantprinsippet.

Regnskap for statens forretningsdrift er inkludert i det sentrale statsregnskapet, og regnskapene føres der etter kontantprinsippet. Samtidig fører hver enkelt enhet innen statens forretningsdrift særregnskap etter alminnelige regnskapsprinsipper, og det er disse som benyttes i statistikken for statens forretningsdrift. Statlige og kommunale aksjeselskaper føres i overensstemmelse med aksjelovens/regnskapslovens bestemmelser, mens kommunal forretningsdrift føres etter anordningsprinsippet.

De ulike regnskapsprinsippene medfører altså store forskjeller i hvilket år eller hvilken periode transaksjoner blir regnskapsført. Korrigering av regnskapsoppgaver for periodiseringsforskjeller er en meget ressurskrevende oppgave. I finansstatistikken og nasjonalregnskapet er det derfor bare foretatt korrigeringer i statsregnskapet for transaksjoner som gjelder anskaffelse av større militært utstyr. I det sentrale statsregnskapet blir slike anskaffelser utgiftsført det år *betalingen* finner sted, dvs. etter kontantprinsippet. I SSBs statistikk blir imidlertid anskaffelser av spesielt stort omfang flyttet til det år *leveransen* av utstyret foretas (påløptprinsippet).

Siden skatter, avgifter og subsidier etter nasjonalregnskapets definisjoner skal føres med påløpte verdier, mens bokføringen i offentlige regnskaper i hovedsak er etter kontantprinsippet, er det opprettet en regnskaps-teknisk avstemmingssektor betegnet sektor for skatteinnkreving mv. I denne sektoren føres også differansen mellom statsforvaltningens og kommuneforvaltningens tall for overføringer mellom de to sektorene innen offentlig forvaltning. Sektor for skatteinnkreving mv. er nærmere omtalt i avsnitt 4.1.7.

Figur 2.1.1 Skjematisk oversikt over omfanget av offentlig sektor

3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene

3.1 Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Regnskapsstatistikkene for de enkelte enhetene innen offentlig sektor foreligger i utgangspunktet på ulike former, bl.a. som følge av ulike regnskapsprinsipper og innsamlingsmetoder. Dette krever atskillig bearbeiding, kontroll og sammenstilling i SSB før tallmaterialet kan inngå i finansstatistikken og nasjonalregnskapet.

Følgende former for kontroll, retting og standardisering av den enkelte regnskapsoppgave gjennomføres i SSB:

- Kontroll og retting av feil som har skjedd ved overføring av data fra primærregnskapene til de media SSB får regnskapene på (magnetbånd, diskett, skjema, årsmelding).
- Kontroll og retting av feil som skyldes at regnskapene ikke er ført i samsvar med gjeldende regnskapsprinsipper (f.eks. har enkelte kommuner en regnskapsføring som avviker noe fra den obligatoriske kontoplanen for kommuneregnskap).
- Omgruppering av regnskapsposter og endring av spesifikasjoner på områder der primærregnskapene er ført etter kontoplaner og regnskapsprinsipper som avviker fra finansstatistikken standard.

Etter korreksjon for de forhold som er nevnt over, vil det i tillegg generelt være nødvendig å foreta ytterligere *intern* og *ekstern avstemming* av tallmaterialet (se kapittel 3.2 og 3.3). Behovet for en ekstern avstemming henger sammen med at ikke alle uoverensstemmelser mellom de enkelte data blir funnet og rettet ved kontrollen av den enkelte regnskapsoppgave.

3.2 Intern avstemming

Den enkelte sektors nettofinansinvesteringer beregnes i inntekts-/utgiftsregnskapet som forskjellen mellom totale inntekter og totale utgifter når finanstransaksjoner er holdt utenom. I balanseregnskapet beregnes sektorens nettofordringsendring som endringen i nettofordringer (fordringer minus gjeld) ved utgangen av året fra samme tidspunkt et år tidligere. Nettofinansinvesteringene skal pr. definisjon stemme overens med nettofordringsendringen når det er korrigert for diverse avstemmingsposter.

Skjematisk kan denne definisjonsmessige sammenhengen stilles opp slik:

A. Nettofinansinvesteringer ifølge inntekts-/utgiftsregnskapet:

$$\begin{aligned}
 &+ \text{Løpende inntekter} \\
 &- \text{Løpende utgifter} \\
 &= \text{Sparing (netto)} \\
 &+ \text{Kapitalinntekter} \\
 &- \text{Kapitalutgifter} \\
 &= \text{Nettofinansinvesteringer ifølge inntekts-/utgiftsregnskapet}
 \end{aligned}$$

B. Nettofordringsendring ifølge balanse-regnskapet:

$$\begin{aligned}
 &+ \text{Nettofordringer (fordringer minus gjeld) år t} \\
 &- \text{Nettofordringer (fordringer minus gjeld) år t-1} \\
 &= \text{Nettofordringsendring ifølge balanseregnskapet}
 \end{aligned}$$

C. Sammenhengen mellom nettofinansinvesteringer og nettofordringsendring:

$$\begin{aligned}
 &+ \text{Nettofinansinvesteringer ifølge inntekts-/utgiftsregnskapet} \\
 &+ \text{Sum avstemmingsposter (netto)} \\
 &= \text{Nettofordringsendring ifølge balanseregnskapet}
 \end{aligned}$$

Regnskapsavstemmingen skjer ved at en først beregner forskjellen mellom *nettofordringsendring* etter balansen og *nettofinansinvesteringer* etter inntekts-/utgiftsregnskapet. Differansen mellom disse størrelsene er lik summen (netto) av de interne avstemmingspostene. Når en tilstrekkelig grundig avstemming er foretatt i form av å tallfeste uavhengig bestemte avstemmingsposter (kursgevinst/-tap mv.), beregnes den statistiske differanse som differansen mellom sum avstemmingsposter og summen av de uavhengig bestemte avstemmingspostene. Dårlig datagrunnlag for kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving mv. gjør arbeidet med å bestemme de uavhengige avstemmingspostene for disse sektorene vanskelig. For kommuneforvaltningen blir bare spesielt store avstemmingsposter ført separat, og resten plasseres under statistisk differanse. For sektor for skatteinnkreving mv. føres avstemmingspostene i sin helhet som statistisk differanse.

De uavhengig bestemte avstemmingspostene er nærmere omtalt i kapittel 4.4.

3.3 Ekstern avstemming

Ved transaksjoner mellom to ulike primærregnskap er det ofte avvik mellom de regnskapsførte beløpene i hvert av regnskapene. Formålet med ekstern avstemming er derfor å sikre at inntekts-/utgiftsposter og fordriings/gjeldsposter som har motposter i andre sektorregnskap i statistikken, blir registrert med samme beløp i begge regnskap.

Årsaken til slike avvik er for det første at ulike primærregnskap ofte føres etter forskjellige regnskapsprinsipper. For eksempel føres statsregnskapet etter kontantprinsippet, mens kommuneregnskapene føres etter anordningsprinsippet. Videre er det slik at en del regnskaper "holdes åpne" en tid inn i det nye regnskapsåret for å få med mest mulig av transaksjonene som gjelder vedkommende års budsjett. Transaksjoner som foretas umiddelbart før regnskapsavslutningen kommer derfor ofte bare med i den ene sektorens regnskap.

I inntekts-/utgiftsregnskapene i publikasjonen er det ikke gjort noen fullstendig ekstern avstemming, men en del avstemming er gjort, blant annet når det gjelder interne overføringer innen offentlig forvaltning. Fordi

stats- og kommuneregnskapene føres etter ulike regnskapsprinsipper, vil tallene for overføringene mellom stats- og kommuneforvaltningen generelt være ulike i de to sektorene. Avvikene kan enkelte år være store. Siden korrigering av slike avvik ville kunne medføre store avvik også fra stats- og kommuneregnskapenes over-/underskudd, er primærregnskapenes tall beholdt for både stats- og kommuneforvaltningen. Imidlertid er differansen mellom tallene for de to sektorene inntektsført i korreksjonssektoren sektor for skatteinnkreving mv. På denne måten sikres det at de innteks- og utgiftsførte overføringene innen offentlig forvaltning samlet stemmer overens. Ekstern avstemming er også foretatt for overføringer innen hver enkelt sektor og for overføringer mellom offentlig forvaltning og offentlige foretak.

Balanseregnskapene i publikasjonen er derimot eksternt avstemt ved bruk av kredittmarkedstatistikkens *finansielle sektorbalanser*, som omfatter alle institusjonelle sektorer i økonomien. Statistikken for finansielle sektorbalanser er basert på at hvert enkelt finansobjekt har den egenskap at det samtidig har tilknytning til to institusjonelle sektorer. Hvert objekt opptrer som fordring hos kreditorsektoren (långiveren), og som gjeld hos debitorsektoren (låntakeren). Ved denne definisjonen avgrenses finansobjekter fra andre balanseposter som representerer ikke-finansiell kapital (bygninger, maskiner, fast eiendom mv.) og egenkapital (unntatt aksje- og andelskapital, grunnfondsbevis og kapitalinnskudd, som i balanseregnskapene er definert som finansobjekter).

Definisjonen av finansobjekter innebærer at fordringer er lik gjeld summert for alle sektorer, både totalt og for hvert enkelt finansobjekt. Denne sammenhengen mellom finansielle fordrings- og gjeldsposter er et viktig grunnlag for oppbygging av finansielle sektorbalanser.

Ved avstemming av finansielle sektorbalanser vil det i mange tilfeller være avvik mellom tallene som oppgis av kreditor- og debitorsektor for det enkelte finansobjekt. Det blir da nødvendig å velge ett av disse tallene, og i slike valgtilfeller benyttes den antatt sikreste kilde. Differansen mellom de to tallene blir lagt inn i en spesiell avstemmingssektor. Ved at de eksterne avstemmingsdifferansene føres mot en slik avstemmingssektor, påvirkes ikke den enkelte sektors nettofordringer.

4. Begreper og kjennetegn

4.1 Gruppering etter institusjonell sektor

4.1.1 Generelt

Den institusjonelle sektorinndelingen i denne publikasjonen følger SSBs standard for institusjonell sektorinndeling, som på hovedsektornivå er i samsvar med retningslinjer gitt av FN i "System of National Accounts (SNA) 1993" og av EU i "European System of Accounts (ESA) 1995", men som på detaljert nivå er tilpasset norske forhold. Den institusjonelle sektorgrupperingen tar utgangspunkt i institusjonelle enheter. For at en regnskapsførende enhet skal betraktes som en institusjonell enhet må den ha beslutningsautonomi og et fullstendig regnskap i form av innteks-/utgiftsregnskap og finansiell balanse. For norske forhold betyr dette at den institusjonelle enheten i de fleste tilfeller er sammenfallende med juridisk person (aksjeselskap, stiftelse, stat, kommune osv.) eller fysisk person.

Grupperingen etter institusjonell sektor baseres i første rekke på den enkelte enhets eller aktørs samfunnsøkonomiske funksjon, men også organisasjonsform, finansieringsform og eierskap (privat, kommunalt eller statlig eierflertall). Offentlig forvaltning er samlet i en hovedsektor, bl.a. på grunn av retten til å likne ut skatter. Finansielle foretak kjennetegnes ved at de har som hovedformål å formidle kreditt fra aktører med oppsparte midler til aktører med lånebehov, mens de ikke-finansielle foretakene produserer varer og tjenester, normalt med sikte på å oppnå fortjeneste. Husholdningssektoren kjennetegnes ved husholdningenes rolle som forbrukere av varer og tjenester. I tillegg til husholdningene omfatter denne sektoren personlig næringsdrivende, personlige foretak, kommandittselskaper, borettslag og ideelle organisasjoner. Utlandet er også en egen institusjonell hovedsektor.

I enkelte tilfeller kan organisasjonsform og eierskap ha betydning for et foretaks funksjon i samfunnet. Hovedformålet med offentlige foretak kan være å ivareta spesielle samfunnsbehov - f.eks. innen transport, kommunikasjon og renovasjon - framfor fortjeneste. I andre situasjoner (f.eks. ved konkurser) kan det ha betydning om et foretak har begrenset eller ubegrenset ansvar. Videre kan foretakets tilknytningsform til offentlig forvaltning være vesentlig (f.eks. for risiko).

Vedlegg 5 viser den fullstendige institusjonelle sektorgrupperingen som benyttes for offentlig forvaltning og øvrige institusjonelle sektorer i norsk økonomi.

Ved gruppering av regnskapsførende enheter i institusjonelle sektorer oppstår en rekke avgrensingsproblemer. En del slike problemer som er av betydning for denne publikasjonen, er omtalt i de følgende avsnitt.

4.1.2 Avgrensning av offentlig forvaltning mot privat sektor

Offentlig forvaltnings sentrale oppgaver er tjenesteproduksjon og inntektsomfordeling gjennom skatter og overføringer. Tjenesteproduksjonen omfatter generell administrasjon, forsvar, politi, rettsvesen, undervisning, helse- og sosialvesen mv., og kjennetegnes i de fleste tilfeller av at tjenestene er gratis for brukerne eller at brukerne bare dekker en mindre del av kostnadene, samt at virksomheten er underlagt direkte politisk-administrativ styring. Forvaltningen kan også finansiere husholdningers kjøp av varer og tjenester fra private produsenter. Inntektsomfordelingen skjer for en stor del ved at betydelige deler av skatteinntektene tilbakeføres til husholdninger og foretak ved ulike former for pensjoner, trygder, andre stønader og subsidier.

Hovedregelen for avgrensning av offentlig forvaltning er at den omfatter virksomhet som er kontrollert av offentlige myndigheter og hovedsakelig finansiert av offentlige midler. Institusjoner innenfor helse, undervisning og forskning regnes som en del av offentlig forvaltning dersom mer enn 50 prosent av de løpende utgiftene dekkes av offentlige midler, og dersom institusjonene er opprettet etter politiske vedtak og virksomheten kontrolleres av myndighetene.

Til tross for grunnleggende definisjoner eksisterer det ikke fullt ut fastlagte retningslinjer for hva offentlig sektor skal omfatte, og ved den praktiske inndelingen i institusjonelle sektorer oppstår det derfor en god del avgrensingsproblemer. Et betydelig problem er avgrensningen mellom kommuneforvaltningen og ideelle organisasjoner. Mange institusjoner, bl.a. helse- og omsorgsinstitusjoner, skoler og barnehager, er eid av private stiftelser, men styrt og finansiert av kommuner. Av praktiske årsaker er slike institusjoner plassert i sektoren ideelle organisasjoner. Driftsutgifter og andre utgifter og inntekter knyttet til forvaltningen av disse institusjonene er i statistikken nettoført som kommunale overføringer til ideelle organisasjoner.

Videre ble forskningsrådene tidligere av praktiske årsaker holdt utenfor statsforvaltningen. Da de fem rådene 1. januar 1993 ble slått sammen til Norges Forskningsråd, ble det bestemt å ta den nye institusjonen inn i statsforvaltningen f.o.m. 1993.

4.1.3 Avgrensning av offentlig forvaltning mot offentlige foretak

I statistikken skilles offentlig forvaltning fra den øvrige offentlige sektor, dvs. offentlige foretak. Dette betyr at offentlige enheter som hovedsakelig er engasjert i å yte finansielle tjenester plasseres i sektoren offentlige finansielle foretak, mens offentlige enheter som driver annen næringsvirksomhet plasseres i sektoren offentlige ikke-finansielle foretak. Denne regelen følges også for næringsdrivende enheter som ikke er egne juridiske personer, men som juridisk sett er en del av staten, en kom-

mune eller en fylkeskommune. Dette gjelder statens forretningsdrift (statlige forvaltningsbedrifter) og kommunal forretningsdrift (kommunale forvaltningsbedrifter med og uten særregnskap).

Skillet mellom offentlig forvaltning og offentlige foretak baseres i utgangspunktet på hvilke etater og institusjoner som dekkes av primærregnskapene i form av stats- og kommuneregnskapene, det vil si at de fleste enheter det er ført lønnskostnader for regnes med til forvaltningen. Det må imidlertid gjøres en del omgrupperinger, blant annet for å ivareta skillet mellom statsforvaltningen og statlige finansielle foretak. I statsregnskapet er for eksempel statsbankenes lønnskostnader inkludert på samme måte som lønnskostnadene for ansatte i statsforvaltningen. I finansstatistikken er imidlertid lønnskostnadene for statsbankene gruppert som produksjons-subsidier betalt av statsforvaltningen. Også i andre tilfeller er det nødvendig å gjøre slike omgrupperinger for å få skilt statsforvaltningen fra annen offentlig virksomhet.

Avgrensningen mellom forvaltning og foretak er enda vanskeligere for kommuneforvaltningen. Kommunal og fylkeskommunal markedsrettet virksomhet regnes i de fleste tilfeller med til kommuneforetakssektoren. Ett viktig unntak gjelder imidlertid kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet (VAR-virksomheter). Kommunene fastsetter prisene for disse tjenestene slik at driftsinntektene normalt dekker driftsutgiftene, men VAR-virksomhetene regnes likevel med til kommuneforvaltningen siden de gjennomgående ikke har fullstendige regnskaper. Videre blir enkelte kommunale aktiviteter regnskapsført i form av særregnskaper utenfor kommuneregnskapene. Dette gjelder både de såkalte særbedriftene og felleskommunal virksomhet. Størstedelen av enhetene med særregnskap klassifiseres som kommuneforetak, med unntak av VAR-virksomheter og andre enheter som utfører forvaltningsoppgaver. Disse inkluderes i kommuneforvaltningen. Likeledes velger enkelte kommuner å føre regnskapene for mindre markedsrettede virksomheter som en del av kommuneregnskapet (forretningsdrift uten særregnskap). Inntekts-/utgiftsregnskapet for disse enhetene tas inn i kommuneforetakssektoren, men balansen vil ikke kunne skilles fra kommuneforvaltningens balanse. For å få samsvar mellom balanse og inntekts-/utgiftsregnskapet blir differansen mellom disse virksomhetenes utgifter og inntekter ført i inntekts-/utgiftsregnskapet som en overføring fra kommuneforvaltningen til kommunal forretningsdrift.

4.1.4 Avgrensning av offentlige foretak mot private foretak

Ifølge SNA/ESA skal den institusjonelle sektoren offentlige foretak omfatte alle foretak som kontrolleres av offentlig forvaltning. Kontrollen kan innehas enten gjennom eierskap, dvs. ved å eie mer enn halvparten av aksjekapitalen, eventuelt ved spesielle stemmereglene som gir det offentlige stemmeflertall, eller gjennom

spesielle lover eller reguleringer. Siden det er vanskelig å ha oversikt over både hvilke av de foretak forvaltningen har aksjemajoriteten i der denne benyttes til å kontrollere foretakenes disposisjoner, og hvilke foretak det offentlige kontrollerer uten å ha aksjemajoriteten, er avgrensningen av offentlige foretak i praksis knyttet til eierforholdet alene.

Avgrensningen mellom statlige foretak og private foretak er videre basert på at foretak hvor staten direkte kontrollerer over 50 prosent av innbetalt aksje- eller andelskapital, kommandittinnskudd eller kapitalinnskudd, klassifiseres som statlige foretak. Sektoren omfatter også datterselskaper av slike foretak.

Kommuneforetakssektoren er det vanskeligere å ha full oversikt over til enhver tid, og denne sektoren består av en svært uensartet gruppe av foretak. For en gjennomgang av de ulike typene kommuneforetak, og hvilke avgrensingsproblemer som gjelder, se kapittel 10, som gir en nærmere beskrivelse av statistikken for offentlige ikke-finansielle foretak.

4.1.5 Statsforvaltningen

Statsforvaltningen omfatter de institusjonelle sektorene statskassen medregnet folketrygden og andre stats- og trygderegnskap. Disse består videre av flere undersektorer, som er nærmere omtalt i kapittel 8. Statsforvaltningens oppgaver er bl.a. tjenesteproduksjon i form av generell administrasjon, forsvar, politi, rettsvesen, undervisning, helse- og sosialvesen, veivesen mv. I tillegg utfører statsforvaltningen en betydelig inntektsomfordeling gjennom skatter og overføringer.

Detaljerte inntekts- og utgiftsoppgaver knyttet til kapittel- og postinndelingen i det sentrale statsregnskapet (statskassen medregnet folketrygden) overføres maskinelt til SSB fra Finansdepartementet. For andre regnskapsførende enheter innen statsforvaltningen innhenter SSB trykte regnskapsoppgaver og tilleggsopplysninger på skjema. På grunnlag av disse datakildene etableres et inntekts/utgiftsregnskap etter nasjonaløkonomisk gruppering for hver sektor og undersektor. Fra samme datagrunnlag settes det også opp balanser og avstemningsposter.

4.1.6 Kommuneforvaltningen

Kommuneforvaltningen omfatter kommunal og fylkeskommunal ikke-markedsrettet virksomhet, samt markedsrettet virksomhet innen vannforsyning, avløp og renovasjon. Med ikke-markedsrettet virksomhet menes tjenesteproduksjon som enten tilbys uten vederlag eller til priser som dekker en mindre del av kostnadene. I kommuneforvaltningen omfatter dette generell administrasjon, undervisning, helse- og sosialvesen mv. Kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet regnes som markedsrettet virksomhet fordi prisene normalt dekker driftskostnadene, men er som nevnt i av-

snitt 4.1.3 inkludert i kommuneforvaltningen fordi de gjennomgående ikke har fullstendige regnskaper.

Grunnlaget for statistikken over kommuneforvaltningens inntekter, utgifter, fordringer og gjeld er regnskapsoppgaver fra hver kommune og fylkeskommune, samt felles kommunale/fylkeskommunale virksomheter. SSB innhenter oppgaver på maskinlesbart medium fra data-sentraler eller på diskett fra enkeltkommuner.

Tall for kommuneforvaltningens fordringer og gjeld bygger på balanseoppgaver fra alle kommune- og fylkeskommunekasser, og fra felles kommunale/fylkeskommunale virksomheter som regnes med til forvaltningen. Balansetallene for kommuneforvaltningen blir i statistikken til SSB ikke splittet i kommuner og fylkeskommuner.

4.1.7 Sektor for skatteinnkreving mv.

Sektor for skatteinnkreving mv. er en konstruert sektor som er opprettet av regnskapstekniske grunner. Sektoren er laget for å få sammenheng i regnskapsføringen av skatter, subsidier og interne overføringer mellom offentlig forvaltning i alt og de enkelte forvaltningssektorene. Ifølge nasjonalregnskapet skal tall for skatter, medregnet trygde- og pensjonspremier, og produksjons-subsidier regnskapsføres med *påløpte* beløp for det enkelte år. I denne publikasjonen er dette gjort på hovedsektornivå, dvs. for offentlig forvaltning i alt. I de enkelte sektorenes regnskaper er imidlertid skatter og produksjonssubsidier i hovedsak bokført etter kontantprinsippet. Dette blir ikke endret ved oppstillingen av det inntekts-/utgiftsregnskap som SSB setter opp for de enkelte forvaltningssektorer.

Sektor for skatteinnkreving mv. gir differansen mellom påløpt verdi for hver enkelt regnskapsart og summen av de bokførte beløpene for stats- og kommuneforvaltningen.

Selv om sektor for skatteinnkreving mv. delvis er en regnskapsmessig konstruksjon, gjenspeiler den også reelle institusjonelle forhold i samfunnet. Noe av differansen mellom påløpte og bokførte skatter er skatter som er innbetalt til ulike skatteinnkrevende og som i løpet av året ikke er betalt videre til de offentlige forvaltningssektorene. Med skatteinnkrevende menes her arbeidsgivere i egenskap av oppkrevende av forskuddstrekk, kommunale skatteoppkrevende og andre innkrevingsorganer for skatter og avgifter.

Sektor for skatteinnkreving mv. inneholder også differansen mellom tallene i stats- og kommuneregnskapene for overføringer disse sektorene imellom. Statsforvaltningen fører overføringene etter kontantprinsippet, mens kommuneforvaltningen benytter anordningsprinsippet. For å sikre at de inntekts- og utgiftsførte overføringene for offentlig forvaltning i alt er like store, inntektsføres differansen under sektor for skatteinnkreving mv., som en ren korreksjonspost.

4.1.8 Offentlige foretak

Offentlige ikke-finansielle foretak består av de institusjonelle sektorene statens forretningsdrift, statlig eide foretak og kommuneforetak. Disse er nærmere omtalt i kapittel 10 av publikasjonen. Det gis ikke tall for offentlige finansielle foretak i denne publikasjonen.

4.2 Artsgruppering av inntekter og utgifter

Hver av enhetene innen offentlig forvaltning utfører en mengde økonomiske transaksjoner som ledd i å gjennomføre de oppgaver de er satt til å løse. Klassifikasjonen av inntekts- og utgiftsposter etter nasjonaløkonomisk art gir en oversiktlig gruppering av disse postene, og gir også et grunnlag for analyser av hvilke virkninger utviklingen i offentlig sektor har på samfunnsøkonomien generelt.

For å klassifisere *statsforvaltningens* transaksjoner er det etablert en detaljert artskode. De tre første sifrene i koden gir nasjonalregnskapets arter, og dette nivået danner også utgangspunkt for tabellene i denne publikasjonen. Artsbeskrivelsen samt en forklaring på avledete begreper som konsum i offentlig forvaltning, bruttoprodukt mv. framgår av oversikten nedenfor. I vedlegg 6 er de tresifrede artskodene gjengitt.

Også for andre stats- og trygderegnskap, som ikke dekkes av det sentrale statsregnskapet, har SSB tatt i bruk den nevnte artsgrupperingen.

For *kommuneforvaltningen* blir det utarbeidet en artsgruppering som med få unntak følger spesifikasjonene som blir nyttet i tabellene i denne publikasjonen.

Nedenfor er det gitt en oversikt med artsbeskrivelse av de viktigste inntekts- og utgiftsarter for offentlig forvaltning. For hver regnskapsart er det gitt en tallkode som viser til klassifiseringen av statsforvaltningens transaksjoner gitt i vedlegg 6.

Inntekts- og utgiftsarter

Inntektsarter:

Gebyrer (506-507)

Omfatter betaling til offentlig forvaltning for reelle motytelser. Eksempler er kloakk- og renovasjonsavgifter, betaling for barnehageplass og egenbetaling ved opphold på offentlige aldershjem. Inntektsarten omfatter også enkelte konstruerte poster. Et eksempel på dette er kommunenes egne investeringsarbeider, som på utgiftssiden føres både som en investering (anskaffelse av fast realkapital) og som lønnskostnader og produktinnsats. For å få sparingen riktig konstrueres en gebyrbetaling som motpost til anskaffelse av fast realkapital.

Renter (611)

Omfatter alle renteinntekter til offentlig forvaltning. For kommuneforvaltningen omfatter renteinntektene også eventuelt aksjeutbytte, fordi dette ikke kan skilles ut.

Aksjeutbytte mv. (612)

Aksjeutbytte betalt av offentlige og private aksjeselskaper samt utbytte på kapitalinnskudd i statsforetak, statsbanker o.l.

Leieinntekter av grunn, veianlegg mv. (614)

Posten inneholder hovedsakelig bidrag fra bompengeanlegg mv. til veiprosjekter o.l.

Produksjonsskatter (621-629)

Avgifter og skatter til offentlig forvaltning innbetalt av næringsdrivende i samband med produksjon, omsetning, import og eksport, samt ved kjøp av produksjonsfaktorer. Omfatter merverdiavgift, investeringsavgift, toll, avgifter på utvinning av petroleum og andre avgifter som f.eks. særavgift på alkohol, tobakk, bensin og motorkjøretøyer. Produksjonsskattene for kommuneforvaltningen omfatter eiendomsskatt og regulerings- og konsesjonsavgifter. For offentlig forvaltning i alt blir produksjonsskatter ført med *påløpte* beløp. I de enkelte forvaltningssektorenes regnskaper blir skattene ført med de faktisk *bokførte* beløp.

Trygde- og pensjonspremier (635-637)

Omfatter medlemspremier og arbeidsgivers andel av avgifter til offentlige trygdeordninger som folketrygden, Statens pensjonskasse, Pensjonsordningen for apoteketaten og pensjonsordningene for sjømenn, fiskere og skogsarbeidere. Inntektsarten omfatter ikke innbetalinger til kommunale pensjonsordninger, siden kommunale pensjonskasser ikke regnes med til offentlig forvaltning. (Kommunale pensjonskasser er livselskaper med fondsoppbygging, og er klassifisert under finansielle foretak.) Regnskapsføring av påløpte og bokførte beløp er gjennomført på samme måte som for produksjonsskatter.

Skatt på inntekt, formue mv. (631-634)

Dette er ytelser som skattebetalerne (privatpersoner og selskaper) er pålagt å avstå til det offentlige uten noen bestemt gjenytelse. Posten omfatter ordinære skatter på formue og inntekt (inkl. toppskatt), skatt på formue og inntekt ved utvinning av petroleum, årsavgift på motorvogn betalt av husholdningene og enkelte andre skatter. Regnskapsføring av påløpte og bokførte beløp er som for produksjonsskatter.

Overføringer innen offentlig forvaltning (641-649)

Overføringer mellom de institusjonelle sektorene i offentlig forvaltning. Overføringene mellom stats- og kommuneforvaltningen er ikke avstemt mot hverandre, men eventuell differanse inntektsføres under korreksjonssektoren sektor for skatteinnkreving mv., slik at de inntekts- og utgiftsførte overføringene er like store for offentlig forvaltning i alt. I tabellene for offentlig forvaltning er de interne overføringene ikke tatt med.

Overføringer fra offentlig forretningsdrift (650)

Som inntekt for statsforvaltningen føres her driftsoverskuddet i statens forretningsdrift for de enheter som har positivt driftsresultat.

Bøter, inndragninger mv. og overføringer fra Norges Bank (656 og 659)

Bøter, inndragninger mv. omfatter bøter og enkeltstående inndragninger fra offentlige virksomheter. Norges Bank avsetter årlig et eventuelt overskudd til et overføringsfond. Fra dette fondet overføres ved hvert årsoppgjør et beløp til statskassen, svarende til gjennomsnittet av brutto avsetning de tre siste årene.

Salg av fast realkapital (762)

Artsgruppen omfatter inntekter ved salg av bygninger, maskiner, utstyr mv.

Salg av tomter og grunn (767)

Omfatter inntekter ved salg av tomter og grunn.

Kapitaloverføringer (782)

Omfatter skatter på inntekt eller formuesobjekter som ikke betales regelmessig. Per i dag er det bare avgift på arv og gaver som inngår.

*Utgiftsarter:**Lønnskostnader (101)*

Lønnskostnadene (101) i stats- og kommuneforvaltningen omfatter alle utlegg som forvaltningen i egenskap av arbeidsgiver har til sine sysselsatte lønnstakere. Dette gjelder kontantutbetalinger, naturalytelser, premier til offentlige og private trygdeordninger, ulykkesforsikringer og livs- og pensjonsforsikringer. Det finnes imidlertid noen unntak fra dette, og de viktigste er:

- Lønnsutgifter for ansatte som arbeider med nybygg og/eller med vedlikehold av bygninger og anlegg, er ikke regnet med i lønnskostnadstallene for statsforvaltningen eller for fylkeskommunene. Disse utgiftene grupperes under bruttoinvesteringer eller som reparasjoner og vedlikehold, og sysselsettingen blir i nasjonalregnskapet henført til bygg- og anleggssektoren. For kommunene er derimot slike lønnsutgifter inkludert i lønnskostnadene.
- En del av den lønn som stat og kommune betaler sine ansatte under sykdom, blir refundert fra folketrygden. I stats- og kommuneregnskapene blir dette utgiftsført som lønn, mens refusjonene blir inntektsført som en overføring fra folketrygden. I finansstatistikken til SSB blir refundert sykkelønn nettet ut og holdt utenom lønnskostnadene.
- Godtgjørelse til personer som er engasjert for å arbeide i utviklingsland grupperes som løpende overføringer til utlandet i finansstatistikken, og ikke som lønnskostnader slik det gjøres i statsregnskapet.
- De fleste statsbankene får sine administrasjonsutgifter dekket over statsregnskapet, men blir i finansstatistikken til SSB betraktet som finansielle foretak og ikke som en del av statsforvaltningen. I finans-

statistikken blir dekning av disse administrasjonsutgiftene omgruppert og ført som produksjonssubsidier. Statens Pensjonskasse betraktes derimot som en del av statsforvaltningen og ikke som et finansielt foretak, slik det gjøres med kommunale og private pensjonskasser og -fond. Årsaken er at Statens Pensjonskasse ikke har noen fondsoppbygging.

- I statens bevilgningsregnskap blir det utgiftsført et tilskudd til Statens Pensjonskasse som dekker de løpende pensjonsutbetalingene fratrukket direkte innbetalte premier fra ansatte og arbeidsgiver. Dette tilskuddet består av medlemspremie og arbeidsgiverandeler for statlige etater og andre medlemsbedrifter som ikke betaler direkte til Statens Pensjonskasse, samt dekning av et eventuelt gjenstående underskudd når disse inntektene er regnet med. Dekning av underskudd føres ikke som lønnskostnader, men som en intern overføring innen statsforvaltningen.

Produktinnsats (102-104)

Produktinnsats omfatter kjøp av varer og tjenester til bruk i produksjonen i offentlig forvaltning, reparasjoner og vedlikehold samt anskaffelser av militært utstyr mv.

Reparasjoner og vedlikehold (102) gjelder bl.a. reparasjoner av bygninger og anlegg. Når slike utgifter i vesentlig grad endrer levetiden av bygningene eller anleggene, skal de i prinsippet føres under bruttoinvesteringer.

Kjøp av varer og tjenester (103) i offentlig forvaltning omfatter alle varer og tjenester som blir brukt i offentlig tjenesteproduksjon. Eksempler er kontorutgifter, brensel, lys og renhold, forbruksvarer og materiell ved skoler, sykehus mv.

Militære anskaffelser (104) gjelder forsvarets kjøp av fast realkapital som bare kan nyttes til militære formål. Eksempler på dette er våpen, F16-fly mv. Realkapital som har alternativ sivil anvendelse føres derimot som anskaffelse av realkapital.

Forøvrig er det et mindre avvik i avgrensningen av produktinnsats mellom finansstatistikken og nasjonalregnskapet, da et mindre beløp er skilt ut av kommuneforvaltningens produktinnsats og omgruppert som produksjonsskatter i nasjonalregnskapet.

Kapitalslit (105)

Beregnet verdireduksjon av fast realkapital som følge av slitasje og elde.

Produktkjøp til husholdninger (106)

Omfatter kjøp av varer og tjenester som leveres til husholdninger, herunder refusjoner ved kjøp av f.eks. legemidler.

Renter (211)

Tilsvarende som på inntektssiden.

Aksjeutbytte mv. (212)

Omfatter utbytte fra Statens Bankinvesteringsfond til statskassen.

Produksjonssubsidier (215-216)

Produksjonssubsidier er løpende tilskudd til næringsdrift. Dette omfatter blant annet tilskudd i prisenkende øyemed og tilskudd for å bedre lønnsomheten i visse næringer. Ved gruppering av produksjonssubsidier betalt av statsforvaltningen, er det på flere områder vanskelige definisjonsmessige avgrensninger mot andre overføringsarter. For kommuneforvaltningen omfatter produksjonssubsidiene overføringer til private under utgiftskapitlene for bolig- og næringsformål, kultur, tekniske formål og samferdsel. Tilskudd til statlig og kommunal forretningsdrift er holdt utenom. Regnskapsføring av påløpte og bokførte beløp er som for produksjonsskatter.

Stønader til husholdninger (238)

Omfatter tilskudd og refusjoner i form av kontantytelser til husholdningene. Stønadene deles opp i 8 hovedstønadsarter: Pensjonsstønader, sykepenger og fødselspenger mv., barnetrygd, arbeidsløshetsstønader, utføringsstønader, utdanningsstønader, sosialhjelpstønader og andre stønader.

Overføringer til ideelle organisasjoner (239)

Omfatter overføringer til ikke-forretningsmessige organisasjoner med unntak av de som utfører tjenester for næringsvirksomhet. Slike ideelle organisasjoner kan være f.eks. ulike medlemsorganisasjoner, politiske partier og andre interessegrupper, private sykehjem, humanitære organisasjoner mv.

Overføringer innen offentlig forvaltning (241-249)

Tilsvarende som på inntektsiden.

Overføringer til offentlig forretningsdrift (250)

Som utgift for statsforvaltningen føres her driftsunderskuddet i statens forretningsdrift for de enheter som har negativt driftsresultat. For kommuneforvaltningen føres de faktiske nettotilskudd til bedrifter med særregnskap og et beregnet tilskudd, lik differansen mellom utgifter og inntekter for bedrifter uten særregnskap.

Andre innenlandske løpende overføringer (256-259)

Omfatter enkelte spesielle overføringer som ikke kan klassifiseres under de andre overføringsartene.

Løpende overføringer til utlandet (251-255)

Omfatter tosidig og flersidig utviklingshjelp og internasjonalt hjelpearbeid, tilskudd til FN's organisasjoner og tilskudd til andre internasjonale organisasjoner. Løpende overføringer til utlandet er ikke synonymt med utgifter til utviklingshjelp.

Anskaffelse av fast realkapital (361-362)

Omfatter utgifter til kjøp av realkapital i form av bygninger, transportmidler, maskiner, utstyr, inventar mv. samt investeringer i bygg og anlegg, herunder egne investeringsarbeider.

Kjøp av tomter og grunn (367)

Omfatter utgifter til kjøp av tomter og grunn. For kommuneforvaltningen har det tidligere vært vanskelig å skille slike utgifter fra anskaffelser av fast realkapital. Nye kommunale regnskapsforskrifter fra 1991 gjør det imidlertid mulig å gjennomføre skillet.

Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet (371-372)

Her inngår overføringer til næringsvirksomhet som er knyttet til investeringer i realkapital, samt ettergivelse av gjeld.

Kapitaloverføringer til utlandet (385)

Omfatter innskudd i internasjonale utviklingsbanker og -fond, samt ettergivelse av gjeld.

Avledete begreper:

Sparing (netto) = Løpende inntekter - Løpende utgifter

Bruttoinvestering i fast realkapital = Anskaffelse av fast realkapital - Salg av fast realkapital

Nettoinvestering i fast realkapital = Bruttoinvestering i fast realkapital - Kapitalslit

Netto kjøp av tomter og grunn = Kjøp av tomter og grunn - Salg av tomter og grunn

Kapitalinntekter = Inntektsførte kapitaloverføringer

Kapitalutgifter = Nettoinvestering i fast realkapital + Netto kjøp av tomter og grunn + Utgiftsførte kapitaloverføringer

Totale inntekter = Løpende inntekter + Kapitalinntekter

Totale utgifter = Løpende utgifter + Kapitalutgifter

Nettofinansinvesteringer = Totale inntekter - Totale utgifter

eller
Nettofinansinvesteringer = Sparing + Kapitalinntekter - Kapitalutgifter

eller
Nettofinansinvesteringer = Sparing - Nettoinvestering i fast realkapital - Netto kjøp av tomter og grunn + Inntektsførte kapitaloverføringer - Utgiftsførte kapitaloverføringer

Netto kapitalinnskudd i statens forretningsdrift

Utgiftsført kapitalinnskudd (tilskudd til investeringer) i statens forretningsdrift fratrukket avskrivninger på kapitalen. Statens forretningsdrift inkluderer også

statens direkte deltakelse i petroleumsvirksomheten (SDØE).

Overskudd før lånetransaksjoner = Nettofinansinvesteringer - Netto kapitalinnskudd i statens forretningsdrift

Andre avledete begreper:

For å kunne definere produksjon (tidligere bruttoproduksjonsverdi), bruttoprodukt, driftsresultat og konsum i offentlig forvaltning, er det nødvendig å skille mellom markedsrettet og ikke-markedsrettet produksjon i forvaltningen. Dette skyldes at enkelte enheter innen kommuneforvaltningen har driftsinntekter (gebyrer) som er større enn driftsutgiftene. Slike enheter betegnes som markedsrettet virksomhet fordi de har et positivt driftsresultat, og for disse enhetene er derfor konsumet definert lik null. Dette gjelder kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet. Produksjonen i offentlig forvaltning forøvrig er definert som ikke-markedsrettet produksjon fordi driftsutgiftene er større enn driftsinntektene. Driftsresultatet er her definert lik null.

Driftsresultat

Driftsresultatet i kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet er definert netto som disse virksomhetenes gebyrer minus lønnskostnader, produktinnsats og kapitalslit.

Produksjon (tidligere bruttoproduksjonsverdi)

For ikke-markedsrettet produksjon i offentlig forvaltning beregnes produksjonen lik kostnadene ved bruk av produksjonsfaktorer. Disse kostnadene settes lik summen av lønnskostnader, produktinnsats og kapitalslit. For markedsrettet produksjon i offentlig forvaltning (dvs. kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet) er produksjonen definert lik driftsinntektene (gebyrene). For offentlig forvaltning samlet kan da produksjonen settes lik summen av lønnskostnader, produktinnsats, kapitalslit og driftsresultat.

Bruttoprodukt

Bruttoproduktet, eller verdiskapingen i offentlig forvaltning, er definert lik produksjon fratrukket produktinnsats. For ikke-markedsrettet produksjon i offentlig forvaltning innebærer dette, jfr. definisjonen av produksjon, at bruttoproduktet er lik summen av lønnskostnader og kapitalslit. For kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet er bruttoproduktet lik gebyrer fratrukket produktinnsats. For offentlig forvaltning samlet er da bruttoproduktet gitt ved summen av lønnskostnader, kapitalslit og driftsresultat i markedsrettet virksomhet.

Konsum i offentlig forvaltning

Konsum i offentlig forvaltning er bare definert for ikke-markedsrettet virksomhet, og er gitt ved produksjonen i ikke-markedsrettet virksomhet fratrukket gebyrer i ikke-markedsrettet virksomhet, pluss produktkjøp til husholdninger (offentlig forvaltnings kjøp av varer og

tjenester for husholdninger). Konsum i offentlig forvaltning er altså et begrep som henspiller på finansieringen av tjenestene produsert i offentlig forvaltning, i tillegg til varer og tjenester som forvaltningen kjøper for husholdninger. For ikke-markedsrettet virksomhet er altså konsum i offentlig forvaltning lik summen av lønnskostnader, produktinnsats og kapitalslit fratrukket gebyrer, pluss produktkjøp til husholdninger. For offentlig forvaltning samlet er da konsumet gitt ved summen av lønnskostnader, produktinnsats, kapitalslit, produktkjøp til husholdninger og driftsresultat, minus gebyrer.

Syssetting

Syssettingstall for offentlig forvaltning i publikasjonen er basert på nasjonalregnskapstall (arbeidskraftsregnskapet). I nasjonalregnskapet benyttes det flere begreper for syssettingen, bl.a. *utførte timeverk*, *syssette normalårsverk* og *syssette personer*. I denne publikasjonen er begrepet *syssette normalårsverk* benyttet. Antall normalårsverk er definert som antall heltidsomregnede personer, der deltidsansatte er regnet om til heltid med arbeidstiden som vektgrunnlag. Arbeidstiden bak et normalårsverk endres ved arbeidstidsforkortelser og andre variasjoner i arbeidstid som fravær og overtid.

4.3 Formålsgrupping av utgifter

Formålsgruppingen av offentlig forvaltnings utgifter innebærer at utgiftene fordeles etter hva som er hovedhensikten eller formålet med utgiften. Formålsgruppingen følger den internasjonale standarden i SNA/ESA. Denne klassifikasjonen benyttes både i finansstatistikken og nasjonalregnskapet, og internasjonalt av FN, IMF og OECD. Klassifikasjonen betegnes COFOG (Classification of the Functions of Government).

Formålsgruppingen COFOG omfatter alle transaksjoner på utgiftssiden i forvaltningen, samt gebyrene. Grupperingen kan derfor nyttes til ikke bare å gruppere offentlig forvaltnings konsum, men også til å gi en formålsgrupping av øvrige utgiftskomponenter.

Formålsgruppingen inneholder tre nivåer, fordelt på 14 hovedgrupper, 62 grupper og 151 undergrupper. I vedlegg 5 er det gitt en oversikt over inndelingen på detaljert gruppenivå, mens det i dette avsnittet er gitt en oversikt og beskrivelse av hovedgruppene i standarden. Detaljeringsgraden og stabiliteten av formålsgruppingen i praktisk bruk er imidlertid avhengig av detaljeringsgraden i kontoplanene i stats- og kommune-regnskapet.

Formålsgruppingen brukes også til å inndele offentlig forvaltnings konsum i kollektivt og individuelt konsum. Kollektivt konsum omfatter generell administrasjon samt forsvar, politi, rettsvesen mv. Individuelt konsum i offentlig forvaltning omfatter i hovedsak helse, omsorg, utdanning og kultur. Individuelt konsum utgjør om lag 5/6 av konsumet i kommuneforvaltningen, men bare rundt 1/3 i statsforvaltningen.

Hovedgrupper i formålsskategorien

01. Alminnelig offentlig tjenesteyting

Omfatter de sentrale utøvende myndigheter på alle nivåer i offentlig forvaltning, samt lovgivende organer. Formålgruppen omfatter også utgifter til finans-, skatte- og avgiftsadministrasjon.

02. Forsvar

Omfatter militært forsvar, sivilforsvaret og sivil beredskap.

03. Politi, rettsvesen mv.

Formålgruppen omfatter politi og brannvesen og retts- og fengselsvesen.

04. Undervisning

Omfatter undervisning på alle nivåer fra grunnskolenivå til universitets- og høyskolenivå, medregnet voksenopplæring.

05. Helsestell

Omfatter alle typer sykehus og sykehjem, helsestasjoner og poliklinikker og annen helsetjeneste utenfor institusjon. Omfatter også refusjoner til private for utgifter til medisiner og medisinsk hjelpeutstyr.

06. Sosial trygd og velferd

Formålgruppen omfatter trygdeoverføringer, sosialhjelp og drift av sosiale institusjoner som barnehager og aldershjem. For kommuneforvaltningen er det vanskelig å skille mellom helse- og sosialtjenester (formålgruppe 05 og 06) på grunn av mangelfulle opplysninger i kommuneregnskapene. Kommunale utgifter til helse- og sosialtjenester må derfor fordeles på de to formålgruppene ved hjelp av en konstruert fordelingsnøkkel.

07. Boliger og nærmiljø

Denne formålgruppen omfatter bolig- og utbyggingsformål, kloakk, renovasjon og bolig- og nærmiljøformål ellers, herunder miljøvernutgifter.

08. Kultur, fritid og religion

Omfatter rekreasjon, sport og idrett. Dessuten forvaltning, drift og støtte til kulturformål, herunder kringkasting og publisering. Omfatter også kirkelige og andre religiøse formål.

09. Energi

Formålgruppen omfatter forvaltningens utgifter til administrasjon, kontroll og planlegging av utvinning og framstilling av energi.

10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene

Omfatter blant annet pris- og inntektspolitiske tiltak knyttet til primærnæringene.

11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene
Forvaltningens utgifter til bergverksdrift, industri og bygge- og anleggsvirksomhet.

12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel

Omfatter veier og sjøtransport samt jernbane og lufttransport.

13. Andre næringsøkonomiske formål

Omfatter forvaltningens utgifter til forbruker-, pris- og handelspolitikk og utgifter til arbeidsmarkeds- og distriktutbyggingstiltak.

14. Andre formål

Omfatter hovedsakelig renteutgifter.

Formålsgupperingen går på tvers av administrative skillelinjer, og endringer i organisasjonsstrukturen i statlig, kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal derfor i prinsippet ikke påvirke sammensetningen av utgiftene på formål. Likevel er det ikke uproblematisk å benytte formålsgupperingen til sammenligninger over tid. F.eks. gjør kommuneregnskapsforskriftene fra 1991 det vanskelig å skille mellom sosial- og helsetjenester (se nærmere omtale under formålgruppe 06).

I tallene for offentlig forvaltnings utgifter i alt gruppert etter formål, er det ikke tatt med interne overføringer mellom underliggende forvaltningssektorer. I tabellene for stats- og kommuneforvaltningen er alle overføringer mellom disse sektorene klassifisert under en egen undergruppe (1405). Dette skyldes at statens rammeoverføringer til kommuner og fylkeskommuner vanskelig kan fordeles etter formål.

4.4 Gruppering av finansobjekter og avstemningsposter

I balanseregnskapet for ulike regnskapsførende enheter vil en på aktivasisden finne poster som benevnes "bankinnskudd", "utlån" mv., mens en på passivasisden finner poster angitt som bl.a. "lån" og "aksjekapital". Slike poster har i finansstatistikken til SSB betegnelsen finansobjekter. I tabellene i publikasjonen er finansobjektene definert og gruppert etter nasjonalregnskapets standard som i hovedsak følger FNs standard for balanseoppstillinger.

Ved verdifastsetting av finansobjektene sertifikater, statskasseveksler, obligasjoner, aksjer og grunnfondsbevis er det benyttet pålydende verdi. Bokført verdi, i hovedsak historisk kostpris, vil generelt avvike fra pålydende verdi. Siden slike avvik korrigeres ved avstemningspostene, opprettholdes sammenhengen om at nettofordringsendringen etter balansen, korrigert for avstemningspostene, er lik nettofinansinvesteringene etter inntekts-/utgiftsregnskapet (jfr. kapittel 3.2 om intern avstemming). Nasjonalregnskapet benytter derimot markedsverditall, og slike tall for offentlig forvaltning publiseres i *finansielle sektorbalanser*.

Nedenfor er det gitt en kort standarddefinisjon av de finansobjekter og avstemmingsposter det er gitt tall for i denne publikasjonen.

Gruppering av finansobjekter

Sedler og skillemynt

Norske og utenlandske sedler og skillemynt.

Bankinnskudd

Innskudd i forretnings- og sparebanker (inkl. Postbanken) og Norges Bank, samt innskudd i utenlandske banker. Objektsgruppen omfatter alle former for bankinnskudd, herunder sjekkdistributable innskudd, tidsinnskudd og bundne innskudd.

Sertifikater og statskasseveksler (på gjeldssiden Sertifikatlån)

Gruppen omfatter kortsiktige verdipapirer med opprinnelig løpetid inntil ett år. Den inkluderer statskasseveksler utstedt av den norske stat eller fremmede stater. Sertifikatene kan utstedes av staten, banker, kredittforetak, finansieringsselskaper, statlige låneinstitutter, kommuneforvaltningen, private og offentlige ikke-finansielle foretak og utlandet.

Obligasjoner (på gjeldssiden Obligasjonslån)

Norske omsettelige partialobligasjoner omfatter statsobligasjoner, premieobligasjoner, kommuneobligasjoner og andre norske obligasjoner, utstedt til ihendehaver med hjemmel i penge- og kredittreguleringsloven. Objektet omfatter også obligasjoner utstedt av norske sektorer i utlandet, obligasjoner utstedt av utlendinger i Norge, ansvarlig lånekapital som er utstedt i form av obligasjoner, samt konvertible obligasjoner. Statens spareobligasjoner og omsetningsgjeldsbrev regnes som lån og tas ikke med her.

Andre utlån (på gjeldssiden Andre lån)

Dette finansobjektet omfatter andre låneformer enn obligasjoner og sertifikater, f.eks. veksler, kassekreditt, byggelån, panteobligasjonslån, vanlige gjeldsbrevlån, omsetningsgjeldsbrev, grunnkjøpsobligasjoner, ansvarlig lånekapital og offentlige institusjoners kontolån til statskassen. Posten omfatter også factoring, leiefinansiering (finansiell leasing) og utlån mot diskontering av avbetalingskontrakter. Varekreditter grupperes under andre fordringer.

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (på gjeldssiden Aksjekapital)

Omfatter ordinære aksjer og preferanseaksjer i aksjeselskaper, andeler i andelslag med begrenset ansvar (ikke-ansvarlige selskaper), herunder også andeler i verdipapirfond. Aksjer og andeler i utenlandske selskaper er også medregnet. Videre inkluderer objektet omsettelige norske grunnfondsbevis.

Kapitalinnskudd

Objektet omfatter statens langsiktige kapital i bl.a. statens forretningsdrift og internasjonale organisasjoner, utenom aksje- og andelskapital. Eksempler på kapitalinnskudd er statens eierkapital i statens forretningsdrift og statsforetak, grunnfondsinnkudd i statsbanker, kapital i internasjonale utviklingsbanker og -fond samt norske andeler i SAS.

Andre fordringer (på gjeldssiden Annen gjeld)

Her inngår varekreditter og andre finansielle balanseposter som ikke naturlig hører inn under de andre objektsgruppene. Objektsgruppen omfatter bl.a. leieboerinnskudd, remburser og bankremisser. Videre omfatter gruppen påløpte, ikke betalte renter, lønninger, forsikringspremier, latente skattefordringer/skattegjeld, skattetrekk mv. og tilsvarende betalte, ikke forfalte poster.

I oppstillingen under er avstemmingspostene gruppert i fem hovedgrupper. Disse er basert på anbefalingene i SNA 1993 og ESA 1995. Det viktigste skillet går mellom verdiendringer og volumendringer. Verdiendringer omfatter endringer i fordringer og gjeld som skyldes gevinst/tap ved valutakursendringer og salg av verdipapirer, i tillegg til endringer i differansen mellom bokført og pålydende verdi. Volumendringer omfatter endringer i fordringer og gjeld som skyldes tap på fordringer, opp-/nedskrivning av eierkapital og andre fordringer mv. Videre er endringer i sektoromfang og enhetsstruktur og endringer i objektsomfang skilt ut som egne hovedgrupper. Statistisk differanse er en restpost som bestemmes slik at nettofordringsendring ifølge balansen, korrigert for øvrige avstemmingsposter, blir lik nettofinansinvesteringer ifølge inntekts-/utgiftsregnskapet (jfr. kapittel 3.2).

Gruppering av avstemmingsposter

Verdiendringer

1. Valutakursgevinst/-tap

Endringer i fordringer og gjeld som skyldes valutakursendringer.

2. Andre bokførte verdiendringer

Gevinst/tap ved salg av verdipapirer. Gevinster og tap føres i forhold til bokført verdi (oftest historisk kostpris). I tillegg føres over-/underkurs ved utstedelse av obligasjoner og ved opptak av andre lån.

3. Endringer i kursdifferanse mellom bokført og pålydende verdi

Det vil generelt være et avvik mellom bokført verdi (oftest historisk kostpris) og pålydende verdi for objektsgruppene sertifikater og statskasseveksler, obligasjoner samt aksjer og grunnfondsbevis. Endringen i avviket fra året før føres som en avstemmingspost.

Volumendringer

1. Tapsavskrivninger

Denne objektsgruppen omfatter opp-/nedskrivning av utlån og bidragsgjeld, overføring av fordringer/gjeld ved at garanti blir effektiv for garantist, tap ved konkurser, avskrivning av andre fordringer mv.

2. Opp-/nedskrivning av eierkapital

Her føres opp-/nedskrivning av aksjer, andeler, grunnfondsbevis og kapitalinnskudd.

3. Spesielle trekkrettigheter i IMF

Ny tildeling/kansellering av spesielle trekkrettigheter (SDR) i IMF føres som avstemmingspost.

4. Andre volumendringer

Her føres diverse poster som ikke hører inn under de andre avstemmingsartene.

Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur

Oppstår når en statistisk enhet flyttes fra en institusjonell sektor til en annen, eller når en statistisk enhet utgår eller tas inn i en sektor. Avstemmingsposten svarer til enhetens nettofordringer ved årets begynnelse. Et eksempel er da Norges Forskningsråd og Norges Eksportråd ble inkludert i statsforvaltningen f.o.m. 1993.

Endringer i objektsomfang

Oppstår når en fordrings-/gjeldspost tas inn i statistikken, eller eventuelt utgår. Et eksempel på dette er da folketrygden (Rikstrygdeverket) begynte å aktivere utestående bidragsgjeld, og da kommunene i 1992 begynte å tallfeste hvor mye feriepenger arbeidstakerne hadde til gode. Disse postene ble tidligere ført etter kontantprinsippet.

Statistisk differanse

Denne avstemmingsposten er en restpost etter at det er korrigert for postene som er beskrevet ovenfor. Slike differanser kan bl.a. skyldes at sektorregnskapene bygger på ulike statistiske kilder, at regnskapene er mangelfullt spesifisert slik at det ikke har lyktes å tallfeste de riktige avstemmingspostene, ulike periodiseringsprinsipper, eller at det er feil i primærmaterialet. Videre vil korreksjonsposten inneholde endringer som skyldes ekstern avstemming, dvs. endringer i sektorregnskapet for å få dette til å harmonere med andre sektorregnskap.

5. Om tabellene

5.1 Bruk av tabellene

I tabellene for de enkelte sektorene innen offentlig forvaltning er det under inntekter og utgifter tatt med henholdsvis overføringer fra og til andre forvaltningssektorer. For offentlig forvaltning i alt er imidlertid slike overføringer mellom de underliggende sektorene ikke tatt med i tabellene. Denne konsolideringen innebærer at totale inntekter eller totale utgifter for offentlig forvaltning i alt ikke vil være lik summen for stats- og kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving mv.

Tilsvarende vil tabellene for stats- og kommuneforvaltningen ikke ha med overføringer mellom undersektorene innen den enkelte sektor. Totale inntekter eller totale utgifter for statsforvaltningen vil da ikke være lik summen for statskassen medregnet folketrygden og andre stats- og trygderegnskap, og totale inntekter eller totale utgifter for kommuneforvaltningen vil ikke være lik summen for kommuner og fylkeskommuner. I balansetabellene er imidlertid alle interne fordrings og gjeldsposter tatt med.

Som nevnt i kapittel 2.2 om regnskapsprinsipper, og i avsnitt 4.1.7 om sektor for skatteinnkreving mv., er tallene for skatter, medregnet trygde- og pensjonspremier, og produksjonssubsidier, regnskapsført med *påløpte* beløp for offentlig forvaltning i alt. I stats- og kommuneforvaltningen er disse regnskapsartene i hovedsak ført etter *kontantprinsippet*. Differansen mellom summen av de bokførte beløpene for stats- og kommuneforvaltningen og de påløpte beløpene for offentlig forvaltning i alt, er regnskapsført i korreksjonssektoren sektor for skatteinnkreving mv. For nevnte regnskapsarter er det dermed summen av stats- og kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving mv. som er lik beløpene for offentlig forvaltning i alt.

På grunn av ulike periodiseringsprinsipper er det en del avvik mellom stats- og kommuneforvaltningens tall for overføringene mellom disse sektorene. Differansen mellom statsforvaltningens og kommuneforvaltningens tall inntektsføres under sektor for skatteinnkreving mv. Dette gjøres for å sikre at de inntektsførte og utgiftsførte overføringene er like store for offentlig forvaltning i alt. I tabellen for offentlig forvaltning i alt er imidlertid de interne overføringene ikke tatt med.

I tabellene vil det kunne forekomme mindre differanser mellom sumtall og de enkelte komponenter som inngår i summene på grunn av avrundingsfeil. I tabeller med prosenttall vil det også kunne forekomme tilsvarende differanser.

Første gang en ny tabelltype forekommer vil alle regnskapsposter være med i tabellen, og tabellforspalte, overskrift og fotnoter vil være oversatt til engelsk. Ved gjen-

tak av tabelltype kan poster der det ikke forekommer tall være utelatt i forspalten. Den engelske oversettelsen vil også være utelatt.

5.2 Sammenlignbarhet med tidligere publisert statistikk

Finansstatistikken for de offentlige sektorer, slik den er presentert i denne publikasjonen, er basert på nye prinsipper og definisjoner i forbindelse med omlegging til FNs nye nasjonalregnskapsstandard (SNA 1993) og EUs tilsvarende standard (ESA 1995). Statistikken og begrepene som benyttes er derfor ikke direkte sammenlignbare med tidligere publiserte tall i NOS-publikasjonene *De offentlige sektors finanser 1972-1985*, *1983-1988* og *1986-1991*. Etter hvert vil også statistikken tilbake til 1978 bli revidert på samme måte. I tillegg vil tallene for kapitalslit og størrelser avledet av dette bli revidert.

I publikasjoner med nasjonalregnskapsstatistikk blir det presentert tall for bl.a. konsum og bruttoinvestering i fast realkapital for offentlig forvaltning i alt og fordelt på stats- og kommuneforvaltningen. I nasjonalregnskapspublikasjonene gis det også data for inntekter og utgifter, men etter et annet tabelloppsett enn i finansstatistikken. Forøvrig er statistikken i denne publikasjonen i samsvar med nasjonalregnskapsstatistikken.

5.3 Om foreløpige og endelige tall

Alle tall i denne publikasjonen for 1988-1991 er endelige, med unntak av kapitalslitstallene og størrelser avledet av dette. For 1992 og 1993 er tallene for finansiell balanse foreløpige.

1994. Tallene for året 1994 er foreløpige, men for offentlig forvaltning vil det trolig ikke være store avvik fra de endelige tallene. Tallene for offentlige ikke-finansielle foretak er mer usikre.

1995. Tall for inntekter og utgifter for året 1995 bygger dels på regnskap og dels på regnskapsanslag laget i SSB. Regnskapstall er grunnlaget for sektoren statskassen medregnet folketrygden, mens anslag til en viss grad er benyttet for andre stats- og trygderegnskap. For kommuneforvaltningen bygger oppgavene på regnskap fra et utvalg av kommuner og foreløpige regnskaper fra alle fylkeskommuner. Dette innebærer at 1995-tallene er spesielt usikre for andre stats- og trygderegnskap og kommuneforvaltningen.

6. Offentlig forvaltning i Norge

6.1 Størrelse og utvikling av offentlig forvaltning

6.1.1 Størrelsesmål

Det foreligger mange ulike mål for å beskrive størrelsen på offentlig forvaltning sett i forhold til økonomien som helhet. Størrelsesmålene kan grovt deles inn i realøkonomiske og finansielle størrelsesmål. De mest brukte realøkonomiske størrelsesmålene er:

- Offentlig forvaltnings konsum
- Summen av offentlig forvaltnings konsum og bruttoinvestering i fast realkapital
- Produksjon (tidligere bruttoproduksjonsverdi)
- Bruttoprodukt
- Sysselsetting

Offentlig forvaltnings relative størrelse måles vanligvis ved å sette de realøkonomiske størrelsesmålene i forhold til bruttonasjonalproduktet (BNP), med unntak av sysselsettingen, som måles i forhold til samlet sysselsetting.

De realøkonomiske størrelsesmålene er knyttet til *produksjon av offentlige tjenester*, mens de finansielle størrelsesmålene i tillegg inkluderer betydelige *inntektsomfordelingskomponenter*. I den videre framstillingen legges hovedvekten på de realøkonomiske størrelsesmålene.

I all hovedsak er produksjonen i stats- og kommuneforvaltningen ikke-markedsrettet produksjon, dvs. at brukerne enten får tjenestene gratis eller til sterkt reduserte priser, som ikke på noen måte dekker produksjonskostnadene. Verdien av denne tjenesteproduksjonen beregnes derfor ved å summere produksjonskostnadene, slik at for ikke-markedsrettet produksjon i offentlig forvaltning er verdien av produksjonen lik summen av produktinnsats, lønnskostnader og kapitalslit. Driftsresultatet, som uttrykker kapitalavkastningen, er da pr. konvensjon satt lik null.

Kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonvirksomhet er derimot klassifisert som markedsrettet produksjon i kommuneforvaltningen. For disse virksomhetene er verdien av produksjonen satt lik gebyrene som betales for tjenestene. Driftsresultatet framkommer da lik gebyrer fratrukket summen av produksjonskostnadene, dvs. lønnskostnader, produktinnsats og kapitalslit.

Bruttoproduktet er definert som produksjon fratrukket produktinnsats. For ikke-markedsrettet produksjon framkommer bruttoproduktet som summen av lønnskostnader og kapitalslit. For markedsrettet produksjon i offentlig forvaltning er bruttoproduktet lik gebyrer fratrukket produktinnsats.

Konsum i offentlig forvaltning er definert som verdien av offentlig forvaltnings ikke-markedsrettede produk-

sjon fratrukket gebyrer for den ikke-markedsrettede produksjonen, pluss offentlig kjøp av varer og tjenester til bruk i husholdninger. Konsumet i offentlig forvaltning kan da for ikke-markedsrettet produksjon beregnes som summen av lønnskostnader, produktinnsats, kapitalslit og produktkjøp til husholdninger minus gebyrer. For markedsrettet produksjon er konsumet pr. definisjon lik null.

Sentrale finansielle størrelsesmål for offentlig forvaltning er:

- Totale inntekter
- Totale utgifter
- Nettofinansinvesteringer
- Brutto- og nettofordringer
- Brutto- og nettogjeld
- Brutto og netto utenlandsgjeld

Også de finansielle størrelsesmålene er det vanlig å relatere til bruttonasjonalproduktet (BNP). Finansielle størrelsesmål som totale utgifter og inntekter målt i forhold til BNP er imidlertid ikke et mål for offentlig forvaltnings ressursbruk, siden overføringer til og fra husholdninger og foretak inngår. Slike overføringer innebærer ikke offentlig forbruk, men gjelder inntektsomfordeling innen privat sektor. Totale utgifter og inntekter kan derfor i prinsippet bli større enn BNP. Når finansielle størrelsesmål relateres til BNP, er BNP valgt som et referansepunkt. Andelene gir et mål på hvor store midler som kanaliseres over offentlige budsjetter.

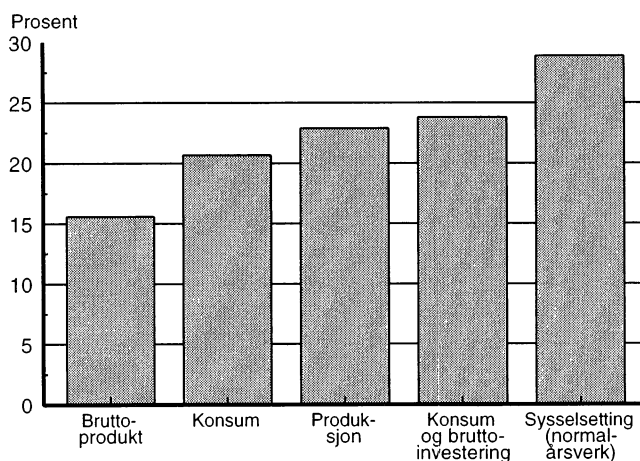
Realøkonomiske størrelsesmål som offentlig forvaltnings konsum og bruttoinvestering i fast realkapital er derimot definert i forhold til BNP, og vil sammen med privat sektors konsum og bruttoinvesteringer samt eksport minus import alltid summere seg opp til BNP.

6.1.2 Offentlig forvaltnings størrelse i 1995

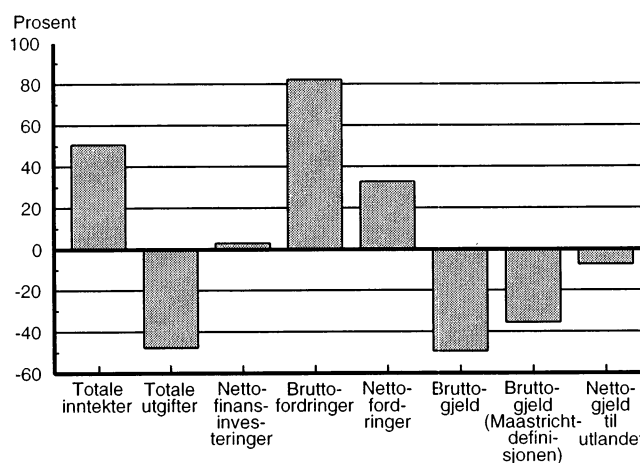
Figur 6.1.1 viser de ulike realøkonomiske størrelsesmålene for offentlig forvaltning som andel av bruttonasjonalproduktet (BNP) og samlet sysselsetting. Figuren er basert på tall for året 1995, mens figurene 6.1.3 og 6.1.4 viser utviklingstrekkene gjennom perioden 1988-1995 for noen av størrelsesmålene.

Målt ved antall utførte normalårsverk omfattet offentlig forvaltning omlag 29 prosent av samlet sysselsetting i Norge i 1995, mens bidraget til verdiskapningen målt ved bruttoproduktet var noe under 16 prosent. Den lave bruttoproduktandelen for offentlig forvaltning i forhold til sysselsettingsandelen, skyldes til dels at petroleumsvirksomheten, som utgjør en betydelig andel av BNP, har et spesielt stort bruttoprodukt pr. sysselsatt. En annen faktor som bidrar til avviket mellom sysselsettingsandel og bruttoproduktandel er kostnadsmetoden for beregning av ikke-markedsrettet produksjon i offentlig forvaltning. Som nevnt i forrige avsnitt er driftsresultatet for slik virksomhet pr. konvensjon satt lik null, mens denne komponenten utgjør en betydelig del av bruttoproduktet for næringsvirksomhet.

Figur 6.1.1. Realøkonomiske størrelsesmål for offentlig forvaltning i Norge i prosent av BNP og samlet sysselsetting. 1995

Figur 6.1.2. Finansielle størrelsesmål for offentlig forvaltning i Norge i prosent av BNP. 1995

Konsum i offentlig forvaltning utgjorde nær 21 prosent av BNP i 1995. Legger vi til bruttoinvesteringene i fast realkapital, viser figuren at nær 24 prosent av BNP ble anvendt i offentlig forvaltning.

Figur 6.1.2 viser tilsvarende sentrale finansielle størrelsesmål for offentlig forvaltning som andel av BNP.

Totale offentlige inntekter utgjorde nesten 51 prosent i forhold til BNP i 1995. Skatteinntektene, som utgjør størstedelen av de offentlige inntektene, var på nær 42 prosent av BNP. De totale utgiftene utgjorde nær 48 prosent av BNP.

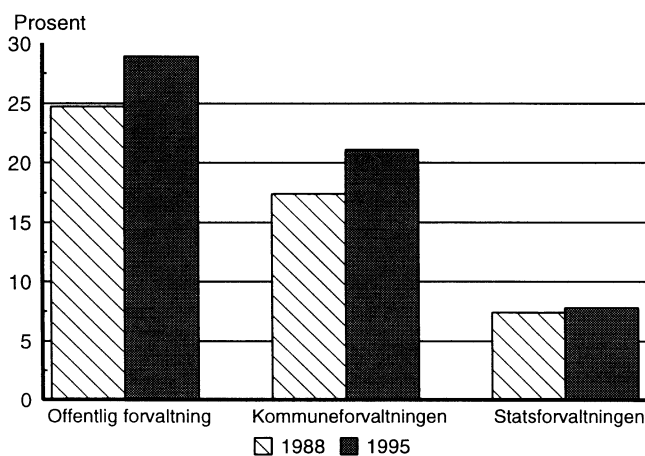
Nivået på totale offentlige utgifter kan også relateres til antall innbyggere i landet. Utgiftene i 1995 tilsvarer omlag 102.000 kr. pr. innbygger i Norge. Av dette var omlag 45.000 kr. overføringer til private og 44.000 kr. konsum i offentlig forvaltning.

6.1.3 Sysselsettingsutviklingen i offentlig forvaltning

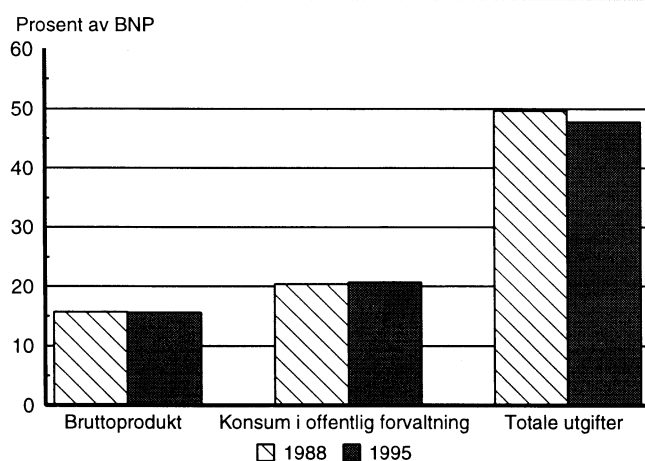
I nasjonalregnskapet beregnes sysselsettingen fordelt på offentlig forvaltning og næringsvirksomhet. Datagrunnlaget for offentlig forvaltning er lønnskostnadene fra offentlige regnskaper og annen sysselsettings- og lønnsstatistikk. I 1995 var det ifølge nasjonalregnskapet 521.000 sysselsatte i offentlig forvaltning, målt i antall normalårsverk, fordelt på 380.000 årsverk i kommuneforvaltningen og 141.000 årsverk i statsforvaltningen. Til sammenligning var det totale antallet normalårsverk i Norge på omlag 1.806.000.

Figur 6.1.3 viser andelen av den samlede sysselsettingen for kommuneforvaltningen, statsforvaltningen og offentlig forvaltning i alt for årene 1988 og 1995. For statsforvaltningen var det en beskjeden vekst i perioden, mens kommuneforvaltningens andel økte betydelig. I

Figur 6.1.3. Offentlig forvaltning, stats- og kommuneforvaltningen. Sysselsetting i normalårsverk i prosent av samlet sysselsetting. 1988 og 1995

Figur 6.1.4. Offentlig forvaltning. Bruttoprodukt, konsum og totale utgifter i prosent av BNP. 1988 og 1995

1995 var nesten tre fjerdedeler av normalårsverkene i offentlig forvaltning i kommuneforvaltningen.

Sysselsettingen i kommuneforvaltningen var på 380.000 normalårsverk i 1995, eller 21 prosent av samlet sysselsetting i Norge, mot drøyt 17 prosent i 1988. Dette innebærer en økning på 59.000 årsverk siden 1988, eller en gjennomsnittlig årlig vekst på 2,4 prosent. For statsforvaltningen var veksten på omlag 5.000 normalårsverk i samme periode eller en gjennomsnittlig årlig vekst på 0,5 prosent. Til sammenligning gikk samlet sysselsetting i Norge ned med 0,3 prosent i årlig gjennomsnitt fra 1988 til 1995.

6.1.4 Utviklingen i offentlig forvaltnings bruttoprodukt, konsum og totale utgifter

Figur 6.1.4 viser utviklingen i bruttoprodukt, konsum og totale utgifter i offentlig forvaltning fra 1988 til 1995 som andel av BNP. Bruttoproduktet utgjorde i 1995 15,6 prosent av BNP, mot 15,7 prosent i 1988, dvs. andelen var omtrent uendret perioden sett under ett. Likevel økte andelen noe fram til 1992 med 16,4 prosent, mens den deretter gikk noe ned igjen. Fra 1988 til 1995 økte kommuneforvaltningens andel fra 10,7 til 11,0 prosent, mens den for statsforvaltningen gikk omtrent tilsvarende ned fra 4,9 prosent til 4,6 prosent.

Konsumet i offentlig forvaltning hadde i stor grad samme utvikling som bruttoproduktet. Andelen av BNP økte fra 20,4 prosent i 1988 til 22,1 prosent i 1992, for deretter å gå tilbake til 20,7 prosent i 1995. Mesteparten av svingningene skyldtes statsforvaltningen, mens konsumet i kommuneforvaltningen var relativt stabilt sett i forhold til BNP.

De totale offentlige utgiftene som andel av BNP økte fra knapt 50 prosent i 1988 til 52 prosent i 1992. Statsforvaltningen stod for hele utgiftsøkningen med en økning fra 39 til 43 prosent, mens kommuneforvaltningens utgiftsandel gikk ned fra 18 til drøyt 17 prosent. Videre fra 1992 til 1995 sank de offentlige utgiftenes andel av BNP betydelig til knapt 48 prosent, dvs. noe lavere enn i 1988. Statsforvaltningens utgiftsandel gikk tilbake til 39 prosent, mens kommuneforvaltningens utgiftsandel gikk ned til 16 prosent.

6.2 Finanspolitiske indikatorer

6.2.1 Generelt om finanspolitiske indikatorer

Tidsseriene i denne publikasjonen gir et visst grunnlag for å vurdere finanspolitikken som ble ført i perioden 1988-1995. Det tas da utgangspunkt i noen såkalte finanspolitiske indikatorer. Sentrale finanspolitiske indikatorer er:

- Nettofinansinvesteringer
- Overskudd før lånetransaksjoner
- Konsum og bruttoinvestering i fast realkapital
- Bidrag fra overskuddet til veksten i publikums likviditet
- Nettofordringer
- Bruttogjeld

Nettofinansinvesteringene for offentlig forvaltning gir uttrykk for det offentliges budsjettbalanse, og framkommer som differansen mellom offentlig forvaltnings totale inntekter og totale utgifter. Begrepet overskudd før lånetransaksjoner er definert som nettofinansinvesteringer minus netto kapitalinnskudd (investeringer) i statens forretningsdrift. Ved bruk av nettofinansinvesteringer som overskuddsbegrep er ikke slike kapitalinnskudd utgiftsført, men i stedet regnet som en fordringsoppbygging overfor statens forretningsdrift. I nasjonalregnskapssammenheng er nettofinansinvesteringene det relevante begrepet for det offentliges budsjettbalanse.

Det er vanlig å skille mellom følgende faktorer som påvirker nettofinansinvesteringene:

- Konjunkturutviklingen
- Videreføring av eksisterende ordninger og regelverk
- Nye tiltak og regelendringer

Konjunkturutviklingen har stor betydning for utviklingen i det offentliges budsjettbalanse. Dette skyldes at det er klare sammenhenger mellom den generelle økonomiske utviklingen og inntekts- og utgiftsstrømmene for offentlig forvaltning. Eksempler på konjunkturelle effekter er sammenhengen mellom aktivitetsnivå og skatte- og avgiftsinngangen, og mellom nivået på arbeidsledigheten og utgiftene til arbeidsløshetsstønader.

Videreføring av eksisterende ordninger kan påvirke det offentliges budsjettbalanse gjennom strukturendringer i økonomien. Eksempler på dette kan være økning i utgiftene som følge av økt antall alderspensjonister, større barnekull og andre demografiske forhold.

I analyser over virkninger av finanspolitikken er en ofte opptatt av å skille ut effekten av det siste punktet, dvs. nye tiltak og regelendringer. Det er imidlertid ikke lett å isolere slike effekter, og spesielt er det problematisk å skille mellom virkningene av nye tiltak og de nevnte effektene av strukturendringer. For slike analyseformål er det nødvendig å benytte egnede modellverktøy. I framstillingen nedenfor vil vi imidlertid nøye oss med å studere tidsforløpet for nettofinansinvesteringene, som på en summarisk måte kan antyde innretningen av finanspolitikken. For en grundigere analyse av finanspolitikken i de enkelte år, se de årlige nasjonalbudsjettene eller Statistisk sentralbyrås Økonomiske analyser.

Generelt er finanspolitikken mer ekspansiv jo mer utgiftene øker og/eller inntektene reduseres, dvs. jo mer nettofinansinvesteringene reduseres. Imidlertid er det for å gi et best mulig bilde av etterspørselsvirkningene av finanspolitikken vanlig å korrigere nettofinansinvesteringene for en del inntekter og utgifter som har liten direkte betydning for etterspørselen fra fastlands-Norge. Dette gjelder spesielt statens inntekter og utgifter i forbindelse med petroleumsvirksomheten, som omfatter skatteinntekter (inntekts- og formueskatter og avgifter),

netto inntekter i Statens direkte deltakelse i petroleumsvirksomheten (SDØE), samt aksjeutbytte fra Statoil. I tillegg til petroleumsrelaterte inntekter og utgifter gjøres det også ofte korreksjoner for bl.a. overføringer til staten fra Norges Bank, renteutgifter til utlandet og renteinntekter fra Norges Bank, men slike tilleggskorreksjoner er ikke foretatt her. For en oversikt over ulike finansielle indikatorer, se vedlegg 1 i Nasjonalbudsjettet 1997.

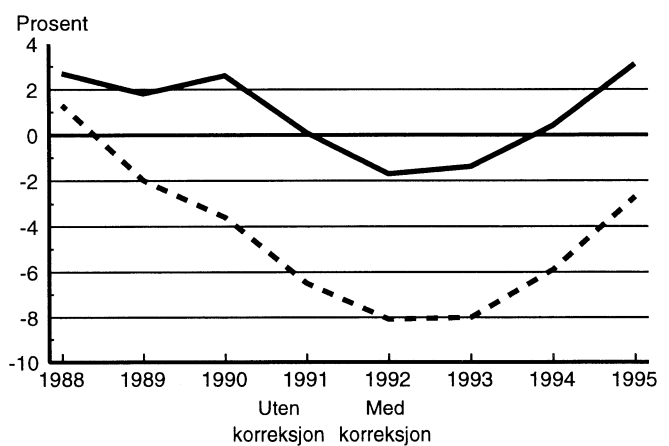
Det må imidlertid understrekes at slike indikatorer alene bare gir et summarisk uttrykk for virkningene av den økonomiske politikken. I en mer omfattende og nøyaktig analyse bør en også trekke inn andre faktorer som påvirker utviklingen i offentlige utgifter og inntekter. En bør også skille mellom forskjellige utgifts- og inntektsarter, f.eks. kan det ha betydning om konsum og realinvesteringer har et annet tidsforløp enn overføringene. Videre kan det ha betydning for etterspørselsvirkningene hvordan et underskudd blir finansiert. For å analysere slike forhold er det nødvendig med et omfattende makroøkonomisk analyseapparat, slik som Statistisk sentralbyrås makroøkonomiske modell MODAG, som tar hensyn til samspillet mellom ulike deler av økonomien.

6.2.2 Utviklingen i nettofinansinvesteringene

Figur 6.2.1 viser utviklingen i perioden 1988-1995 i nettofinansinvesteringene for offentlig forvaltning som andel av BNP og nettofinansinvesteringene korrigert for petroleumsrelaterte inntekter og utgifter som andel av BNP for fastlands-Norge. Tallene er også gitt i tabell 6.2.1 sammen med nivå tall i milliarder kroner.

De ukorrigerede nettofinansinvesteringene var positive de fleste årene i perioden. Både i 1988 og 1995 var overskuddet på rundt 3 prosent av BNP. I årene imellom var nettofinansinvesteringene mindre, men bare i 1992 og 1993 var de negative. De korrigerede nettofinansinvesteringene

Figur 6.2.1. Offentlig forvaltning. Nettofinansinvesteringer med og uten korreksjon for petroleumsrelaterte inntekter og utgifter, i prosent av BNP og BNP for fastlands-Norge. 1988-1995

Tabell 6.2.1. Offentlig forvaltning. Nettofinansinvesteringer med og uten korreksjon for petroleumsrelaterte inntekter og utgifter. 1988-1995. Milliarder kr. og prosent av BNP og BNP for fastlands-Norge

	Ukorrigerede nettofinansinvesteringer		Korrigerede nettofinansinvesteringer	
	Milliarder kroner	Prosent av BNP	Milliarder kroner	Prosent av BNP for fastlands-Norge
1988	17,0	2,7	7,4	1,3
1989	12,4	1,8	-12,0	-2,0
1990	18,7	2,6	-21,6	-3,6
1991	1,0	0,1	-41,4	-6,5
1992	-13,6	-1,7	-54,1	-8,1
1993	-11,4	-1,4	-55,4	-8,0
1994	3,3	0,4	-43,8	-5,9
1995	28,4	3,1	-21,4	-2,7

teringene var derimot negative alle årene fra og med 1989. I 1992 utgjorde det korrigerede underskuddet hele 8,1 prosent av BNP for fastlands-Norge, men i 1995 var det redusert til 2,7 prosent.

EU-landene har som mål at underskuddet i offentlig forvaltning ikke skal overstige 3 prosent av BNP (ett av Maastricht-traktatens konvergenzkriterier). For Norges vedkommende var dette kravet oppfylt gjennom hele perioden. Selv i 1992 og 1993, da det var et betydelig underskudd, utgjorde dette mindre enn 2 prosent av BNP.

Som figuren viser økte det petroleumskorrigerede underskuddet hvert år fra 1988 til og med 1992. Dette var en periode som var preget av relativt høy arbeidsledighet og svak, men økende vekst i BNP. Videre fram til 1995 ble det petroleumskorrigerede underskuddet redusert hvert år, samtidig som BNP-veksten tok seg kraftig opp.

6.3 Sammensetningen av inntekter og utgifter

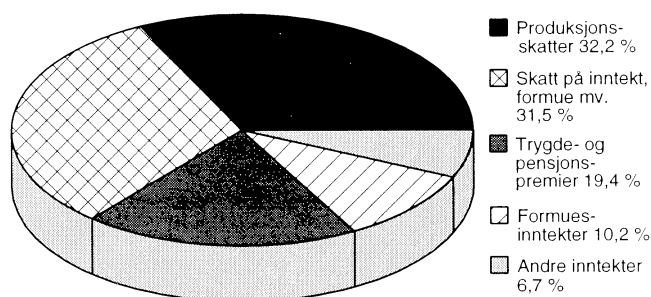
For offentlig forvaltning utgjorde de totale inntektene 470 milliarder kroner i 1995 mot 334 milliarder i 1988. Målt som andel av BNP innebærer dette en nedgang fra 52,2 prosent i 1988 til 50,8 prosent i 1995. De totale utgiftene var i 1995 på 442 milliarder mot 317 milliarder i 1988. Målt som andel av BNP er dette en nedgang fra 49,6 prosent i 1988 til 47,7 prosent i 1995.

6.3.1 Inntekter

Sammensetningen av offentlig forvaltnings totale inntekter i 1995 er vist i figur 6.3.1. Skatt på inntekt, formue mv. og produksjonsskatter utgjorde til sammen omlag 64 prosent av de totale inntektene. Skatt på inntekt, formue mv. omfatter hovedsakelig inntekts- og formueskatter fra enkeltpersoner og selskaper. Denne skatteartens andel økte fra 28 prosent i 1988 til 31,5 prosent i 1995.

Produksjonsskattene utgjør en omtrent like stor andel av inntektene som skatt på inntekt, formue mv. De om-

Figur 6.3.1. Offentlig forvaltning. Sammensetningen av totale inntekter i 1995

fatter merverdiavgift og diverse særavgifter mv., og utgjorde 32 prosent av de offentlige inntektene i 1995. Andelen var den samme som i 1988, men i årene imellom var den lavere, med et bunnpunkt i 1990 med 29 prosent.

Petroleumsskattene består av både produksjonsskatter og skatt på inntekt og formue, og utgjør en betydelig del av skattene. I 1995 utgjorde de i alt seks prosent av de totale inntektene. Av dette kom fire prosent fra skatt på inntekt, formue mv. og to prosent fra produksjonsskatter. Petroleumsskattenes andel av inntektene var imidlertid større før, dvs. i perioden før det store oljeprisfallet i 1986.

Trygde- og pensjonspremier utgjør også en betydelig, men synkende andel av de offentlige inntektene, og ble redusert fra 24 prosent i 1988 til drøyt 19 prosent i 1995. Nedgangen har blant annet sammenheng med at satsen for arbeidsgiveravgift til folketrygden er redusert flere ganger de senere år.

Formuesinntektenes andel av de totale inntektene var på mellom 13 og 14 prosent i 1988-1992, men falt deretter gradvis til omlag ti prosent i 1995. Dette er først og fremst renteinntekter, for en stor del renter til staten for utlån til statsbankene, innskudd i Norges Bank og kapitalinnskudd i petroleumsvirksomheten. Hovedårsaken til formuesinntektenes reduserte andel av inntektene er den generelle nedgangen i rentenivået.

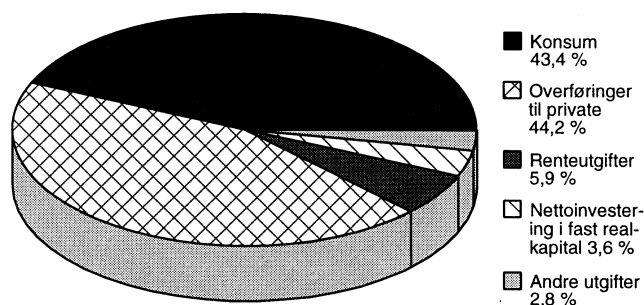
Andre inntekter består hovedsakelig av overføringer fra Norges Bank og statens forretningsdrift, først og fremst petroleumsvirksomheten. Gebyrene inngår ikke i begrepet totale inntekter, men nettoføres på utgiftssiden ved at de trekkes fra ved beregning av konsum i offentlig forvaltning (se forklaring i avsnitt 4.2).

6.3.2 Utgifter

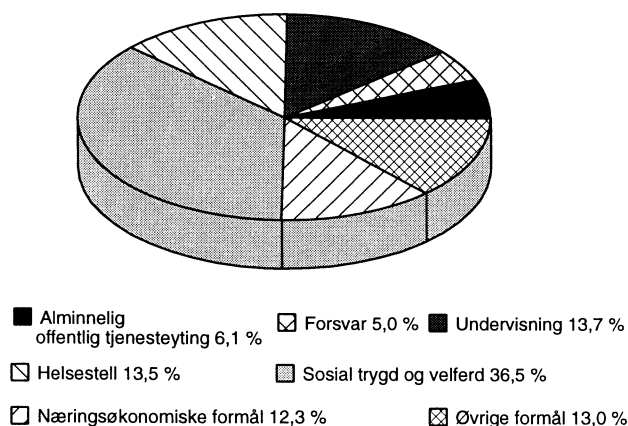
Figur 6.3.2 viser sammensetningen av de totale utgiftene i 1995. Konsum i offentlig forvaltning og overføringer til private er de største hovedartene og utgjorde henholdsvis 43,5 og 44,2 prosent av de totale utgiftene. Dette var en økning fra 1988 på henholdsvis 2,2 og 3,2 prosentpoeng.

Lønnskostnader er den største konsumkomponenten og utgjør omlag to tredjedeler av konsumet i offentlig forvaltning. Dette tilsvarer 29 prosent av de totale utgiftene i 1995, eller en økning på ett prosentpoeng fra 1988. Produktinnsatsen utgjorde i 1995 drøyt 15 prosent av utgiftene, noe som innebærer en økning på et knapt prosentpoeng fra 1988. Gebyrene kommer til fradrag i konsumet, og tilsvarte i hele perioden rundt syv prosent av de totale utgiftene.

Figur 6.3.2. Offentlig forvaltning. Sammensetningen av totale utgifter i 1995

Figur 6.3.3. Offentlig forvaltning. Totale utgifter i 1995 fordelt på hovedformål

Veksten i overføringene til private i perioden skyldtes i sin helhet at stønadene til husholdninger økte med 4,5 prosentpoeng. Av dette var 1,3 prosentpoeng økte arbeidsløshetsstønader, 1,1 økte utdanningsstønader, 1,0 økte pensjonsstønader, 0,6 økte attføringsstønader og 0,3 prosentpoeng økt barnetrygd. Produksjonssubsidienes andel gikk derimot noe ned i perioden fra ni prosent i 1988 til omlag åtte prosent i 1995.

Andre betydelige utgiftsposter for offentlig forvaltning er renteutgifter og nettoinvestering i fast realkapital, som begge viste en fallende tendens i hele perioden målt som andel av de totale utgiftene. I 1995 var andelen for disse utgiftsartene henholdsvis seks prosent og knapt fire prosent.

Figur 6.3.3 viser sammensetningen av utgiftene fordelt på hovedformål for 1995. Det framgår at formålgruppen sosial trygd og velferd er den klart største gruppen og står for drøyt en tredjedel av utgiftene. Andelen økte dessuten i løpet av perioden fra i underkant av 33 prosent i 1988 til 36,5 prosent i 1995. Utgiftene til helsestell har derimot vært omtrent uendret i løpet av perioden med noe over 13 prosent av utgiftene. Andelen til undervisningsformål økte i perioden fra 12 til nær 14 prosent, noe som blant annet henger sammen med økt antall studenter ved universiteter og høyskoler. De samlede utgiftene til sentrale velferdstjenester som sosial trygd og velferd, helse og undervisning utgjorde dermed nær 64 prosent av de totale utgiftene i 1995, mot 58 prosent i 1988.

Den fjerde store formålgruppen, næringsøkonomiske formål, har fått redusert betydning i perioden, og andelen gikk ned fra 16 til 12 prosent. Den høye andelen i begynnelsen av perioden skyldes store utgifter til statlig petroleumsvirksomhet. Forvaltningens tradisjonelle oppgaver knyttet til alminnelig offentlig tjenesteyting, politi og rettsvesen samt forsvar utgjorde i 1995 13 prosent av de totale utgiftene.

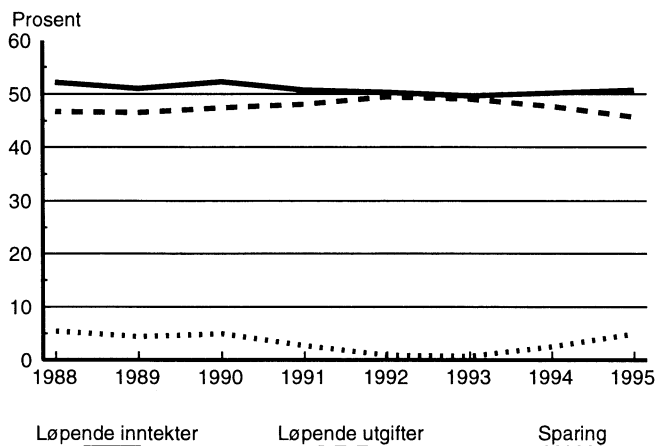
6.3.3 Sammenhengen mellom inntekter/utgifter og fordringsposisjon

Sammenhengen mellom offentlig forvaltnings inntekter/utgifter og fordringsposisjon er framstilt i figurene 6.3.4, 6.3.5 og 6.3.6, der alle størrelser er målt i prosent av BNP.

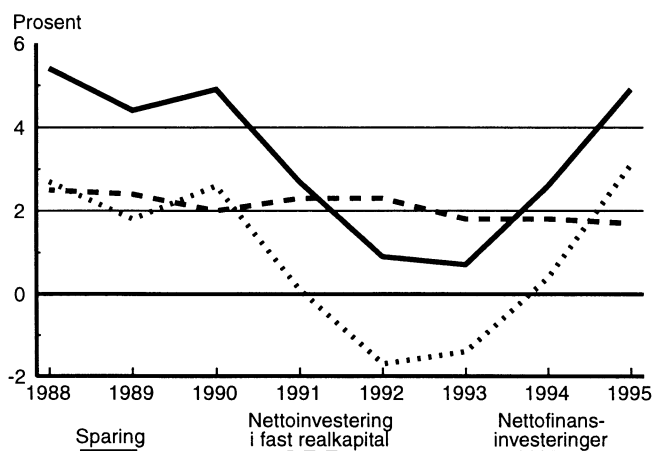
Sparing er definert som differansen mellom løpende inntekter og løpende utgifter. Figur 6.3.4 viser utviklingen i offentlig forvaltnings løpende inntekter, løpende utgifter og sparing i perioden 1988-1995, målt som andel av BNP. Det framgår at sparingen i hele perioden var positiv, men i 1992 og 1993 var den på under en prosent av BNP, mot over fem prosent på det høyeste i 1988. I 1995 nærmet sparingen seg igjen nivået fra 1988.

Sparingen kan pr. definisjon nyttes til nettoinvestering i fast realkapital, netto kjøp av tomter og grunn, kapitaloverføringer og nettofinansinvesteringer. Netto kjøp av

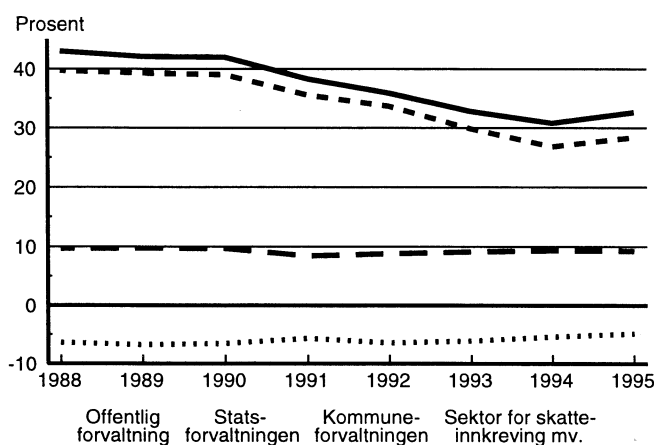
Figur 6.3.4. Offentlig forvaltning. Løpende inntekter, løpende utgifter og sparing i prosent av BNP. 1988-1995

Figur 6.3.5. Offentlig forvaltning. Sparing, nettoinvestering i fast realkapital og nettofinansinvesteringer i prosent av BNP. 1988-1995

Figur 6.3.6. Offentlig forvaltning, statsforvaltningen, kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving mv. Nettofordringer i prosent av BNP. 1988-1995

tomter og grunn og kapitaloverføringer utgjør ikke særlig store beløp, og figur 6.3.5 viser derfor utviklingen i sparing, nettoinvestering i fast realkapital og nettofinansinvesteringer for perioden 1988-1995.

Nettoinvesteringene i fast realkapital har i perioden utgjort en synkende andel av BNP. I 1995 var andelen på 1,7 prosent, mot 2,5 prosent i 1988.

Utviklingen i nettofinansinvesteringene er i hovedsak den samme som for sparingen. I prosent av BNP gikk nettofinansinvesteringene ned fra et overskudd på nær tre prosent i 1988 til et underskudd på nær to prosent i 1992 og 1993. Deretter ble det igjen et overskudd med omlag tre prosent av BNP i 1995.

Nettofinansinvesteringene, eller den finansielle sparingen, bestemmer i hovedsak utviklingen i fordringer og gjeld. Siden nettofinansinvesteringene for offentlig forvaltning i Norge gjennomgående har vært positive de siste tiårene, har forvaltningen bygget opp betydelige nettofordringer. Endringen i nettofordringene bestemmes foruten nettofinansinvesteringene av omvurderinger av fordringer og gjeld, bl.a. verdiøkninger/-reduksjoner av aksje- og obligasjonsbeholdninger, samt valutakurssvingninger.

6.3.4 Gjelds- og fordringsutviklingen

Figur 6.3.6 viser utviklingen i nettofordringene for offentlig forvaltning samlet og fordelt på statsforvaltningen, kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving mv.

Offentlig forvaltnings nettofordringer økte fra 275 milliarder kroner i 1988 til 302 milliarder i 1995, men som andel av BNP var det likevel en betydelig nedgang fra 43 til 33 prosent. Nedgangen henger blant annet sammen med underskuddene i 1992-93, men skyldes også at overskuddene de andre årene ikke har vært store nok sett i forhold til veksten i BNP.

Kommuneforvaltningen har i hele perioden hatt en betydelig nettogjeld, men andelen av BNP sank noe fra nær syv prosent i 1989 til fem prosent i 1995. Sektor for skatteinnkreving mv. hadde på sin side nokså stabile nettofordringer tilsvarende rundt ni prosent av BNP.

Utviklingen i statsforvaltningens nettofordringer bestemmer i hovedsak utviklingen i de samlede nettofordringene for offentlig forvaltning i alt. I 1995 utgjorde statsforvaltningens nettofordringer 28 prosent av BNP, mot 40 prosent i 1988.

Dersom en holder utenfor sektor for skatteinnkreving mv., der fordringene vesentlig består av beregnede utestående skatterestanser pluss påløpte ikke forfalte skatter, var offentlig forvaltnings nettofordringer på 217 milliarder kroner ved utgangen av 1995. Dette tilsvarer 23 prosent av BNP, mens tilsvarende andel var 33 prosent i 1988.

Tabell 6.1. Offentlig forvaltning. Totale utgifter, konsum, bruttoprodukt og sysselsetting. 1988-1995. Beløp i mill. kr. og prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP); sysselsetting i 1000 normalårsverk og prosent av samlet sysselsetting
*General government. Total outlays, final consumption expenditure, gross value added and employment. 1988-1995.
 Million kroner and per cent of gross domestic product (GDP); employment in 1000 full-time equivalent persons engaged and per cent of total employment*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
Mill.kr Million kroner								
TOTALE UTGIFTER TOTAL OUTLAYS								
Offentlig forvaltning i alt ¹ <i>General government, total</i>	316955	335830	359286	386525	408489	420693	433852	441648
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	250823	272269	296564	317865	337295	345886	355520	359419
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	115220	121021	123317	132355	136703	139801	144108	149765
KONSUM I OFFENTLIG FORVALTNING								
<i>FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE</i>								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	130763	139037	149505	161378	172974	179599	185202	191791
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	51125	55575	61360	65772	71017	74111	74910	76852
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	79638	83462	88145	95606	101957	105488	110292	114939
BRUTTOPRODUKT GROSS VALUE ADDED								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	100188	106424	112861	121272	128837	133086	138436	144418
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	31574	33283	35341	37308	39606	40366	41162	42184
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	68614	73141	77520	83964	89231	92720	97274	102234
1000 sysselsatte normalårsverk 1000 full time equivalent persons engaged								
SYSSELSETTING EMPLOYMENT								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	456,9	461,9	474,8	486,8	500,0	512,4	517,2	521,3
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	135,9	137,9	142,4	142,4	144,7	145,4	142,7	141,0
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	321,0	324,0	332,4	344,4	355,3	367,0	374,5	380,3
Prosent av BNP Per cent of GDP								
TOTALE UTGIFTER TOTAL OUTLAYS								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	49,6	49,2	49,8	50,7	52,1	51,1	49,9	47,7
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	39,2	39,9	41,1	41,7	43,0	42,0	40,9	38,8
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	18,0	17,7	17,1	17,4	17,4	17,0	16,6	16,2
KONSUM I OFFENTLIG FORVALTNING								
<i>FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE</i>								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	20,4	20,4	20,7	21,2	22,1	21,8	21,3	20,7
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	8,0	8,1	8,5	8,6	9,1	9,0	8,6	8,3
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	12,5	12,2	12,2	12,5	13,0	12,8	12,7	12,4
BRUTTOPRODUKT GROSS VALUE ADDED								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	15,7	15,6	15,6	15,9	16,4	16,2	15,9	15,6
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	4,9	4,9	4,9	4,9	5,0	4,9	4,7	4,6
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	10,7	10,7	10,7	11,0	11,4	11,3	11,2	11,0
Prosent av samlet sysselsetting Per cent of total employment								
SYSSELSETTING EMPLOYMENT								
Offentlig forvaltning i alt <i>General government, total</i>	24,7	25,7	26,7	27,7	28,6	29,2	29,2	28,9
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	7,4	7,7	8,0	8,1	8,3	8,3	8,1	7,8
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	17,4	18,0	18,7	19,6	20,3	20,9	21,1	21,1

¹ For offentlig forvaltning i alt er totale utgifter eksklusive interne overføringer.

¹ For general government total outlays exclude internal transfers.

Tabell 6.2. Offentlig forvaltning¹. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. krGeneral government¹. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER <i>CURRENT REVENUE</i>	333490	347681	377546	387074	394262	408672	436506	469081
1. Formuesinntekter <i>Property income</i>	44888	47898	51227	53135	52676	50832	46457	47799
Renter <i>Interest</i>	43151	45979	48563	49813	48771	48062	43154	42336
Aksjeutbytte mv. <i>Dividends</i>	345	426	1257	2011	1843	1732	2493	4437
Leieinntekter av grunn, veianlegg mv. <i>Land rent, road rent etc.</i>	1392	1493	1407	1311	2062	1038	810	1026
2. Skatteinntekter <i>Taxes</i>	280719	288538	306878	317701	326905	339076	365994	390605
Produksjonsskatter <i>Taxes on production and on imports</i>	106704	107049	110849	116724	122212	130794	141366	151325
Mva. og avgift på investeringer <i>VAT and investment levy</i>	64169	62591	62804	64305	66929	74547	80774	88789
Toll <i>Customs duty</i>	1262	1273	1451	1492	1647	1699	1975	2121
Avgifter på utvinning av petroleum <i>Taxes on extraction of petroleum</i>	5451	7512	8729	10333	10508	10676	9292	8995
Avgifter på alkohol mv. <i>Taxes on alcoholic beverages etc.</i>	5304	5477	5746	5852	6040	5853	6226	6465
Avgift på tobakkvarer <i>Taxes on tobacco</i>	3173	3647	3733	4248	4437	4768	5030	5305
Avgift på bensin <i>Taxes on petrol</i>	6430	6507	6920	8345	9122	9126	9581	10224
Andre avgifter på motorvogner ² <i>Other taxes on motor vehicles²</i>	6866	6055	6761	6328	7433	7684	11371	12161
Avgifter på elektrisk kraft <i>Taxes on electricity</i>	3144	3315	3507	3338	3535	3738	4110	4473
Eiendomsskatt <i>Taxes on immovable property</i>	1704	1961	2216	2267	2591	2685	2792	2812
Andre produksjonsskatter <i>Other taxes on production and on imports</i>	9201	8711	8982	10216	9970	10018	10215	9980
Trygde- og pensjonspremier <i>Social security contributions</i>	79770	76418	79773	83339	87334	83134	87235	91385
Fra arbeidstakere <i>Employees' contributions</i>	30859	27683	29273	30878	32818	34080	35682	37535
Fra arbeidsgivere <i>Employers' contributions</i>	48911	48735	50500	52461	54516	49054	51553	53850
Skatt på inntekt, formue mv. <i>Current taxes on income, wealth etc.</i>	94245	105071	116256	117638	117359	125148	137393	147895
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum <i>Current taxes on income and wealth, excluding extraction of petroleum</i>	77144	76935	80532	80852	72211	77706	81001	83550
Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum <i>Current taxes on income and wealth from extraction of petroleum</i>	4832	10866	19123	17969	17014	15479	18051	18800
Fellesskatt til Skattefordelingsfondet <i>Contributions to the Tax Equalization Fund</i>	10593	15468	14732	16549	25456	29073	35309	42436
Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger <i>Annual tax on motor vehicles paid by households</i>	1618	1734	1790	1850	2255	2460	2588	2664
Annen skatt på inntekt, formue mv. <i>Other current taxes on income, wealth etc.</i>	58	68	79	418	423	430	444	445
3. Andre løpende overføringer <i>Other current transfers</i>	6815	9630	17506	14162	12462	16392	21447	27889
Overføringer fra statens forretningsdrift <i>Withdrawals from income of central government enterprises</i>	74	138	5254	5663	3957	8244	9010	10612
Petroleumsvirksomhet <i>Extraction of petroleum</i>	-	124	5223	5625	3932	8071	8947	10576
Annen virksomhet <i>Other activities</i>	74	14	31	38	25	173	63	36
Overføringer fra Norges Bank <i>Transfers from the Bank of Norway</i>	4573	7466	10153	5691	4525	5080	9545	14340
Bøter, inndragninger mv. <i>Fines and penalties etc.</i>	364	294	328	829	1833	916	661	668
Andre overføringer <i>Other transfers</i>	1804	1732	1771	1979	2147	2152	2231	2269
4. Driftsresultat ³ <i>Operating surplus</i> ³	1068	1615	1935	2076	2219	2372	2608	2788
B. KAPITALINNTEKTER <i>CAPITAL REVENUE</i>	497	569	446	479	623	657	647	975
1. Kapitaloverføringer <i>Capital transfers</i>	497	569	446	479	623	657	647	975
Avgift på arv og gaver <i>Inheritance and gift taxes</i>	497	569	446	479	623	657	647	975
C. TOTALE INNTEKTER (A+B) <i>TOTAL REVENUE (A+B)</i>	333987	348250	377992	387553	394885	409329	437153	470056

¹ I tabellen for offentlig forvaltning er interne overføringer strøket, mens disse er tatt med i tabellene for undersektorene.² Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger er klassifisert under skatt på inntekt, formue mv.³ Kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet betraktes som markedsrettet virksomhet selv om de er en del av offentlig forvaltning. Disse virksomhetene har et positivt driftsresultat i motsetning til offentlig forvaltning ellers, som har større driftsutgifter enn driftsinntekter, og der driftsutgiftene fratrukket driftsinntektene inngår i konsum i offentlig forvaltning.¹ In the table for general government, internal transfers are excluded, while such transfers are included in the tables for the individual sectors.² Annual tax on motor vehicles paid by households is classified under current taxes on income, wealth etc.³ Municipal water supply, sewage disposal and refuse collection are regarded as market activities despite being included in general government. These entities have a positive operating surplus contrary to the rest of general government, which has greater operating costs than receipts and where the difference between operating costs and receipts is included in final consumption expenditure.

Tabell 6.2. Offentlig forvaltning. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
(forts.) *General government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
D. LØPENDE UTGIFTER <i>CURRENT EXPENDITURE</i>	298873	317541	342265	366480	387399	403251	414101	423447
1. Formuesutgifter <i>Property expenditure</i>	22684	24711	25812	24840	25653	27845	27065	26702
Renter <i>Interest</i>	22684	24711	25812	24840	25653	27556	26841	26074
Aksjeutbytte mv. <i>Dividends</i>	-	-	-	-	-	289	224	628
2. Overføringer til private <i>Transfers to the private sector</i>	129819	144705	157780	170035	180294	187330	190528	195312
Produksjonssubsidier <i>Subsidies</i>	28035	30001	32565	34176	34914	36322	36771	34983
Stønader til husholdninger <i>Transfers to households</i>	92709	105081	115259	124965	133887	139455	141953	148657
Pensjonsstønader <i>Pensions</i>	57042	62275	66977	71677	75207	78373	80308	83891
Sykepenger, fødselspenger mv. <i>Sickness and maternity benefits etc.</i>	12050	12882	13772	15214	15098	15063	15736	17120
Barnetrygd <i>Family allowances</i>	7200	7870	8800	10083	11219	11489	11604	11679
Arbeidsløshetsstønader <i>Unemployment benefits</i>	3212	6474	7811	8545	10629	11852	10916	10010
Attføringsstønader <i>Vocational rehabilitation benefits</i>	3879	4623	5664	6707	7686	8234	8260	8071
Utdanningsstønader <i>Education benefits</i>	2505	3067	3673	4404	5172	5616	6280	8527
Sosialhjelpsstønader <i>Social assistance benefits</i>	2977	3412	3570	3919	3969	4118	4436	4451
Andre stønader til husholdninger <i>Other transfers to households</i>	3844	4478	4992	4416	4907	4710	4413	4908
Overføringer til ideelle organisasjoner <i>Transfers to non-profit institutions serving households</i>	9057	9596	9919	10854	11312	11386	11544	11622
Andre innenlandske løpende overføringer <i>Other domestic current transfers</i>	18	27	37	40	181	167	260	50
3. Andre løpende overføringer <i>Other current transfers</i>	15607	9088	9168	10227	8478	8477	11306	9642
Overføringer til offentlig forretningsdrift <i>Transfers to government enterprises</i>	10311	3723	2783	3646	1672	1878	3917	1615
Petroleumsvirksomhet <i>Extraction of petroleum</i>	5873	-	-	-	-	-	-	-
Annen virksomhet <i>Other activities</i>	4438	3723	2783	3646	1672	1878	3917	1615
Løpende overføringer til utlandet <i>Current transfers to the rest of the world</i>	5296	5365	6385	6581	6806	6599	7389	8027
4. Konsum i offentlig forvaltning <i>Final consumption expenditure</i>	130763	139037	149505	161378	172974	179599	185202	191791
Lønnskostnader <i>Wages and salaries</i>	88969	93899	99904	107650	114374	118245	123117	128398
Produktinnsats <i>Intermediate consumption</i>	46176	49009	54739	59547	62890	65080	66481	67812
Kapitalslit <i>Consumption of fixed capital</i>	10149	10925	11042	11587	12269	12481	12706	13054
Produktkjøp til husholdninger <i>Social benefits in kind</i>	6866	7073	8057	9181	10304	11026	11643	12233
Driftsresultat ³ <i>Operating surplus ³</i>	1068	1615	1935	2076	2219	2372	2608	2788
Gebyrer (-) <i>Administrative fees and charges (-)</i>	-22465	-23484	-26172	-28663	-29082	-29605	-31353	-32494
E. SPARING (A-D) <i>SAVING (A-D)</i>	34617	30140	35281	20594	6863	5421	22405	45634
F. KAPITALUTGIFTER <i>CAPITAL EXPENDITURE</i>	18082	18289	17021	20045	21090	17442	19751	18201
1. Nettoinvestering i fast realkapital <i>Net fixed capital formation</i>	15996	16240	14687	17296	17729	14888	15557	16107
Bruttoinvestering i fast realkapital <i>Gross fixed capital formation</i>	26145	27165	25729	28883	29998	27369	28263	29161
Anskaffelse av fast realkapital <i>Acquisitions of fixed capital</i>	27890	28312	26914	29160	30632	27743	28651	29463
Salg av fast realkapital (-) <i>Disposals of fixed capital (-)</i>	-1745	-1147	-1185	-277	-634	-374	-388	-302
Kapitalslit (-) <i>Consumption of fixed capital (-)</i>	-10149	-10925	-11042	-11587	-12269	-12481	-12706	-13054
2. Netto kjøp av tomter og grunn <i>Net purchase of land</i>	-190	-72	6	402	348	171	-95	-145
Kjøp av tomter og grunn <i>Acquisitions of land</i>	56	93	145	1261	1063	657	593	549
Salg av tomter og grunn (-) <i>Disposals of land (-)</i>	-246	-165	-139	-859	-715	-486	-688	-694
3. Kapitaloverføringer <i>Capital transfers</i>	2276	2121	2328	2347	3013	2383	4289	2239
Til næringsvirksomhet <i>To business</i>	1286	1243	1295	1301	2070	1390	3334	1338
Til utlandet <i>To the rest of the world</i>	990	878	1033	1046	943	993	955	901
G. TOTALE UTGIFTER (D+F) <i>TOTAL OUTLAYS (D+F)</i>	316955	335830	359286	386525	408489	420693	433852	441648
H. NETTOFINANSINVESTINGER (C-G) <i>NET LENDING/BORROWING (C-G)</i>	17032	12420	18706	1028	-13604	-11364	3301	28408
1. Netto kapitalinnskudd i statens forretningsdrift <i>Net increase in capital participations in central government enterprises</i>	9421	5457	3092	3891	5149	14080	15939	10983
Petroleumsvirksomhet <i>Extraction of petroleum</i>	8037	4702	3911	6550	8082	16036	17970	10110
Annen virksomhet <i>Other activities</i>	1384	755	-819	-2659	-2933	-1956	-2031	873
2. Overskudd før lånetransaksjoner <i>Surplus before financial transactions</i>	7611	6963	15614	-2863	-18753	-25444	-12638	17425

Tabell 6.3. Offentlig forvaltning. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Prosent

General government. Income and outlays by type. 1988-1995. Per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	99,9	99,8	99,9	99,9	99,8	99,8	99,9	99,8
1. Formuesinntekter	13,4	13,8	13,6	13,7	13,3	12,4	10,6	10,2
Renter	12,9	13,2	12,8	12,9	12,4	11,7	9,9	9,0
Aksjeutbytte mv.	0,1	0,1	0,3	0,5	0,5	0,4	0,6	0,9
Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,3	0,2	0,2
2. Skatteinntekter	84,1	82,9	81,2	82,0	82,8	82,8	83,7	83,1
Produksjonsskatter	31,9	30,7	29,3	30,1	30,9	32,0	32,3	32,2
Trygde- og pensjonspremier	23,9	21,9	21,1	21,5	22,1	20,3	20,0	19,4
Skatt på inntekt, formue mv.	28,2	30,2	30,8	30,4	29,7	30,6	31,4	31,5
3. Andre løpende overføringer	2,0	2,8	4,6	3,7	3,2	4,0	4,9	5,9
Overføringer fra offentlig forretningsdrift	0,0	0,0	1,4	1,5	1,0	2,0	2,1	2,3
Overføringer fra Norges Bank	1,4	2,1	2,7	1,5	1,1	1,2	2,2	3,1
Bøter, inndragninger mv.	0,1	0,1	0,1	0,2	0,5	0,2	0,2	0,1
Andre overføringer	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
4. Driftsresultat	0,3	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
B. KAPITALINNTEKTER	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2
C. TOTALE INNTEKTER (A+B)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
D. LØPENDE UTGIFTER	94,3	94,6	95,3	94,8	94,8	95,9	95,4	95,9
1. Formuesutgifter	7,2	7,4	7,2	6,4	6,3	6,6	6,2	6,0
Renter	7,2	7,4	7,2	6,4	6,3	6,6	6,2	5,9
Aksjeutbytte mv.	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1
2. Overføringer til private	41,0	43,1	43,9	44,0	44,1	44,5	43,9	44,2
Produksjonssubsidier	8,8	8,9	9,1	8,8	8,5	8,6	8,5	7,9
Stønader til husholdninger	29,2	31,3	32,1	32,3	32,8	33,1	32,7	33,7
Overføringer til ideelle organisasjoner	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,6
Andre innenlandske løpende overføringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
3. Andre løpende overføringer	4,9	2,7	2,6	2,6	2,1	2,0	2,6	2,2
Overføringer til offentlig forretningsdrift	3,3	1,1	0,8	0,9	0,4	0,4	0,9	0,4
Løpende overføringer til utlandet	1,7	1,6	1,8	1,7	1,7	1,6	1,7	1,8
4. Konsum i offentlig forvaltning	41,3	41,4	41,6	41,8	42,3	42,7	42,7	43,4
Lønnskostnader	28,1	28,0	27,8	27,9	28,0	28,1	28,4	29,1
Produktinnsats	14,6	14,6	15,2	15,4	15,4	15,5	15,3	15,4
Kapitalslit	3,2	3,3	3,1	3,0	3,0	3,0	2,9	3,0
Produktkjøp til husholdninger	2,2	2,1	2,2	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8
Driftsresultat	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Gebyrer (-)	-7,1	-7,0	-7,3	-7,4	-7,1	-7,0	-7,2	-7,4
F. KAPITALUTGIFTER	5,7	5,4	4,7	5,2	5,2	4,1	4,6	4,1
1. Nettoinvestering i fast realkapital	5,0	4,8	4,1	4,5	4,3	3,5	3,6	3,6
Bruttoinvestering i fast realkapital	8,2	8,1	7,2	7,5	7,3	6,5	6,5	6,6
Kapitalslit (-)	-3,2	-3,3	-3,1	-3,0	-3,0	-3,0	-2,9	-3,0
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
3. Kapitaloverføringer	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	1,0	0,5
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,3	0,8	0,3
Kapitaloverføringer til utlandet	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 6.4. Offentlig forvaltning. Inntekter og utgifter etter art. 1989-1995. Prosentvis verdiendring fra foregående år for enkelte arter *General government. Income and outlays by type. 1989-1995. Percentage value change from preceding year for selected types*

	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	4,3	8,6	2,5	1,9	3,7	6,8	7,5
1. Formuesinntekter	6,7	7,0	3,7	-0,9	-3,5	-8,6	2,9
Av dette							
Renter	6,6	5,6	2,6	-2,1	-1,5	-10,2	-1,9
Aksjeutbytte mv.	23,5	195,1	60,0	-8,4	-6,0	43,9	78,0
2. Skatteinntekter	2,8	6,4	3,5	2,9	3,7	7,9	6,7
Produksjonsskatter	0,3	3,5	5,3	4,7	7,0	8,1	7,0
Trygde- og pensjonspremier	-4,2	4,4	4,5	4,8	-4,8	4,9	4,8
Skatt på inntekt, formue mv.	11,5	10,6	1,2	-0,2	6,6	9,8	7,6
3. Andre løpende overføringer	41,3	81,8	-19,1	-12,0	31,5	30,8	30,0
4. Driftsresultat	51,2	19,8	7,3	6,9	6,9	9,9	6,9
B. KAPITALINNTEKTER	14,5	-21,6	7,4	30,1	5,5	-1,5	50,7
C. TOTALE INNTEKTER (A+B)	4,3	8,5	2,5	1,9	3,7	6,8	7,5
D. LØPENDE UTGIFTER	6,2	7,8	7,1	5,7	4,1	2,7	2,3
1. Formuesutgifter	8,9	4,5	-3,8	3,3	8,5	-2,8	-1,3
Av dette							
Renter	8,9	4,5	-3,8	3,3	7,4	-2,6	-2,9
2. Overføringer til private	11,5	9,0	7,8	6,0	3,9	1,7	2,5
Av dette							
Produksjonssubsidier	7,0	8,5	4,9	2,2	4,0	1,2	-4,9
Stønader til husholdninger	13,3	9,7	8,4	7,1	4,2	1,8	4,7
Overføringer til ideelle organisasjoner	6,0	3,4	9,4	4,2	0,7	1,4	0,7
3. Andre løpende overføringer	-41,8	0,9	11,6	-17,1	0,0	33,4	-14,7
Overføringer til offentlig forretningsdrift	-63,9	-25,2	31,0	-54,1	12,3	108,6	-58,8
Løpende overføringer til utlandet	1,3	19,0	3,1	3,4	-3,0	12,0	8,6
4. Konsum i offentlig forvaltning	6,3	7,5	7,9	7,2	3,8	3,1	3,6
Lønnskostnader	5,5	6,4	7,8	6,2	3,4	4,1	4,3
Produktinnsats	6,1	11,7	8,8	5,6	3,5	2,2	2,0
Kapitalslit	7,6	1,1	4,9	5,9	1,7	1,8	2,7
Produktkjøp til husholdninger	3,0	13,9	14,0	12,2	7,0	5,6	5,1
Driftsresultat	51,2	19,8	7,3	6,9	6,9	9,9	6,9
Gebyrer (-)	4,5	11,4	9,5	1,5	1,8	5,9	3,6
F. KAPITALUTGIFTER	1,1	-6,9	17,8	5,2	-17,3	13,2	-7,8
Av dette							
Bruttoinvestering i fast realkapital	3,9	-5,3	12,3	3,9	-8,8	3,3	3,2
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	6,0	7,0	7,6	5,7	3,0	3,1	1,8

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 6.5. Offentlig forvaltning. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *General government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
A. FORDRINGER I ALT <i>TOTAL FINANCIAL ASSETS</i>	544162	580208	593527	596286	640546	723626	732100	761010
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	44691	51190	56414	72845	75329	82893	88012	92953
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	297147	312654	314062	302615	306025	345756	337357	347200
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	176975	188232	191558	190708	225961	256286	265906	276770
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	17286	19896	22420	20945	25737	26178	26777	27801
Utlandet <i>The rest of the world</i>	8385	8180	8803	8208	7628	11911	12875	13193
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-322	56	270	965	-134	602	1173	3093
Sedler og skillemynt <i>Notes and coin(s)</i>	106	112	126	116	133	148	126	167
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	106	112	126	116	133	148	126	167
Bankinnskudd <i>Deposits</i>	149599	154330	150853	123574	112001	154307	146213	155513
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	149721	154165	148995	122818	111816	153734	145817	155183
Utlandet <i>The rest of the world</i>	198	165	1858	784	185	573	396	330
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-320	-	-	-28	-	-	-	-
Sertifikater og statskasseveksler								
<i>Commercial papers and treasury bills</i>	2339	182	3337	2278	609	1330	1665	3375
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	2299	55	2883	1860	5	100	1	455
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	-	42	-	117	442	553	891	1125
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	40	85	454	65	46	176	305	1235
Utlandet <i>The rest of the world</i>	-	-	-	236	116	501	468	560
Obligasjoner <i>Bonds</i>	36686	42694	45262	46532	50140	39289	42013	43708
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	20281	26644	29129	28507	30670	20304	20197	18114
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	13745	13303	13177	13116	13275	11923	14547	16811
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	2656	2747	2956	3395	4353	5123	4666	4703
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	-	-	-	16	22	16	8	1
Utlandet <i>The rest of the world</i>	4	-	-	1498	1820	1923	2519	4053
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	-	-	-	-	-	76	26
Andre utlån <i>Other loans</i>	157545	169262	179046	206698	250313	267073	265592	260808
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	12126	13452	14381	27823	24454	42746	46751	49722
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	122375	132810	140702	151961	166638	162978	155869	153318
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	13033	11222	9453	15130	45742	47289	49334	42924
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	9758	11574	14310	11597	13249	13283	12935	12598
Utlandet <i>The rest of the world</i>	255	227	200	187	230	777	1445	1354
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-2	-23	-	-	-	-	-742	892
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis <i>Shares etc.</i>	9134	11561	11427	17197	19679	23202	33964	34598
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	184	164	184	182	233	231	332	136
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	64	63	67	3592	5239	6646	9979	8642
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	8886	11334	11176	13423	14207	16325	23651	25819
Utlandet <i>The rest of the world</i>	-	-	-	-	-	-	-	1
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	-	-	-	-	-	2	-
Kapitalinnskudd <i>Capital participations</i>	121914	129809	132757	132062	130028	153982	150233	162782
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	5542	5516	5614	5652	5754	5639	5636	5636
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	111268	119162	121986	116695	114500	138493	134669	147142
Utlandet <i>The rest of the world</i>	5104	5131	5157	5215	5274	5350	5428	5504
Andre fordringer <i>Other financial assets</i>	66839	72258	70719	67829	77643	84295	92294	100059
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	9801	10875	9837	9973	15467	15012	16231	20026
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	5594	6643	5381	5243	2728	4135	4492	6318
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	41092	43682	45533	42000	47113	48880	53281	54947
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	7528	8322	8110	9332	12466	12879	13834	15202
Utlandet <i>The rest of the world</i>	2824	2657	1588	288	3	2787	2619	1391
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	79	270	993	-134	602	1837	2175

Tabell 6.5 Offentlig forvaltning. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditor-sektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *General government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
B. GJELD I ALT TOTAL LIABILITIES	269246	292606	290173	304162	358961	453865	464647	458754
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	44691	51190	56414	72845	75329	82893	88012	92953
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	171961	187762	180505	172417	186465	245368	251166	243646
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	11164	10980	14421	11098	15213	22837	26109	21903
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	10605	9115	9100	9054	17150	16171	18033	15614
Utlandet <i>The rest of the world</i>	31676	33976	30236	38897	65495	85174	77761	81518
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-851	-417	-503	-149	-691	1422	3566	3120
Sertifikatlån <i>Commercial papers and treasury bills</i>	23897	29476	32249	32615	37734	51541	39877	42342
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	2299	55	2883	1860	5	100	1	460
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	21211	28664	27665	28683	35549	47141	34055	34277
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	387	757	1528	1562	1547	3798	3115	3427
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	-	-	145	224	307	129	128	193
Utlandet <i>The rest of the world</i>	-	-	28	286	326	373	2578	3926
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	-	-	-	-	-	-	59
Obligasjonslån <i>Bonds</i>	119970	125434	113896	116681	151687	193175	196385	202155
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	20281	26644	29129	28507	30670	20304	20197	18114
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	59631	59764	51111	46300	50918	79870	88598	102326
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	5455	3615	3567	2559	5509	11818	15885	11550
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	5265	3828	3236	4380	4757	4347	6362	3160
Utlandet <i>The rest of the world</i>	29338	31583	26853	34935	59833	76755	65265	67340
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	-	-	-	-	81	78	-335
Andre lån <i>Other loans</i>	102148	110090	113207	120760	119997	155501	158194	152171
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	12126	13452	14381	27823	24454	42746	46751	49722
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	84333	91957	94120	88371	90607	105483	105604	96679
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	1942	1756	2228	2266	1673	2529	2349	2182
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	3184	2253	1564	1323	1444	1687	1292	1163
Utlandet <i>The rest of the world</i>	670	590	1004	1128	2118	2145	2993	2899
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-107	82	-90	-151	-299	911	-795	-474
Aksjekapital <i>Shares</i>	184	164	184	182	233	231	332	136
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	184	164	184	182	233	231	332	136
Kapitalinnskudd <i>Capital participations</i>	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Annen gjeld <i>Other liabilities</i>	23047	27442	30637	29424	44810	48917	65359	57450
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	9801	10875	9837	9973	15467	15012	16231	20021
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	6786	7377	7609	9063	9391	12874	22909	10364
Ikke-finansielle foretak <i>Non-financial corporations</i>	3380	4852	7098	4711	6484	4692	4760	4744
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	2156	3034	4155	3127	10642	10008	10251	11098
Utlandet <i>The rest of the world</i>	1668	1803	2351	2548	3218	5901	6925	7353
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-744	-499	-413	2	-392	430	4283	3870

Tabell 6.5 Offentlig forvaltning. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditor-sektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr *General government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
C. NETTOFORDRINGER (A-B) NET FINANCIAL ASSETS (A-B)	274916	287602	303354	292124	281585	269761	267453	302256
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN INCREASE IN NET FINANCIAL ASSETS	13886	12686	15752	-11230	-10539	-11824	-2308	34803
E. NETTOFINANSINVESTETERINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET NET LENDING/BORROWING ACCORDING TO THE INCOME AND OUTLAY ACCOUNT	17032	12420	18706	1028	-13604	-11366	3301	28408
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E) RECONCILIATION ITEMS (D-E)	-3146	266	-2954	-12258	3065	-458	-5609	6395
Verdiendringer Revaluations	619	659	275	-13	-7237	-7340	-8097	2820
Valutakursgevinst/-tap Exchange rate changes	-99	125	425	-57	-4640	-4024	54	1115
Andre bokførte verdiendringer Other recorded holding gains and losses	1047	1020	17	432	-25	1454	-11	773
Endringer i kursdifferanse mellom pålydende og bokført verdi Changes in value differences of securities	-329	-486	-167	-388	-2572	-4770	-8140	932
Volumendringer Volume changes	-976	2908	-98	-2330	17120	1853	2171	2825
Tapsavskrivninger Write-offs of bad debt	-764	-64	-89	-216	205	-1796	-124	-37
Opp-/nedskrivning av eierkapital Write-offs of shares and other equity	160	2269	-324	-1462	15065	4502	1606	1555
Andre volumendringer Other volume changes	-372	703	315	-652	1850	-853	689	1307
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur Changes in sector classification and structure	-	-	-	-7207	-	6781	749	-
Endringer i objektsomfang Changes in classification of assets and liabilities	-	-	-	-	-4024	-	-	-
Statistisk differanse Statistical discrepancies	-2789	-3301	-3131	-2708	-2794	-1752	-432	750
SPESIFIKASJONER: SPECIFICATIONS:								
Offentlig bruttogjeld ¹ General government gross debt ¹	211309	224849	212959	211866	254289	337067	327507	328372
I prosent av BNP In per cent of GDP	33,0	33,0	29,5	27,8	32,4	40,9	37,7	35,5

¹ Offentlig bruttogjeld er som definert i Maastricht-traktaten, dvs. fratrukket "aksjekapital", "annen gjeld" og gjeld mellom enheter innen offentlig forvaltning.

¹ General government gross debt is as defined in the Maastricht Treaty, i.e. excluding "shares", "other liabilities" and debt between units within general government.

Tabell 6.6. Offentlig forvaltning¹. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. krGeneral government¹. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
TOTALE UTGIFTER <i>TOTAL OUTLAYS</i>	316955	335830	359286	386525	408489	420693	433852	441648
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting <i>General public services</i>	19021	19467	20971	22012	22908	23930	25603	26865
Av dette <i>Of which</i>								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv. <i>Executive and legislative organs, financial and fiscal affairs, external affairs other than foreign aid</i>	10773	10974	11304	12104	12904	13020	13781	14484
012 Utviklingshjelp <i>Foreign economic aid</i>	6383	6308	7523	7608	7711	7320	8039	8279
02. Forsvar <i>Defence affairs and services</i>	17854	20758	22297	22410	23202	21689	22799	21980
Av dette <i>Of which</i>								
021 Militært forsvar og sivilforsvar <i>Military and civil defence administration and operation</i>	17640	20488	22033	21723	22535	20778	21625	20889
022 FN's militære beredskapsformål <i>Foreign military aid</i>	214	270	264	526	510	753	1007	832
03. Politi, rettsvesen mv. <i>Public order and safety affairs</i>	4945	5042	5536	6207	6780	6767	7076	7360
Av dette <i>Of which</i>								
031 Politi og brannvesen <i>Police and fire protection</i>	3883	4102	4342	4681	4958	5073	5293	5395
04. Undervisning <i>Education affairs and services</i>	37725	41479	44374	48087	51347	53947	56856	60433
Av dette <i>Of which</i>								
041 Grunnskoler og førskoler <i>Pre-primary and primary education affairs and services</i>	16724	17296	17748	17916	18245	18268	19103	20012
042 Videregående skoler <i>Secondary education affairs and services</i>	9276	10111	10639	11504	11871	12160	13411	13959
043 Universiteter og høyskoler <i>Tertiary education affairs and services</i>	6883	7692	8763	10042	10978	11797	12000	12514
044 Andre undervisningsinstitusjoner <i>Education services not definable by level</i>	2418	3536	4014	4587	5561	6707	6966	6802
045 Tjenester tilknyttet undervisning <i>Subsidiary services to education</i>	1315	1664	1990	2356	2817	3010	3241	4892
05. Helsestell <i>Health affairs and services</i>	42351	43105	45675	50352	52550	54036	56145	59513
Av dette <i>Of which</i>								
051 Helseinstitusjoner <i>Hospital affairs and services</i>	28409	28859	29913	32990	33871	34647	35779	38234
052 Helsetjenester utenfor institusjoner <i>Clinics, and medical, dental and para-medical practitioners</i>	8915	9497	10389	11900	12757	12908	13377	13897
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr <i>Medicaments, prostheses, medical equipment and appliances or other prescribed health-related products</i>	2415	2671	3017	3485	3910	4262	4607	5014
06. Sosial trygd og velferd <i>Social security and welfare affairs and services</i>	103694	116029	125376	136995	146950	154043	156702	161244
Av dette <i>Of which</i>								
061 Sosial trygd og sosialhjelp <i>Social security affairs and services</i>	89431	100827	109860	120021	128033	133503	134797	139258
062 Velferdstjenester <i>Welfare affairs and services</i>	11956	12959	13390	14912	16618	17721	18480	19088
07. Boliger og nærmiljø <i>Housing and community amenity affairs and services</i>	7667	8746	8554	9566	9918	10226	12012	11204
08. Kultur, fritid og religion <i>Recreational, cultural and religious affairs and services</i>	8570	8336	8465	10827	11966	12041	10537	10994
09. Energi <i>Fuel and energy affairs and services</i>	8299	1782	2424	2445	621	-336	591	634

¹ I tabellen for offentlig forvaltning er interne overføringer mellom statsforvaltningen og kommuneforvaltningen strøket, mens disse er tatt med i tabellene for undersektorene.¹ In the table for general government internal transfers are excluded, while such transfers are included in the tables for the individual sectors.

Tabell 6.6. Offentlig forvaltning¹. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. kr
(forts.) *General government¹. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene <i>Agriculture, forestry, fishing and hunting affairs and services</i>	14435	14991	16303	15576	16668	15965	15508	15704
Av dette <i>Of which</i>								
101 Jordbruk <i>Agriculture affairs and services</i>	12465	12177	13193	12410	13371	13603	13652	13891
103 Fiske og fangst <i>Forestry and hunting affairs and services</i>	1253	1544	1891	1948	1960	1102	1026	1114
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene <i>Mining and mineral resource affairs and services, other than fuels; manufacturing affairs and services; and construction affairs and services</i>	2462	1875	2771	2147	2597	1857	1599	1678
Av dette <i>Of which</i>								
112 Industri <i>Manufacturing affairs and services</i>	2047	1604	2565	1961	2354	1725	1411	1547
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel <i>Transportation and communication affairs and services</i>	19084	19748	19732	22356	24634	24276	27522	24240
Av dette <i>Of which</i>								
121 Veitransport <i>Road transport affairs and services</i>	14687	15031	15101	17996	19257	19133	18430	18998
123 Jernbanetransport <i>Railway affairs and services</i>	2820	2918	3057	2573	3665	3657	5599	3871
13. Andre næringsøkonomiske formål <i>Other economic affairs and services</i>	7418	8958	9788	12237	12076	13758	13119	11893
Av dette <i>Of which</i>								
131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv. <i>Distribution trade affairs and services including storage and warehousing; hotel and restaurant affairs and services</i>	1486	1599	978	1233	959	1381	1359	1446
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål <i>General economic and commercial affairs other than general labour affairs</i>	1683	1732	2053	2975	1823	1467	1254	821
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik <i>General labour affairs and services</i>	3762	4768	5719	6192	6666	7458	7526	6327
14. Andre formål <i>Expenditures not classified by major group</i>	23430	25514	27020	25308	26272	28494	27783	27906
Av dette <i>Of which</i>								
1401 Renter <i>Interest</i>	22695	24726	25823	24848	25660	27855	27071	26957

Tabell 6.7. Offentlig forvaltning. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Prosent

General government. Total outlays by function. 1988-1995. Per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
TOTALE UTGIFTER	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	6,0	5,8	5,8	5,7	5,6	5,7	5,9	6,1
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	3,4	3,3	3,1	3,1	3,2	3,1	3,2	3,3
012 Utviklingshjelp	2,0	1,9	2,1	2,0	1,9	1,7	1,9	1,9
02. Forsvar	5,6	6,2	6,2	5,8	5,7	5,2	5,3	5,0
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	5,6	6,1	6,1	5,6	5,5	4,9	5,0	4,7
022 FNs militære beredskapsformål	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
03. Politi, rettsvesen mv.	1,6	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	1,6	1,7
Av dette								
031 Politi og brannvesen	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
04. Undervisning	11,9	12,4	12,4	12,4	12,6	12,8	13,1	13,7
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	5,3	5,2	4,9	4,6	4,5	4,3	4,4	4,5
042 Videregående skoler	2,9	3,0	3,0	3,0	2,9	2,9	3,1	3,2
043 Universiteter og høgskoler	2,2	2,3	2,4	2,6	2,7	2,8	2,8	2,8
044 Andre undervisningsinstitusjoner	0,8	1,1	1,1	1,2	1,4	1,6	1,6	1,5
045 Tjenester tilknyttet undervisning	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	1,1
05. Helsestell	13,4	12,8	12,7	13,0	12,9	12,8	12,9	13,5
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	9,0	8,6	8,3	8,5	8,3	8,2	8,2	8,7
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	2,8	2,8	2,9	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1
06. Sosial trygd og velferd	32,7	34,5	34,9	35,4	36,0	36,6	36,1	36,5
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	28,2	30,0	30,6	31,1	31,3	31,7	31,1	31,5
062 Velferdstjenester	3,8	3,9	3,7	3,9	4,1	4,2	4,3	4,3
07. Boliger og nærmiljø	2,4	2,6	2,4	2,5	2,4	2,4	2,8	2,5
08. Kultur, fritid og religion	2,7	2,5	2,4	2,8	2,9	2,9	2,4	2,5
09. Energi	2,6	0,5	0,7	0,6	0,2	-0,1	0,1	0,1
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	4,6	4,5	4,5	4,0	4,1	3,8	3,6	3,6
Av dette								
101 Jordbruk	3,9	3,6	3,7	3,2	3,3	3,2	3,1	3,1
103 Fiske og fangst	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,2	0,3
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	0,8	0,6	0,8	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4
Av dette								
112 Industri	0,6	0,5	0,7	0,5	0,6	0,4	0,3	0,4
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	6,0	5,9	5,5	5,8	6,0	5,8	6,3	5,5
Av dette								
121 Veitransport	4,6	4,5	4,2	4,7	4,7	4,5	4,2	4,3
123 Jernbanetransport	0,9	0,9	0,9	0,7	0,9	0,9	1,3	0,9
13. Andre næringsøkonomiske formål	2,3	2,7	2,7	3,2	3,0	3,3	3,0	2,7
Av dette								
131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv.	0,5	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	0,5	0,5	0,6	0,8	0,4	0,3	0,3	0,2
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik	1,2	1,4	1,6	1,6	1,6	1,8	1,7	1,4
14. Andre formål	7,4	7,6	7,5	6,5	6,4	6,8	6,4	6,3
Av dette								
1401 Renter	7,2	7,4	7,2	6,4	6,3	6,6	6,2	6,1

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 6.8. Konsum i offentlig forvaltning etter formål. 1988-1995. Mill. kr

General government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
KONSUM I OFFENTLIG FORVALTNING I ALT								
<i>FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE, TOTAL</i>	130763	139037	149505	161378	172974	179599	185202	191791
Kollektivt konsum <i>Collective consumption expenditure</i>	47643	51600	56471	59879	64312	65368	65673	67154
Individuelt konsum <i>Individual consumption expenditure</i>	83120	87437	93034	101499	108662	114231	119529	124637
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	10450	11006	11410	12264	12964	13235	13961	14442
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	9176	9705	10083	10862	11592	11752	12187	12513
02. Forsvar	16687	19084	20857	21337	22599	21208	21072	20762
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	16469	18824	20573	20649	21910	20369	19630	19360
022 FNs militære beredskapsformål	218	260	284	541	550	700	1280	1396
03. Politi, rettsvesen mv.	4760	4623	5109	5686	6011	6357	6568	6786
Av dette								
031 Politi og brannvesen	3880	3984	4221	4558	4772	4979	5127	5189
04. Undervisning	31180	33465	35458	37554	39793	41541	43032	44664
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	15841	16686	17125	17360	17562	17558	18080	18727
042 Videregående skoler	7719	8294	8928	9443	9804	9871	10037	10215
043 Universiteter og høgskoler	5260	5685	6142	6840	7474	8446	8954	9630
044 Andre undervisningsinstitusjoner	1360	1727	2122	2368	3282	3917	4149	4277
05. Helsestell	35985	36935	39927	42997	45716	47460	49518	52542
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	23598	24406	25870	27445	28785	29741	30938	33008
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	7687	8055	8906	10426	11284	11546	12008	12510
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr	2375	2620	2985	3453	3882	4218	4551	4965
06. Sosial trygd og velferd	12383	13380	13874	16789	18795	20690	22320	22666
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	1745	1908	1968	2901	3114	3373	3529	3882
062 Velferdstjenester	8451	9322	6820	11853	13380	14498	15376	15938
07. Boliger og nærmiljø	2513	2763	2792	2814	3006	3114	3246	3303
08. Kultur, fritid og religion	4195	4371	4502	5703	6259	6785	5575	5844
09. Energi	246	339	353	417	391	-96	247	362
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	1659	1710	1787	1556	1846	1934	1573	1615
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	93	63	69	83	73	20	22	28
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	7882	8063	9237	10460	10926	11993	12495	13335
Av dette								
121 Veitransport	7958	8140	8265	9270	6883	10193	10513	11178
123 Jernbanetransport	-	-	1157	1181	1441	1363	1487	1638
13. Andre næringsøkonomiske formål	1965	2485	2938	3298	4042	4810	4869	4531
Av dette								
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	459	452	499	443	515	635	351	-22
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitikk	988	1201	1430	1545	1773	1888	2020	1950
14. Andre formål	765	750	1192	420	553	548	704	911

Note: English translation is given in annex 3

Tabell 6.9. Konsum i offentlig forvaltning etter formål. 1988-1995. Prosent av BNP
General government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Per cent of GDP

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
KONSUM I OFFENTLIG FORVALTNING I ALT	20,4	20,4	20,7	21,2	22,1	21,8	21,3	20,7
Kollektivt konsum i offentlig forvaltning	7,4	7,6	7,8	7,9	8,2	7,9	7,6	7,3
Individuelt konsum i offentlig forvaltning	13,0	12,8	12,9	13,3	13,9	13,9	13,7	13,5
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4
02. Forsvar	2,6	2,8	2,9	2,8	2,9	2,6	2,4	2,2
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	2,6	2,8	2,8	2,7	2,8	2,5	2,3	2,1
022 FN's militære beredskapsformål	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2!
03. Politi, rettsvesen mv.	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7
Av dette								
031 Politi og brannvesen	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6!
04. Undervisning	4,9	4,9	4,9	4,9	5,1	5,0	4,9	4,8
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	2,5	2,4	2,4	2,3	2,2	2,1	2,1	2,0
042 Videregående skoler	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2	1,1
043 Universiteter og høgskoler	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
044 Andre undervisningsinstitusjoner	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5
05. Helsestell	5,6	5,4	5,5	5,6	5,8	5,8	5,7	5,7
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	3,7	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	1,2	1,2	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4!
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
06. Sosial trygd og velferd	1,9	2,0	1,9	2,2	2,4	2,5	2,6	2,4
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
062 Velferdstjenester	1,3	1,4	0,9	1,6	1,7	1,8	1,8	1,7
07. Boliger og nærmiljø	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
08. Kultur, fritid og religion	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,6	0,6
09. Energi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4
Av dette								
121 Veitransport	1,2	1,2	1,1	1,2	0,9	1,2	1,2	1,2
123 Jernbanetransport	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
13. Andre næringsøkonomiske formål	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6
Av dette								
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
14. Andre formål	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 6.10. Offentlig forvaltning. Påløpte skatter etter art. 1988-1995. Mill. kr. og prosent

General government. Accrued taxes by type. 1988-1995. Million kroner and per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
	Mill. kr Million kroner							
PÅLØPTE SKATTER I ALT ACCRUED TAXES, TOTAL	280719	288538	306878	317701	326905	339076	365994	390605
Produksjonsskatter Taxes on production and on imports	106704	107049	110849	116724	122212	130794	141366	151325
Mva. og avgift på investeringer VAT and investment levy	64169	62591	62804	64305	66929	74547	80774	88789
Toll Customs duty	1262	1273	1451	1492	1647	1699	1975	2121
Avgifter på utvinning av petroleum Taxes on extraction of petroleum	5451	7512	8729	10333	10508	10676	9292	8995
Avgifter på alkohol mv. Taxes on alcoholic beverages etc.	5304	5477	5746	5852	6040	5853	6226	6465
Avgift på tobakkvarer Taxes on tobacco	3173	3647	3733	4248	4437	4768	5030	5305
Avgift på bensin Taxes on petrol	6430	6507	6920	8345	9122	9126	9581	10224
Andre avgifter på motorvogner Other taxes on motor vehicles	6866	6055	6761	6328	7433	7684	11371	12161
Avgifter på elektrisk kraft Taxes on electricity	3144	3315	3507	3338	3535	3738	4110	4473
Eiendomsskatt Taxes on immoveable property	1704	1961	2216	2267	2591	2685	2792	2812
Andre produksjonsskatter Other taxes on production and on imports	9201	8711	8982	10216	9970	10018	10215	9980
Trygde- og pensjonspremier Social security contributions	79770	76418	79773	83339	87334	83134	87235	91385
Fra arbeidstakere Employees' contributions	30859	27683	29273	30878	32818	34080	35682	37535
Fra arbeidsgivere Employers' contributions	48911	48735	50500	52461	54516	49054	51553	53850
Skatt på inntekt, formue mv.	94245	105071	116256	117638	117359	125148	137393	147895
Current taxes on income, wealth etc.								
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum Current taxes on income and wealth, excluding extraction of petroleum	77144	76935	80532	80852	72211	77706	81001	83550
Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum Current taxes on income and wealth from extraction of petroleum	4832	10866	19123	17969	17014	15479	18051	18800
Fellesskatt til Skattefordelingsfondet Contributions to the Tax Equalization Fund	10593	15468	14732	16549	25456	29073	35309	42436
Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger Annual tax on motor vehicles paid by households	1618	1734	1790	1850	2255	2460	2588	2664
Annen skatt på inntekt, formue mv. Other current taxes on income, wealth etc.	58	68	79	418	423	430	444	445
	Prosent Per cent							
PÅLØPTE SKATTER I ALT ACCRUED TAXES, TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Produksjonsskatter	38,0	37,1	36,1	36,7	37,4	38,6	38,6	38,7
Mva. og avgift på investeringer VAT and investment levy	22,9	21,7	20,5	20,2	20,5	22,0	22,1	22,7
Toll Customs duty	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Avgifter på utvinning av petroleum Taxes on extraction of petroleum	1,9	2,6	2,8	3,3	3,2	3,1	2,5	2,3
Avgifter på alkohol mv. Taxes on alcoholic beverages etc.	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7
Avgift på tobakkvarer Taxes on tobacco	1,1	1,3	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Avgift på bensin Taxes on petrol	2,3	2,3	2,3	2,6	2,8	2,7	2,6	2,6
Andre avgifter på motorvogner Other taxes on motor vehicles	2,4	2,1	2,2	2,0	2,3	2,3	3,1	3,1
Avgifter på elektrisk kraft Taxes on electricity	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Eiendomsskatt Taxes on immoveable property	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7
Andre produksjonsskatter Other taxes on production and on imports	3,3	3,0	2,9	3,2	3,0	3,0	2,8	2,6
Trygde- og pensjonspremier Social security contributions	28,4	26,5	26,0	26,2	26,7	24,5	23,8	23,4
Fra arbeidstakere Employees' contributions	11,0	9,6	9,5	9,7	10,0	10,1	9,7	9,6
Fra arbeidsgivere Employers' contributions	17,4	16,9	16,5	16,5	16,7	14,5	14,1	13,8
Skatt på inntekt, formue mv. Current taxes on income, wealth etc.	33,6	36,4	37,9	37,0	35,9	36,9	37,5	37,9
Current taxes on income and wealth, excluding extraction of petroleum	27,5	26,7	26,2	25,4	22,1	22,9	22,1	21,4
Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum Current taxes on income and wealth from extraction of petroleum	1,7	3,8	6,2	5,7	5,2	4,6	4,9	4,8
Fellesskatt til Skattefordelingsfondet Contributions to the Tax Equalization Fund	3,8	5,4	4,8	5,2	7,8	8,6	9,6	10,9
Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger Annual tax on motor vehicles paid by households	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Annen skatt på inntekt, formue mv. Other current taxes on income, wealth etc.	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Tabell 6.11. Offentlig forvaltning. Påløpte bruttoskatter, overføringer til private og nettoskatter. 1988-1995. Mill. kr. og prosent av BNP *General government. Accrued gross taxes, transfers to the private sector and net taxes. 1988-1995. Million kroner and per cent of GDP*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
	Mill. kr <i>Million kroner</i>							
SKATTER I ALT, BRUTTO <i>GROSS TAXES, TOTAL</i>	280719	288538	306878	317701	326905	339076	365994	390605
Skatter i alt unntatt petroleumsskatter <i>Total taxes excluding taxes on petroleum</i>	270436	270160	279026	289399	299383	312921	338651	362810
Petroleumsskatter <i>Taxes on petroleum</i>	10283	18378	27852	28302	27522	26155	27343	27795
OVERFØRINGER TIL PRIVATE I ALT <i>TRANSFERS TO THE PRIVATE SECTOR</i>	129819	144705	157780	170035	180294	187330	190528	195312
Produksjonssubsidier <i>Subsidies</i>	28035	30001	32565	34176	34914	36322	36771	34983
Stønader til husholdninger <i>Transfers to households</i>	92709	105081	115259	124965	133887	139455	141953	148657
Overføringer til ideelle organisasjoner <i>Transfers to non-profit institutions serving households</i>	9057	9596	9919	10854	11312	11386	11544	11622
Andre innenlandske løpende overføringer <i>Other domestic current transfers</i>	18	27	37	40	181	167	260	50
NETTOSKATTER <i>NET TAXES, TOTAL</i>	150900	143833	149098	147666	146611	151746	175466	195293
	Prosent av BNP <i>Per cent of GDP</i>							
SKATTER I ALT, BRUTTO <i>GROSS TAXES, TOTAL</i>	43,9	42,3	42,5	41,7	41,7	41,2	42,1	42,2
Skatter i alt unntatt petroleumsskatter <i>Total taxes excluding taxes on petroleum</i>	42,3	39,6	38,6	37,9	38,2	38,0	38,9	39,2
Petroleumsskatter <i>Taxes on petroleum</i>	1,6	2,7	3,9	3,7	3,5	3,2	3,1	3,0
OVERFØRINGER TIL PRIVATE I ALT <i>TRANSFERS TO THE PRIVATE SECTOR</i>	20,3	21,2	21,9	22,3	23,0	22,8	21,9	21,1
Produksjonssubsidier <i>Subsidies</i>	4,4	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4	4,2	3,8
Stønader til husholdninger <i>Transfers to households</i>	14,5	15,4	16,0	16,4	17,1	16,9	16,3	16,1
Overføringer til ideelle organisasjoner <i>Transfers to non-profit institutions serving households</i>	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
Andre innenlandske løpende overføringer <i>Other domestic current transfers</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NETTOSKATTER <i>NET TAXES, TOTAL</i>	23,6	21,1	20,6	19,4	18,7	18,4	20,2	21,1
	Prosent av BNP fastlands-Norge <i>Per cent of GDP for mainland Norway</i>							
Skatter i alt unntatt petroleumsskatter <i>Total taxes excluding taxes on petroleum</i>	46,7	45,8	45,9	45,3	45,1	45,0	45,7	45,7

Tabell 6.12. Offentlig forvaltning. Stønader til husholdninger etter art. 1988-1995. Mill. kr. og prosent
General government. Transfers to households by type. 1988-1995. Million kroner and per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
	Mill. kr Million kroner							
STØNADER TIL HUSHOLDNINGER I ALT TRANSFERS TO HOUSEHOLDS, TOTAL	92709	105081	115259	124965	133887	139455	141953	148657
Pensjonsstønader Pensions	57042	62275	66977	71677	75207	78373	80308	83891
Alderspensjoner Old age pensions	37206	40568	43406	46108	48475	51136	52850	55249
Uførepensjoner Invalidity pensions	14753	16321	17827	19508	20303	20807	21100	22168
Andre pensjonsstønader Other pensions	5083	5386	5744	6061	6429	6430	6358	6474
Sykepenget, fødselspenget mv. Sickness and maternity benefits etc.	12050	12882	13772	15214	15098	15063	15736	17120
Sykepenget Sickness allowances	10480	10827	11335	12107	11525	10981	10421	11384
Fødsels- og adopsjonspenget Maternity and adoption benefits	1570	2055	2437	3107	3573	4082	5315	5736
Barnetrygd Family allowances	7200	7870	8800	10083	11219	11489	11604	11679
Arbeidsløshetsstønader Unemployment benefits	3212	6474	7811	8545	10629	11852	10916	10010
Attføringsstønader Vocational rehabilitation allowances	3879	4623	5664	6707	7686	8234	8260	8071
Utdanningsstønader Education benefits	2505	3067	3673	4404	5172	5616	6280	8527
Sosialhjelpsstønader Social assistance benefits	2977	3412	3570	3919	3969	4118	4436	4451
Andre stønader til husholdninger Other transfers to households	3844	4478	4992	4416	4907	4710	4413	4908
	Prosent Per cent							
STØNADER TIL HUSHOLDNINGER I ALT TRANSFERS TO HOUSEHOLDS, TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Pensjonsstønader Pensions	61,5	59,3	58,1	57,4	56,2	56,2	56,6	56,4
Alderspensjoner Old age pensions	40,1	38,6	37,7	36,9	36,2	36,7	37,2	37,2
Uførepensjoner Invalidity pensions	15,9	15,5	15,5	15,6	15,2	14,9	14,9	14,9
Andre pensjonsstønader Other pensions	5,5	5,1	5,0	4,9	4,8	4,6	4,5	4,4
Sykepenget, fødselspenget mv. Sickness and maternity benefits etc.	13,0	12,3	11,9	12,2	11,3	10,8	11,1	11,5
Sykepenget Sickness allowances	11,3	10,3	9,8	9,7	8,6	7,9	7,3	7,7
Fødsels- og adopsjonspenget Maternity and adoption benefits	1,7	2,0	2,1	2,5	2,7	2,9	3,7	3,9
Barnetrygd Family allowances	7,8	7,5	7,6	8,1	8,4	8,2	8,2	7,9
Arbeidsløshetsstønader Unemployment benefits	3,5	6,2	6,8	6,8	7,9	8,5	7,7	6,7
Attføringsstønader Vocational rehabilitation allowances	4,2	4,4	4,9	5,4	5,7	5,9	5,8	5,4
Utdanningsstønader Education benefits	2,7	2,9	3,2	3,5	3,9	4,0	4,4	5,7
Sosialhjelpsstønader Social assistance benefits	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0	3,0	3,1	3,0
Andre stønader til husholdninger Other transfers to households	4,1	4,3	4,3	3,5	3,7	3,4	3,1	3,3

Tabell 6.13. Sektor for skatteinnkreving mv. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
Sector for tax collection etc. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	4820	6892	6146	334	6189	8630	7293	5582
2. Skatteinntekter	5662	7075	5511	-766	6097	9065	8344	5638
Produksjonsskatter	1637	2645	2050	3851	1204	2984	2684	1214
Mva. og avgift på investeringer	451	2528	1694	2922	1526	2617	1450	1197
Toll	49	138	146	53	114	18	164	-526
Avgifter på alkohol mv.	101	114	-11	-3	31	77	-54	-54
Avgift på tobakkvarer	497	-84	-17	114	-89	119	-11	-11
Avgift på bensin	421	-77	-137	367	-229	-212	283	283
Andre avgifter på motorvogner	-121	32	134	61	-45	-61	244	-75
Avgifter på elektrisk kraft	-44	-2	94	-42	79	-9	173	65
Andre produksjonsskatter	283	-4	147	379	-183	435	435	335
Trygde- og pensjonspremier	1022	-735	412	60	800	-10	807	658
Fra arbeidstakere	199	-467	27	-339	196	961	185	134
Fra arbeidsgivere	823	-268	385	399	604	-971	622	524
Skatt på inntekt, formue mv.	3003	5165	3049	-4677	4093	6091	4853	3766
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum	2013	-1030	1440	-955	-4644	2471	-1058	-342
Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum	-1369	4488	1794	-3791	2191	-460	2846	31
Fellesskatt til Skattefordelingsfondet	2359	1707	-185	69	6546	4080	3065	4077
3. Andre løpende overføringer	-842	-183	635	1100	92	-435	-1051	-56
Overføringer innen offentlig forvaltning	-842	-183	635	1100	92	-435	-1051	-56
Fra statsforvaltningen	-524	-219	1089	984	344	-357	-1024	-187
Fra kommuneforvaltningen	-318	36	-454	116	-252	-78	-27	131
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	4820	6892	6146	334	6189	8630	7293	5582
D. LØPENDE UTGIFTER	221	-295	54	-325	-46	-56	412	815
2. Overføringer til private	221	-295	54	-325	-46	-56	412	815
Produksjonssubsidier	221	-295	54	-325	-46	-56	412	815
E. SPARING (A-D)	4599	7187	6092	659	6235	8686	6881	4767
G. TOTALE UTGIFTER (=D)	221	-295	54	-325	-46	-56	412	815
H. NETTOFINANSINVESTINGER (C-G)	4599	7187	6092	659	6235	8686	6881	4767
2. Overskudd før lånetransaksjoner	4599	7187	6092	659	6235	8686	6881	4767

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 6.14. Sektor for skatteinnkreving mv. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *Sektor for tax collection etc. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
A. FORDRINGER I ALT	63059	67224	70760	65693	70417	76528	82208	86554
Sektor for skatteinnkreving mv. <i>Sektor for tax collection etc.</i>	-	-	-	-	30	-	-	-
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	2194	2402	2056	3132	3849	4071	4654	5072
Finansielle foretak	17477	19292	18430	15526	13743	17790	18019	20800
Ikke-finansielle foretak	36792	38549	42904	40006	45230	46716	50877	51682
Husholdninger mv.	6596	6981	7370	7020	7565	7951	8658	9000
Avstemmingssektor	-	-	-	9	-	-	-	-
Sedler og skillemynt	35	30	35	35	35	40	40	45
Finansielle foretak	35	30	35	35	35	40	40	45
Bankinnskudd	12392	13496	14026	11590	11940	14890	14864	16755
Finansielle foretak	12392	13496	14026	11590	11940	14890	14864	16755
Andre fordringer	50632	53698	56699	54068	58442	61598	67304	69754
Sektor for skatteinnkreving mv.	-	-	-	-	30	-	-	-
Offentlig forvaltning ellers	2194	2402	2056	3132	3849	4071	4654	5072
Finansielle foretak	5050	5766	4369	3901	1768	2860	3115	4000
Ikke-finansielle foretak	36792	38549	42904	40006	45230	46716	50877	51682
Husholdninger mv.	6596	6981	7370	7020	7565	7951	8658	9000
Avstemmingssektor	-	-	-	9	-	-	-	-
B. GJELD I ALT	1418	1290	1640	1450	1500	1530	1550	1599
Sektor for skatteinnkreving mv. <i>Sektor for tax collection etc.</i>	-	-	-	-	30	-	-	-
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	696	626	793	753	418	488	495	570
Finansielle foretak	-	-	-	-	194	184	186	200
Ikke-finansielle foretak	-	-	-	-	159	-	-	-
Husholdninger mv.	230	184	277	177	199	250	253	250
Avstemmingssektor	492	480	570	520	500	608	616	579
Annen gjeld	1418	1290	1640	1450	1500	1530	1550	1599
Sektor for skatteinnkreving mv.	-	-	-	-	30	-	-	-
Offentlig forvaltning ellers	696	626	793	753	418	488	495	570
Finansielle foretak	-	-	-	-	194	184	186	200
Ikke-finansielle foretak	-	-	-	-	159	-	-	-
Husholdninger mv.	230	184	277	177	199	250	253	250
Avstemmingssektor	492	480	570	520	500	608	616	579
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	61641	65934	69120	64243	68917	74998	80658	84955
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	3720	4293	3186	-4877	4674	6081	5660	4297
E. NETTOFINANSINVESTERINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	4599	7187	6092	659	6235	8686	6881	4767
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-879	-2894	-2906	-5536	-1561	-2605	-1221	-470
Statistisk differanse	-879	-2894	-2906	-5536	-1561	-2605	-1221	-470

Note: English translation is given in annex 4.

7. Offentlig forvaltning i Norge sammenlignet med andre land

7.1 Innledning

I dette kapitlet foretas en sammenligning av offentlig forvaltning i Norge og i de øvrige nordiske land, EU-landene og gjennomsnittet for hele OECD-området. Hovedvekten legges på å sammenligne nivået på inntekter, utgifter mv. ved slutten av perioden 1988-1995. Statistikk for 1995 benyttes der hvor denne er tilgjengelig, forøvrig brukes tall for 1994.

Alle de 15 nåværende medlemslandene i EU inngår ved beregning av gjennomsnittstall for EU i hele perioden, selv om Sverige, Finland og Østerrike ble EU-medlemmer først ved inngangen til 1995. Dette er gjort for å unngå brudd i tidsseriene som følge av endringer i landenes tilknytning til EU.

I tillegg til landene i Vest-Europa omfattet OECD i størstedelen av perioden vi ser på Australia, Canada, Japan, New Zealand, Tyrkia og USA. I løpet av 1994-1996 er flere nye medlemsland kommet til (Mexico, Tsjekia, Ungarn og Polen).

Sammenligningene gis på et forholdsvis aggregert nivå med utgangspunkt i finansstatistikkens og nasjonalregnskapets definisjoner. Det fokuseres på totale utgifter, løpende inntekter, konsum i offentlig forvaltning i alt og fordelt etter formål, bokførte skatteinntekter i alt og etter art, nettofinansinvesteringer og bruttogjeld. I de fleste tilfellene er det benyttet prosentandeler av BNP.

Sammenligningen mellom landene er begrenset til offentlig forvaltning. Som nevnt i kapittel 4.1 er det en rekke avgrensingsproblemer mellom offentlig forvaltning og øvrige sektorer i økonomien, dvs. mellom offentlig forvaltning og privat sektor og mellom offentlig forvaltning og offentlige foretak. Slike avgrensingsproblemer kan være løst på forskjellig vis fra land til land.

Selv om føringsmåten for offentlige regnskaper varierer noe fra land til land, sikres en rimelig grad av sammenlignbarhet ved å gruppere om til felles nasjonalregnskapsstandard. I statistikken vil trolig reelle institusjonelle forskjeller bety mer enn forhold av registreringsmessig karakter. Institusjonelle forhold av stor betydning er bl.a. organiseringen av trygdeordningene, helsevesenet og undervisningssektoren landene imellom. Ulik organisering fører til forskjeller i hvilken grad utgiftene dekkes over offentlige regnskaper eller finansieres av privat sektor. Også strukturelle forskjeller som ulik befolkningssammensetning i landene og ulike krav til infrastruktur vil medføre ulikheter i utgiftsbehov.

7.2 Noen hovedresultater

7.2.1 Totale utgifter

Offentlig forvaltnings totale utgifter i prosent av BNP brukes ofte som et mål for offentlig forvaltnings omfang i økonomien. Definisjonen av totale utgifter i OECD-statistikken er i hovedsak den samme som er benyttet i de andre kapitlene i denne publikasjonen.

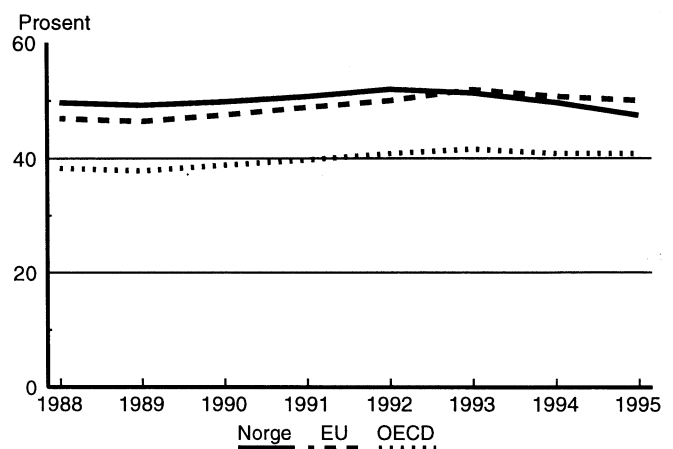
Totale offentlige utgifter i prosent av BNP omfatter også overføringer til private, og ved internasjonale sammenligninger er det derfor viktig å være klar over at ulik innretning av overføringsordningene og ulike regler for skatte- og inntektsfradrag vil gi forskjeller i størrelsen på offentlig forvaltning målt på denne måten.

Figur 7.2.1 viser de totale offentlige utgifter for Norge, gjennomsnittet for EU og OECD-gjennomsnittet, målt i prosent av BNP. Gjennomsnittstallene for EU og OECD er veide gjennomsnitt med landenes bruttonasjonalprodukt som vekter.

Det framgår at de offentlige utgiftene i Norge i hele perioden var betydelig høyere enn for gjennomsnittet av OECD-landene. Forskjellen ble imidlertid noe redusert siden andelen for Norge gikk ned fra 50 prosent i 1988 til 47 prosent i 1995, mens den økte fra 38 til 41 prosent for OECD. Norge lå i 1988 noe over EU-gjennomsnittet, men noe under i 1995. I 1995 var de totale offentlige utgiftene målt som andel av BNP omlag tre prosent-enheter lavere enn gjennomsnittet for EU, og omlag syv prosentenheter høyere enn gjennomsnittet for OECD. De offentlige utgiftene som andel av BNP økte noe for både Norge, EU og OECD fram til 1992/93, for deretter å avta noe.

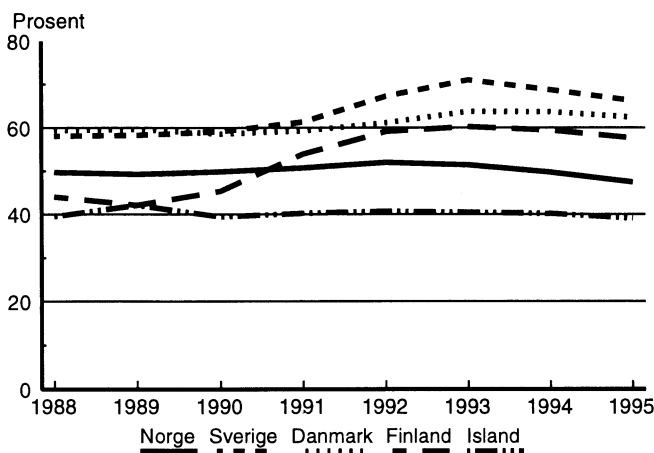
Det er også betydelige forskjeller mellom de nordiske landenes utgiftsnivå og utviklingen av dette i perioden, slik dette framgår av figur 7.2.2. Utgiftsnivået var i hele

Figur 7.2.1. Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1995

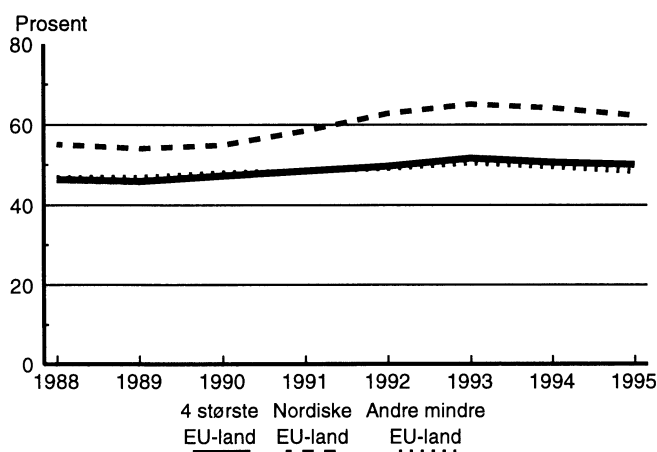
Kilde: OECD

Figur 7.2.2. Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1995

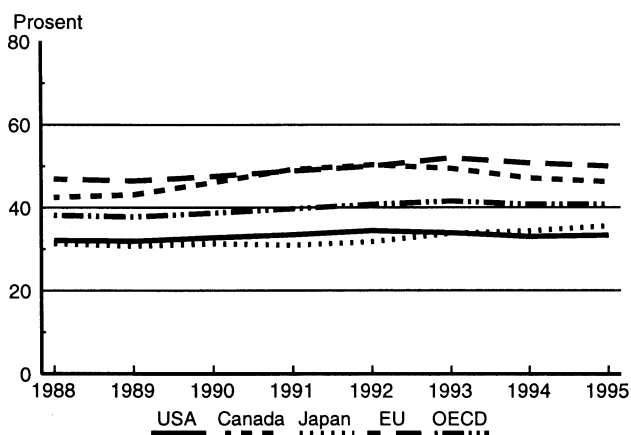
Kilde: OECD

Figur 7.2.3. Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Grupper av EU-land. 1988-1995

Kilde: OECD

Figur 7.2.4. Offentlig forvaltning. Totale utgifter i prosent av BNP. Noen store OECD-land utenfor Europa og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1995

Kilde: OECD

perioden høyest i Sverige og Danmark. For Sveriges vedkommende økte andelen fra 58 prosent i 1988 til hele 71 prosent i 1993, mens den i samme periode økte fra 59 til 64 prosent for Danmark. Fram til 1995 gikk andelen litt ned i begge landene til henholdsvis 66 og 62 prosent. For Norge økte andelen fra 50 prosent i 1988 til 52 prosent i 1992, for så å gå ned til 47 prosent i 1995. I Finland økte de offentlige utgiftenes andel av BNP fra 44 prosent i 1988 til 58 prosent i 1995. I både Sverige, Danmark og Finland lå altså de offentlige utgiftene målt som andel av BNP langt over nivået i Norge i 1995. Når det gjelder Island har andelen i perioden ligget nokså stabil rundt 40 prosent. Perioden sett under ett økte andelen for Finland, Sverige og Danmark med henholdsvis 14, åtte og tre prosentenheter, mens den i Norge og Island gikk ned med henholdsvis to og en prosentenheter.

Innen EU-området er det også store forskjeller mellom landene i det samlede utgiftsnivået for offentlig forvaltning, slik det framgår av figur 7.2.3. I de nordiske EU-landene (Sverige, Danmark og Finland) var utgiftsnivået i gjennomsnitt på 55 prosent i 1988, og økte til 62 prosent i 1995. De totale utgiftene i de øvrige EU-landene i gjennomsnitt var i 1988 på 46 prosent av BNP, og økte svakere i løpet av perioden enn i de nordiske landene. Andelen økte imidlertid noe mer i de fire største landene (Tyskland, Frankrike, Italia og Storbritannia) enn i de mindre landene, og i 1995 var andelen henholdsvis 50 prosent for de fire største EU-landene, og 48 prosent i gjennomsnitt for de mindre landene.

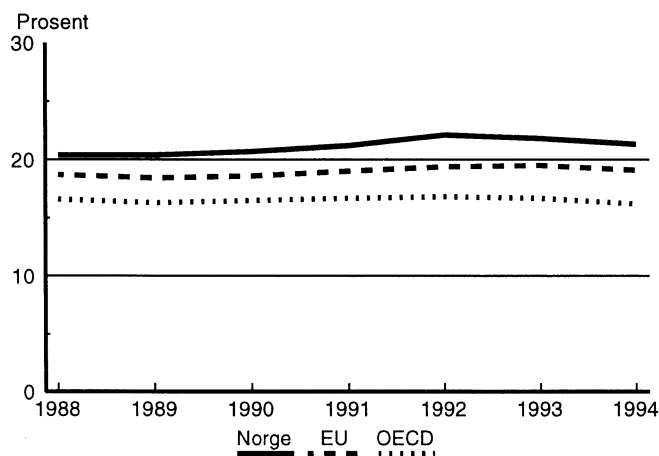
Figur 7.2.4 viser utgiftsnivå i perioden for tre store OECD-land utenom Europa, dvs. for USA, Japan og Canada, i tillegg til gjennomsnittet for EU og OECD. Målt med bruttonasjonalprodukt omregnet til felles valuta utgjør disse landene tilsammen over 50 prosent av markedet i det samlede OECD-området. Når det gjelder nivået på offentlige utgifter, trekker USA og Japan gjennomsnittet for OECD betydelig ned. I USA lå det offentlige utgiftsnivået i hele perioden mellom 32 og 34 prosent av BNP, og i Japan mellom 31 og 36 prosent. Nivået på offentlige utgifter i Canada ligger derimot over OECD-gjennomsnittet, og ikke så langt under gjennomsnittet for EU-landene.

7.2.2 Konsum i offentlig forvaltning i alt

Konsum i offentlig forvaltning i prosent av BNP er et sentralt og mye brukt mål for størrelsen på offentlig forvaltning. Dette er definert som verdien av tjenesteproduksjonen i offentlig forvaltning fratrukket de gebyrbetalingene brukerne av tjenestene selv må betale, pluss offentlig kjøp av varer og tjenester for husholdninger.

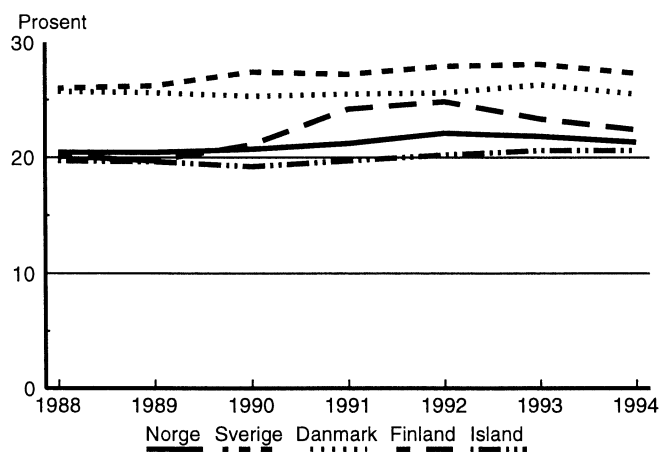
Figur 7.2.5 viser utviklingen i offentlig forvaltningskonsum i Norge sammenlignet med gjennomsnittet i EU og OECD. I Norge utgjorde konsum i offentlig forvaltning drøyt 20 prosent av BNP i 1988. Dette er mellom en og to prosentenheter høyere enn gjennomsnittet for EU.

Figur 7.2.5 Konsum i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1994

Kilde: OECD

Figur 7.2.6 Konsum i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1994

Kilde: OECD

Tabell 7.2.1. Konsum i offentlig forvaltning i en del land. Prosentvis fordeling på hovedformål. 1994

	Alminnelig offentlig tjenesteyting, politi, rettsvesen	Forsvar	Undervisning	Helse- og sosialstell	Sosial trygd og velferd	Øvrige formål
Norge	11,1	11,4	23,2	26,7	12,1	15,5
Sverige ¹	16,5	9,6	19,1	18,3	21,8	14,8
Danmark	11,4	7,2	22,2	20,2	26,0	13,0
Finland	14,0	8,3	25,4	21,3	15,3	15,7
Storbritannia	14,9	16,0	20,7	26,4	8,7	13,4
Frankrike ²	16,9	15,7	26,2	17,3	7,4	16,5

¹ 1993-tall.

² 1992-tall.

Kilde: OECD

Samlet for OECD-området utgjorde offentlig forvaltnings konsum 17 prosent av BNP i 1988.

Utviklingen fra 1988 til 1995 var nokså lik i Norge og OECD. Konsum i offentlig forvaltning utgjorde en økende andel av BNP fram til 1992, fulgt av en viss nedgang videre fram til 1995. EU-gjennomsnittet hadde den samme utviklingen perioden sett under ett, men nådde toppunktet i perioden først i 1993. Perioden sett under ett økte offentlig forvaltnings konsum svakt i Norge og EU, men gikk litt ned for OECD som helhet.

En sammenligning av utviklingen for konsum i offentlig forvaltning gitt ved figur 7.2.5 med offentlig forvaltnings totale utgifter gitt i figur 7.2.1, begge gitt som andel av BNP, viser en temmelig parallell utvikling for de to størrelsene. For Norges del er det likevel verdt å legge merke til at konsum i offentlig forvaltning økte svakt i løpet av perioden, mens totale utgifter gikk noe ned. De totale utgiftene var i 1995 noe lavere i Norge enn for EU-gjennomsnittet, mens konsumet var noe høyere.

Figur 7.2.6 sammenligner konsum i offentlig forvaltning i de nordiske land. Både i 1988 og i 1995 lå Finland og Island relativt nær Norge. I Finland økte konsumet i offentlig forvaltning som andel av BNP spesielt mye i perioden 1991-1993. Dette hadde nøye sammenheng med en betydelig nedgang i BNP. I Sverige og Danmark var konsumandelen i hele perioden betydelig høyere enn i Norge.

7.2.3 Konsum i offentlig forvaltning fordelt på formål

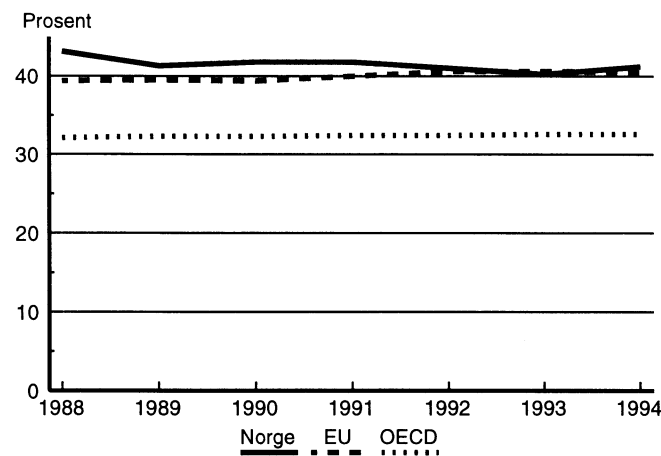
Tabell 7.2.1 viser fordelingen av offentlig forvaltnings konsum på hovedformål for en del europeiske land. Alminnelig offentlig tjenesteyting, politi, rettsvesen mv., har lavest andel av konsumet i Norge og Danmark, og høyest andel i Sverige og Frankrike. Andelen til forsvarsformål ligger i Norge omtrent på gjennomsnittet for de utvalgte landene, mens denne andelen er klart størst i Storbritannia og Frankrike.

For undervisningsformål ligger også Norge nær gjennomsnittet. Norges andel er betydelig høyere enn i både Sverige og Storbritannia, men lavere enn i Frankrike og Finland. Den høyeste andelen til helseformål finner en i Norge og Storbritannia. For sosial trygd og velferd skiller de nordiske land seg ut med svært høye andeler, men både Danmark, Sverige og Finland ligger høyere enn Norge. Det må understrekes at avgrensningen mellom helsestell og sosial trygd og velferd kan være løst på forskjellig vis i de ulike landene.

7.2.4 Skatteinntekter i alt

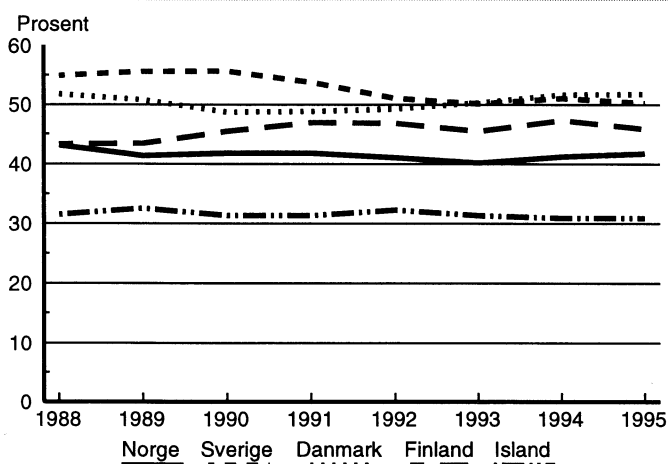
Samlet brutto skattenivå er i OECDs skattestatistikk definert som summen av alle typer inntekts- og formuesskatter mv., produksjonsskatter inkl. avgifter (men ikke gebyrer), samt trygde- og pensjonspremier, målt som andel av BNP. I OECD-statistikken legges de bokførte

Figur 7.2.7. Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1994

Kilde: OECD

Figur 7.2.8. Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1995

Kilde: OECD

skattene til grunn. I andre kapitler i denne publikasjonen er skattetall for offentlig forvaltning oppgitt i på-løpte verdier og avviker dermed noe fra OECD-tallene.

Skattenivået for perioden 1988-1994 i Norge, EU og OECD-landene i gjennomsnitt framgår av figur 7.2.7. I 1994 utgjorde skattene i Norge 41 prosent av BNP, mot 40,5 prosent i EU og 33 prosent i hele OECD-området. Disse forskjellene i skattenivå er stort sett sammenfallende med tilsvarende strukturforskjeller i de totale offentlige utgiftene som ble vist i figur 7.2.1. Også for skattenes del ligger Norge på nivå med EU-gjennomsnittet, mens OECD-gjennomsnittet ligger betydelig lavere.

Forskjellene i skattenivå mellom de nordiske landene framgår av figur 7.2.8. På samme måte som for de totale utgiftene, ligger skattenivået i Norge betydelig under nivået i Sverige og Danmark. De siste årene er

Tabell 7.2.2. Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter etter skatteart og land, i prosent av BNP. 1994

	I alt	Skatt på inntekt	Skatt på formue	Trygde- og pensjonspremier	Produksjonsskatter	Andre skatter
Norge	41,2	14,3	1,1	9,9	15,8	0,0
Danmark	51,6	31,1	1,9	1,6	16,5	0,4
Finland	47,3	19,3	1,2	12,1	14,5	0,1
Island	30,9	10,3	2,9	2,5	15,2	0,0
Sverige	51,0	21,6	1,6	13,9	13,2	0,7
Tyskland	39,3	11,5	1,1	15,4	11,3	0,0
Storbritannia	34,1	12,1	3,7	6,1	12,0	0,1
Frankrike	44,1	7,8	2,3	19,1	12,0	2,9
Italia	41,7	14,5	2,3	13,0	11,8	0,1
Spania	35,8	9,9	1,9	13,8	10,0	0,2
Nederland	45,9	12,6	1,9	19,3	11,9	0,2
Japan	27,8	10,5	3,2	9,8	4,3	0,1
USA	27,6	12,3	3,3	7,0	5,0	0,0
<i>Gjennomsnitt:</i>						
Norden	48,2	21,7	1,5	9,8	14,7	0,4
EU	40,5	12,1	2,0	13,8	12,0	0,7
OECD	32,6	11,9	2,7	9,7	8,0	0,4

Kilde: OECD og beregninger i SSB

det norske skattenivået også betydelig lavere enn i Finland. Det islandske skattenivået er derimot lavere enn i Norge. Forskjellen mellom skattenivået i Norge på den ene siden og i Sverige, Danmark og Finland på den andre siden er imidlertid mindre enn for de totale utgiftene.

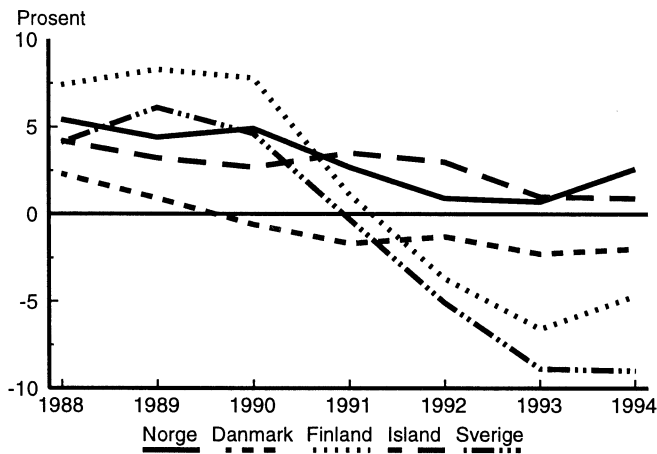
7.2.5 Sammensetningen av skatteinntektene

Tabell 7.2.2 viser fordelingen på skattearter for Norge og en del andre land i Europa og OECD-området. Norges lave skattenivå i forhold til Danmark, Sverige og Finland, skyldes hovedsakelig lavere inntektsskatter i Norge. De nordiske lands høye skattenivå i forhold til de øvrige EU-landene i tabellen skyldes også hovedsakelig inntektsskattene. På den andre siden er produksjonsskattene høyere i alle de nordiske land enn gjennomsnittet for EU- og OECD-landene. Dette henger sammen med både høy merverdiavgift og høye særavgifter.

7.2.6 Offentlig sparing

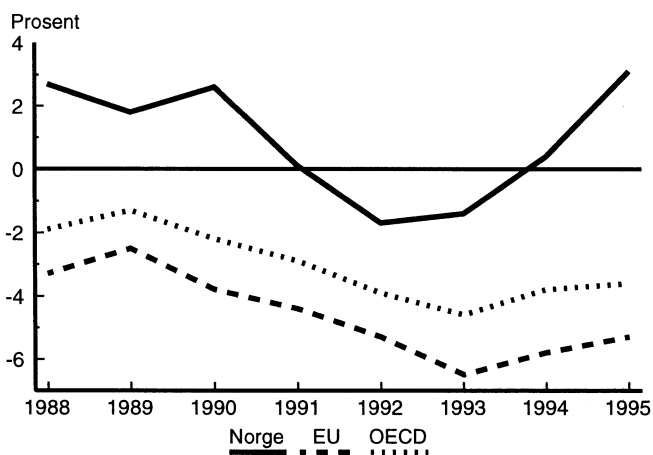
Sparingen er gitt ved differansen mellom løpende inntekter og løpende utgifter, og kan nyttes til nettoinvestering i fast realkapital, netto kjøp av tomter og grunn, netto kapitaloverføringer, samt nettofinansinvesteringer. Som figur 7.2.9 viser, var den offentlige sparingen i Norge i perioden 1988-1994 sett under ett høy i forhold til de andre nordiske landene. Det var imidlertid store svingninger i løpet av perioden. På Island var den offentlige sparingen omtrent på nivå med den norske, mens den i Danmark var betydelig lavere i hele perioden. I Danmark var den offentlige sparingen dessuten negativ i årene 1990-1994. Både Finland og Sverige hadde svært høy offentlig sparing i begynnelsen av perioden, men i årene 1992-1994 var sparingen klart negativ. For

Figur 7.2.9. Sparing i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og de andre nordiske land. 1988-1994

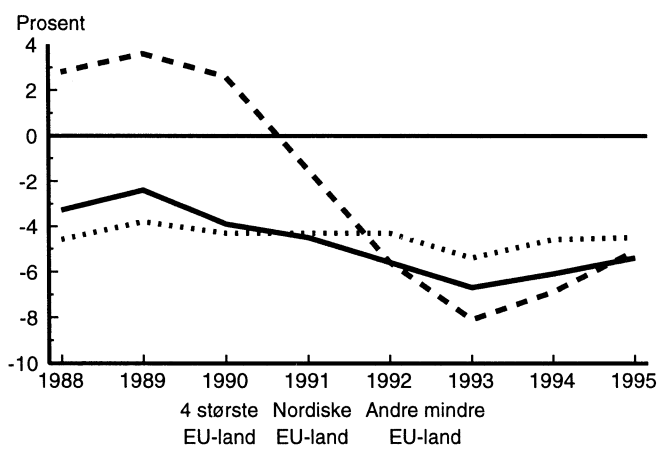
Kilde: OECD og Statistisk sentralbyrå

Figur 7.2.10. Nettofinansinvesteringer i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Norge og gjennomsnittet for EU og OECD. 1988-1995

Kilde: OECD og Statistisk sentralbyrå

Figur 7.2.11. Nettofinansinvesteringer i offentlig forvaltning i prosent av BNP. Grupper av EU-land. 1988-1995

Kilde: OECD

Finland var den offentlige sparingen nede i minus syv prosent av BNP i 1993, mens sparingen i Sverige kom helt ned i minus ni prosent av BNP.

7.2.7 Offentlig forvaltnings nettofinansinvesteringer

Utviklingen i offentlig forvaltnings nettofinansinvesteringer framgår av figur 7.2.10, og figuren viser at den finansielle utviklingen i offentlig forvaltning har vært atskillig mer positiv i Norge enn i alle de andre landene i figuren. Som en følge av relativt store nettofinansinvesteringer over tid, ble det i Norge bygget opp en positiv finansiell formue i offentlig forvaltning. I de fleste andre land har mange år med negative nettofinansinvesteringer resultert i akkumulering av netto gjeld, noe som igjen har ført til betydelig netto rentebelastning på de offentlige budsjettene.

I 1988-1990 og i 1995 hadde offentlig forvaltning i Norge positive nettofinansinvesteringer tilsvarende mellom to og tre prosent av BNP. EU-landene i gjennomsnitt hadde i hele perioden et betydelig underskudd. Underskuddet var størst i 1993 med 6,5 prosent av BNP. OECD som helhet hadde den samme utviklingen, men med det største underskuddet på fem prosent av BNP i 1993. Etter 1993 er underskuddet redusert både for EU-gjennomsnittet og OECD.

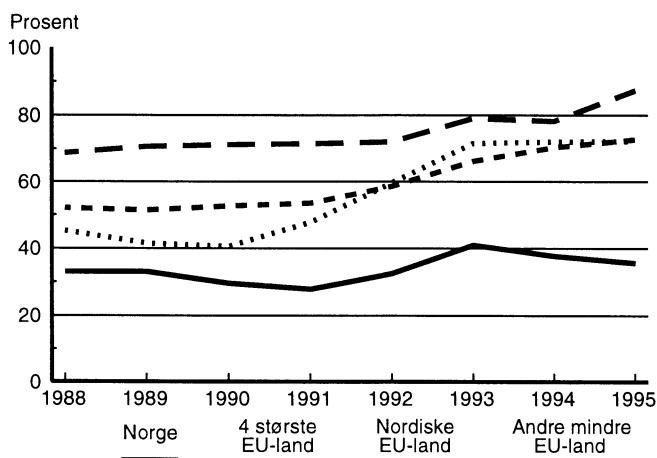
Offentlig forvaltnings nettofinansinvesteringer og bruttogjeld er EU-landenes indikatorer for vurdering av finanspolitikken. Et av konvergenskriteriene i Maastricht-traktaten krever at nettofinansinvesteringene, målt med negativt fortegn, ikke skal overstige tre prosent av BNP. Alle medlemslandene i EU har forpliktet seg til å oppfylle dette kriteriet i løpet av de nærmeste årene. Norge oppfylte kriteriet i hele perioden, mens EU og OECD i gjennomsnitt hadde et betydelig større underskudd i perioden 1992-1995.

Det er verdt å merke seg at kriteriet gjelder for offentlig forvaltning i alt, dvs. medregnet alle forvaltningsnivåer. For Norge vil dette i tillegg til statskassen (medregnet folketrygden) omfatte både andre stats- og trygde-regnskap under statsforvaltningen, kommuneforvaltningen og sektor for skatteinnkreving.

I konvergenskriteriet er det ikke lagt opp til noen form for korreksjon av tallene, dvs. verken aktivitetsjusteringer eller korreksjoner for statlige petroleumsinntekter, slik det bl.a. gjøres ved vurdering av finanspolitikken i Norge. Kapitalinnskudd i statens forretningsdrift, herunder statens direkte deltakelse i petroleumsvirksomheten (SDØE), regnes som finansinvesteringer, dvs. at de bidrar til oppbygging av finansielle fordringer.

Figur 7.2.11 viser utviklingen i nettofinansinvesteringer i offentlig forvaltning for grupper av EU-land. De nordiske EU-landene hadde i gjennomsnitt positive nettofinansinvesteringer i 1988-1990, men dette ble deretter

Figur 7.2.12. Offentlig forvaltning bruttogjeld i prosent av BNP. Norge og grupper av EU-land. 1988-1995

Kilde: OECD og Statistisk sentralbyrå

snudd til et betydelig underskudd som nådde et bunnivå i 1993 på åtte prosent av BNP. Siden har de nordiske EU-landene hatt en klar nedgang i underskuddet, og underskuddet lå i 1995 på nivå med de andre EU-landene.

I 1988 var underskuddet mindre i de fire største EU-landene enn i de mindre medlemslandene (de nordiske landene er her holdt utenfor), mens situasjonen var omvendt i 1995. Figuren tyder på at det kan ha vært en viss omlegging av finanspolitikken i EU-landene, men foreløpig har dette ikke vært tilstrekkelig til å oppfylle minstekravet til et lands budsjettpolitikk, gitt ved at nettofinansinvesteringene ikke skal være mindre enn minus tre prosent av BNP.

7.2 8 Offentlig forvaltnings bruttogjeld

Det andre konvergenskriteriet for offentlige finanser gjelder *offentlig forvaltnings konsoliderte bruttogjeld til pålydende verdi*. Målt som andel av BNP skal denne ikke overstige 60 prosent. Figur 7.2.12 viser situasjonen i 1988-1995 for Norge og noen grupper av EU-land.

Den offentlige gjelden i Norge var i hele perioden godt under 60 prosent av BNP. Toppunktet ble nådd i 1993 med 45 prosent, men i 1995 var andelen sunket til 39 prosent. For de nordiske EU-landene økte den offentlige gjelden kraftig fra 45 prosent av BNP i 1988 til 72 prosent i 1995. De fire største EU-landene hadde en lignende utvikling med en økning fra 52 til 73 prosent. De mindre medlemslandene utenom Norden hadde et svakere utgangspunkt, men har hatt en mindre økning enn de øvrige EU-landene, med en økning fra 69 prosent av BNP i 1988 til 78 prosent i 1995.

EU-landene tilfredsstillter heller ikke dette konvergenskriteriet for offentlige finanser. Selv med en betydelig omlegging av finanspolitikken er det ikke lett å se at EU-

landene i gjennomsnitt kan oppfylle minstekravet om at den offentlige gjelden maksimalt skal tilsvare 60 prosent av BNP uten en betydelig økonomisk vekst over flere år.

Tabell 7.1. Offentlig forvaltning. Totale utgifter 1) etter land. 1988-1995. Prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP)*General government. Total outlays 1) by country. 1988-1995. Per cent of gross domestic product (GDP)*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Norge <i>Norway</i>	49,6	49,2	49,8	50,7	52,0	51,3	49,1	47,1
Danmark <i>Denmark</i>	59,4	59,6	58,6	59,2	61,1	63,7	63,6	60,9
Finland <i>Finland</i>	44,0	42,0	45,3	53,9	59,1	60,2	59,5	58,1
Island <i>Iceland</i>	39,5	42,0	39,4	40,2	40,6	40,4	40,1	38,8
Sverige <i>Sweden</i>	58,1	58,3	59,1	61,3	67,2	71,0	68,3	66,0
Frankrike <i>France</i>	50,0	49,1	49,8	50,4	52,0	54,6	54,0	53,7
Italia <i>Italy</i>	50,6	51,5	53,4	53,7	53,8	57,0	54,2	51,8
Nederland <i>Netherlands</i>	56,7	53,9	54,1	54,6	55,0	55,5	53,1	52,3
Spania <i>Spain</i>	39,5	40,9	42,0	43,4	44,4	47,7	45,9	44,8
Storbritannia <i>United Kingdom</i>	37,6	37,6	39,8	40,6	43,1	43,5	43,1	43,3
Tyskland ² <i>Germany</i> ²	46,3	44,8	45,1	47,9	48,5	49,5	48,9	49,5
Japan <i>Japan</i>	31,3	30,6	31,3	30,9	31,7	33,7	34,3	35,4
USA <i>USA</i>	32,1	31,9	32,8	33,4	34,4	33,9	33,0	33,2
Veide gjennomsnitt ³ : <i>Weighted averages</i> ³ :								
Norden <i>Nordic countries</i>	53,7	53,4	54,2	57,0	60,9	62,9	61,3	59,2
EU-15 <i>EU-15</i>	46,9	46,4	47,5	48,8	50,0	51,9	50,7	50,0
OECD <i>OECD</i>	38,2	37,8	38,8	39,7	40,8	41,6	40,8	40,7

¹ Som definert av OECD i Economic Outlook. Denne definisjonen avviker noe fra hvordan totale utgifter er definert andre steder i denne publikasjonen.

² Før 1991 gjelder tallene det tidligere Vest-Tyskland.

³ De veide gjennomsnittene for Norden er beregnet av Statistisk sentralbyrå på grunnlag av BNP-baserte vektorer fra OECD.

¹ As defined by OECD in Economic Outlook. This definition differs somewhat from the definition used elsewhere in this publication.

² Before 1991 the figures are for the former Western Germany.

³ The weighted averages for the Nordic countries are estimated by Statistics Norway on the basis of GDP weights from the OECD.

Kilde: OECD Economic Outlook Source: OECD Economic Outlook

Tabell 7.2. Konsum i offentlig forvaltning etter land. 1988-1994. Prosent av BNP*General government. Final consumption expenditure by country. 1988-1994. Per cent of GDP*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Norge <i>Norway</i>	20,4	20,4	20,7	21,2	22,1	21,8	21,3
Danmark <i>Denmark</i>	25,7	25,6	25,3	25,5	25,6	26,3	25,5
Finland <i>Finland</i>	20,1	19,7	21,1	24,2	24,8	23,3	22,4
Island <i>Iceland</i>	19,7	19,6	19,2	19,7	20,2	20,6	20,6
Sverige <i>Sweden</i>	26,0	26,2	27,4	27,2	27,9	28,1	27,3
Frankrike <i>France</i>	18,5	18,0	18,0	18,3	18,8	19,8	19,6
Italia <i>Italy</i>	16,9	16,6	17,4	17,5	17,6	17,6	17,1
Nederland <i>Netherlands</i>	15,4	14,9	14,5	14,5	14,7	14,6	14,2
Spania <i>Spain</i>	14,8	15,2	15,6	16,2	17,1	17,6	16,9
Storbritannia <i>United Kingdom</i>	19,9	19,8	20,6	21,6	22,2	22,0	21,6
Tyskland ¹ <i>Germany</i> ¹	19,7	18,8	18,3	19,5	20,1	20,0	19,6
Japan <i>Japan</i>	9,1	9,1	9,0	9,0	9,2	9,4	9,6
USA <i>USA</i>	18,1	17,6	17,8	18,1	17,7	17,1	16,4
Veide gjennomsnitt ² : <i>Weighted averages</i> ² :							
Norden <i>Nordic countries</i>	23,6	23,6	24,3	24,9	25,5	25,4	24,7
EU-15 <i>EU-15</i>	18,7	18,4	18,6	19,0	19,4	19,5	19,1
OECD <i>OECD</i>	16,6	16,3	16,5	16,7	16,8	16,7	16,2

¹ Før 1991 gjelder tallene det tidligere Vest-Tyskland.

² De veide gjennomsnittene for Norden er beregnet av Statistisk sentralbyrå på grunnlag av BNP-baserte vektorer fra OECD.

¹ Before 1991 the figures are for the former Western Germany.

² The weighted averages for the Nordic countries are estimated by Statistics Norway on the basis of GDP weights from the OECD.

Kilde: OECD National Accounts: Detailed Tables Source: OECD National Accounts: Detailed Tables

Tabell 7.3. Offentlig forvaltning. Løpende inntekter 1) etter land. 1988-1995. Prosent av BNP
General government. Current receipts 1) by country. 1988-1995. Per cent of GDP

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Norge <i>Norway</i>	52,2	51,0	52,4	50,8	50,3	49,8	49,4	50,2
Danmark <i>Denmark</i>	60,0	59,1	57,1	57,1	58,2	59,8	60,1	59,3
Finland <i>Finland</i>	48,1	48,3	50,7	52,5	53,2	52,2	53,3	52,8
Island <i>Iceland</i>	37,4	37,5	36,0	37,3	37,8	35,9	35,4	35,6
Sverige <i>Sweden</i>	61,6	63,7	63,3	60,2	59,4	58,8	57,9	58,2
Frankrike <i>France</i>	48,3	47,9	48,3	48,3	48,2	49,0	48,4	48,9
Italia <i>Italy</i>	39,8	41,6	42,4	43,4	44,3	47,4	45,2	44,8
Nederland <i>Netherlands</i>	52,1	49,1	49,0	51,7	51,1	52,0	49,7	48,3
Spania <i>Spain</i>	36,3	38,1	37,9	38,6	40,9	40,9	39,6	38,1
Storbritannia <i>United Kingdom</i>	38,6	38,5	38,7	38,1	36,8	35,7	36,3	37,6
Tyskland ² <i>Germany</i>	44,1	44,9	43,0	44,5	45,7	46,0	46,5	46,0
Japan <i>Japan</i>	32,8	33,1	34,2	33,8	33,1	32,1	32,2	32,1
USA <i>USA</i>	30,0	30,2	30,1	30,1	30,0	30,3	30,7	31,3
Veide gjennomsnitt ³ : <i>Weighted averages</i> ³ :								
Norden <i>Nordic countries</i>	56,4	56,8	56,9	55,8	55,8	55,7	55,5	55,5
EU-15 <i>EU-15</i>	43,6	43,8	43,7	44,4	44,8	45,4	44,9	44,9
OECD <i>OECD</i>	36,3	36,5	36,6	36,9	36,9	37,0	37,0	37,3

¹ Som definert av OECD i Economic Outlook. Denne definisjonen avviker noe fra hvordan løpende inntekter er definert andre steder i denne publikasjonen.

² Før 1991 gjelder tallene det tidligere Vest-Tyskland.

³ De veide gjennomsnittene for Norden er beregnet av Statistisk sentralbyrå på grunnlag av BNP-baserte vektorer fra OECD.

¹ As defined by OECD in Economic Outlook. This definition differs somewhat from the definition used elsewhere in this publication.

² Before 1991 the figures are for the former Western Germany.

³ The weighted averages for the Nordic countries are estimated by Statistics Norway on the basis of GDP weights from the OECD.

Kilde: OECD Economic Outlook Source: OECD Economic Outlook

Tabell 7.4. Offentlig forvaltning. Totale bokførte skatter etter land. 1988-1995. Prosent av BNP
General government. Total tax revenue by country. 1988-1995. Per cent of GDP

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Norge <i>Norway</i>	43,1	41,3	41,8	41,8	41,0	40,2	41,2	41,7
Danmark <i>Denmark</i>	51,7	50,7	48,7	48,8	49,2	50,3	51,6	51,7
Finland <i>Finland</i>	43,3	43,4	45,4	46,9	46,8	45,4	47,3	45,8
Island <i>Iceland</i>	31,5	32,5	31,4	31,4	32,2	31,3	30,9	30,9
Sverige <i>Sweden</i>	54,8	55,5	55,6	53,7	51,0	50,1	51,0	50,2
Frankrike <i>France</i>	43,8	43,7	43,7	43,9	43,7	43,9	44,1	44,5
Italia <i>Italy</i>	36,7	37,9	39,1	39,7	42,1	43,8	41,7	41,8
Nederland <i>Netherlands</i>	47,6	44,9	44,6	47,2	46,8	47,7	45,9	44,4
Spania <i>Spain</i>	32,8	34,6	34,4	34,7	36,0	35,0	35,8	34,2
Storbritannia <i>United Kingdom</i>	37,1	36,2	36,4	35,7	35,1	33,4	34,1	35,2
Tyskland ¹ <i>Germany</i>	37,7	38,2	36,7	38,2	39,0	39,1	39,3	39,1
Japan <i>Japan</i>	30,3	30,7	31,3	30,8	29,2	29,1	27,8	..
USA <i>USA</i>	26,9	27,0	26,7	26,8	26,7	27,0	27,6	..
Veide gjennomsnitt ² : <i>Weighted averages</i> ² :								
Norden <i>Nordic countries</i>	49,2	48,9	49,0	48,6	47,5	47,0	48,2	47,8
EU-15 <i>EU-15</i>	39,4	39,5	39,4	40,0	40,6	40,6	40,5	..
OECD <i>OECD</i>	32,1	32,3	32,3	32,4	32,4	32,6	32,6	..

¹ Før 1991 gjelder tallene det tidligere Vest-Tyskland.

² De veide gjennomsnittene er beregnet av Statistisk sentralbyrå på grunnlag av BNP-baserte vektorer fra OECD.

¹ Before 1991 the figures are for the former Western Germany.

² The weighted averages are estimated by Statistics Norway on the basis of GDP weights from the OECD.

Kilde: OECD Revenue Statistics Source: OECD Revenue Statistics

Tabell 7.5. Offentlig forvaltning. Nettofinansinvesteringer etter land. 1988-1995. Prosent av BNP*General government. Net lending/borrowing by country. 1988-1995. Per cent of GDP*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Norge <i>Norway</i>	2,7	1,8	2,6	0,1	-1,7	-1,4	0,4	3,1
Danmark <i>Denmark</i>	0,6	-0,5	-1,5	-2,1	-2,9	-3,9	-3,5	-1,6
Finland <i>Finland</i>	4,1	6,3	5,4	-1,5	-5,8	-8,0	-6,2	-5,4
Island <i>Iceland</i>	-2,0	-4,6	-3,3	-2,9	-2,8	-4,5	-4,7	-3,1
Sverige <i>Sweden</i>	3,5	5,4	4,2	-1,1	-7,8	-12,3	-10,3	-7,9
Frankrike <i>France</i>	-1,7	-1,2	-1,6	-2,0	-3,8	-5,6	-5,6	-4,8
Italia <i>Italy</i>	-10,7	-9,9	-11,0	-10,2	-9,5	-9,6	-9,0	-7,1
Nederland <i>Netherlands</i>	-4,6	-4,7	-5,1	-2,9	-3,9	-3,6	-3,4	-4,0
Spania <i>Spain</i>	-3,3	-2,8	-4,1	-4,9	-3,6	-6,8	-6,3	-6,6
Storbritannia <i>United Kingdom</i>	1,0	0,9	-1,2	-2,5	-6,3	-7,8	-6,8	-5,7
Tyskland ¹ <i>Germany¹</i>	-2,2	0,1	-2,1	-3,3	-2,8	-3,5	-2,4	-3,5
Japan <i>Japan</i>	1,5	2,5	2,9	2,9	1,4	-1,6	-2,1	-3,3
USA <i>USA</i>	-2,1	-1,7	-2,7	-3,3	-4,4	-3,6	-2,3	-2,0
Veide gjennomsnitt ² : <i>Weighted averages²</i> :								
Norden <i>Nordic countries</i>	2,7	3,4	2,7	-1,2	-5,0	-7,3	-5,8	-3,7
EU-15 <i>EU-15</i>	-3,3	-2,5	-3,8	-4,4	-5,3	-6,5	-5,7	-5,2
OECD <i>OECD</i>	-1,9	-1,3	-2,2	-2,9	-3,9	-4,6	-3,8	-3,5

¹ Før 1991 gjelder tallene det tidligere Vest-Tyskland.² De veide gjennomsnittene for Norden er beregnet av Statistisk sentralbyrå på grunnlag av BNP-baserte vektorer fra OECD.¹ Before 1991 the figures are for the former Western Germany.² The weighted averages for the Nordic countries are estimated by Statistics Norway on the basis of GDP weights from the OECD.

Kilde: OECD Economic Outlook Source: OECD Economic Outlook

Tabell 7.6. Offentlig forvaltning. Bruttogjeld¹ for EU-landene og Norge. 1988-1995. Prosent av BNP*General government. Gross debt¹ for the member countries of the European Union and Norway. 1988-1995. Per cent of GDP*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Norge <i>Norway</i>	33,0	33,0	29,5	27,8	32,4	40,9	37,7	35,5
Danmark <i>Denmark</i>	61,4	59,5	59,6	64,6	69,0	80,1	76,0	71,9
Finland <i>Finland</i>	17,4	15,0	14,5	23,0	41,5	57,3	59,5	59,6
Sverige <i>Sweden</i>	50,2	45,5	43,5	53,0	67,1	76,0	79,3	79,9
Frankrike <i>France</i>	33,7	34,4	35,4	35,8	39,6	45,4	48,3	52,4
Italia <i>Italy</i>	92,6	95,6	97,9	101,3	108,4	119,4	125,6	124,8
Nederland <i>Netherlands</i>	79,2	79,1	78,8	78,8	79,6	81,1	77,6	79,0
Spania <i>Spain</i>	41,7	43,2	45,1	45,8	48,4	60,5	63,1	65,7
Storbritannia <i>United Kingdom</i>	43,1	37,5	35,3	35,7	41,9	48,5	50,2	54,0
Tyskland ² <i>Germany²</i>	43,1	41,8	43,8	41,5	44,1	48,2	50,4	58,1
Belgia <i>Belgium</i>	133,8	130,9	130,9	130,3	131,1	137,9	136,0	133,7
Hellas <i>Greece</i>	66,4	69,7	82,6	85,4	91,6	111,8	110,4	111,5
Irland <i>Ireland</i>	111,9	101,8	96,5	96,7	94,3	97,5	91,1	85,5
Luxemburg <i>Luxemburg</i>	8,9	7,2	4,6	4,1	5,1	6,2	5,9	5,9
Portugal <i>Portugal</i>	65,3	63,1	68,6	70,2	62,4	67,2	70,0	71,6
Østerrike <i>Austria</i>	59,5	58,9	58,3	58,6	58,3	62,8	65,0	69,4
Veid gjennomsnitt: <i>Weighted average:</i>								
EU-15 <i>EU-15</i>	54,9	54,2	55,1	56,0	60,3	66,2	68,2	71,2

¹ Som definert i Maastricht-traktaten.² Før 1991 gjelder tallene det tidligere Vest-Tyskland.¹ As defined in the Maastricht treaty.² Before 1991 the figures are for the former Western Germany.

Kilde: EU-kommisjonen og Statistisk sentralbyrå Source: The European Commission and Statistics Norway

8. Statsforvaltningen

8.1 Omfang

Statsforvaltningen omfatter de to institusjonelle sektorene statskassen medregnet folketrygden og andre stats- og trygderegnskap.

Statskassen unntatt folketrygden omfatter departementer, direktorater, skatte-, avgifts- og tollmyndigheter, forsvar, retts-, politi- og fengselsvesen, kirkeadministrasjonen, universiteter, høyskoler, statens skoler for videreutdanning og statlige kulturinstitusjoner, sykehus og helseinstitusjoner.

Folketrygden, som ble etablert i 1967, administrerer en rekke overføringer til sosiale formål og helsevern. Overføringene til sosiale formål omfatter for det meste pensjoner, trygder og andre utbetalinger til enkeltpersoner, slik som alders- og uførepensjoner, attføringsstønader, dagpenger til arbeidsledige og syke-, fødsels- og adopsjonspenger. Videre administrerer folketrygden ulike finansieringsordninger knyttet til helsevern, herunder tilskudd til helsetjenesten i kommunene og diverse refusjonsordninger som f.eks. refusjon for utgifter til legemidler og sykepleieartikler. Fra 1983 har regnskapet for folketrygden vært en integrert del av statsregnskapet.

Andre stats- og trygderegnskap består av følgende regnskaper:

Andre statsregnskap:

- Statens Banksikringsfond og Statens Bankinvesteringsfond
- Statens Petroleumsfond (opprettet i 1991, men første netto avsetning i 1995)
- Prisreguleringsfondene
- Statens pensjonskasser
- Garantiinstituttet for eksportkreditt (tatt ut av forvaltningen i 1994)
- Norges Forskningsråd og Norges Eksportråd (begge tatt inn i forvaltningen i 1993)
- Offentlige fond
- Konstruert sektor
- Forskudd og deposita inkl. Statens Petroleumsforsikringsfond

Andre trygderegnskap:

- Øvrige sentrale trygdeordninger administrert av Rikstrygdeverket
- Folketrygdfondet
- Pensjonstrygden for sjømenn
- Garantikassen for fiskere (tatt inn i forvaltningen i 1995)

Folketrygdfondet, Statens Petroleumsfond, Statens Petroleumsforsikringsfond, Statens Banksikringsfond og Statens Bankinvesteringsfond er de største regnskapene

under andre stats- og trygderegnskap, regnet etter størrelsen på nettofordringene.

Folketrygdfondet ble opprettet i 1968, og skulle opprinnelig tilføres den del av Rikstrygdeverkets inntekter som ikke gikk til dekning av folketrygdens utgifter. Etter 1980 er det imidlertid ikke tilført midler til fondet. Fondet ble omorganisert i 1990 og tillagt et eget styre, og skal utfra sitt formål være en langsiktig investor i kapitalmarkedet. Fra 1991 kan en viss andel av fondsmidlene plasseres i aksjer, mens plasseringsadgangen tidligere var begrenset til visse obligasjoner, sertifikater og bankinnskudd.

Undersektoren Offentlige fond omfatter fond under Finansdepartementets forvaltning, samt en del fond som forvaltes av andre departementer. En del av disse fondene får bevilgninger over statsbudsjettet, mens andre er utenfor Stortingets bevilgningsmyndighet. Eksempler på fond under Finansdepartementets forvaltning er Skattefordelingsfondet, Fondet for ferie- og avløserordning i jordbruket, Landbrukets utbyggingsfond, Norsk kulturfond og Statens naturskadefond. De siste årene har det vært en viss nedgang i antall fond under Finansdepartementet, men i 1995 var det likevel registrert i overkant av 100 slike fond. I tillegg kommer om lag 25 fond som forvaltes av andre departementer, hvorav de største er tilskuddsfond vedrørende inngåelse av skipskontrakter og tilskuddsfond for distrikts- og næringsutvikling.

Konstruert sektor omfatter en del transaksjoner fra regnskaper som i utgangspunktet ikke hører med til statsforvaltningen, men som SSB av definisjonsmessige grunner inkluderer i forvaltningen. Eksempler på dette er den delen av overskuddet i Norsk Tipping som går til idrettsformål, og inntil 1992 korntrygden. Begge disse ordningene inntektsføres som skatt og utgiftsføres på forskjellige overføringsarter. Forskudd og deposita kan betraktes som et supplement til bevilgningsregnskapet, dels for å oppnå riktig periodisering, og dels for å dekke transaksjoner uten forutgående bevilgning eller som er ført direkte i kapitalregnskapet (f.eks. Statens Petroleumsforsikringsfond, diverse veiarbeidskonti og Svalbardregnskapet).

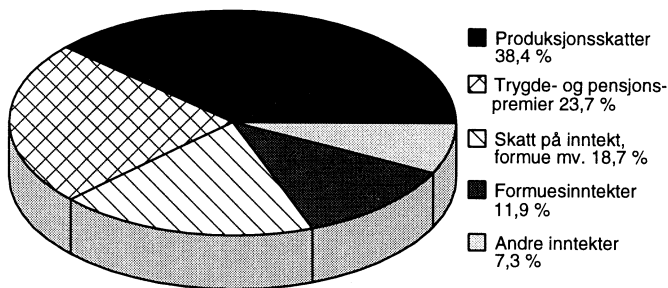
8.2 Noen hovedresultater

8.2.1 Inntekter etter art

Statsforvaltningens totale inntekter økte fra 271 milliarder kroner i 1988 til 383 milliarder i 1995. Dette utgjør en årlig gjennomsnittlig inntektsvekst i løpende kroner på 5,1 prosent. Målt som andel av BNP utgjorde statsforvaltningens totale inntekter 41,3 prosent av BNP i 1995, mot 42,4 prosent i 1988.

Figur 8.2.1 viser sammensetningen av statsforvaltningens totale inntekter i 1995. Den viktigste inntektsarten var produksjonsskattene, som utgjorde 147 milliarder kroner, eller drøyt 38 prosent av inntektene. Dette er

Figur 8.2.1. Statsforvaltningen. Sammensetningen av totale inntekter i 1995

omtrent samme inntektsandel som i 1988, men betydelig høyere enn i årene 1989-1991. Nedgangen i produksjonsskattens andel av inntektene i 1989-1991 har sammenheng med svak utvikling i den innenlandske etterspørselen. Etterspørselen økte igjen kraftig fra slutten av 1993, og bidro til ny økning i produksjonsskattens andel av inntektene. Økningen henger også sammen med avgiftsøkninger, bl.a. økte satsen for merverdiavgift fra 20 til 22 prosent i 1993, og i 1995 til 23 prosent.

De viktigste enkeltskattene blant produksjonsskattene er merverdi- og investeringsavgift, som i 1995 var på til sammen 87,6 milliarder kroner, avgifter på utvinning av petroleum, bensinavgift, motorvognavgifter, avgifter på tobakk og alkohol og avgifter på elektrisk kraft. I årene 1989-1991 gikk innbetalt merverdi- og investeringsavgift ned, men økte deretter kraftig fram til 1995. Noe av bakgrunnen for denne utviklingen er økningen i merverdiavgiftssatsen i 1993 og 1995, samt at satsen for investeringsavgift ble satt ned fra ti til syv prosent i 1989. Avgiftene på utvinning av petroleum økte fra 5,5 milliarder kroner i 1988 til 9,0 milliarder i 1995. Fra 1991 inkluderer dette en ny avgift på CO₂-utslipp fra petroleumsvirksomheten. Bensinavgiften var i 1988 på 6,0 milliarder, og økte til 9,9 milliarder i 1995. De andre motorvognavgiftene var i 1988 på 7,0 milliarder kroner, men økte lite fram til 1993 pga. svak utvikling i nyregistreringen av biler. Deretter økte bilomsetningen igjen kraftig, og i 1995 var inntektene fra motorvognavgifter på hele 12,2 milliarder kroner. Også tobakkavgiften økte kraftig i løpet av perioden, mens avgiftene på alkohol viste en svakere vekst.

Inntektene fra trygde- og pensjonspremier var i 1995 på 90,7 milliarder kroner, eller nær 24 prosent av de totale inntektene. De består for en stor del av arbeidsgiveravgift og medlemspremier til folketrygden, og er i perioden betydelig redusert i forhold til de totale inntektene.

Dette henger sammen med at satsen for arbeidsgiveravgiften er satt ned flere ganger de siste årene.

Skatt på inntekt, formue mv. er i 1995 anslått til 71,6 milliarder kroner, eller nær 19 prosent av de totale inntektene. Inntektsgruppen omfatter hovedsakelig inntekts- og formuesskatt til staten og fellesskatt til skattefordelingsfondet. Innbetalingene til skattefordelingsfondet økte kraftig i løpet av perioden, noe som henger sammen med en gradvis reduksjon i den maksimale skatteøren for kommune- og fylkesskatt og en tilsvarende økning i skatten til fondet. Som en følge av dette utgjorde skatt på inntekt, formue mv. en større andel av statsforvaltningens inntekter i 1995 enn i 1988.

En betydelig del av inntekts- og formuesskatten kommer fra petroleumsvirksomheten, og påvirkes derfor av utviklingen i utvinningstakten og råoljeprisen. I løpet av perioden økte utvinningstakten betydelig, mens råoljeprisen var ustabil og til dels synkende. Disse faktorene ligger bak både den sterke økningen i inntekts- og formuesskatten fra petroleumsvirksomheten i 1990, og svingningene i perioden 1991-1995.

Statsforvaltningens formuesinntekter utgjorde 45,4 milliarder kroner i 1995, eller knapt tolv prosent av de totale inntektene. Dette er en nedgang fra nærmere 16 prosent i 1988. Renteinntektene utgjør hoveddelen av formuesinntektene. En betydelig del kommer fra statens utlån til statsbankene, men også renter på statens innskudd i Norges Bank og kalkulatoriske renter av statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) bidrar med betydelige beløp. Utbytte på aksjer og annen eierkapital utgjorde tidligere en ubetydelig del av inntektene, men økte kraftig i løpet av perioden, og utgjorde i 1995 4,4 milliarder kroner eller drøyt en prosent av de totale inntektene.

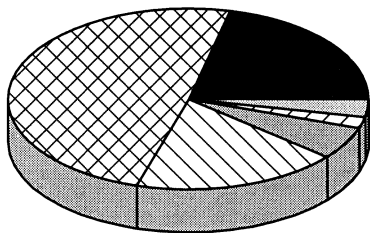
Andre inntekter er hovedsakelig overføringer fra Norges Bank, statens forretningsdrift og kommuneforvaltningen. Overføringer fra forretningsdriften, som i 1995 var på 10,6 milliarder kroner, består i hovedsak av driftsoverskudd i statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE). Overføringene fra kommuneforvaltningen utgjorde betydelige beløp i begynnelsen av perioden, men er de siste årene trappet kraftig ned.

8.2.2 Utgifter etter art

Statsforvaltningens totale utgifter økte fra 251 milliarder kroner i 1988 til 359 milliarder i 1995. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 5,3 prosent i løpende priser. Målt i forhold til BNP gikk statsforvaltningens totale utgifter ned fra 39,2 prosent i 1988 til 38,8 prosent i 1995.

Figur 8.2.2 viser sammensetningen av statsforvaltningens totale utgifter i 1995.

Figur 8.2.2. Statsforvaltningen. Sammensetningen av totale utgifter i 1995

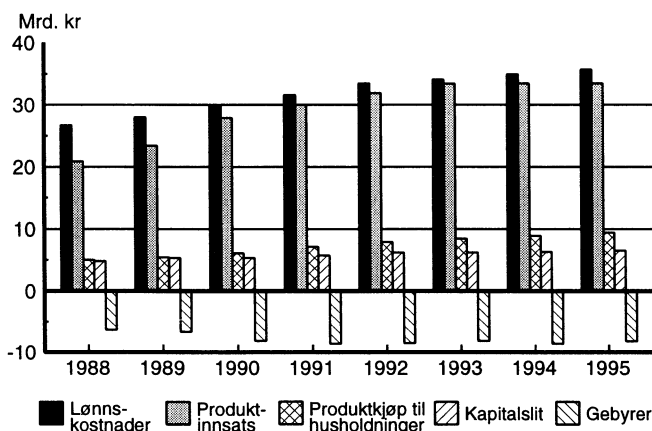

■ Konsum 21,3 %
 □ Overføringer til private 49,0 %
 □ Overføringer til kommuneforvaltningen 18,6 %
 ■ Renteutgifter 5,9 %
 □ Nettoinvestering i fast realkapital 2,0 %
 ■ Andre utgifter 3,2 %

Konsum i statsforvaltningen er definert som summen av lønnskostnader, produktinnsats, produktkjøp til husholdninger og kapitalslit fratrukket gebyrer. I perioden 1988-1993 økte konsumet noe som andel av statsforvaltningens totale utgifter, men fra 1993 til 1995 var andelen stabil. I 1995 var andelen 21,3 prosent mot 20,4 prosent i 1988.

Figur 8.2.3 viser hvordan de ulike komponentene i statsforvaltningens konsum utviklet seg i løpende kroner fra 1988 til 1995. Lønnskostnadene var i hele perioden den største enkeltkomponenten, men gikk ned som andel av konsumet fra drøyt 52 prosent i 1988 til 46,5 prosent i 1995. Produktinnsatsen, dvs. vare- og tjenesteforbruket, økte samtidig sin andel fra knapt 41 prosent til nærmere 44 prosent. I tillegg økte produktkjøpene til husholdninger som andel av konsumet fra knapt ti til drøyt tolv prosent. Gebyrenes (negative) andel svingte en del, men gikk alt i alt ned fra drøyt tolv prosent i 1988 til i underkant av elleve prosent i 1995.

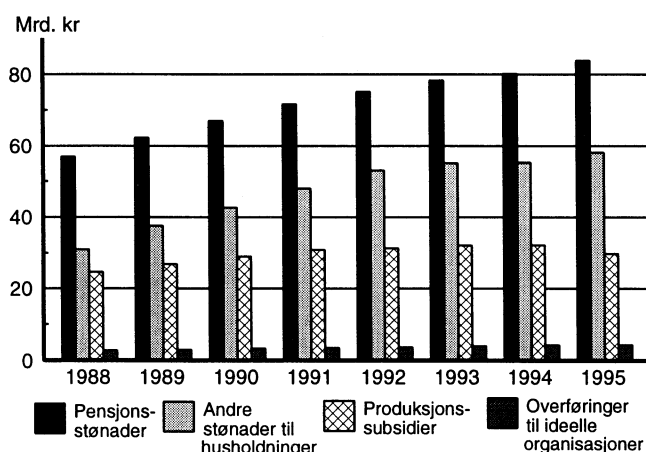
Figur 8.2.3. Sammensetningen av konsum i statsforvaltningen 1988-1995. Milliarder kr

Forsvaret er den største enkeltbruker av arbeidskraft og varer og tjenester innen statsforvaltningen, noe som til dels henger sammen med at vernepliktige som utfører førstegangstjeneste regnes som sysselsatte i forsvaret. Produktinnsatsen i forsvaret påvirkes dessuten av at anskaffelser av bl.a. militære anlegg i nasjonalregnskapet regnes som produktinnsats og ikke investeringer, forutsatt at investeringene ikke har alternativ sivil anvendelse. Andre virksomheter som bidrar betydelig til statlig konsum er offentlig administrasjon, politi, rettsvesen, universitets- og høyskoleundervisning og vedlikehold av riksveier.

Overføringer til private omfatter produksjonssubsidier, stønader til husholdninger, overføringer til ideelle organisasjoner og andre innenlandske løpende overføringer, og er den største utgiftsgruppen for statsforvaltningen. I 1995 utgjorde overføringene til private 49 prosent av de totale utgiftene mot 46 prosent i 1988.

Figur 8.2.4. Statsforvaltningen. Sammensetningen av overføringer til private. 1988-1995. Milliarder kr

Utviklingen for de enkelte komponentene i overføringer til private i løpende kroner er vist i figur 8.2.4. De samlede stønadene til husholdninger økte fra 88,0 milliarder kroner i 1988 til 142,0 milliarder i 1995, noe som tilsvarer en gjennomsnittlig årlig vekst på 7,1 prosent. Pensjonsstønadene består av alders- og uførepensjoner, og er den største stønadsarten med 83,9 milliarder kroner i 1995. Andelen sank noe i løpet av perioden. Andre stønader til husholdninger er syke-, fødsels- og adopsjonspengene, barnetrygd, arbeidsløshets-, attførings- og utdanningsstønader, og andre stønader til husholdninger. Størst vekst i perioden hadde arbeidsløshetsstønadene, utdanningsstønadene og attføringsstønadene.

Produksjonssubsidiene økte i perioden 1988-1995 fra 24,6 milliarder kroner til 29,8 milliarder. Om lag 24,4 milliarder av dette gikk i 1995 til ulike næringsøkonomiske formål. Eksempler på slike formål er jordbruks-

støtten, som utgjør mer enn halvparten, og diverse subsidier i forbindelse med arbeidsmarkedstiltak og distriktsutviklingstiltak. Andre subsidieformål er boliger/nærmiljø, kultur/fritid og undervisning. Landbruks- og fiskeristøtten er de siste årene sett under ett redusert i forhold til andre produksjonssubsidier. Overføringene til ideelle organisasjoner har i perioden 1988-1995 økt jevnt fra 2,8 milliarder kroner i 1988 til 4,4 milliarder i 1995.

Overføringene til kommuneforvaltningen utgjorde i 1995 omlag 18 prosent av de totale utgiftene, og andelen har økt svakt i løpet av perioden. I 1995 utgjorde kommuneoverføringene 66,9 milliarder kroner. Rammeoverføringene gjennom inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner utgjorde 64 prosent av dette i 1995, mot 80 prosent i 1988. Andre overføringer til kommuneforvaltningen kommer i tillegg til rammeoverføringene, og består av forskjellige øremerkede tilskudd, som f.eks. tilskudd til mottak og integrering av flyktninger og asylsøkere, tilskudd til barnehager, ekstratiltak i skoleverket mv.

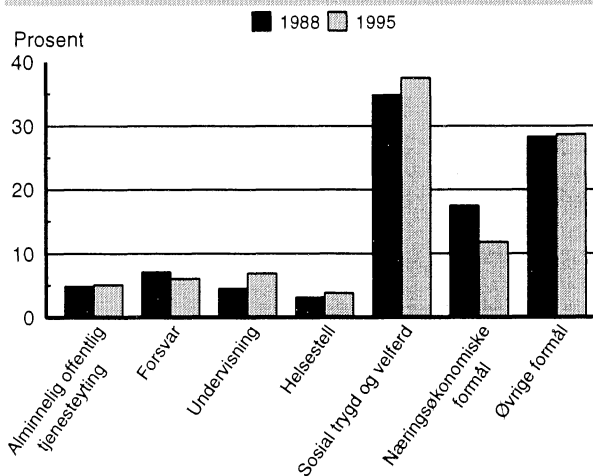
Renteutgiftene utgjorde i 1995 seks prosent av de totale utgiftene, mot syv prosent i 1988. Nettoinvesteringene i fast realkapital, dvs. etter fradrag for kapitalslit, utgjorde i hele perioden 1988-1995 omlag to prosent av utgiftene. Andre utgifter omfatter først og fremst løpende overføringer til utlandet, dvs. hovedsakelig utviklingshjelp, og utgjorde i 1995 tre prosent av statsforvaltningens utgifter. Av dette var to tredjedeler løpende overføringer til utlandet.

8.2.3 Utgifter etter formål

Figur 8.2.5 viser fordelingen av statsforvaltningens totale utgifter på hovedformål for 1988 og 1995. Tradisjonelle statlige formål som forsvar og alminnelig offentlig tjenesteyting utgjør en relativt liten del av utgiftene. Forsvarsutgiftenes andel av utgiftene gikk i perioden ned fra syv til fem prosent, mens formålgruppen alminnelig offentlig tjenesteyting var stabil på rundt fem prosent. Den største formålgruppen er sosial trygd og velferd, som i perioden har fått en økende andel av utgiftene. I 1995 var andelen 37,5 prosent, mot knapt 35 prosent i 1988. I denne formålgruppen inngår bl.a. hovedtyngden av stønadene til husholdninger.

I statistikken føres overføringene til kommuneforvaltningen som en egen formålgruppe (inngår her i "øvrige formål") fordi det er vanskelig å fordele rammeoverføringene på enkeltformål. Statens finansiering av kommunale og fylkeskommunale helse- og undervisningstjenester mv. gjennom rammetildeling, kommer derfor ikke med i formålgruppene for undervisning og helsestell. Av denne grunn utgjør undervisning og helsestell en relativt liten del av statsforvaltningens utgifter, men begge har fått økt betydning i løpet av perioden. Den sterke veksten for utdanningsformål henger blant annet

Figur 8.2.5. Statsforvaltningen. Utgifter fordelt på hovedformål, i prosent av totale utgifter. 1988 og 1995

sammen med økning i antall studenter ved universiteter og høyskoler.

Næringsøkonomiske formål er den formålgruppen som har hatt størst nedgang fra 1988 til 1995 som andel av de totale utgiftene. Nedgangen henger sammen med at produksjonssubsidiene andel av utgiftene er redusert, men skyldes også store utgifter i statlig petroleumsvirksomhet i begynnelsen av perioden.

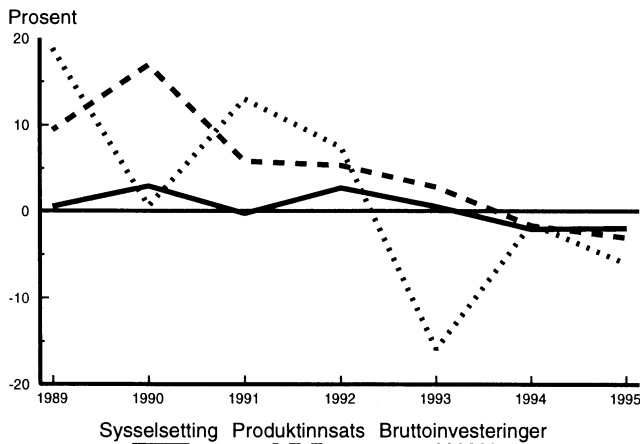
8.2.4 Aktivitetsutviklingen

Aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen uttrykker utviklingen i den statlige ressursbruken, og kan måles ved et veid gjennomsnitt av volumveksten i sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. På denne måten beregnes en indikator for statsforvaltningens aktivitetsutvikling uavhengig av i hvilken grad tjenesteproduksjonen er finansiert ved gebyrer eller ved skatter og andre overføringer.

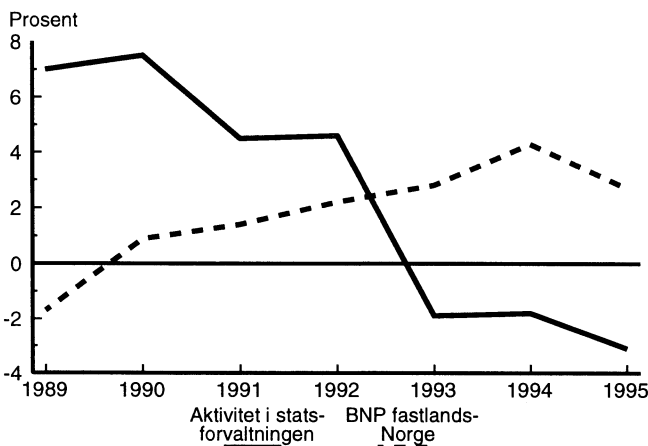
Figur 8.2.6 viser prosentvis årlig vekst i sysselsettingen (i form av timeverk), samt produktinnsatsen og bruttoinvesteringene i fast realkapital (målt i faste priser). Bruttoinvesteringene svingte mye i perioden 1988-1995, med en kraftig økning i 1988 og 1990-1991, men ble kraftig redusert i 1993 og 1995. Produktinnsatsen viste sterk vekst i 1989-1992, men gikk ned i 1994 og 1995. Sysselsettingen hadde en jevnere utvikling gjennom perioden, men det var likevel betydelige variasjoner fra år til år. I 1990 og 1992 var det en betydelig vekst i antall timeverk, mens det i 1994 og 1995 var en betydelig nedgang. De andre årene var det mindre endringer.

Figur 8.2.7 viser indikatoren for aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen sammenlignet med den generelle økonomiske utviklingen i samfunnet, her angitt ved årlig vekst i BNP for fastlands-Norge. Indikatoren for

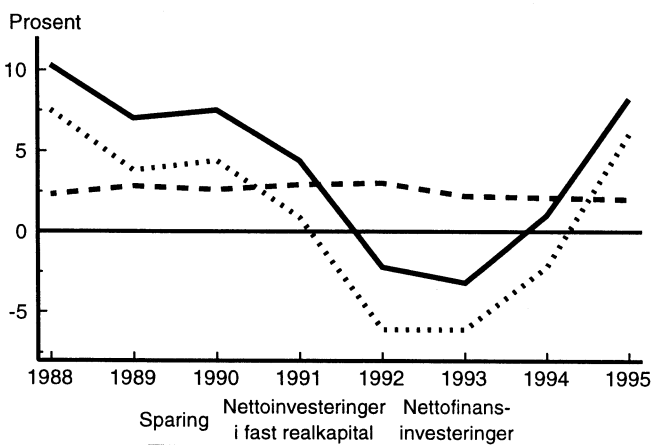
Figur 8.2.6. Statsforvaltningen. Sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995

Figur 8.2.7. Aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen og utviklingen i BNP for fastlands-Norge. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995

Figur 8.2.8. Statsforvaltningen. Sparing, nettoinvesteringer i fast realkapital og nettofinansinvesteringer, i prosent av totale inntekter. 1988-1995

aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen er beregnet som et veid gjennomsnitt av veksten i sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital, målt i faste priser. Lønnskostnader, produktinnsats og bruttoinvesteringer i løpende priser i forhold til summen av de tre variablene er benyttet som vekter.

Figuren viser at aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen, målt på denne måten, i stor grad har gått i motsatt retning av den generelle økonomiske utviklingen. Dette er et uttrykk for at den økonomiske politikken har bidratt til å holde den innenlandske etterspørselen oppe i nedgangstider ved å øke statens egen aktivitet, mens den statlige aktiviteten reduseres i tider med sterk vekst i økonomien.

8.2.5 Sammenhengen mellom inntekter/utgifter og fordrings- og gjeldsutviklingen

Sparingen er lik differansen mellom løpende inntekter og løpende utgifter, og kan disponeres til nettoinvestering i fast realkapital (dvs. bruttoinvestering fratrukket kapitalslit), netto kjøp av tomter og grunn, netto kapitaloverføringer og nettofinansinvesteringer.

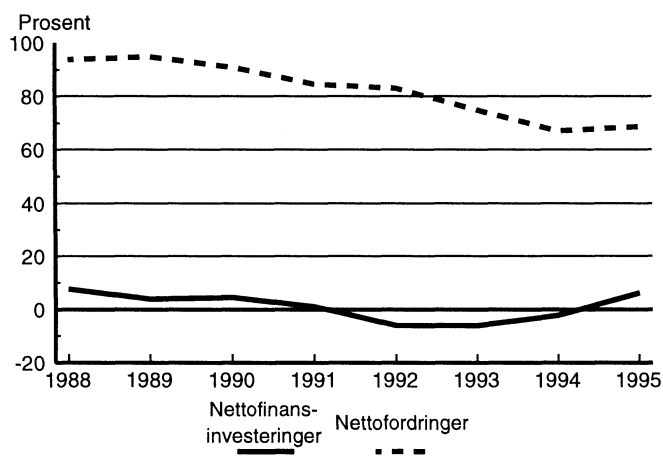
Figur 8.2.8 viser utviklingen i sparing, nettoinvesteringer i fast realkapital og nettofinansinvesteringer for perioden 1988 til 1995. Nettofinansinvesteringene lå på et høyt nivå i 1988-1990 med mellom fire og åtte prosent av totale inntekter, men sank deretter kraftig og var på minus seks prosent i 1992 og 1993. Deretter økte de igjen kraftig, og utgjorde i 1995 pluss seks prosent av de totale inntektene.

Svingningene i nettofinansinvesteringene i perioden henger sammen med både den generelle økonomiske utviklingen og aktivitetsutviklingen i statsforvaltningen. I første del av perioden førte både den svake utviklingen i den nasjonale økonomien med påfølgende økte utbetalinger til arbeidsledighetstrygd, og økt aktivitet i statsforvaltningen, til en økning i de offentlige utgiftene, og dermed fallende nettofinansinvesteringer. I 1993-1995 bedret imidlertid konjunktursituasjonen seg betydelig, samtidig som aktiviteten i statsforvaltningen gikk noe ned, og nettofinansinvesteringene økte derfor betydelig.

Utviklingen i samlet sparing har vært svært lik utviklingen i nettofinansinvesteringene. Differansen mellom kurvene for nettofinansinvesteringer og sparing utgjøres i hovedsak av nettoinvesteringer i fast realkapital, som har vært nokså stabile målt som andel av totale inntekter.

Nettofinansinvesteringene, eller den finansielle sparingen, bestemmer i hovedsak utviklingen i fordringer og gjeld. Figur 8.2.9 viser sammenhengen mellom nettofinansinvesteringene og nettofordringene i 1988-1995, målt i forhold til totale inntekter. Fra 1989 til 1994 gikk nettofordringene ned i forhold til totale inntekter, men de ligger fortsatt på et svært høyt nivå. Nedgangen

Figur 8.2.9. Statsforvaltningen. Nettofinansinvesteringer og nettofordringer ved utgangen av året, i prosent av totale inntekter. 1988-1995

skyldes til en viss grad reduserte nettofordringer som følge av utviklingen i nettofinansinvesteringene og i de ikke regnskapsførte omvurderinger og andre avstemningsposter. En viktigere årsak til nedgangen er imidlertid at totale inntekter har økt, slik at andelen ville gått ned også uten noen endring i nettofordringene i løpende kroner.

Tabell 8.1. Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr

Central government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	270741	282463	309861	320318	317264	325264	347260	381592
1. Formuesinntekter	42265	45454	48636	50188	49556	47804	43957	45369
Renter	40528	43535	45972	46866	45651	45034	40654	39906
Aksjeutbytte mv.	345	426	1257	2011	1843	1732	2493	4437
Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.	1392	1493	1407	1311	2062	1038	810	1026
2. Skatteinntekter	218684	222764	239815	254459	255500	261730	282664	309256
Produksjonsskatter	103077	102031	106172	110276	118082	124806	135459	146938
Mva. og avgift på investeringer	63718	60063	61110	61383	65403	71930	79324	87592
Toll	1213	1135	1305	1439	1533	1681	1811	2647
Avgifter på utvinning av petroleum	5451	7512	8729	10333	10508	10676	9292	8995
Avgifter på alkohol mv.	5203	5363	5757	5855	6009	5776	6280	6519
Avgift på tobakkvarer	2676	3731	3750	4134	4526	4649	5041	5316
Avgift på bensin	6009	6584	7057	7978	9351	9338	9298	9941
Andre avgifter på motorvogner ¹	6987	6023	6627	6267	7478	7745	11127	12236
Avgifter på elektrisk kraft	3188	3317	3413	3380	3456	3747	3937	4408
Andre produksjonsskatter	8632	8303	8424	9507	9818	9264	9349	9284
Trygde- og pensjonspremier	78748	77153	79361	83279	86534	83144	86428	90727
Fra arbeidstakere	30660	28150	29246	31217	32622	33119	35497	37401
Fra arbeidsgivere	48088	49003	50115	52062	53912	50025	50931	53326
Skatt på inntekt, formue mv.	36859	43580	54282	60904	50884	53780	60777	71591
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum	20748	21639	20167	20396	14473	9958	10296	11354
Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum	6201	6378	17329	21760	14823	15939	15205	18769
Fellesskatt til Skattefordelingsfondet	8234	13761	14917	16480	18910	24993	32244	38359
Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger	1618	1734	1790	1850	2255	2460	2588	2664
Annen skatt på inntekt, formue mv.	58	68	79	418	423	430	444	445
3. Andre løpende overføringer	9792	14245	21410	15671	12208	15730	20639	26967
Overføringer innen offentlig forvaltning	4781	6347	5675	3488	1893	1490	1423	1347
Fra kommuneforvaltningen	4781	6347	5675	3488	1893	1490	1423	1347
Overføringer fra statens forretningsdrift	74	138	5254	5663	3957	8244	9010	10612
Petroleumsvirksomhet	-	124	5223	5625	3932	8071	8947	10576
Annen virksomhet	74	14	31	38	25	173	63	36
Overføringer fra Norges Bank	4573	7466	10153	5691	4525	5080	9545	14340
Bøter, inndragninger mv.	364	294	328	829	1833	916	661	668
B. KAPITALINNTEKTER	497	569	446	479	623	657	647	975
1. Kapitaloverføringer	497	569	446	479	623	657	647	975
Avgift på arv og gaver	497	569	446	479	623	657	647	975
C. TOTALE INNTEKTER (A+B)	271238	283032	310307	320797	317887	325921	347907	382567

¹Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger er klassifisert under skatt på inntekt, formue mv.

Note: English translation is given in annex 2

Tabell 8.1. Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
(forts.) *Central government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
D. LØPENDE UTGIFTER	242774	262568	286509	306284	324403	335794	343934	350310
1. Formuesutgifter	16456	17853	18666	17380	17961	20340	21072	21241
Renter	16456	17853	18666	17380	17961	20051	20848	20613
Aksjeutbytte mv.	-	-	-	-	-	289	224	628
2. Overføringer til private	115485	129826	142035	154120	163452	169809	172303	176244
Produksjonssubsidier	24630	26916	28971	30838	31261	32121	32186	29730
Stønader til husholdninger	88009	99946	109731	119785	128267	133553	135579	142031
Pensjonsstønader	57042	62275	66977	71677	75207	78373	80308	83891
Sykepenger, fødselspenger mv.	12050	12882	13772	15214	15098	15063	15736	17120
Barnetrygd	7200	7870	8800	10083	11219	11489	11604	11679
Arbeidsløshetsstønader	3212	6474	7811	8545	10629	11852	10916	10010
Attføringsstønader	3879	4623	5664	6707	7686	8234	8260	8071
Utdanningsstønader	2505	3067	3673	4404	5172	5616	6280	8527
Andre stønader til husholdninger	2121	2755	3034	3155	3256	2926	2475	2733
Overføringer til ideelle organisasjoner	2828	2937	3296	3457	3743	3968	4278	4433
Andre innenlandske løpende overføringer	18	27	37	40	181	167	260	50
3. Andre løpende overføringer	59708	59314	64448	69012	71973	71534	75649	75973
Overføringer innen offentlig forvaltning	44846	50782	55428	59766	63822	63526	64792	66873
Til kommuneforvaltningen	44846	50782	55428	59766	63822	63526	64792	66873
Overføringer til statens forretningsdrift	9566	3167	2635	2665	1345	1409	3468	1073
Petroleumsvirksomhet	5873	-	-	-	-	-	-	-
Annen virksomhet	3693	3167	2635	2665	1345	1409	3468	1073
Løpende overføringer til utlandet	5296	5365	6385	6581	6806	6599	7389	8027
4. Konsum i statsforvaltningen	51125	55575	61360	65772	71017	74111	74910	76852
Lønnskostnader	26743	28002	30040	31599	33472	34139	34873	35714
Produktinnsats	20864	23443	27947	29968	31915	33384	33460	33512
Kapitalslit	4829	5296	5321	5749	6162	6240	6293	6478
Produktkjøp til husholdninger	4976	5448	6117	7078	7935	8411	8859	9365
Gebyrer (-)	-6287	-6614	-8065	-8622	-8467	-8063	-8575	-8217
E. SPARING (A-D)	27967	19895	23352	14034	-7139	-10530	3326	31282
F. KAPITALUTGIFTER	8049	9701	10055	11581	12892	10092	11586	9109
1. Nettoinvestering i fast realkapital	5841	7533	7662	9253	10042	7699	7630	7009
Bruttoinvestering i fast realkapital	10670	12829	12983	15002	16204	13939	13923	13487
Anskaffelse av fast realkapital	10702	12854	13009	15027	16276	14064	13987	13587
Salg av fast realkapital (-)	-32	-25	-26	-25	-72	-125	-64	-100
Kapitalslit (-)	-4829	-5296	-5321	-5749	-6162	-6240	-6293	-6478
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-68	47	65	52	-66	93	111	35
Kjøp av tomter og grunn	56	93	145	182	121	179	158	109
Salg av tomter og grunn (-)	-124	-46	-80	-130	-187	-86	-47	-74
3. Kapitaloverføringer	2276	2121	2328	2276	2916	2300	3845	2065
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	1286	1243	1295	1230	1973	1307	2890	1164
Kapitaloverføringer til utlandet	990	878	1033	1046	943	993	955	901
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	250823	272269	296564	317865	337295	345886	355520	359419
H. NETTOFINANSINVESTINGER (C-G)	20415	10763	13743	2932	-19408	-19965	-7613	23148
1. Netto kapitalinnskudd i statens forretningsdrift	9421	5457	3092	3891	5149	14080	15939	10983
Petroleumsvirksomhet	8037	4702	3911	6550	8082	16036	17970	10110
Annen virksomhet	1384	755	-819	-2659	-2933	-1956	-2031	873
2. Overskudd før lånetransaksjoner	10994	5306	10651	-959	-24557	-34045	-23552	12165

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 8.2. Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Prosent
Central government. Income and outlays by type. 1988-1995. Per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	99,8	99,8	99,9	99,9	99,8	99,8	99,8	99,7
1. Formuesinntekter	15,6	16,1	15,7	15,6	15,6	14,7	12,6	11,9
Renter	14,9	15,4	14,8	14,6	14,4	13,8	11,7	10,4
Aksjeutbytte mv.	0,1	0,2	0,4	0,6	0,6	0,5	0,7	1,2
Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,3	0,2	0,3
2. Skatteinntekter	80,6	78,7	77,3	79,3	80,4	80,3	81,2	80,8
Produksjonsskatter	38,0	36,0	34,2	34,4	37,1	38,3	38,9	38,4
Trygde- og pensjonspremier	29,0	27,3	25,6	26,0	27,2	25,5	24,8	23,7
Skatt på inntekt, formue mv.	13,6	15,4	17,5	19,0	16,0	16,5	17,5	18,7
3. Andre løpende overføringer	3,6	5,0	6,9	4,9	3,8	4,8	5,9	7,0
Overføringer fra kommuneforvaltningen	1,8	2,2	1,8	1,1	0,6	0,5	0,4	0,4
Overføringer fra statens forretningsdrift	0,0	0,0	1,7	1,8	1,2	2,5	2,6	2,8
Overføringer fra Norges Bank	1,7	2,6	3,3	1,8	1,4	1,6	2,7	3,7
Bøter, inndragninger mv.	0,1	0,1	0,1	0,3	0,6	0,3	0,2	0,2
B. KAPITALINNTEKTER	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
C. TOTALE INNTEKTER (A+B)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
D. LØPENDE UTGIFTER	96,8	96,4	96,6	96,4	96,2	97,1	96,7	97,5
1. Formuesutgifter	6,6	6,6	6,3	5,5	5,3	5,9	5,9	5,9
Renter	6,6	6,6	6,3	5,5	5,3	5,8	5,9	5,7
Aksjeutbytte mv.	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,2
2. Overføringer til private	46,0	47,7	47,9	48,5	48,5	49,1	48,5	49,0
Produksjonssubsidier	9,8	9,9	9,8	9,7	9,3	9,3	9,1	8,3
Stønader til husholdninger	35,1	36,7	37,0	37,7	38,0	38,6	38,1	39,5
Overføringer til ideelle organisasjoner	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
Andre innenlandske løpende overføringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
3. Andre løpende overføringer	23,8	21,8	21,7	21,7	21,3	20,7	21,3	21,1
Overføringer til kommuneforvaltningen	17,9	18,7	18,7	18,8	18,9	18,4	18,2	18,6
Overføringer til statens forretningsdrift	3,8	1,2	0,9	0,8	0,4	0,4	1,0	0,3
Løpende overføringer til utlandet	2,1	2,0	2,2	2,1	2,0	1,9	2,1	2,2
4. Konsum i statsforvaltningen	20,4	20,4	20,7	20,7	21,1	21,4	21,1	21,4
Lønnskostnader	10,7	10,3	10,1	9,9	9,9	9,9	9,8	9,9
Produktinnsats	8,3	8,6	9,4	9,4	9,5	9,7	9,4	9,3
Kapitalslit	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Produktkjøp til husholdninger	2,0	2,0	2,1	2,2	2,4	2,4	2,5	2,6
Gebyrer (-)	-2,5	-2,4	-2,7	-2,7	-2,5	-2,3	-2,4	-2,3
F. KAPITALUTGIFTER	3,2	3,6	3,4	3,6	3,8	2,9	3,3	2,5
1. Nettoinvestering i fast realkapital	2,3	2,8	2,6	2,9	3,0	2,2	2,1	2,0
Bruttoinvestering i fast realkapital	4,3	4,7	4,4	4,7	4,8	4,0	3,9	3,8
Kapitalslit (-)	-1,9	-1,9	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
2. Netto kjøp av tomter og grunn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Kapitaloverføringer	0,9	0,8	0,8	0,7	0,9	0,7	1,1	0,6
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	0,5	0,5	0,4	0,4	0,6	0,4	0,8	0,3
Kapitaloverføringer til utlandet	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 8.3. Statsforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1989-1995. Prosentvis verdiendring fra foregående år for enkelte arter *Central government. Income and outlays. 1989-1995. Percentage value change from preceding year for selected types*

	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	4,3	9,7	3,4	-1,0	2,5	6,8	9,9
1. Formuesinntekter	7,5	7,0	3,2	-1,3	-3,5	-8,0	3,2
Av dette							
Renter	23,5	195,1	60,0	-8,4	-6,0	43,9	78,0
Aksjeutbytte mv.	7,3	-5,8	-6,8	57,3	-49,7	-22,0	26,7
2. Skatteinntekter	1,9	7,7	6,1	0,4	2,4	8,0	9,4
Produksjonsskatter	-1,0	4,1	3,9	7,1	5,7	8,5	8,5
Trygde- og pensjonspremier	-2,0	2,9	4,9	3,9	-3,9	3,9	5,0
Skatt på inntekt, formue mv.	18,2	24,6	12,2	-16,5	5,7	13,0	17,8
3. Andre løpende overføringer	45,5	50,3	-26,8	-22,1	28,8	31,2	30,7
B. KAPITALINNTEKTER	14,5	-21,6	7,4	30,1	5,5	-1,5	50,7
C. TOTALE INNTEKTER (A+B)	4,3	9,6	3,4	-0,9	2,5	6,7	10,0
D. LØPENDE UTGIFTER	8,2	9,1	6,9	5,9	3,5	2,4	1,9
1. Formuesutgifter	8,5	4,6	-6,9	3,3	13,2	3,6	0,8
Av dette							
Renter	8,5	4,6	-6,9	3,3	11,6	4,0	-1,1
2. Overføringer til private	12,4	9,4	8,5	6,1	3,9	1,5	2,3
Av dette							
Produksjonssubsidier	9,3	7,6	6,4	1,4	2,8	0,2	-7,6
Stønader til husholdninger	13,6	9,8	9,2	7,1	4,1	1,5	4,8
Overføringer til ideelle organisasjoner	3,9	12,2	4,9	8,3	6,0	7,8	3,6
3. Andre løpende overføringer	-0,7	8,7	7,1	4,3	-0,6	5,8	0,4
Overføringer til kommuneforvaltningen	13,2	9,1	7,8	6,8	-0,5	2,0	3,2
Overføringer til statens forretningsdrift	-66,9	-16,8	1,1	-49,5	4,8	146,1	-69,1
Løpende overføringer til utlandet	1,3	19,0	3,1	3,4	-3,0	12,0	8,6
4. Konsum i statsforvaltningen	8,7	10,4	7,2	8,0	4,4	1,1	2,6
Lønnskostnader	4,7	7,3	5,2	5,9	2,0	2,2	2,4
Produktinnsats	12,4	19,2	7,2	6,5	4,6	0,2	0,2
Kapitalslit	9,7	0,5	8,0	7,2	1,3	0,8	2,9
Produktkjøp til husholdninger	9,5	12,3	15,7	12,1	6,0	5,3	5,7
Gebyrer (-)	5,2	21,9	6,9	-1,8	-4,8	6,3	-4,2
F. KAPITALUTGIFTER	20,5	3,6	15,2	11,3	-21,7	14,8	-21,4
Av dette							
Bruttoinvestering i fast realkapital	20,2	1,2	15,6	8,0	-14,0	-0,1	-3,1
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	8,6	8,9	7,2	6,1	2,5	2,8	1,1

Note: English translation is given in annex 2

Tabell 8.4. Statsforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr *Central government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
A. FORDRINGER I ALT	438446	463969	472373	477835	512842	579794	577994	595398
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	30945	36144	41711	59625	62355	64705	68541	71694
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	638	758	1077	804	1256	2090	1931	3101
Finansielle foretak	267725	279515	278748	269532	271732	305846	293156	296344
Ikke-finansielle foretak	128526	136506	138582	136042	163514	189053	195330	204504
Husholdninger mv.	2290	2882	3205	3626	6421	6189	5696	5764
Utlandet	8322	8164	8780	8206	7564	11909	12871	13188
Avstemningssektor	-	-	270	-	-	2	469	803
Sedler og skillemynt	38	34	36	38	52	58	32	31
Finansielle foretak	38	34	36	38	52	58	32	31
Bankinnskudd	126367	128386	121342	96225	80843	119853	107490	114140
Finansielle foretak	126232	128237	119507	95442	80721	119281	107095	113810
Utlandet	135	149	1835	783	122	572	395	330
Sertifikater og statskasseveksler	2299	55	3233	2151	561	1184	1229	3066
Statsforvaltningen	2299	55	2833	1860	5	20	-	55
Offentlig forvaltning ellers	-	-	-	-	-	50	-	400
Finansielle foretak	-	-	-	40	440	463	596	816
Ikke-finansielle foretak	-	-	400	15	-	150	165	1235
Utlandet	-	-	-	236	116	501	468	560
Obligasjoner	36022	41777	44372	45942	49729	38476	40728	41201
Statsforvaltningen	19529	25828	28186	27779	29504	18304	17969	15322
Offentlig forvaltning ellers	500	547	653	600	920	1858	1782	2575
Finansielle foretak	13429	12655	12577	12659	13117	11372	13796	14599
Ikke-finansielle foretak	2560	2747	2956	3391	4347	5004	4581	4626
Husholdninger mv.	-	-	-	15	21	15	5	-
Utlandet	4	-	-	1498	1820	1923	2519	4053
Avstemningssektor	-	-	-	-	-	-	76	26
Utlån	135242	145179	153416	181420	222482	232837	233375	227443
Statsforvaltningen	3883	4476	5294	20275	18284	32503	35968	39079
Offentlig forvaltning ellers	129	124	134	152	170	154	84	92
Finansielle foretak	122274	132808	140700	151743	166173	161991	155475	152874
Ikke-finansielle foretak	6522	4770	4015	5764	34064	33927	37387	31190
Husholdninger mv.	2179	2774	3073	3299	3561	3485	3016	2854
Utlandet	255	227	200	187	230	777	1445	1354
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	6967	9282	8988	12798	14736	17203	26668	26234
Finansielle foretak	61	61	61	3585	5233	6515	9665	8265
Ikke-finansielle foretak	6906	9221	8927	9213	9503	10688	17003	17969
Utlandet	-	-	-	-	-	-	-	1
Kapitalinnskudd	121914	129809	132757	132062	130028	153982	150233	162782
Statsforvaltningen	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Finansielle foretak	5542	5516	5614	5652	5754	5639	5636	5636
Ikke-finansielle foretak	111268	119162	121986	116695	114500	138493	134669	147142
Utlandet	5104	5131	5157	5215	5274	5350	5428	5504
Andre fordringer	9597	9447	8229	7199	14411	16201	18239	20500
Statsforvaltningen	5234	5785	5398	5211	10062	9378	10104	12738
Offentlig forvaltning ellers	9	87	290	52	166	28	65	34
Finansielle foretak	149	204	253	373	242	527	861	313
Ikke-finansielle foretak	1270	606	298	964	1100	791	1525	2342
Husholdninger mv.	111	108	132	312	2839	2689	2675	2910
Utlandet	2824	2657	1588	287	2	2786	2616	1386
Avstemningssektor	-	-	270	-	-	2	393	777

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 8.4. Statsforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, (forts.) inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *Central government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
B. GJELD I ALT	84229	195708	190536	206536	248903	334669	344490	332439
Statsforvaltningen <i>Central government</i>	30945	36144	41711	59625	62355	64705	68541	71694
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	864	333	140	38	110	215	340	205
Finansielle foretak	113619	121268	109917	100781	111570	164454	166676	156941
Ikke-finansielle foretak	9023	7545	10803	8429	9575	17951	20992	16885
Husholdninger mv.	8943	6524	6594	7247	7939	7524	10086	6316
Utlandet	22113	25026	22538	31142	59200	80016	74157	77563
Avstemmingssektor	-1278	-1132	-1167	-726	-1846	-196	3698	2835
Sertifikatlån	23007	28213	30482	31206	36799	50479	39001	40442
Statsforvaltningen	2299	55	2833	1860	5	20	-	55
Offentlig forvaltning ellers	-	-	-	-	-	30	1	5
Finansielle foretak	20708	28119	26969	28180	34922	46617	33626	33577
Ikke-finansielle foretak	-	39	652	794	1299	3346	2696	2736
Husholdninger mv.	-	-	-	86	247	93	100	143
Utlandet	-	-	28	286	326	373	2578	3926
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-	-	59
Obligasjonslån	105251	107539	95564	97168	131287	169195	175431	181011
Statsforvaltningen	19529	25828	28186	27779	29504	18304	17969	15322
Offentlig forvaltning ellers	101	98	90	-	-	-	172	76
Finansielle foretak	54820	51673	40867	34988	38515	64008	73306	87152
Ikke-finansielle foretak	5455	3281	3389	2107	4723	10640	14255	10143
Husholdninger mv.	5265	3750	3208	4244	4488	4217	6155	2907
Utlandet	20081	22909	19824	28050	54057	71945	63496	65196
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	81	78	215
Andre lån	42473	45644	46541	56500	54503	82653	81431	74494
Statsforvaltningen	3883	4476	5294	20275	18284	32503	35968	39079
Offentlig forvaltning ellers	-	21	50	-	-	-	-	-
Finansielle foretak	33396	36836	37544	33398	33173	46115	42258	32481
Ikke-finansielle foretak	1620	1703	1915	1610	1201	1512	1321	1259
Husholdninger mv.	3184	2253	1564	983	842	687	717	585
Utlandet	432	380	359	388	1641	1836	1167	1090
Avstemmingssektor	-42	-25	-185	-154	-638	-	-	-
Kapitalinnskudd	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Statsforvaltningen	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Annen gjeld	13498	14312	17949	17162	21814	27842	44127	31933
Statsforvaltningen	5234	5785	5398	5211	10062	9378	10104	12738
Offentlig forvaltning ellers	763	214	-	38	110	185	167	124
Finansielle foretak	4695	4640	4537	4215	4960	7714	17486	3731
Ikke-finansielle foretak	1948	2522	4847	3918	2352	2453	2720	2747
Husholdninger mv.	494	521	1822	1934	2362	2527	3114	2681
Utlandet	1600	1737	2327	2418	3176	5862	6916	7351
Avstemmingssektor	-1236	-1107	-982	-572	-1208	-277	3620	2561

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 8.4. Statsforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr *Central government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	254217	268261	281837	271299	263939	245125	233504	262959
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	19907	14044	13576	-10538	-7360	-18814	-11621	29455
E. NETTOFINANSINVESTERTINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	20415	10763	13743	2932	-19408	-19967	-7613	23148
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-508	3281	-167	-13470	12048	1153	-4008	6307
Verdiendringer	619	659	275	-13	-7237	-7340	-6809	3706
Valutakursgevinst/-tap	-99	125	425	-57	-4640	-4024	1342	2001
Andre bokførte verdiendringer	1047	1020	17	432	-25	1454	-11	773
Endringer i kursdifferanse mellom pålydende bokført verdi	-167	-388	-2572	-4770	-8140	932		
Volumendringer	-976	2908	-98	-3730	17120	1853	2171	2825
Tapsavskrivninger	-764	-64	-89	-216	205	-1796	-124	-37
Opp-/nedskrivning av eierkapital	160	2269	-324	-2862	15065	4502	1606	1555
Andre volumendringer	-372	703	315	-652	1850	-853	689	1307
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur	-	-	-	-9507	-	6781	749	-
Endringer i objektsomfang	-	-	-	-	2276	-	-	-
Statistisk differanse	-151	-286	-344	-220	-111	-141	-119	-224

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 8.5. Statsforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
TOTALE UTGIFTER	250823	272269	296564	317865	337295	345886	355520	359419
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	12345	12701	14213	14694	15123	16200	17490	18390
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	4097	4208	4546	4786	5119	5290	5668	6009
012 Utviklingshjelp	6383	6308	7523	7608	7711	7320	8039	8279
02. Forsvar	17800	20705	22241	22410	23202	21689	22799	21980
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	17586	20435	21977	21723	22535	20778	21625	20889
022 FNs militære beredskapsformål	214	270	264	526	510	753	1007	832
03. Politi, rettsvesen mv.	3939	4020	4511	5084	5599	5669	5959	6211
Av dette								
031 Politi og brannvesen	2877	3088	3337	3558	3777	3975	4176	4246
04. Undervisning	11259	13445	15356	17649	19473	21521	22622	24723
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	447	482	597	574	271	309	314	345
042 Videregående skoler	1368	1418	1536	1810	1838	1999	2682	2887
043 Universiteter og høyskoler	6883	7692	8763	10042	10978	11797	12000	12514
044 Andre undervisningsinstitusjoner	964	1895	2189	2529	3256	4048	4016	3692
045 Tjenester tilknyttet undervisning	1315	1664	1990	2356	2817	3010	3241	4892
05. Helsestell	7875	8456	9199	10341	11392	12011	12743	13785
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	2074	2128	2219	2270	2374	2491	2603	3015
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	2725	2989	3312	3855	4307	4283	4403	4687
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr	2415	2671	3017	3485	3910	4262	4607	5014
06. Sosial trygd og velferd	87208	98092	106683	115810	123880	129694	131015	134815
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	86003	96861	105684	114927	122802	128126	129011	133436
062 Velferdstjenester	261	320	264	284	391	519	525	532
07. Boliger og nærmiljø	2605	3162	3246	3804	4123	4363	5524	4452
08. Kultur, fritid og religion	2689	2945	3013	4699	5299	5348	3763	4115
09. Energi	8327	1878	2702	2859	1329	304	661	646
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	14007	15063	16046	15901	16714	16021	15096	14889
Av dette								
101 Jordbruk	12091	12308	12972	12735	13417	13659	13240	13076
103 Fiske og fangst	1253	1544	1891	1948	1960	1102	1026	1114
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	2462	1875	2771	2147	2597	1857	1599	1678
Av dette								
112 Industri	2047	1604	2565	1961	2354	1725	1411	1547
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	11753	12854	12969	14536	16639	16310	19412	16002
Av dette								
121 Veitransport	8104	8786	8971	10176	11262	11167	10320	10760
123 Jernbanetransport	2111	2297	2451	2573	3665	3657	5599	3871
13. Andre næringsøkonomiske formål	6956	8121	8846	10521	9839	10748	10589	9081
Av dette								
131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv.	1486	1599	978	1233	959	1381	1359	1446
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	1683	1732	2053	2975	1823	1467	1254	821
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitikk	3762	4768	5719	6192	6666	7458	7526	6327
14. Andre formål	61598	68952	74768	77410	82086	84151	86248	88652
Av dette								
1401 Renter	16467	17868	18677	17388	17968	20350	21078	21246
1405 Overføringer til kommuneforvaltningen	44846	50782	55428	59766	63822	63526	64792	66873
Rammeoverføringer	36103	39442	41021	40887	42488	40697	41817	42453
Øremerkede overføringer	8743	11340	14407	18879	21334	22829	22975	24420

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.6. Statsforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Prosent
Central government. Total outlays by function. 1988-1995. Per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
TOTALE UTGIFTER	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01. Almennelig offentlig tjenesteyting	4,9	4,7	4,8	4,6	4,5	4,7	4,9	5,1
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7
012 Utviklingshjelp	2,5	2,3	2,5	2,4	2,3	2,1	2,3	2,3
02. Forsvar	7,1	7,6	7,5	7,1	6,9	6,3	6,4	6,1
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	7,0	7,5	7,4	6,8	6,7	6,0	6,1	5,8
022 FNs militære beredskapsformål	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
03. Politi, rettsvesen mv.	1,6	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7
Av dette								
031 Politi og brannvesen	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
04. Undervisning	4,5	4,9	5,2	5,6	5,8	6,2	6,4	6,9
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
042 Videregående skoler	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8
043 Universiteter og høyskoler	2,7	2,8	3,0	3,2	3,3	3,4	3,4	3,5
044 Andre undervisningsinstitusjoner	0,4	0,7	0,7	0,8	1,0	1,2	1,1	1,0
045 Tjenester tilknyttet undervisning	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	1,4
05. Helsestell	3,1	3,1	3,1	3,3	3,4	3,5	3,6	3,8
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3	1,2	1,2	1,3
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4
06. Sosial trygd og velferd	34,8	36,0	36,0	36,4	36,7	37,5	36,9	37,5
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	34,3	35,6	35,6	36,2	36,4	37,0	36,3	37,1
062 Velferdstjenester	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
07. Boliger og nærmiljø	1,0	1,2	1,1	1,2	1,2	1,3	1,6	1,2
08. Kultur, fritid og religion	1,1	1,1	1,0	1,5	1,6	1,5	1,1	1,1
09. Energi	3,3	0,7	0,9	0,9	0,4	0,1	0,2	0,2
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	5,6	5,5	5,4	5,0	5,0	4,6	4,2	4,1
Av dette								
101 Jordbruk	4,8	4,5	4,4	4,0	4,0	3,9	3,7	3,6
103 Fiske og fangst	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,3	0,3	0,3
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	1,0	0,7	0,9	0,7	0,8	0,5	0,4	0,5
Av dette								
112 Industri	0,8	0,6	0,9	0,6	0,7	0,5	0,4	0,4
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	4,7	4,7	4,4	4,6	4,9	4,7	5,5	4,5
Av dette								
121 Veitransport	3,2	3,2	3,0	3,2	3,3	3,2	2,9	3,0
123 Jernbanetransport	0,8	0,8	0,8	0,8	1,1	1,1	1,6	1,1
13. Andre næringsøkonomiske formål	2,8	3,0	3,0	3,3	2,9	3,1	3,0	2,5
Av dette								
131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv.	0,6	0,6	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	0,7	0,6	0,7	0,9	0,5	0,4	0,4	0,2
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik	1,5	1,8	1,9	1,9	2,0	2,2	2,1	1,8
14. Andre formål	24,6	25,3	25,2	24,4	24,3	24,3	24,3	24,7
Av dette								
1401 Renter	6,6	6,6	6,3	5,5	5,3	5,9	5,9	5,9
1405 Overføringer til kommuneforvaltningen	17,9	18,7	18,7	18,8	18,9	18,4	18,2	18,6
Rammeoverføringer	14,4	14,5	13,8	12,9	12,6	11,8	11,8	11,8
Øremerkede overføringer	3,5	4,2	4,9	5,9	6,3	6,6	6,5	6,8

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.7. Konsum i statsforvaltningen etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
KONSUM I STATSFORVALTNINGEN I ALT	51125	55575	61360	65772	71017	74111	74910	76852
Kollektivt konsum i statsforvaltningen	34975	38363	42818	45247	48447	49045	48402	49291
Individuelt konsum i statsforvaltningen	16150	17212	18542	20525	22570	25066	26508	27561
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	4775	5046	5268	5525	5767	6005	6406	6709
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	3501	3745	3941	4123	4395	4522	4632	4780
02. Forsvar	16672	19069	20841	21335	22597	21206	21070	20760
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	16454	18809	20557	20647	21908	20367	19628	19358
022 FN's militære beredskapsformål	218	260	284	541	550	700	1280	1396
03. Politi, rettsvesen mv.	3757	3599	4065	4572	4863	5271	5469	5657
Av dette								
031 Politi og brannvesen	2881	2971	3198	3451	3631	3900	4035	4067
04. Undervisning	6514	7065	7747	8567	9423	10714	11167	11778
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	435	469	464	465	113	124	109	134
042 Videregående skoler	550	475	469	514	431	458	401	354
043 Universiteter og høyskoler	5260	5685	6142	6840	7474	8446	8954	9630
044 Andre undervisningsinstitusjoner	92	235	457	487	1159	1402	1400	1377
05. Helsestell	7142	7638	8380	9474	10406	10925	11439	12250
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	1722	1720	1807	1878	1958	1958	2010	2099
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	2543	2768	3065	3586	3971	4003	4085	4368
054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr	2375	2620	2985	3453	3882	4218	4551	4965
06. Sosial trygd og velferd	2494	2510	2415	2484	2742	3428	3902	3533
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	1545	1626	1652	1812	1941	2151	2219	2524
062 Velferdstjenester	93	94	80	84	121	217	207	207
07. Boliger og nærmiljø	344	437	526	583	601	578	563	580
08. Kultur, fritid og religion	623	713	727	1544	1900	2244	916	1079
09. Energi	244	338	353	416	389	-99	214	327
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	1499	1534	1613	1537	1827	1915	1554	1595
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	93	63	69	83	73	20	22	28
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	5090	5451	6606	7270	7708	8756	9081	9713
Av dette								
121 Veitransport	5166	5528	5634	6080	3665	6956	7099	7567
123 Jernbanetransport	-	-	1157	1181	1441	1363	1487	1638
13. Andre næringsøkonomiske formål	1577	1794	2072	2145	2466	2884	2714	2296
Av dette								
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	459	452	499	443	515	635	351	-22
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik	988	1201	1430	1545	1773	1888	2020	1950
14. Andre formål	301	318	678	237	255	264	393	547

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.8. Statsforvaltningen. Lønnskostnader etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Wages and salaries by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
LØNNKOSTNADER I ALT	26743	28002	30040	31599	33472	34139	34873	35714
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	3119	3279	3461	3644	3839	3910	3987	4080
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	2509	2623	2744	2875	3013	3067	3136	3183
02. Forsvar	7468	7845	8540	8660	8728	8808	8740	8494
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	7215	7593	8255	8083	8138	8106	7844	7688
022 FNs militære beredskapsformål	253	252	285	471	484	596	754	807
03. Politi, rettsvesen mv.	3328	3404	3684	3997	4239	4295	4473	4542
Av dette								
031 Politi og brannvesen	2314	2336	2503	2691	2840	2860	2978	3006
04. Undervisning	4675	4882	5223	5665	6357	6809	7332	7776
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	347	367	374	378	38	33	37	43
042 Videregående skoler	407	346	364	376	235	234	200	164
043 Universiteter og høyskoler	3806	4045	4350	4750	5277	5699	6163	6722
044 Andre undervisningsinstitusjoner	12	12	18	36	625	640	717	654
05. Helsestell	1611	1650	1721	1761	1834	1902	1970	2035
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	1305	1327	1411	1450	1507	1554	1597	1646
06. Sosial trygd og velferd	1318	1421	1461	1543	1646	1797	1962	2344
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	1177	1243	1284	1363	1454	1573	1629	1965
07. Boliger og nærmiljø	171	199	228	250	276	273	270	288
08. Kultur, fritid og religion	449	477	563	757	826	931	957	815
09. Energi	235	242	279	251	269	235	240	249
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	1097	1175	1227	1207	1314	1372	1104	1131
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	60	45	46	46	47	4	9	9
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	1813	1863	1974	2073	2172	1551	1602	1647
Av dette								
121 Veitransport	800	834	885	930	973	984	1019	1036
13. Andre næringsøkonomiske formål	1142	1252	1352	1459	1618	1941	1917	1976
Av dette								
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	442	452	485	515	560	700	515	525
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitikk	607	702	763	834	936	1024	1191	1236
14. Andre formål	257	268	281	286	307	311	310	328

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.9. Statsforvaltningen. Produktinnsats etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Intermediate consumption by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
PRODUKTINNSATS I ALT	20864	23443	27947	29968	31915	33384	33460	33512
01. Almennelig offentlig tjenesteyting	1752	1931	1983	2080	2245	2299	2613	2782
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	1014	1155	1230	1285	1411	1473	1537	1600
02. Forsvar	8831	10042	11730	11983	12429	11141	10984	11013
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	8798	10012	11683	11795	12268	10922	10801	10904
022 FNs militære beredskapsformål	33	30	47	138	114	166	144	102
03. Politi, rettsvesen mv.	1052	1214	1338	1494	1610	1886	2018	2106
Av dette								
031 Politi og brannvesen	637	703	781	847	882	1106	1162	1181
04. Undervisning	2084	2523	2930	3395	3657	4574	4679	5163
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	73	84	76	79	75	90	73	90
042 Videregående skoler	189	149	137	158	220	267	242	192
043 Universiteter og høyskoler	1678	1988	2199	2577	2785	3458	3667	4133
044 Andre undervisningsinstitusjoner	74	216	424	445	515	661	606	647
05. Helsestell	688	705	724	812	891	891	946	1029
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	487	496	536	577	630	607	635	686
06. Sosial trygd og velferd	1252	1174	1094	1089	1257	1764	2152	1505
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	473	500	529	615	672	763	849	903
07. Boliger og nærmiljø	205	307	384	447	426	380	364	318
08. Kultur, fritid og religion	208	262	294	1068	1319	1832	1367	545
09. Energi	227	223	277	317	281	256	246	258
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	528	586	651	662	747	797	718	809
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	43	18	22	36	25	17	12	18
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	3163	3495	5084	5503	5746	5934	5961	6568
Av dette								
121 Veitransport	2595	2775	3018	3232	3252	4051	3909	4325
123 Jernbanetransport	-	-	1334	1413	1655	1497	1633	1823
13. Andre næringsøkonomiske formål	640	760	828	843	1021	1351	1094	1138
Av dette								
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	299	344	381	361	414	535	343	345
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik	291	358	391	416	532	661	601	621
14. Andre formål	191	203	608	239	261	262	306	260

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.10. Statsforvaltningen. Produksjonssubsidier etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Subsidies by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
PRODUKSJONSSUBSIDIER I ALT	24630	26916	28971	30838	31261	32121	32186	29730
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	603	635	645	642	726	1981	2078	1900
02. Forsvar	32	31	34	30	36	28	36	341
03. Politi, rettsvesen mv.	5	39	38	33	107	34	8	9
04. Undervisning	999	1372	1433	1875	1900	2468	2387	2357
Av dette								
042 Videregående skoler	455	532	481	618	645	707	549	512
043 Universiteter og høyskoler	232	246	269	292	320	349	400	411
044 Andre undervisningsinstitusjoner	150	464	586	859	824	1286	1283	1255
05. Helsestell	256	299	307	362	439	349	403	401
06. Sosial trygd og velferd	105	124	125	157	184	254	218	265
07. Boliger og nærmiljø	2109	2546	2492	2894	3233	3540	4642	3441
08. Kultur, fritid og religion	819	862	835	973	1271	1043	984	1056
09. Energi	406	434	391	356	627	137	166	140
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	12123	13061	14002	13970	14064	13595	13110	12779
Av dette								
101 Jordbruk	11247	11954	12580	12515	13004	13154	12735	12518
103 Fiske og fangst	775	975	1294	1318	897	420	322	225
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	2339	1738	2639	1911	1873	1429	1216	923
Av dette								
112 Industri	1987	1546	2507	1802	1736	1307	1052	817
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	878	989	1030	1025	1145	822	812	1061
13. Andre næringsøkonomiske formål	3956	4785	5000	6610	5656	6436	6126	5057
Av dette								
131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv.	1360	1469	842	1086	790	1195	1176	1226
134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål	1114	1141	1440	2420	1217	750	794	789
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik	1465	2166	2634	2994	3437	4403	4060	2938
14. Andre formål	-	1	0	0	-	5	-	-

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.11. Statsforvaltningen. Stønader til husholdninger etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Transfers to households by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
STØNADER TIL HUSHOLDNINGER I ALT	88009	99946	109731	119785	128267	133553	135579	142031
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	0	0	0	0	-	-	1	1
02. Forsvar	0	0	27	8	6	7	15	6
03. Politi, rettsvesen mv.	137	160	162	210	286	230	237	267
04. Undervisning	2641	3646	4467	5160	6027	6538	7152	9191
Av dette								
042 Videregående skoler	290	327	365	471	513	581	1449	1726
043 Universiteter og høgskoler	914	1080	1228	1462	1714	1894	1496	1794
044 Andre undervisningsinstitusjoner	179	617	931	918	1043	1117	1072	863
045 Tjenester tilknyttet undervisning	1255	1616	1942	2308	2757	2947	3135	4808
05. Helsestell	3	5	1	3	2	2	2	8
06. Sosial trygd og velferd	84382	95099	103874	112956	120481	125543	126550	130644
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	84380	95098	103873	112956	120478	125540	126540	130614
07. Boliger og nærmiljø	110	136	187	244	201	162	265	370
08. Kultur, fritid og religion	8	7	33	36	38	39	42	46
09. Energi	1	0	4	0	-	-	-	-
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	7	6	6	6	3	10	9	133
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	27	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	2	1	1	1	1	2	1	1
13. Andre næringsøkonomiske formål	718	886	969	1134	1222	1020	1305	1364
Av dette								
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitikk	717	885	968	1120	1215	1015	1278	1350
14. Andre formål	-	-	-	-	-	-	-	-

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.12. Statsforvaltningen. Overføringer til ideelle organisasjoner etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Transfers to non-profit institutions serving households, by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
OVERFØRINGER TIL IDEELLE ORGANISASJONER I ALT	2828	2937	3296	3457	3743	3968	4278	4433
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	480	478	637	577	583	587	640	657
02. Forsvar	18	16	19	32	36	36	37	37
03. Politi, rettsvesen mv.	-	-	-	-	-	3	-	-
04. Undervisning	580	642	688	815	844	856	979	833
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	19	10	113	108	162	189	209	206
042 Videregående skoler	29	44	196	208	238	249	259	292
043 Universiteter og høyskoler	913	36	164	227	197	163	241	108
044 Andre undervisningsinstitusjoner	505	552	207	263	237	248	263	220
05. Helsestell	418	406	415	456	500	548	586	661
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	308	312	331	345	389	410	437	495
06. Sosial trygd og velferd	183	170	150	149	203	226	255	271
Av dette								
062 Velferdstjenester	162	135	109	108	159	174	186	200
07. Boliger og nærmiljø	13	16	16	18	21	30	34	33
08. Kultur, fritid og religion	1097	1160	1313	1342	1456	1592	1621	1817
09. Energi	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	26	32	36	40	52	42	60	101
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	12	13	13	14	29	26	14	-
13. Andre næringsøkonomiske formål	1	4	9	14	19	22	52	23
14. Andre formål	-	-	-	-	-	0	0	0

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.13. Statsforvaltningen. Bruttoinvestering i fast realkapital etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Central government. Gross fixed capital formation by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
BRUTTOINVESTERING I FAST REALKAPITAL I ALT	10670	12829	12983	15002	16204	13939	13923	13487
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	697	776	740	826	859	577	478	514
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	321	145	200	203	268	395	267	331
02. Forsvar	2828	3542	3377	3124	2789	2959	4138	3385
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	2799	3498	3360	3053	2740	2783	3814	3302
022 FNs militære beredskapsformål	29	44	17	57	32	157	323	83
03. Politi, rettsvesen mv.	175	369	410	457	545	378	461	513
Av dette								
031 Politi og brannvesen	87	215	247	225	273	234	280	297
04. Undervisning	807	986	1408	1691	1704	1414	1417	1079
Av dette								
043 Universiteter og høyskoler	692	861	1281	1612	1624	1326	1316	1023
05. Helsestell	131	184	182	135	144	287	416	570
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	100	157	146	112	100	196	232	502
06. Sosial trygd og velferd	112	189	107	67	222	192	83	83
07. Boliger og nærmiljø	21	27	27	44	33	56	26	29
08. Kultur, fritid og religion	73	92	97	774	714	379	166	131
09. Energi	89	134	123	151	134	111	64	87
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	71	108	135	77	99	105	91	144
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	5	21	8	9	35	6	7	8
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	5585	6216	6232	7496	8738	7292	6372	6788
Av dette								
121 Veitransport	4767	5257	5148	6082	6953	6136	5283	5515
123 Jernbanetransport	-	-	335	553	889	904	871	1075
13. Andre næringsøkonomiske formål	68	173	113	106	121	145	192	143
14. Andre formål	8	12	24	45	67	38	12	13

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 8.14. Statskassen medregnet folketrygden. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr *Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	250033	259974	284485	294501	291911	299142	321437	361867
1. Formuesinntekter	35361	38478	40392	41873	39474	38684	35537	35523
Renter	35017	38053	39136	39863	37673	37038	33413	32426
Aksjeutbytte mv.	344	425	1256	2010	1801	1646	2124	3097
Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Skatteinntekter	203937	202296	217690	230286	229062	229159	242974	263245
Produksjonsskatter	101124	100178	104014	108024	116111	123052	133900	145405
Mva. og avgift på investeringer	63718	60063	61110	61383	65403	71930	79324	87592
Toll	1213	1135	1305	1439	1533	1681	1811	2647
Avgifter på utvinning av petroleum	5451	7512	8729	10333	10508	10676	9292	8995
Avgifter på alkohol mv	5203	5363	5757	5855	6009	5776	6280	6519
Avgift på tobakkvarer	2676	3731	3750	4134	4526	4649	5041	5316
Avgift på bensin	6009	6584	7057	7978	9351	9338	9298	9941
Andre avgifter på motorvogner ¹	6987	6023	6627	6267	7478	7745	11127	12236
Avgifter på elektrisk kraft	3188	3317	3413	3380	3456	3747	3937	4408
Andre produksjonsskatter	6679	6450	6266	7255	7847	7510	7790	7751
Trygde- og pensjonspremier	74246	72367	74390	77931	81074	77422	80651	84714
Fra arbeidstakere	29629	27186	28208	30054	31480	31975	34329	36168
Fra arbeidsgivere	44617	45181	46182	47877	49594	45447	46322	48546
Skatt på inntekt, formue mv.	28567	29751	39286	44331	31877	28685	28423	33126
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum	20748	21639	20167	20396	14473	9958	10296	11354
Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum	6201	6378	17329	21760	14823	15939	15205	18769
Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger	1618	1734	1790	1850	2255	2460	2588	2664
Annen skatt på inntekt, formue mv.	-	-	-	325	326	328	334	339
3. Andre løpende overføringer	10735	19200	26403	22342	23375	31299	42926	63099
Overføringer innen offentlig forvaltning	5842	11325	10713	10234	13219	17266	23864	37633
Fra andre stats- og trygderegnskap	1370	5255	5547	6919	11732	16190	22765	36476
Fra kommuneforvaltningen	4472	6070	5166	3315	1487	1076	1099	1157
Overføringer fra statens forretningsdrift	74	138	5254	5663	3957	8244	9010	10612
Petroleumsvirksomhet	-	124	5223	5625	3932	8071	8947	10576
Annen virksomhet	74	14	31	38	25	173	63	36
Overføringer fra Norges Bank	4573	7466	10153	5691	4525	5080	9545	14340
Bøter, inndragninger mv.	246	271	283	754	1674	709	507	514
B. KAPITALINNTEKTER	497	569	446	479	623	657	647	975
1. Kapitaloverføringer	497	569	446	479	623	657	647	975
Avgift på arv og gaver	497	569	446	479	623	657	647	975
C. TOTALE INNTEKTER (A+B)	250530	260543	284931	294980	292534	299799	322084	362842

¹ Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger er klassifisert under skatt på inntekt, formue mv.

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 8.14. Statskassen medregnet folketrygden. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr *Central government, (forts.) fiscal account including National Insurance Scheme. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
D. LØPENDE UTGIFTER	229498	247115	271515	302410	312139	321360	329404	336876
1. Formuesutgifter	16322	17169	18018	16620	17610	19753	20684	20484
Renter	16322	17169	18018	16620	17610	19753	20684	20484
2. Overføringer til private	106630	120212	131868	142919	151285	154986	157445	160468
Produksjonssubsidier	21424	23632	25510	27350	27065	26077	25985	23142
Stønader til husholdninger	82665	93909	103339	112396	120596	125132	127185	133170
Pensjonsstønader	51716	56259	60606	64303	67561	69990	71944	75185
Sykepenger, fødselspenger mv.	12050	12882	13772	15214	15098	15063	15736	17120
Barnetrygd	7200	7870	8800	10083	11219	11489	11604	11679
Arbeidsløshetsstønader	3212	6474	7811	8545	10629	11852	10916	9938
Attføringsstønader	3879	4623	5664	6707	7686	8234	8260	8071
Utdanningsstønader	2504	3066	3672	4403	5171	5615	6279	8526
Andre stønader til husholdninger	2104	2735	3014	3141	3232	2889	2446	2651
Overføringer til ideelle organisasjoner A498	2523	2644	2982	3133	3445	3610	4015	4106
Andre innenlandske løpende overføringer	18	27	37	40	179	167	260	50
3. Andre løpende overføringer	55608	54373	60503	77212	72403	73017	76918	79633
Overføringer innen offentlig forvaltning	40746	45841	51483	67966	64252	65380	66412	70884
Til andre stats- og trygderegnskap	3598	3989	5092	18040	10910	12216	12034	14730
Til kommuneforvaltningen	37148	41852	46391	49926	53342	53164	54378	56154
Overføringer til statens forretningsdrift	9566	3167	2635	2665	1345	1409	3468	1073
Petroleumsvirksomhet	5873	-	-	-	-	-	-	-
Annen virksomhet	3693	3167	2635	2665	1345	1409	3468	1073
Løpende overføringer til utlandet	5296	5365	6385	6581	6806	6228	7038	7676
4. Konsum	50938	55361	61126	65659	70841	73604	74357	76291
Lønnskostnader	26641	27856	29874	31525	33387	33816	34555	35384
Produktinnsats	20688	23278	27779	29841	31747	33002	33053	33113
Kapitalslit	4829	5296	5321	5749	6162	6240	6293	6478
Produktkjøp til husholdninger	4969	5442	6111	7056	7916	8391	8838	9345
Gebyrer (-)	-6189	-6511	-7959	-8512	-8371	-7845	-8382	-8029
E. SPARING (A-D)	20535	12859	12970	-7909	-20228	-22218	-7967	24991
F. KAPITALUTGIFTER	6271	7908	8356	9958	9682	8029	9941	6937
1. Nettoinvestering i fast realkapital	4055	5747	5957	7721	7387	6094	6379	5593
Bruttoinvestering i fast realkapital	8884	11043	11278	13470	13549	12334	12672	12071
Anskaffelse av fast realkapital	8916	11068	11304	13495	13621	12458	12736	12171
Salg av fast realkapital (-)	-32	-25	-26	-25	-72	-124	-64	-100
Kapitalslit (-)	-4829	-5296	-5321	-5749	-6162	-6240	-6293	-6478
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-44	68	106	96	81	149	137	61
Kjøp av tomter og grunn	56	93	145	182	121	179	158	109
Salg av tomter og grunn (-)	-100	-25	-39	-86	-40	-30	-21	-48
3. Kapitaloverføringer	2260	2093	2293	2141	2214	1786	3425	1283
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	1270	1215	1260	1095	1271	793	2470	382
Kapitaloverføringer til utlandet	990	878	1033	1046	943	993	955	901
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	235769	255023	279871	312368	321821	329389	339345	343813
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	14761	5520	5060	-17388	-29287	-29590	-17261	19029
1. Netto kapitalinnskudd i statens forretningsdrift	9421	5457	3092	3891	5149	14080	15939	10983
Petroleumsvirksomhet	8037	4702	3911	6550	8082	16036	17970	10110
Annen virksomhet	1384	755	-819	-2659	-2933	-1956	-2031	873
2. Overskudd før lånetransaksjoner	5340	63	1968	-21279	-34436	-43670	-33200	8046

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 8.15. Statskassen medregnet folketrygden. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
A. FORDRINGER I ALT	385733	406442	406398	390782	419681	480011	471671	482903
Statskassen medregnet folketrygden <i>Central government, fiscal account including National Insurance Scheme</i>	592	793	260	120	4324	1913	2351	1158
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	2706	3468	3738	8363	8770	8729	7042	6888
Finansielle foretak	250393	262216	260416	245527	241393	275707	260102	263440
Ikke-finansielle foretak	123303	131351	132445	127819	154371	178703	185969	194272
Husholdninger mv.	417	450	489	747	3259	3051	2979	3202
Utlandet	8322	8164	8780	8206	7564	11906	12835	13166
Avstemmingssektor	-	-	270	-	-	2	393	777
Sedler og skillemynt	38	34	36	38	52	34	32	31
Finansielle foretak	38	34	36	38	52	34	32	31
Bankinnskudd	122462	123785	115674	88512	73491	111832	99125	105008
Finansielle foretak	122327	123636	113839	87729	73369	111263	98736	104685
Utlandet	135	149	1835	783	122	569	389	323
Sertifikater og statskasseveksler	-	-	-	236	116	501	468	560
Utlandet	-	-	-	236	116	501	468	560
Obligasjoner	11	7	7	1505	1827	1929	2492	4041
Finansielle foretak	7	7	7	7	7	6	3	3
Utlandet	4	-	-	1498	1820	1923	2489	4038
Utlån	128837	137973	144843	156283	195320	192904	193620	184989
Offentlig forvaltning ellers	1676	2178	2323	2722	2748	2881	1646	1536
Finansielle foretak	122269	132758	140606	151676	162015	158427	155420	152799
Ikke-finansielle foretak	4313	2464	1354	1254	29879	30379	34704	28921
Husholdninger mv.	324	346	360	444	448	440	405	379
Utlandet	255	227	200	187	230	777	1445	1354
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	6963	9278	8984	9069	9122	9344	15397	16197
Finansielle foretak	61	61	61	61	61	-	-	-
Ikke-finansielle foretak	6902	9217	8923	9008	9061	9344	15397	16196
Utlandet	-	-	-	-	-	-	-	1
Kapitalinnskudd	121904	129796	132747	132052	130018	153972	150223	162772
Offentlig forvaltning ellers	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Finansielle foretak	5542	5516	5614	5652	5754	5639	5636	5636
Ikke-finansielle foretak	111258	119149	121976	116685	114490	138483	134659	147132
Utlandet	5104	5131	5157	5215	5274	5350	5428	5504
Andre fordringer	5518	5569	4107	3087	9735	9495	10314	9305
Statskassen medregnet folketrygden	592	793	260	120	4324	1913	2351	1158
Offentlig forvaltning ellers	1030	1290	1415	1141	1522	1348	896	852
Finansielle foretak	149	204	253	364	135	338	275	286
Ikke-finansielle foretak	830	521	192	872	941	497	1209	2023
Husholdninger mv.	93	104	129	303	2811	2611	2574	2823
Utlandet	2824	2657	1588	287	2	2786	2616	1386
Avstemmingssektor	-	-	270	-	-	2	393	777

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 8.15. Statskassen medregnet folketrygden. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
B. GJELD I ALT	180978	191786	186335	197787	240076	324436	336115	323370
Statskassen medregnet folketrygden <i>Central government, fiscal account including National Insurance Scheme</i>	592	793	260	120	4324	1913	2351	1158
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	28533	32314	38154	51164	49545	54294	59515	63888
Finansielle foretak	113594	121250	109870	100727	111422	163878	166361	156489
Ikke-finansielle foretak	8470	7001	10086	8119	9502	17127	20061	15335
Husholdninger mv.	8940	6522	6593	7247	7939	7485	10050	6202
Utlandet	22113	25026	22538	31142	59200	80016	74157	77563
Avstemmingssektor	-1264	-1120	-1166	-732	-1856	-277	3620	2735
Sertifikatlån	23007	28213	30482	31206	36799	50479	39001	40501
Offentlig forvaltning ellers	2299	55	2833	1860	5	50	1	60
Finansielle foretak	20708	28119	26969	28180	34922	46617	33626	33577
Ikke-finansielle foretak	-	39	652	794	1299	3346	2696	2736
Husholdninger mv.	-	-	-	86	247	93	100	143
Utlandet	-	-	28	286	326	373	2578	3926
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-	-	59
Obligasjonslån	105251	107539	95564	97168	131287	169114	175353	180933
Offentlig forvaltning ellers	19630	25926	28276	27779	29504	18304	18141	15398
Finansielle foretak	54820	51673	40867	34988	38515	64008	73306	87152
Ikke-finansielle foretak	5455	3281	3389	2107	4723	10640	14255	10143
Husholdninger mv.	5265	3750	3208	4244	4488	4217	6155	2907
Utlandet	20081	22909	19824	28050	54057	71945	63496	65196
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-	-	137
Andre lån	40286	42974	43506	53507	51614	79507	79478	72687
Offentlig forvaltning ellers	2234	2351	3048	17575	15556	29649	34354	37574
Finansielle foretak	33374	36818	37497	33398	33053	45861	41957	32217
Ikke-finansielle foretak	1090	1185	1222	1323	1160	1474	1283	1221
Husholdninger mv.	3184	2253	1564	983	842	687	717	585
Utlandet	432	380	359	388	1641	1836	1167	1090
Avstemmingssektor	-28	-13	-184	-160	-638	-	-	-
Annen gjeld	12434	13060	16783	15906	20376	25336	42283	29249
Statskassen medregnet folketrygden	592	793	260	120	4324	1913	2351	1158
Offentlig forvaltning ellers	4370	3982	3997	3950	4480	6291	7019	10856
Finansielle foretak	4692	4640	4537	4161	4932	7392	17472	3543
Ikke-finansielle foretak	1925	2496	4823	3895	2320	1667	1827	1235
Husholdninger mv.	491	519	1821	1934	2362	2488	3078	2567
Utlandet	1600	1737	2327	2418	3176	5862	6916	7351
Avstemmingssektor	-1236	-1107	-982	-572	-1218	-277	3620	2539
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	204755	214656	220063	192995	179605	155575	135556	159533
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	14210	9901	5407	-27068	-13390	-24030	-20019	23977
E. NETTOFINANSINVESTINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	14761	5520	5060	-17388	-29287	-29590	-17261	19029
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-551	4381	347	-9680	15897	5560	-2758	4948
Verdiendringer	658	1281	425	334	-5227	-3097	-4830	1967
Valutakursgevinst/-tap	-99	125	425	-57	-4640	-4024	1342	2001
Andre bokførte verdiendringer	1040	1038	-	391	16	360	-	1
Endringer i kursdifferanse mellom pålydende og bokført verdi	-283	118	-	-	-603	567	-6172	-35
Volumendringer	-1067	3382	237	-265	18977	2116	2084	2943
Tapsavskrivninger	-758	-95	-37	-214	223	-556	-129	76
Opp-/nedskrivning av eierkapital	160	2269	-324	383	16781	3234	1524	1555
Andre volumendringer	-469	1208	598	-434	1973	-562	689	1312
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur	-	-	-	-9507	-	6684	81	-
Endringer i objektsomfang	-	-	-	-	2276	-	-	-
Statistisk differanse	-142	-282	-315	-242	-129	-143	-93	38

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 8.16. Statskassen medregnet folketrygden. Bokførte skatteinntekter etter art. 1988-1995. Mill. kr

Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Booked tax revenue by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
SKATTEINNTEKTER I ALT TOTAL TAX REVENUE	203937	202296	217690	230286	229062	229159	242974	263245
1. PRODUKSJONSSKATTER TAXES ON PRODUCTION AND ON IMPORTS	101124	100178	104014	108024	116111	123052	133900	145405
Mva. og avgift på investeringer VAT and investment levy	63718	60063	61110	61383	65403	71930	79324	87592
Toll Customs duty	1213	1135	1305	1439	1533	1681	1811	2647
Avgifter på utvinning av petroleum Taxes on extraction of petroleum	5451	7512	8729	10333	10508	10676	9292	8995
Produksjons- og arealavgift på utvinning av petroleum <i>Royalty and area excise on extraction of petroleum</i>	5451	7512	8729	9522	8592	8405	6735	6436
Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen <i>CO₂ tax on extraction of petroleum</i>	-	-	-	811	1916	2271	2557	2559
Avgifter på alkohol mv. Taxes on alcoholic beverages etc.	5203	5363	5757	5855	6009	5776	6280	6519
Avgift på brennevin, vin mv. <i>Excise on spirits and wines etc.</i>	3362	3292	3454	3460	3383	3240	3278	3377
Grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer <i>Excise on disposable packaging of beverages</i>	-	-	-	-	-	-	56	100
Avgift på øl mv. <i>Excise on beer etc.</i>	1754	1999	2195	2275	2501	2409	2732	2716
Driftsoverskudd i A/S Vinmonopolet <i>Surplus of the Norwegian Wine and Spirit Monopoly</i>	70	70	67	72	71	73	155	247
Vinmonopolavgift <i>Excise on the Norwegian Wine and Spirit Monopoly</i>	-	-	40	46	52	53	58	78
Avgift på salgs- og skjenkerettigheter <i>Licence fee for liquor sale and retailing</i>	17	2	1	2	2	1	1	1
Avgift på tobakkvarer Excise on tobacco	2676	3731	3750	4134	4526	4649	5041	5316
Avgift på bensin Petrol tax	6009	6584	7057	7978	9351	9338	9298	9941
Andre avgifter på motorvogner Other taxes on motor vehicles	6987	6023	6627	6267	7478	7745	11127	12236
Engangsavgift på motorvogner mv. <i>Excise on motor vehicles etc.</i>	3913	2994	3615	3245	4143	4174	7022	7575
Årsavgift på motorvogner betalt av næringslivet <i>Annual tax on motor vehicles paid by industry</i>	336	366	377	390	475	517	545	561
Kilometeravgift mv. <i>Kilometre tax etc.</i>	1658	1681	1696	1745	1968	1966	560	1
Vektårsavgift på motorvogner <i>Annual user weight tax on motor vehicles</i>	-	-	-	-	-	-	293	293
Avgift ved registrering av motorvogner og tilhengere <i>Registration duty on motor vehicles</i>	1080	982	939	887	892	981	1048	1100
Autodieselavgift <i>Autodiesel tax</i>	-	-	-	-	-	107	1659	2706
Avgifter på elektrisk kraft Taxes on electricity	3188	3317	3413	3380	3456	3747	3937	4408
Forbruksavgift på elektrisk kraft <i>Excise on use of electric energy</i>	3188	3317	3413	3380	3456	2615	2651	2890
Produksjonsavgift på elektrisk kraft <i>Excise on production of electric energy</i>	-	-	-	-	-	1132	1286	1518

Tabell 8.16. Statskassen medregnet folketrygden. Bokførte skatteinntekter etter art. 1988-1995. Mill. kr (forts.) *Central government, fiscal account including National Insurance Scheme. Booked tax revenue by type. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
Andre produksjonsskatter <i>Other taxes on production and on imports</i>	6679	6450	6266	7255	7847	7510	7790	7751
Kraftfôravgift <i>Tax on concentrated feeds</i>	1320	1062	767	530	980	1132	679	498
Miljøavgifter i landbruket <i>Environment tax on agriculture</i>	-	-	-	-	179	188	192	186
Avgift på båtmotorer <i>Tax on boat engines</i>	38	24	25	22	28	30	36	56
Avgift på mineralolje mv. <i>Tax on mineral oil etc.</i>	950	969	1098	2058	1999	1654	1981	1461
Sjokolade- og sukkeravgift <i>Excise on chocolates and sweets</i>	641	714	769	753	843	838	870	870
Avgift på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer mv. <i>Excise on carbonated non-alcoholic beverages etc.</i>	348	416	407	389	440	463	583	577
Avgift på kullsyrefrie alkoholfrie drikkevarer mv. <i>Excise on non-carbonated non-alcoholic beverages etc.</i>	73	75	80	87	92	93	110	59
Avgift på radio- og fjernsynsmateriell mv. ¹ <i>Excise on radio and TV sets</i>	-	-	-	-	-	-	110	248
Avgift på kosmetiske toalettmidler <i>Tax on cosmetics</i>	382	411	394	399	428	24	0	0
Avgift på farmasøytiske spesialpreparater <i>Excise on pharmaceutical products</i>	13	11	14	14	32	43	39	47
Honoraravgift mv. <i>Entertainment tax on foreign artists etc.</i>	18	16	17	18	19	20	21	15
Dokumentavgift <i>Duties on documents</i>	1227	1218	1107	1012	814	992	1165	1350
Produktavgift på fisk og fiskeprodukter <i>Excise on fish and fish products</i>	174	173	185	352	219	226	248	267
Lotteriavgift <i>Tax on lotteries</i>	350	384	462	484	349	252	147	205
Avgift på tallspillet Lotto ² <i>Excise on Lotto Games</i>	435	577	606	705	958	-	-	-
Spilleoverskudd Norsk Tipping ² <i>Profits of state lottery</i>	-	-	-	-	-	1081	1100	1136
Totalisatoravgift <i>Excise on racetracks</i>	90	18	15	21	37	44	46	54
Apotekavgift <i>Excise on pharmacies</i>	54	62	59	70	59	65	66	68
Avgift på charterreiser med fly <i>Tax on charter flights</i>	192	132	133	113	135	124	21	421
Avgift på flying utenlands <i>Taxes on air travel abroad</i>	-	-	-	-	-	-	123	-
Avgift på opptaksstyr <i>Tax on recording equipment</i>	85	91	92	106	128	90	85	58
Trafikkskadeavgift betalt av næringslivet <i>Security contribution for road accident paid by industry</i>	-	-	-	81	80	82	83	85
Andre produksjonsskatter <i>Other taxes on production and on imports</i>	289	97	36	41	28	69	85	90
2. TRYGDE- OG PENSJONSPREMIER <i>SOCIAL SECURITY CONTRIBUTIONS</i>	74246	72367	74390	77931	81074	77422	80651	84714
Medlemsavgift til folketrygden <i>Members' contributions</i>	29629	27186	28208	30054	31480	31975	34329	36168
Arbeidsgiveravgift til folketrygden <i>Employers' contributions</i>	44617	45181	46182	47877	49594	45447	46322	48546
3. SKATT PÅ INNTEKT, FORMUE MV. <i>CURRENT TAXES ON INCOME, WEALTH ETC.</i>	28567	29751	39286	44331	31877	28685	28423	33126
Ordinær skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum <i>Ordinary taxes on income and wealth, excluding extraction of petroleum</i>	19364	18444	16726	16218	7629	2512	1845	1688
Toppskatt <i>Tax on higher income</i>	1384	3195	3441	4178	6844	7446	8451	9666
Ordinær skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum <i>Ordinary taxes on income and wealth from extraction of petroleum</i>	5129	4832	12366	15021	7558	6411	6238	7980
Særskatt på oljeinntekter <i>Special income tax on extraction of petroleum</i>	1072	1546	4963	6739	7265	9528	8967	10789
Årsavgift på motorvogner betalt av husholdninger <i>Annual tax on motor vehicles paid by households</i>	1618	1734	1790	1850	2255	2460	2588	2664
Trafikkskadeavgift betalt av husholdninger <i>Security contribution for road accident paid by households</i>	-	-	-	325	326	328	334	339

¹ Avgift på radio- og fjernsynsmateriell mv. ble inntil 1. juli 1994 betalt direkte til Norsk Rikskringkasting og inntektsført under andre stats- og trygderegnskap.

² Lottoavgiften ble opphevet f.o.m. 1993. Fra samme år blir 2/3 av overskuddet i Norsk Tipping inntektsført i statskassen. Resten utbetales direkte fra Norsk Tipping til idrettsformål, og inntektsføres under andre stats- og trygderegnskap.

¹ Until 1 July 1994 the excise on radio on TV sets was paid directly to the Norwegian Broadcasting corporation and included in the accounts for other central government and social security accounts.

² The excise on Lotto Games was discontinued in 1993. From the same year 2/3 of the profits of the state lottery is transferred to the central government's fiscal account. The rest is paid out directly from the state lottery to various sports activities, and is included in the accounts for other central government and social security accounts.

Tabell 8.17. Andre stats- og trygderegnskap. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr

Other central government and social security accounts. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	25676	31733	36015	50776	47995	54528	60622	70931
1. Formuesinntekter	6904	6976	8244	8315	10082	9120	8420	9846
Renter	5511	5482	6836	7003	7978	7996	7241	7480
Aksjeutbytte mv.	1	1	1	1	42	86	369	1340
Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.	1392	1493	1407	1311	2062	1038	810	1026
2. Skatteinntekter	14747	20468	22125	24173	26438	32571	39690	46011
Produksjonsskatter	1953	1853	2158	2252	1971	1754	1559	1533
Andre produksjonsskatter	1953	1853	2158	2252	1971	1754	1559	1533
Trygde- og pensjonspremier	4502	4786	4971	5348	5460	5722	5777	6013
Fra arbeidstakere	1031	964	1038	1163	1142	1144	1168	1233
Fra arbeidsgivere	3471	3822	3933	4185	4318	4578	4609	4780
Skatt på inntekt, formue mv.	8292	13829	14996	16573	19007	25095	32354	38465
Fellesskatt til Skattefordelingsfondet	8234	13761	14917	16480	18910	24993	32244	38359
Annen skatt på inntekt, formue mv.	58	68	79	93	97	102	110	106
3. Andre løpende overføringer	4025	4289	5646	18288	11475	12837	12512	15074
Overføringer innen offentlig forvaltning	3907	4266	5601	18213	11316	12630	12358	14920
Fra statskassen medregnet folketrygden	3598	3989	5092	18040	10910	12216	12034	14730
Fra kommuneforvaltningen	309	277	509	173	406	414	324	190
Bøter, inndragninger mv.	118	23	45	75	159	207	154	154
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	25676	31733	36015	50776	47995	54528	60622	70931
D. LØPENDE UTGIFTER	18244	24697	25633	28833	34906	42840	49329	64640
1. Formuesutgifter	134	684	648	760	351	587	388	757
Renter	134	684	648	760	351	298	164	129
Aksjeutbytte mv.	-	-	-	-	-	289	224	628
2. Overføringer til private	8855	9614	10167	11201	12167	14823	14858	15776
Produksjonssubsidier	3206	3284	3461	3488	4196	6044	6201	6588
Stønader til husholdninger	5344	6037	6392	7389	7671	8421	8394	8861
Pensjonsstønader	5326	6016	6371	7374	7646	8383	8364	8706
Arbeidsløshetsstønader	-	-	-	-	-	-	-	72
Utdanningsstønader	1	1	1	1	1	1	1	1
Andre stønader til husholdninger	17	20	20	14	24	37	29	82
Overføringer til ideelle organisasjoner	305	293	314	324	298	358	263	327
Andre innenlandske løpende overføringer	0	0	0	0	2	-	0	0
3. Andre løpende overføringer	9068	14185	14584	16759	22212	26923	33530	47546
Overføringer innen offentlig forvaltning	9068	14185	14584	16759	22212	26552	33179	47195
Til statskassen medregnet folketrygden	1370	5255	5547	6919	11732	16190	22765	36476
Til kommuneforvaltningen	7698	8930	9037	9840	10480	10362	10414	10719
Løpende overføringer til utlandet	0	0	0	0	0	371	351	351
4. Konsum	187	214	234	113	176	507	553	561
Lønnskostnader	102	146	166	74	85	323	318	330
Produktinnsats	176	165	168	127	168	382	407	399
Kapitalslit	-	-	-	-	-	-	-	-
Produktkjøp til husholdninger	7	6	6	22	19	20	21	20
Gebyrer (-)	-98	-103	-106	-110	-96	-218	-193	-188
E. SPARING (A-D)	7432	7036	10382	21943	13089	11688	11293	6291
F. KAPITALUTGIFTER	1778	1793	1699	1623	3210	2065	1645	2172
1. Nettoinvestering i fast realkapital	1786	1786	1705	1532	2655	1607	1251	1416
Bruttoinvestering i fast realkapital	1786	1786	1705	1532	2655	1607	1251	1416
Anskaffelse av fast realkapital	1786	1786	1705	1532	2655	1606	1251	1416
Salg av fast realkapital (-)	-	0	-	-	-	-1	0	0
Kapitalslit (-)	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-24	-21	-41	-44	-147	-56	-26	-26
Kjøp av tomter og grunn	-	-	-	0	-	-	-	-
Salg av tomter og grunn (-)	-24	-21	-41	-44	-147	-56	-26	-26
3. Kapitaloverføringer	16	28	35	135	702	514	420	782
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	16	28	35	135	702	514	420	782
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	20022	26490	27332	30456	38116	44905	50974	66812
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	5654	5243	8683	20320	9879	9623	9648	4119
2. Overskudd før lånetransaksjoner	5654	5243	8683	20320	9879	9623	9648	4119

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 8.18. Andre stats- og trygderegnskap. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *Other central government and social security accounts. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
A. FORDRINGER I ALT	52713	57527	65975	87053	93161	99783	106323	112495
Andre stats- og trygderegnskap <i>Other central government and social security accounts</i>	8	15	13	23	8	20	2	3
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	28277	32626	38777	51923	50509	56133	61077	66746
Finansielle foretak	17332	17299	18332	24005	30339	30139	33054	32904
Ikke-finansielle foretak	5223	5155	6137	8223	9143	10350	9361	10232
Husholdninger mv.	1873	2432	2716	2879	3162	3138	2717	2562
Utlandet	-	-	-	-	-	3	36	22
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-	76	26
Sedler og skillemynt	0	0	0	0	0	24	0	0
Finansielle foretak	0	0	0	0	0	24	0	0
Bankinnskudd	3905	4601	5668	7713	7352	8021	8365	9132
Finansielle foretak	3905	4601	5668	7713	7352	8018	8359	9125
Utlandet	-	-	-	-	-	3	6	7
Sertifikater og statskasseveksler	2299	55	3233	1915	445	683	761	2506
Offentlig forvaltning ellers	2299	55	2833	1860	5	70	-	455
Finansielle foretak	-	-	-	40	440	463	596	816
Ikke-finansielle foretak	-	-	400	15	-	150	165	1235
Obligasjoner	36011	41770	44365	44437	47902	36547	38236	37160
Offentlig forvaltning ellers	20029	26375	28839	28379	30424	20162	19751	17897
Finansielle foretak	13422	12648	12570	12652	13110	11366	13793	14596
Ikke-finansielle foretak	2560	2747	2956	3391	4347	5004	4581	4626
Husholdninger mv.	-	-	-	15	21	15	5	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-	30	15
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-	76	26
Utlån	6405	7206	8573	25137	27162	39933	39755	42454
Offentlig forvaltning ellers	2336	2422	3105	17705	15706	29776	34406	37635
Finansielle foretak	5	50	94	67	4158	3564	55	75
Ikke-finansielle foretak	2209	2306	2661	4510	4185	3548	2683	2269
Husholdninger mv.	1855	2428	2713	2855	3113	3045	2611	2475
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	4	4	4	3729	5614	7859	11271	10038
Finansielle foretak	-	-	-	3524	5172	6515	9665	8265
Ikke-finansielle foretak	4	4	4	205	442	1344	1606	1773
Kapitalinnskudd	10	13	10	10	10	10	10	10
Ikke-finansielle foretak	10	13	10	10	10	10	10	10
Andre fordringer	4079	3878	4122	4112	4676	6706	7925	11195
Andre stats- og trygderegnskap	8	15	13	23	8	20	2	3
Offentlig forvaltning ellers	3613	3774	4000	3979	4374	6125	6920	10759
Finansielle foretak	-	-	-	9	107	189	586	27
Ikke-finansielle foretak	440	85	106	92	159	294	316	319
Husholdninger mv.	18	4	3	9	28	78	101	87

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 8.18. Andre stats- og trygderegnskap. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og (forts.) debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1995. Mill. kr *Other central government and social security accounts. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
B. GJELD I ALT	3251	3922	4201	8749	8827	10233	8375	9069
Andre stats- og trygderegnskap <i>Other central government and social security accounts</i>	8	15	13	23	8	20	2	3
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	2676	3355	3424	8356	8588	8693	7013	6850
Finansielle foretak	25	18	47	54	148	576	315	452
Ikke-finansielle foretak	553	544	717	310	73	824	931	1550
Husholdninger mv.	3	2	1	-	-	39	36	114
Avstemmingssektor	-14	-12	-1	6	10	81	78	100
Obligasjonslån	-	-	-	-	-	81	78	78
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	81	78	78
Andre lån	2187	2670	3035	2993	2889	3146	1953	1807
Offentlig forvaltning ellers	1649	2146	2296	2700	2728	2854	1614	1505
Finansielle foretak	22	18	47	-	120	254	301	264
Ikke-finansielle foretak	530	518	693	287	41	38	38	38
Husholdninger mv.	-	-	-	-	-	-	-	-
Avstemmingssektor	-14	-12	-1	6	-	-	-	-
Kapitalinnskudd	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Offentlig forvaltning ellers	-	-	-	4500	4500	4500	4500	4500
Annen gjeld	1064	1252	1166	1256	1438	2506	1844	2684
Andre stats- og trygderegnskap	8	15	13	23	8	20	2	3
Offentlig forvaltning ellers	1027	1209	1128	1156	1360	1339	899	845
Finansielle foretak	3	-	-	54	28	322	14	188
Ikke-finansielle foretak	23	26	24	23	32	786	893	1512
Husholdninger mv.	3	2	1	-	-	39	36	114
Avstemmingssektor	-	-	-	-	10	-	-	22
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	49462	53605	61774	78304	84334	89550	97948	103426
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	5697	4143	8169	16530	6030	5216	8398	5478
E. NETTOFINANSINVESTERINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	5654	5243	8683	20320	9879	9623	9648	4119
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	43	-1100	-514	-3790	-3849	-4407	-1250	1359
Verdiendringer	-39	-622	-150	-347	-2010	-4243	-1979	1739
Andre bokførte verdiendringer	7	-18	17	41	-41	1094	-11	772
Endringer i kursdifferanse mellom pålydende og bokført verdi	-46	-604	-167	-388	-1969	-5337	-1968	967
Volumendringer	91	-474	-335	-3465	-1857	-263	87	-118
Tapsavskrivninger	-6	31	-52	-2	-18	-1240	5	-113
Opp-/nedskrivning av eierkapital	-	-	-	-3245	-1716	1268	82	-
Andre volumendringer	97	-505	-283	-218	-123	-291	-	-5
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur	-	-	-	-	-	97	668	-
Statistisk differanse	-9	-4	-29	22	18	2	-26	-262

Note: English translation is given in annex 4.

9. Kommuneforvaltningen

9.1 Omfang

Den institusjonelle sektoren kommuneforvaltningen omfatter virksomhet som drives av kommuner og fylkeskommuner. Grunnlaget for statistikken over kommuneforvaltningens inntekter, utgifter, fordringer og gjeld er regnskapsoppgaver fra hver enkelt kommune og fylkeskommune samt fra kommunale særbedrifter som driver forvaltningsvirksomhet og felleskommunal og felles fylkeskommunal forvaltningsvirksomhet.

Kommuneloven er det formelle utgangspunkt for regnskapsføring i kommunesektoren, og Kommunal- og arbeidsdepartementet fastsetter forskrifter for regnskapsføring.

Tabeller etter kommuneregnskapets oppstillingsmåte gis i NOS-publikasjonen "Struktur tall for kommunenes økonomi". I denne publikasjonen er imidlertid regnskapstallene konvertert over til nasjonalregnskapets gruppering, slik at det blir lettere å sammenligne kommuneforvaltningen med øvrige deler av økonomien.

I nasjonalregnskapet er avgrensningen mellom kommuneforvaltningen og kommuneforetakssektoren i utgangspunktet basert på skillet mellom ikke-markedsrettet og markedsrettet virksomhet. Ikke-markedsrettet virksomhet regnes med til kommuneforvaltningen, og omfatter tjenester som stilles til disposisjon for brukerne gratis eller til svært lave priser. Markedsrettet kommunal og fylkeskommunal virksomhet regnes med til kommuneforetakssektoren, med unntak av kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet. Disse virksomhetene grupperes under kommuneforvaltningen fordi de gjennomgående ikke har fullstendige regnskaper, dvs. ikke har eget balanseregnskap.

Forøvrig blir markedsrettede virksomheter som er regnskapsført som del av de ordinære kommuneregnskapene omklassifisert til kommuneforetakssektoren. Dette gjelder bl.a. kinoer, samferdelsbedrifter og diverse næringsvirksomhet. Kapitler i kommuneregnskapene som gjelder disse virksomhetene føres ikke på de ordinære inntekts- og utgiftsartene for kommuneforvaltningen, men i stedet blir differansen mellom utgifter og inntekter nettoført som overføringer til kommunal forretningsdrift.

På den andre siden blir ikke-markedsrettede virksomheter som har særregnskap utenfor de ordinære kommuneregnskapene trukket inn i kommuneforvaltningen. Dette gjelder kommunale særbedrifter og felleskommunale foretak som har forvaltningsoppgaver.

I tillegg til tabellene for kommuneforvaltningen i alt, stilles det opp særskilte inntekts-/utgiftsregnskap for de to institusjonelle delsektorene kommuner og fylkeskom-

muner. Det var ved utgangen av 1995 i alt 435 kommuner og 18 fylkeskommuner. Oslo er i statistikken regnet med til kommunene, selv om hovedstaden også ivaretar fylkeskommunale funksjoner.

Oppgavefordelingen mellom de ulike forvaltningsnivåene, dvs. staten, fylkeskommunene og kommunene er resultat av en mangeårig utviklingsprosess. Staten tar seg generelt av riksdekkende oppgaver eller oppgaver som omfatter flere fylker. Offentlige oppgaver som angår flere kommuner eller et helt fylke er lagt til fylkeskommunen. Fylkeskommunens viktigste ansvarsområder er sykehus og videregående skoler. Oppgaver som særlig angår den enkelte kommune og dens innbyggere er gjerne tillagt kommunen.

Denne oppgavefordelingen er stadig gjenstand for justeringer, og tendensen i den siste tiårsperioden har vært overføring av oppgaver fra statlig og fylkeskommunalt forvaltningsnivå til kommunene. Størst økonomisk betydning hadde overføring av ansvaret for sykehjem fra fylkeskommuner til kommuner i 1988, og overføring av ansvaret for psykisk helsevern fra fylkeskommuner til kommuner i 1991. For mer utførlige opplysninger om endringer i funksjonsfordelingen mellom de ulike forvaltningsnivåene, se de årlige kommuneøkonomiproposisjonene fra Kommunal- og arbeidsdepartementet.

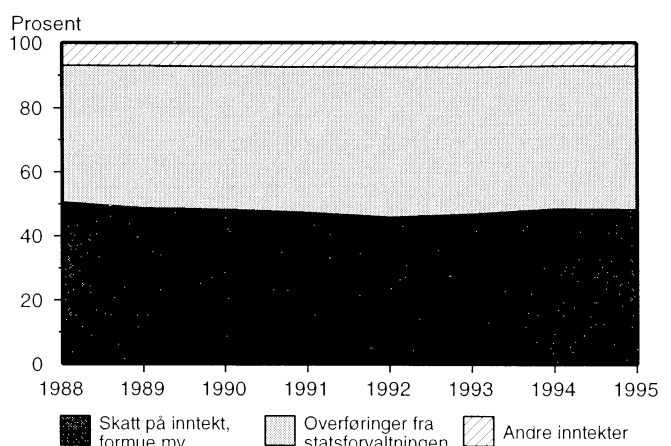
9.2 Noen hovedresultater

9.2.1 Inntekter etter art

Kommuneforvaltningens totale inntekter økte fra 107,2 milliarder kroner i 1988 til 150,4 milliarder i 1995, som tilsvarer en gjennomsnittlig årlig vekst på fem prosent i løpende priser. Målt i forhold til BNP utgjorde kommuneforvaltningens inntekter drøyt 16 prosent i 1995, mot nær 17 prosent i 1988.

Figur 9.2.1 viser at det ikke har vært store svingninger i sammensetningen av kommuneforvaltningens inntekter

Figur 9.2.1. Kommuneforvaltningen. Hovedgrupper av inntekter i prosent av totale inntekter. 1988-1995

Tabell 9.2.1. Kommuneforvaltningen i alt, kommuner og fylkeskommuner. Sammensetningen av totale inntekter. 1995. Milliarder kr. og prosentfordeling

	I alt			Fylkeskommuner		
	Milliarder kroner	Prosent		Milliarder kroner	Prosent	
Totale inntekter	150,4	100,0	100,0	103,7	100,0	68,4
Renteinntekter	2,4	1,6	1,0	2,0	1,9	1,4
Produksjonsskatter	3,2	2,1	1,4	3,2	3,1	2,0
Skatt på inntekt, formue mv.	72,5	48,2	49,6	51,5	49,6	43,6
Overføringer fra statsforvaltningen	67,1	44,6	39,6	41,1	39,6	53,7
Andre overføringer	2,3	1,5	2,8	2,9	2,8	1,9
Driftsresultat i kommunal næringsvirksomhet	3,0	2,0	2,9	3,0	2,9	-

over perioden 1988 til 1995. To inntektsarter utgjør i hele perioden over 90 prosent av de totale inntektene. Av disse er skatt på inntekt, formue mv. den største. Disse skattenes andel av totale inntekter var på nær 51 prosent i 1988. Andelen har siden gått noe ned til drøyt 48 prosent i 1995.

Overføringene fra statsforvaltningen betyr også mye for kommuneforvaltningens inntekter. Disse overføringene består av inntektsutjevne rammeoverføringer, utgiftsutjevne rammeoverføringer og øremerkede overføringer. Som andel av totale inntekter har overføringene fra statsforvaltningen økt fra drøyt 42 prosent i 1988 til nærmere 45 prosent i 1995. Veksten i de øremerkede overføringene har vært størst.

I tillegg til de to store hovedartene består kommuneforvaltningens inntekter av fire mindre poster som hver utgjør rundt to prosent av de totale inntektene. Dette gjelder driftsresultatet i kommunal næringsvirksomhet, sekkeposten andre overføringer, samt renteinntekter og produksjonsskatter. De to sistnevnte inntektsartene er viktige inntektsposter for statsforvaltningen, men betyr relativt lite for kommuneforvaltningens samlede økonomi.

Kommunene medregnet Oslo hadde i 1988 en andel av kommuneforvaltningens totale inntekter på 67 prosent, og denne andelen økte til 68 prosent i 1995. Tilsvarende tall for fylkeskommunene var 33 prosent og 32 prosent.

Inntektssammensetningen for kommuner og fylkeskommuner er noe forskjellig, slik det går fram av tabell 9.2.1. For kommunene medregnet Oslo utgjorde skatt på inntekt, formue mv. mer enn halvparten av inntektene, men andelen gikk noe ned fra knapt 54 prosent i 1988 til knapt 50 prosent i 1995. Samtidig økte inn-

tektsandelen av overføringer fra statsforvaltningen fra 36 prosent til nær 40 prosent.

Sammensetningen av fylkeskommunenes inntekter har vært mer stabil. Overføringene fra statsforvaltningen utgjorde i hele perioden rundt 54 prosent av fylkeskommunenes inntekter, mens skatt på inntekt, formue mv. utgjorde mellom 43 og 44 prosent. Fylkeskommunene har få inntekter utover disse to store hovedartene.

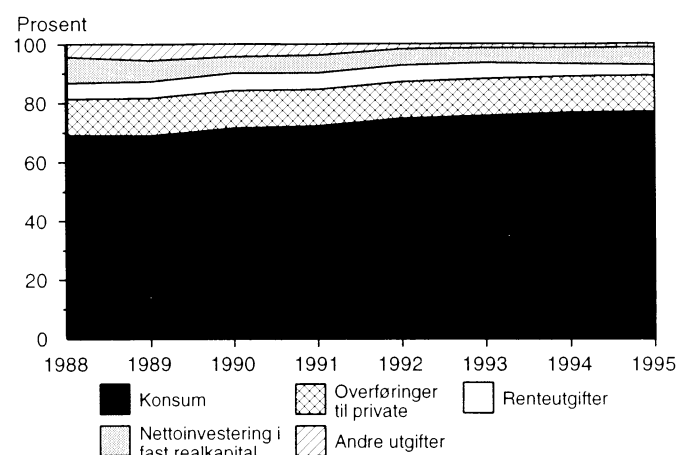
9.2.2 Utgifter etter art

Kommuneforvaltningens totale utgifter økte fra 115,2 milliarder kroner i 1988 til 149,9 milliarder i 1995. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3,8 prosent i løpende kroner, eller omlag 1,2 prosentpoeng svakere utgifts- enn inntektsvekst over hele perioden 1988-1995. Den svakere utgiftsveksten gjenspeiler seg i at kommuneforvaltningen i 1995 hadde et lite overskudd, mens det ved begynnelsen av perioden var et stort underskudd. Målt i forhold til BNP gikk kommuneforvaltningens totale utgifter ned fra 18 prosent i 1988 til drøyt 16 prosent i 1995.

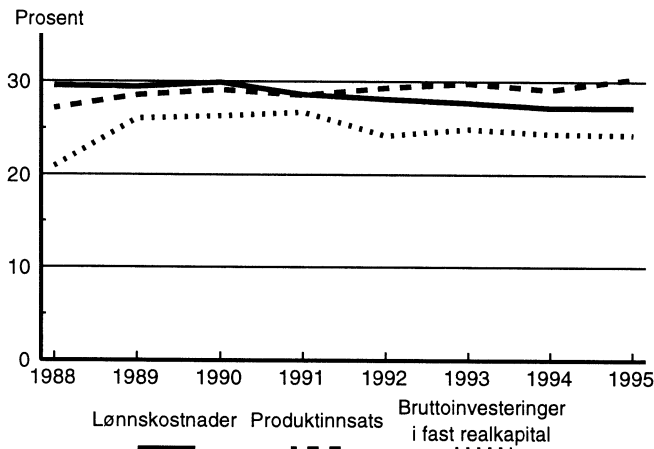
Kommuneforvaltningen skiller seg fra statsforvaltningen ved at en atskillig større utgiftsandel er knyttet til tjenesteproduksjonen, mens andelen som går til overføringer er vesentlig mindre. I tråd med dette utgjorde kommuneforvaltningens konsum 69 prosent av totale utgifter i 1988 (se figur 9.2.2), og i 1995 var denne andelen økt til nær 77 prosent. Tilsvarende andel for statsforvaltningen var drøyt 20 prosent. Til gjengjeld falt overføringenes andel av utgiftene i kommuneforvaltningen fra 22 prosent i 1988 til 17 prosent i 1995. For statsforvaltningen ligger andelen på rundt 75 prosent.

Økningen i konsumet som andel av kommuneforvaltningens totale utgifter kan i sin helhet tilskrives økte lønnskostnader. Fra 1988 til 1995 økte lønnskostnadens andel av utgiftene fra 54 prosent til nær 62 prosent.

Figur 9.2.2. Kommuneforvaltningen. Hovedgrupper av utgifter i prosent av totale utgifter. 1988-1995

Figur 9.2.3. Fylkeskommunenes andel av kommuneforvaltningens lønnskostnader, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. 1988-1995

Produktinnsatsen, dvs. kjøp av varer og tjenester til bruk i tjenesteproduksjonen, økte sin andel i perioden fra 22 prosent til nær 23 prosent, mens gebyrenes (negative) andel av totale utgifter økte fra 14 prosent i 1988 til drøyt 16 prosent i 1995. Kommuneforvaltningens gebyrinntekter omfatter bl.a. betalinger for tekniske tjenester som vann, renovasjon og kloakk, foreldrebetaling for barnehageplass og egenbetaling ved opphold på alders- og sykehjem.

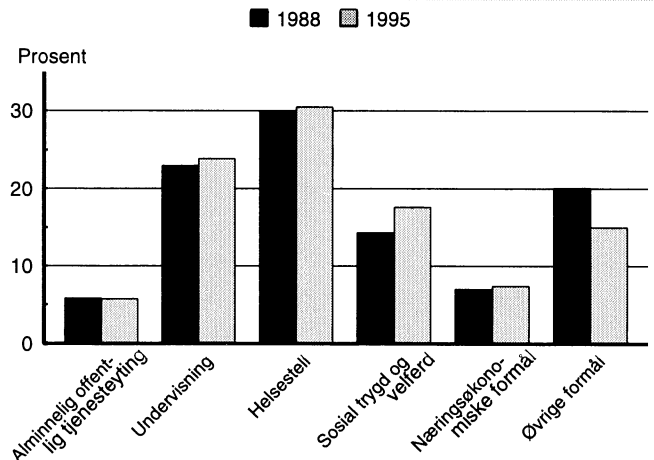
Renteutgiftene utgjorde i årene 1988-1993 mellom fem og seks prosent av utgiftene, men falt deretter til under fire prosent i 1995. Når det gjelder overføringer til private, har utgiftsandelen vært stabil på drøyt 12 prosent i hele perioden. Bak dette ligger imidlertid en svak økning i utgiftsandelen for produksjonssubsidier og stønader til husholdninger, mens overføringene til ideelle organisasjoner har gått noe ned.

Bruttoinvesteringene i fast realkapital utgjorde i 1988 over 13 prosent av kommuneforvaltningens utgifter, men denne andelen ble betydelig redusert i 1989 og 1990. Deretter har andelen ligget nokså stabil rundt ti prosent.

Kommunene medregnet Oslo hadde i hele perioden 1988-1995 en andel av kommuneforvaltningens totale utgifter på rundt 69 prosent, mot 31 prosent for fylkeskommunene. Figur 9.2.3 viser fylkeskommunenes andel av kommuneforvaltningens lønnskostnader, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. Andelen er lavere enn for totale utgifter, noe som skyldes at fylkeskommunene har en større andel av renteutgiftene og overføringene.

Sammensetningen av utgiftene etter art er relativt lik for kommunene og fylkeskommunene. Den største forskjellen er at gebyrene har langt større betydning for

Figur 9.2.4. Kommuneforvaltningen. Utgifter fordelt på hovedformål, i prosent av totale utgifter. 1988 og 1995

kommunene enn for fylkeskommunene. Som (negativ) andel av utgiftene utgjorde gebyrene i 1995 22 prosent for kommunene og drøyt tre prosent for fylkeskommunene. Til gjengjeld hadde kommunene også en større andel av utgiftene i form av lønnskostnader (i 1995 65 prosent, mot 53 prosent for fylkeskommunene).

Videre hadde kommunene større bruttoinvesteringer i fast realkapital som andel av totale utgifter. I 1988 utgjorde bruttoinvesteringene for kommunene 15 prosent mot ni prosent for fylkeskommunene. I 1995 var andelen redusert til tolv og åtte prosent. I tillegg hadde kommunene en større utgiftsandel i form av stønader til husholdninger, og en mindre andel i form av produksjonssubsidier.

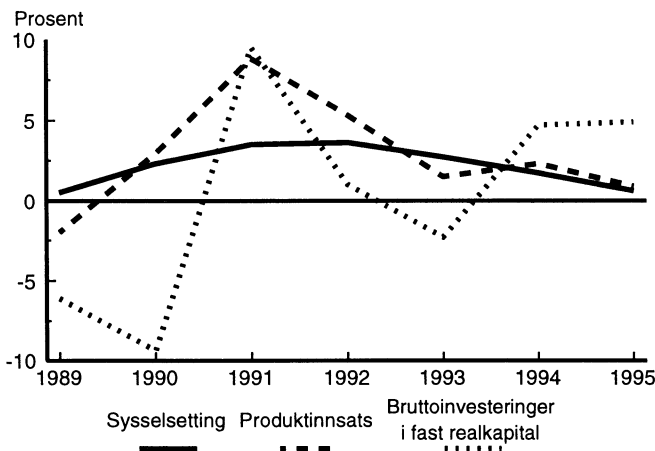
9.2.3 Utgifter etter formål

Figur 9.2.4 viser fordelingen av kommuneforvaltningens totale utgifter på hovedformål for årene 1988 og 1995. I forhold til tilsvarende fordeling for statsforvaltningen går en vesentlig større andel av kommuneforvaltningens utgifter til undervisning og helsestell. Utgiftsandelen for disse to formålene tilsammen var i perioden på rundt 53-54 prosent. Av dette utgjorde helsestell omlag 30 prosent og undervisning 23-24 prosent. Begge andelen steg svakt i løpet av perioden. Den tredje største formålsgruppen var sosial trygd og velferd, som etter 1988 har hatt en klart økende utgiftsandel. I 1995 var andelen på nærmere 18 prosent mot drøyt 14 prosent i 1988. Samtidig har sekkeposten øvrige formål fått en betydelig redusert utgiftsandel. Dette skyldes reduserte renteutgifter og mindre overføringer til statsforvaltningen.

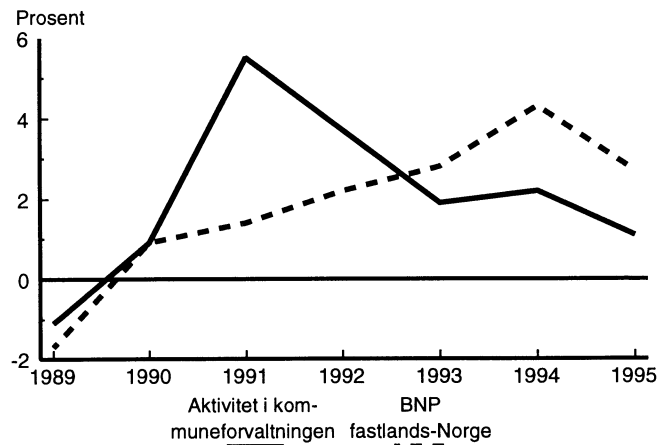
9.2.4 Aktivitetsutviklingen

Aktivitetsutviklingen i kommuneforvaltningen uttrykker utviklingen i den kommunale og fylkeskommunale ressursbruken, og kan måles ved et veid gjennomsnitt av

Figur 9.2.5. Kommuneforvaltningen. Sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995

Figur 9.2.6. Aktivitetsutviklingen i kommuneforvaltningen og utviklingen i BNP for fastlands-Norge. Prosentvis volumendring fra året før. 1989-1995

volumveksten i sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital. På denne måten beregnes en indikator for kommuneforvaltningens aktivitetsutvikling uavhengig av i hvilken grad tjenesteproduksjonen er finansiert ved gebyrer eller ved skatter og andre overføringer.

Figur 9.2.5 viser prosentvis årlig vekst i sysselsettingen (i form av timeverk), samt produktinnsatsen og bruttoinvesteringene i fast realkapital (målt i faste priser). Bruttoinvesteringene svingte mest i perioden 1988-1995, med sterk nedgang i 1989 og 1990, og like sterk vekst i 1991. I 1992 og 1993 var investeringene relativt stabile, for deretter å øke betydelig i 1994 og 1995. Også produktinnsatsen svingte kraftig gjennom perioden. En viss nedgang i 1989 ble snudd til sterk økning i 1991 og 1992. De siste årene i perioden var veksten mer jevn. Utførte timeverk hadde et jevnere forløp. I 1989 var timeverksveksten på 0,5 prosent, men fram til 1992 økte den til 3,6 prosent. Deretter ble timeverksveksten igjen gradvis redusert til den i 1995 var nede i 0,6 prosent. Den gjennomsnittlige veksttakten for timeverk, produktinnsats og bruttoinvesteringer i perioden 1989-1995 var på henholdsvis 2,1 prosent, 2,4 prosent og -1,1 prosent.

Figur 9.2.6 viser indikatoren for aktivitetsutviklingen i kommuneforvaltningen, sammenlignet med den generelle økonomiske utviklingen i samfunnet, her angitt ved årlig vekst i BNP for fastlands-Norge. Indikatoren for aktivitetsutviklingen i kommuneforvaltningen er beregnet som et veid gjennomsnitt av veksten i sysselsetting, produktinnsats og bruttoinvesteringer i fast realkapital, målt i faste priser. Lønnskostnader, produktinnsats og bruttoinvesteringer i løpende priser i forhold til summen av de tre variablene er benyttet som vekter.

I 1989-1990 var aktivitetsutviklingen i kommuneforvaltningen svært lik den generelle økonomiske utviklingen. I 1991 var imidlertid veksten i kommuneforvaltningen langt sterkere enn den samlede veksten i fastlands-Norge, noe som delvis kan tilskrives økte utgifter i forbindelse med overføringen av ansvaret for psykisk helsevern fra fylkeskommuner til kommuner. Også i 1992 var det en relativt sterk aktivitetsvekst i kommuneforvaltningen, men veksten i kommuneforvaltningen i 1993-1995 var svakere enn den økonomiske aktiviteten ellers.

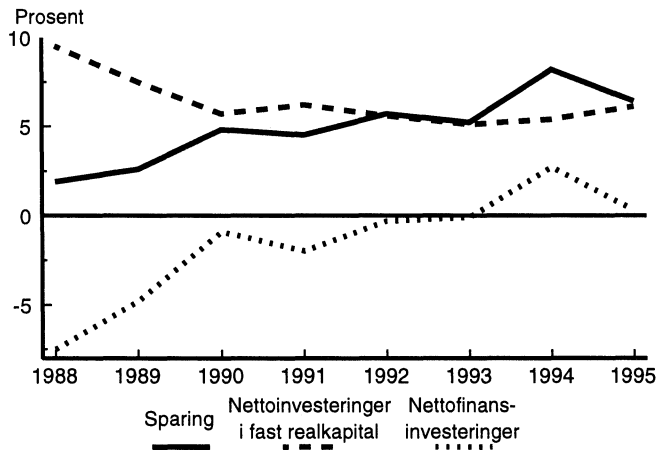
9.2.5 Sammenhengen mellom inntekter/utgifter og fordrings- og gjeldsutviklingen

Sparingen er lik differansen mellom løpende inntekter og løpende utgifter. Sparingen kan disponeres til nettoinvesteringer i fast realkapital, netto kjøp av tomter og grunn, kapitaloverføringer og nettofinansinvesteringer. Siden det for kommuneforvaltningen i praksis ikke forekommer kapitalinnskudd i forretningsdriften, er nettofinansinvesteringene sammenfallende med overskudd før lånetransaksjoner. Begrepet nettofinansinvesteringer er pr. definisjon lik differansen mellom totale inntekter og totale utgifter. Totale utgifter er lik løpende utgifter pluss kapitalutgifter, dvs. summen av nettoinvestering i fast realkapital, netto kjøp av tomter og grunn og utbetalte kapitaloverføringer, mens totale inntekter er lik løpende inntekter pluss kapitalinntekter, dvs. eventuelle mottatte kapitaloverføringer. Netto kjøp av tomter og grunn og kapitaloverføringer har i hele perioden vært relativt beskjedne.

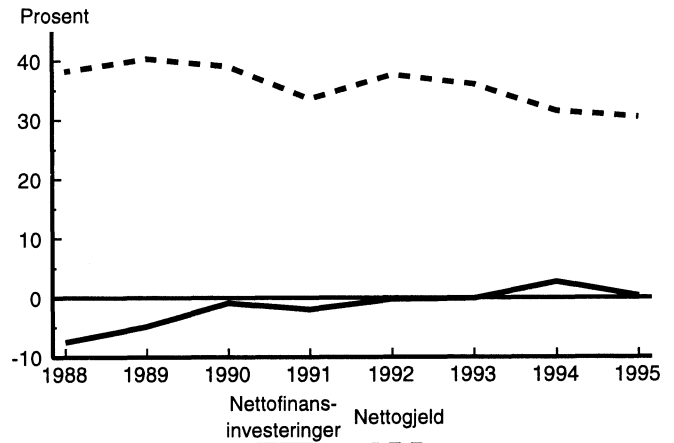
Figur 9.2.7 viser utviklingen i nettosparing, nettoinvesteringer i fast realkapital og nettofinansinvesteringer for perioden 1988 til 1995.

Sparingen målt som andel av totale inntekter steg nokså jevnt fra to prosent i 1988 til åtte prosent i 1994. I 1995 falt sparingen til drøyt seks prosent. Nettoinvesteringe-

Figur 9.2.7. Kommuneforvaltningen. Sparing, nettoinvesteringer i fast realkapital og nettofinansinvesteringer, i prosent av totale inntekter. 1988-1995

Figur 9.2.8. Kommuneforvaltningen. Nettofinansinvesteringer og nettogjeld ved utgangen av året, i prosent av totale inntekter. 1988-1995

ne i fast realkapital som andel av inntektene falt fra 9,5 prosent i 1988 til rundt seks prosent i perioden 1990-1995.

I 1988-1993 var kommuneforvaltningens nettosparing ikke tilstrekkelig til å finansiere realinvesteringene mv. (dvs. medregnet kapitaloverføringer og netto kjøp av tomter og grunn). Nettofinansinvesteringene var derfor i denne perioden negative, slik at kommuneforvaltningen gikk med underskudd, som det går fram av figur 9.2.7. Imidlertid økte sparingen som nevnt i løpet av perioden, samtidig som realinvesteringene avtok. I 1994 og i mindre grad i 1995 gikk kommuneforvaltningen derfor med overskudd, dvs. positive nettofinansinvesteringer.

Figur 9.2.8 viser hvordan utviklingen i nettofinansinvesteringene har påvirket nettogjelden målt i forhold til totale inntekter. Nettogjelden påvirkes imidlertid ikke bare av nettofinansinvesteringene, men også av ikke regnskapsførte omvurderinger og andre avstemmingsposter.

Fra 1988 til 1989 økte nettogjeldsandelen fra 38 til 40 prosent, som var den høyeste andelen i perioden. Som følge av den betydelige økningen i nettofinansinvesteringene sank gjeldsandelen i 1989-1991 og 1992-1994, slik at den i 1994 var nede i 32 prosent.

Tabell 9.1. Kommuneforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	107238	115491	122188	129792	136272	139716	148141	150258
1. Formuesinntekter	2623	2444	2591	2947	3120	3028	2500	2430
Renter	2623	2444	2591	2947	3120	3028	2500	2430
2. Skatteinntekter	56373	58699	61552	64008	65308	68281	74986	75711
Produksjonsskatter	1990	2373	2627	2597	2926	3004	3223	3173
Eiendomsskatt	1704	1961	2216	2267	2591	2685	2792	2812
Andre produksjonsskatter	286	412	411	330	335	319	431	361
Skatt på inntekt og formue mv.	54383	56326	58925	61411	62382	65277	71763	72538
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum	54383	56326	58925	61411	62382	65277	71763	72538
3. Andre løpende overføringer	47174	52733	56110	60761	65625	66035	68047	69329
Overføringer innen offentlig forvaltning	45370	51001	54339	58782	63478	63883	65816	67060
Fra statskassen medregnet folketrygden	37672	42071	45302	48942	52998	53521	55402	56341
Fra andre stats- og trygderegnskap	7698	8930	9037	9840	10480	10362	10414	10719
Andre overføringer	1804	1732	1771	1979	2147	2152	2231	2269
4. Driftsresultat ¹	1068	1615	1935	2076	2219	2372	2608	2788
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	107238	115491	122188	129792	136272	139716	148141	150258
D. LØPENDE UTGIFTER	105187	112433	116351	123891	128505	132451	135943	140673
1. Formuesutgifter	6228	6858	7146	7460	7692	7505	5993	5461
Renter	6228	6858	7146	7460	7692	7505	5993	5461
2. Overføringer til private	14113	15174	15691	16240	16888	17577	17813	18253
Produksjonssubsidier	3184	3380	3540	3663	3699	4257	4173	4438
Stønader til husholdninger	4700	5135	5528	5180	5620	5902	6374	6626
Sosialhjelpsstønader	2977	3412	3570	3919	3969	4118	4436	4451
Andre stønader til husholdninger	1723	1723	1958	1261	1651	1784	1938	2175
Overføringer til ideelle organisasjoner	6229	6659	6623	7397	7569	7418	7266	7189
3. Andre løpende overføringer	5208	6939	5369	4585	1968	1881	1845	2020
Overføringer innen offentlig forvaltning	4463	6383	5221	3604	1641	1412	1396	1478
Til statskassen medregnet folketrygden	4154	6106	4712	3431	1235	998	1072	1288
Til andre stats- og trygderegnskap	309	277	509	173	406	414	324	190
Overføringer til kommunal forretningsdrift	745	556	148	981	327	469	449	542
4. Konsum i kommuneforvaltningen	79638	83462	88145	95606	101957	105488	110292	114939
Lønnskostnader	62226	65897	69864	76051	80902	84106	88244	92684
Produktinnsats	25312	25566	26792	29579	30975	31696	33021	34300
Kapitalslit	5320	5629	5721	5838	6107	6241	6413	6576
Produktkjøp til husholdninger	1890	1625	1940	2103	2369	2615	2784	2868
Driftsresultat ¹	1068	1615	1935	2076	2219	2372	2608	2788
Gebyrer (-)	-16178	-16870	-18107	-20041	-20615	-21542	-22778	-24277
Ordinære gebyrer	-10851	-12259	-13221	-15256	-16414	-17307	-18403	-19771
Inntekter av egne bygge- og anleggsarbeider	-5327	-4611	-4886	-4785	-4201	-4235	-4375	-4506
E. SPARING (A-D)	2051	3058	5837	5901	7767	7265	12198	9585
F. KAPITALUTGIFTER	10033	8588	6966	8464	8198	7350	8165	9092
1. Nettoinvestering i fast realkapital	10155	8707	7025	8043	7687	7189	7927	9098
Bruttoinvestering i fast realkapital	15475	14336	12746	13881	13794	13430	14340	15674
Anskaffelse av fast realkapital	17188	15458	13905	14133	14356	13679	14664	15876
Salg av fast realkapital (-)	-1713	-1122	-1159	-252	-562	-249	-324	-202
Kapitalslit (-)	-5320	-5629	-5721	-5838	-6107	-6241	-6413	-6576
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-122	-119	-59	350	414	78	-206	-180
Kjøp av tomter og grunn	-	-	-	1079	942	478	435	440
Salg av tomter og grunn (-)	-122	-119	-59	-729	-528	-400	-641	-620
3. Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	-	-	-	71	97	83	444	174
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	115220	121021	123317	132355	136703	139801	144108	149765
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	-7982	-5530	-1129	-2563	-431	-85	4033	493
2. Overskudd før lånetransaksjoner	-7982	-5530	-1129	-2563	-431	-85	4033	493

¹ Kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet betraktes som markedsrettet virksomhet selv om de er en del av offentlig forvaltning. Disse virksomhetene har et positivt driftsresultat i motsetning til offentlig forvaltning ellers, som har større driftsutgifter enn driftsinntekter, og der driftsutgiftene fratrukket driftsinntektene inngår i konsum i offentlig forvaltning.

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 9.2. Kommuneforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Prosent

Local government. Income and outlays by type. 1988-1995. Per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1. Formuesinntekter	2,4	2,1	2,1	2,3	2,3	2,2	1,7	1,6
Renter	2,4	2,1	2,1	2,3	2,3	2,2	1,7	1,6
2. Skatteinntekter	52,6	50,8	50,4	49,3	47,9	48,9	50,6	50,4
Produksjonsskatter	1,9	2,1	2,1	2,0	2,1	2,2	2,2	2,1
Skatt på inntekt og formue mv.	50,7	48,8	48,2	47,3	45,8	46,7	48,4	48,3
3. Andre løpende overføringer	44,0	45,7	45,9	46,8	48,2	47,3	45,9	46,1
Overføringer fra statsforvaltningen	42,3	44,2	44,5	45,3	46,6	45,7	44,4	44,6
Andre overføringer	1,7	1,5	1,4	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5
4. Driftsresultat	1,0	1,4	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
D. LØPENDE UTGIFTER	91,3	92,9	94,4	93,6	94,0	94,7	94,3	93,9
1. Formuesutgifter	5,4	5,7	5,8	5,6	5,6	5,4	4,2	3,6
Renter	5,4	5,7	5,8	5,6	5,6	5,4	4,2	3,6
2. Overføringer til private	12,2	12,5	12,7	12,3	12,4	12,6	12,4	12,2
Produksjonssubsidier	2,8	2,8	2,9	2,8	2,7	3,0	2,9	3,0
Stønader til husholdningene	4,1	4,2	4,5	3,9	4,1	4,2	4,4	4,4
Overføringer til ideelle organisasjoner	5,4	5,5	5,4	5,6	5,5	5,3	5,0	4,8
3. Andre løpende overføringer	4,5	5,7	4,4	3,5	1,4	1,3	1,3	1,3
Overføringer til statsforvaltningen	3,9	5,3	4,2	2,7	1,2	1,0	1,0	1,0
Overføringer til kommunal forretningsdrift	0,6	0,5	0,1	0,7	0,2	0,3	0,3	0,4
4. Konsum i kommuneforvaltningen	69,1	69,0	71,5	72,2	74,6	75,5	76,5	76,7
Lønnskostnader	54,0	54,5	56,7	57,5	59,2	60,2	61,2	61,9
Produktinnsats	22,0	21,1	21,7	22,3	22,7	22,7	22,9	22,9
Kapitalslit	4,6	4,7	4,6	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4
Produktkjøp til husholdninger	1,6	1,3	1,6	1,6	1,7	1,9	1,9	1,9
Driftsresultat	0,9	1,3	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,9
Gebyrer (-)	-14,0	-13,9	-14,7	-15,1	-15,1	-15,4	-15,8	-16,2
F. KAPITALUTGIFTER	8,7	7,1	5,6	6,4	6,0	5,3	5,7	6,1
1. Nettoinvestering i fast realkapital	8,8	7,2	5,7	6,1	5,6	5,1	5,5	6,1
Bruttoinvestering i fast realkapital	13,4	11,8	10,3	10,5	10,1	9,6	10,0	10,5
Kapitalslit (-)	-4,6	-4,7	-4,6	-4,4	-4,5	-4,5	-4,5	-4,4
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-0,1	-0,1	0,0	0,3	0,3	0,1	-0,1	-0,1
3. Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 9.3. Kommuneforvaltningen. Inntekter og utgifter etter art. 1989-1995. Prosentvis verdiendring fra foregående år for enkelte arter *Local government. Income and outlays by type. 1988-1995. Percentage value change from preceding year for selected types*

	1989	1990	1991	1992	1993*	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	7,7	5,8	6,2	5,0	2,5	6,0	1,4
1. Formuesinntekter	-6,8	6,0	13,7	5,9	-2,9	-17,4	-2,8
Renter	-6,8	6,0	13,7	5,9	-2,9	-17,4	-2,8
2. Skatteinntekter	4,1	4,9	4,0	2,0	4,6	9,8	1,0
Produksjonsskatter	19,2	10,7	-1,1	12,7	2,7	7,3	-1,6
Skatt på inntekt og formue mv.	3,6	4,6	4,2	1,6	4,6	9,9	1,1
3. Andre løpende overføringer	11,8	6,4	8,3	8,0	0,6	3,0	1,9
Overføringer fra statsforvaltningen	12,4	6,5	8,2	8,0	0,6	3,0	1,9
Andre overføringer	-4,0	2,3	11,7	8,5	0,2	3,7	1,7
4. Driftsresultat	51,2	19,8	7,3	6,9	6,9	9,9	6,9
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	7,7	5,8	6,2	5,0	2,5	6,0	1,4
D. LØPENDE UTGIFTER	6,9	3,5	6,5	3,7	3,1	2,6	3,5
1. Formuesutgifter	10,1	4,2	4,4	3,1	-2,4	-20,1	-8,9
Renter	10,1	4,2	4,4	3,1	-2,4	-20,1	-8,9
2. Overføringer til private	7,5	3,4	3,5	4,0	4,1	1,3	2,5
Produksjonssubsidier	6,2	4,7	3,5	1,0	15,1	-2,0	6,4
Stønader til husholdningene	9,3	7,7	-6,3	8,5	5,0	8,0	4,0
Overføringer til ideelle organisasjoner	6,9	-0,5	11,7	2,3	-2,0	-2,0	-1,1
3. Andre løpende overføringer	33,2	-22,6	-14,6	-57,1	-4,4	-1,9	9,5
Overføringer til statsforvaltningen	43,0	-18,2	-31,0	-54,5	-14,0	-1,1	5,9
Overføringer til kommunal forretningsdrift	-25,4	-73,4	562,8	-66,7	43,4	-4,3	20,7
4. Konsum i kommuneforvaltningen	4,8	5,6	8,5	6,6	3,5	4,6	4,2
Lønnskostnader	5,9	6,0	8,9	6,4	4,0	4,9	5,0
Produktinnsats	1,0	4,8	10,4	4,7	2,3	4,2	3,9
Kapitalslit	5,8	1,6	2,0	4,6	2,2	2,8	2,5
Produktkjøp til husholdninger	-14,0	19,4	8,4	12,6	10,4	6,5	3,0
Driftsresultat	51,2	19,8	7,3	6,9	6,9	9,9	6,9
Gebyrer (-)	4,3	7,3	10,7	2,9	4,5	5,7	6,6
F. KAPITALUTGIFTER	-14,4	-18,9	21,5	-3,1	-10,3	11,1	11,4
Av dette							
Bruttoinvestering i fast realkapital	-7,4	-11,1	8,9	-0,6	-2,6	6,8	9,3
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	5,0	1,9	7,3	3,3	2,3	3,1	3,9

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 9.4. Kommuneforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditor-sektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr *Local government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
A. FORDRINGER I ALT	42657	49015	50394	52758	57287	67304	71898	79058
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	10123	11147	10640	8496	7344	11449	12297	12382
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	791	739	930	788	495	578	589	704
Finansielle foretak	11945	13847	16884	17557	20550	22120	26182	30056
Ikke-finansielle foretak	11657	13177	10072	14660	17217	20517	19699	20584
Husholdninger mv.	8400	10033	11845	10299	11751	12038	12423	13037
Utlandet	63	16	23	2	64	2	4	5
Avstemningssektor	-322	56	-	956	-134	600	704	2290
Sedler og skillemynt	33	48	55	43	46	50	54	91
Finansielle foretak	33	48	55	43	46	50	54	91
Bankinnskudd	10840	12448	15485	15759	19218	19564	23859	24618
Finansielle foretak	11097	12432	15462	15786	19155	19563	23858	24618
Utlandet	63	16	23	1	63	1	1	0
Avstemningssektor	-320	-	-	-28	-	-	-	-
Sertifikater og statskasseveksler	40	127	104	127	48	146	436	309
Kommuneforvaltningen	-	-	50	-	-	-	-	-
Offentlig forvaltning ellers	-	-	-	-	-	30	1	-
Finansielle foretak	-	42	-	77	2	90	295	309
Ikke-finansielle foretak	40	85	54	50	46	26	140	-
Obligasjoner	664	917	890	590	411	813	1285	2507
Kommuneforvaltningen	151	171	200	128	246	142	274	141
Offentlig forvaltning ellers	101	98	90	-	-	-	172	76
Finansielle foretak	316	648	600	457	158	551	751	2212
Ikke-finansielle foretak	96	-	-	4	6	119	85	77
Husholdninger mv.	-	-	-	1	1	1	3	1
Utlån	22303	24083	25630	25278	27831	34236	32217	33365
Kommuneforvaltningen	8114	8831	8903	7396	6000	10089	10699	10551
Offentlig forvaltning ellers	-	21	50	-	-	-	-	-
Finansielle foretak	101	2	2	218	465	987	394	444
Ikke-finansielle foretak	6511	6452	5438	9366	11678	13362	11947	11734
Husholdninger mv.	7579	8800	11237	8298	9688	9798	9919	9744
Avstemningssektor	-2	-23	-	-	-	-	-742	892
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	2167	2279	2439	4399	4943	5999	7296	8363
Kommuneforvaltningen	184	164	184	182	233	231	332	136
Finansielle foretak	3	2	6	7	6	131	314	377
Ikke-finansielle foretak	1980	2113	2249	4210	4704	5637	6648	7850
Avstemningssektor	-	-	-	-	-	-	2	-
Andre fordringer	6610	9113	5791	6562	4790	6496	6751	9805
Kommuneforvaltningen	1674	1981	1303	790	865	987	992	1554
Offentlig forvaltning ellers	690	620	790	788	495	548	416	628
Finansielle foretak	395	673	759	969	718	748	516	2005
Ikke-finansielle foretak	3030	4527	2331	1030	783	1373	879	923
Husholdninger mv.	821	1233	608	2000	2062	2239	2501	3292
Utlandet	-	-	-	1	1	1	3	5
Avstemningssektor	-	79	-	984	-134	600	1444	1398

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 9.4. Kommuneforvaltningen. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, (forts.) inkl. avstemningsposter. 1988-1995. Mill. kr *Local government. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*
B. GJELD I ALT	83599	95608	97997	96176	108558	117666	118607	124716
Kommuneforvaltningen <i>Local government</i>	10123	11147	10640	8496	7344	11449	12297	12382
Offentlig forvaltning ellers <i>Other government</i>	2063	2940	3130	3933	5072	6036	6339	8102
Finansielle foretak	58342	66494	70588	71636	74701	80730	84304	86505
Ikke-finansielle foretak	2141	3435	3618	2669	5479	4886	5117	5018
Husholdninger mv.	1432	2407	2229	1630	9012	8397	7694	9048
Utlandet	9563	8950	7698	7755	6295	5158	3604	3955
Avstemningssektor	-65	235	94	57	655	1010	-748	-294
Sertifikatlån	890	1263	1767	1409	935	1062	876	1841
Kommuneforvaltningen	-	-	50	-	-	-	-	-
Offentlig forvaltning ellers	-	-	-	-	-	50	-	400
Finansielle foretak	503	545	696	503	627	524	429	700
Ikke-finansielle foretak	387	718	876	768	248	452	419	691
Husholdninger mv.	-	-	145	138	60	36	28	50
Obligasjonslån	14719	17895	18332	19513	20400	23980	20954	21144
Kommuneforvaltningen	151	171	200	128	246	142	274	141
Offentlig forvaltning ellers	500	547	653	600	920	1858	1782	2575
Finansielle foretak	4811	8091	10244	11312	12403	15862	15292	15174
Ikke-finansielle foretak	-	334	178	452	786	1178	1630	1407
Husholdninger mv.	-	78	28	136	269	130	207	253
Utlandet	9257	8674	7029	6885	5776	4810	1769	2144
Avstemningssektor	-	-	-	-	-	-	-	-550
Andre lån	59675	64446	66666	64260	65494	72848	76763	77677
Kommuneforvaltningen	8114	8831	8903	7396	6000	10089	10699	10551
Offentlig forvaltning ellers	129	124	134	152	170	154	84	92
Finansielle foretak	50937	55121	56576	54973	57434	59368	63346	64198
Ikke-finansielle foretak	322	53	313	656	472	1017	1028	923
Husholdninger mv.	-	-	-	340	602	1000	575	578
Utlandet	238	210	645	740	477	309	1826	1809
Avstemningssektor	-65	107	95	3	339	911	-795	-474
Aksjekapital	184	164	184	182	233	231	332	136
Kommuneforvaltningen	184	164	184	182	233	231	332	136
Annen gjeld	8131	11840	11048	10812	21496	19545	19682	23918
Kommuneforvaltningen	1674	1981	1303	790	865	987	992	1554
Offentlig forvaltning ellers	1434	2269	2343	3181	3982	3974	4473	5035
Finansielle foretak	2091	2737	3072	4848	4237	4976	5237	6433
Ikke-finansielle foretak	1432	2330	2251	793	3973	2239	2040	1997
Husholdninger mv.	1432	2329	2056	1016	8081	7231	6884	8167
Utlandet	68	66	24	130	42	39	9	2
Avstemningssektor	-	128	-1	54	316	99	47	730
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	-40942	-46593	-47603	-43418	-51271	-50362	-46709	-45658
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	-9741	-5651	-1010	4185	-7853	909	3653	1051
E. NETTOFINANSINVESTINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	-7982	-5530	-1129	-2563	-431	-85	4033	493
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-1759	-121	119	6748	-7422	994	-380	558
Verdiendringer	-	-	-	-	-	-	-1288	-886
Valutakursgevinst/-tap	-	-	-	-	-	-	-1288	-886
Volumendringer	-	-	-	1400	-	-	-	-
Opp-/nedskrivning av eierkapital	-	-	-	1400	-	-	-	-
Endringer i sektorumfang og enhetsstruktur	-	-	-	2300	-	-	-	-
Endringer i objektsomfang	-	-	-	-	-6300	-	-	-
Statistisk differanse	-1759	-121	119	3048	-1122	994	908	1444

Note: English translation is given in annex 4

Tabell 9.5. Kommuneforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Total outlays by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
TOTALE UTGIFTER	115220	121021	123317	132355	136703	139801	144108	149765
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	6676	6766	6758	7318	7785	7730	8113	8475
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	6676	6766	6758	7318	7785	7730	8113	8475
02. Forsvar	54	53	56	-	-	-	-	-
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	54	53	56	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	1006	1022	1025	1123	1181	1098	1117	1149
Av dette								
031 Politi og brannvesen	1006	1014	1005	1123	1181	1098	1117	1149
04. Undervisning	26466	28034	29018	30438	31874	32426	34234	35710
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	16277	16814	17151	17342	17974	17959	18789	19667
042 Videregående skoler	7908	8693	9103	9694	10033	10161	10729	11072
044 Andre undervisningsinstitusjoner	1454	1641	1825	2058	2305	2659	2950	3110
05. Helsestell	34476	34649	36476	40011	41158	42025	43402	45728
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	26335	26731	27694	30720	31497	32156	33176	35219
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	6190	6508	7077	8045	8450	8625	8974	9210
06. Sosial trygd og velferd	16486	17937	18693	21185	23070	24349	25687	26429
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	3428	3966	4176	5094	5231	5377	5786	5822
062 Velferdstjenester	11695	12639	13126	14628	16227	17202	17955	18556
07. Boliger og nærmiljø	5062	5584	5308	5762	5795	5863	6488	6752
08. Kultur, fritid og religion	5881	5391	5452	6128	6667	6693	6774	6879
09. Energi	-28	-96	-278	-414	-708	-640	-70	-12
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	207	223	203	-	-	-	-	-
Av dette								
101 Jordbruk	153	164	167	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	7331	6894	6763	7820	7995	7966	8110	8238
Av dette								
121 Veitransport	6583	6245	6130	7820	7995	7966	8110	8238
123 Jernbanetransport	709	621	606	-	-	-	-	-
13. Andre næringsøkonomiske formål	462	837	942	1716	2237	3010	2530	2812
14. Andre formål	11141	13727	12901	11268	9649	9281	7723	7605
Av dette								
1401 Renter	6228	6858	7146	7460	7692	7505	5993	5711
1405 Overføringer til statsforvaltningen	4463	6383	5221	3604	1641	1412	1396	1478

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.6. Kommuneforvaltningen. Totale utgifter etter formål. 1988-1995. Prosent
Local government. Total outlays by function. 1988-1995. Per cent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
TOTALE UTGIFTER	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	5,8	5,6	5,5	5,5	5,7	5,5	5,6	5,7
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	5,8	5,6	5,5	5,5	5,7	5,5	5,6	5,7
02. Forsvar	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8
Av dette								
031 Politi og brannvesen	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8
04. Undervisning	23,0	23,2	23,5	23,0	23,3	23,2	23,8	23,8
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	14,1	13,9	13,9	13,1	13,1	12,8	13,0	13,1
042 Videregående skoler	6,9	7,2	7,4	7,3	7,3	7,3	7,4	7,4
044 Andre undervisningsinstitusjoner	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1
05. Helsestell	29,9	28,6	29,6	30,2	30,1	30,1	30,1	30,5
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	22,9	22,1	22,5	23,2	23,0	23,0	23,0	23,5
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	5,4	5,4	5,7	6,1	6,2	6,2	6,2	6,1
06. Sosial trygd og velferd	14,3	14,8	15,2	16,0	16,9	17,4	17,8	17,6
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	3,0	3,3	3,4	3,8	3,8	3,8	4,0	3,9
062 Velferdstjenester	10,2	10,4	10,6	11,1	11,9	12,3	12,5	12,4
07. Boliger og nærmiljø	4,4	4,6	4,3	4,4	4,2	4,2	4,5	4,5
08. Kultur, fritid og religion	5,1	4,5	4,4	4,6	4,9	4,8	4,7	4,6
09. Energi	0,0	-0,1	-0,2	-0,3	-0,5	-0,5	0,0	0,0
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	0,2	0,2	0,2	-	-	-	-	-
Av dette								
101 Jordbruk	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	6,4	5,7	5,5	5,9	5,8	5,7	5,6	5,5
Av dette								
121 Veitransport	5,7	5,2	5,0	5,9	5,8	5,7	5,6	5,5
123 Jernbanetransport	0,6	0,5	0,5	-	-	-	-	-
13. Andre næringsøkonomiske formål	0,4	0,7	0,8	1,3	1,6	2,2	1,8	1,9
14. Andre formål	9,7	11,3	10,5	8,5	7,1	6,6	5,4	5,1
Av dette								
1401 Renter	5,4	5,7	5,8	5,6	5,6	5,4	4,2	3,8
1405 Overføringer til statsforvaltningen	3,9	5,3	4,2	2,7	1,2	1,0	1,0	1,0

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.7. Konsum i kommuneforvaltningen etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Final consumption expenditure by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
KONSUM I KOMMUNEFORVALTNINGEN I ALT	79638	83462	88145	95606	101957	105488	110292	114939
Kollektivt konsum i kommuneforvaltningen	12668	13237	13653	14632	15865	16323	17271	17863
Individuelt konsum i kommuneforvaltningen	66970	70225	74492	80974	86092	89165	93021	97076
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	5675	5960	6142	6739	7197	7230	7555	7733
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	5675	5960	6142	6739	7197	7230	7555	7733
02. Forsvar	15	15	16	2	2	2	2	2
Av dette								
021 Militært forsvar og sivilforsvar	15	15	16	2	2	2	2	2
03. Politi, rettsvesen mv.	1003	1024	1044	1114	1148	1086	1099	1129
Av dette								
031 Politi og brannvesen	999	1013	1023	1107	1141	1079	1092	1122
04. Undervisning	24666	26400	27711	28987	30370	30827	31865	32886
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	15406	16217	16661	16895	17449	17434	17971	18593
042 Videregående skoler	7169	7819	8459	8929	9373	9413	9636	9861
044 Andre undervisningsinstitusjoner	1268	1492	1665	1881	2123	2515	2749	2900
05. Helsestell	28843	29297	31547	33523	35310	36535	38079	40292
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	21876	22686	24063	25567	26827	27783	28928	30909
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	5144	5287	5841	6840	7313	7543	7923	8142
06. Sosial trygd og velferd	9889	10870	11459	14305	16053	17262	18418	19133
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	200	282	316	1089	1173	1222	1310	1358
062 Velferdstjenester	8358	9228	6740	11769	13259	14281	15169	15731
07. Boliger og nærmiljø	2169	2326	2266	2231	2405	2536	2683	2723
08. Kultur, fritid og religion	3572	3658	3775	4159	4359	4541	4659	4765
09. Energi	2	1	0	1	2	3	33	35
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	160	176	174	19	19	19	19	20
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	2792	2612	2631	3190	3218	3237	3414	3622
Av dette								
121 Veitransport	2792	2612	2631	3190	3218	3237	3414	3611
13. Andre næringsøkonomiske formål	388	691	866	1153	1576	1926	2155	2235
14. Andre formål	464	432	514	183	298	284	311	364

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.8. Kommuneforvaltningen. Lønnskostnader etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Wages and salaries by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
LØNNKOSTNADER I ALT	62226	65897	69864	76051	80902	84106	88244	92684
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	3130	3250	3300	3520	3748	3929	4051	4183
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	3130	3250	3300	3520	3748	3929	4051	4183
02. Forsvar	7	8	8	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	941	958	978	1030	1066	1061	1086	1129
Av dette								
031 Politi og brannvesen	893	908	934	1030	1066	1061	1086	1129
04. Undervisning	20020	21607	22728	23870	25098	25321	26212	27307
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	12512	13320	13699	13758	14252	14106	14545	15216
042 Videregående skoler	5788	6349	6879	7412	7809	7812	7972	8188
044 Andre undervisningsinstitusjoner	1109	1288	1461	1728	1961	2291	2527	2695
05. Helsestell	22133	22776	24483	26769	28166	29200	30504	32472
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	17267	17934	19027	20279	21205	22002	22913	24555
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	3724	3976	4477	5749	6185	6379	6728	7028
06. Sosial trygd og velferd	8733	9729	10384	12457	13960	15081	16252	17049
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	157	199	243	888	959	1016	1105	1155
062 Velferdstjenester	7583	8486	9054	10415	11791	12825	13797	14461
07. Boliger og nærmiljø	2591	2690	2761	2954	3115	3221	3373	3516
08. Kultur, fritid og religion	2094	2170	2269	2462	2579	2684	2766	2864
09. Energi	0	0	-1	-1	0	0	17	18
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	140	150	150	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	403	409	422	366	384	402	440	453
Av dette								
121 Veitransport	403	409	422	366	384	402	440	453
13. Andre næringsøkonomiske formål	180	385	506	816	1044	1452	1731	1796
14. Andre formål	1854	1765	1876	1808	1742	1755	1812	1897

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.9. Kommuneforvaltningen. Produktinnsats etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Intermediate consumption by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
PRODUKTINNSATS I ALT	25312	25566	26792	29579	30975	31696	33021	34300
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	2481	2646	2578	3099	3302	3131	3357	3424
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	2481	2646	2578	3099	3302	3131	3357	3424
02. Forsvar	9	8	9	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	159	173	177	171	191	185	204	201
Av dette								
031 Politi og brannvesen	144	155	160	171	191	185	204	201
04. Undervisning	3909	4052	4294	4519	4720	4965	5147	5260
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	2328	2327	2394	2550	2597	2700	2788	2808
042 Videregående skoler	1267	1366	1494	1489	1578	1641	1715	1792
044 Andre undervisningsinstitusjoner	175	215	244	245	273	345	376	391
05. Helsestell	6535	6936	7306	8002	8411	8630	8739	9342
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	5190	5505	5716	6190	6585	6833	6926	7489
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	919	1007	1088	1478	1517	1490	1516	1547
06. Sosial trygd og velferd	1675	1826	1914	2526	2821	2971	3107	3219
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	58	98	93	213	232	218	224	230
062 Velferdstjenester	1383	1535	1627	2172	2333	2370	2431	2512
07. Boliger og nærmiljø	2420	2461	2682	2972	3226	3425	3680	3661
08. Kultur, fritid og religion	1312	1352	1418	1637	1723	1857	1935	1958
09. Energi	2	1	1	4	6	6	23	25
10. Næringsøkonomiske formål i rimærnæringene	30	32	32	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	2623	2510	2498	3220	3357	3348	3577	3807
Av dette								
121 Veitransport	2623	2510	2498	3220	3357	3348	3577	3807
13. Andre næringsøkonomiske formål	184	260	319	317	511	463	429	455
14. Andre formål	3973	3309	3564	3112	2707	2715	2823	2948

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.10. Kommuneforvaltningen. Produksjonssubsidier etter formål. 1988-1995. Mill. kr

Local government. Subsidies by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
PRODUKSJONSSUBSIDIER I ALT	3184	3380	3540	3663	3699	4257	4173	4438
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	-	-	-	-96	-121	-82	-84	-87
02. Forsvar	-	-	-	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	-	-	-	2	1	-	-5	-4
04. Undervisning	166	171	172	200	277	267	344	471
Av dette								
042 Videregående skoler	48	52	52	51	59	50	60	91
044 Andre undervisningsinstitusjoner	60	51	46	52	56	20	9	42
05. Helsestell	-	-	-	0	0	4	3	3
06. Sosial trygd og velferd	-	-	-	5	5	3	37	35
07. Boliger og nærmiljø	585	640	607	511	504	616	704	968
08. Kultur, fritid og religion	43	39	40	49	46	84	57	44
09. Energi	7	5	4	5	5	4	-	84
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	65	63	64	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	2057	2025	2168	2336	2278	2297	2198	2018
Av dette								
121 Veitransport	2057	2025	2168	2336	2278	2297	2198	2018
13. Andre næringsøkonomiske formål	241	382	449	587	658	984	850	836
14. Andre formål	20	55	36	64	46	80	69	70

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.11. Kommuneforvaltningen. Stønader til husholdninger etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Transfers to households by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
STØNADER TIL HUSHOLDNINGER I ALT	4700	5135	5528	5180	5620	5902	6374	6626
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	192	208	213	373	379	389	490	732
02. Forsvar	7	7	11	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	12	12	16	11	14	16	15	14
04. Undervisning	60	51	46	48	51	59	55	83
Av dette								
044 Andre undervisningsinstitusjoner	60	51	46	48	51	59	55	83
05. Helsestell		-	-	-	-	-	-	-
06. Sosial trygd og velferd	4270	4683	4946	4534	4717	4936	5240	5272
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	3202	3640	3790	3919	3969	4118	4436	4434
062 Velferdstjenester	1019	1001	1109	615	748	818	804	838
07. Boliger og nærmiljø	-	-	-	131	215	218	241	252
08. Kultur, fritid og religion	1	1	1	1	1	2	2	2
09. Energi	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	100	89	203	77	221	233	327	267
Av dette								
121 Veitransport	100	89	203	77	221	233	327	267
13. Andre næringsøkonomiske formål	37	30	51	-	-	-	-	-
14. Andre formål	21	54	41	5	22	49	4	4

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.12 Kommuneforvaltningen. Overføringer til ideelle organisasjoner etter formål. 1988-1995. Mill. kr
Local government. Transfers to non-profit institutions serving households, by function. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
OVERFØRINGER TIL IDEELLE ORGANISASJONER I ALT	6229	6659	6623	7397	7569	7418	7266	7189
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	-	-	-	-	-	-	-	-
02. Forsvar	-	-	-	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	-	-	-	-	-	-	-	-
04. Undervisning	301	311	313	273	267	292	294	296
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	96	94	102	59	63	59	64	61
042 Videregående skoler	159	177	166	179	172	199	191	175
044 Andre undervisningsinstitusjoner	46	40	45	35	32	34	39	60
05. Helsestell	3619	3648	3603	4294	4299	4157	3982	3980
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	2844	2712	2640	3640	3637	3529	3403	3419
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	775	936	963	654	662	628	577	560
06. Sosial trygd og velferd	1198	1582	1490	1485	1539	1534	1467	1448
Av dette								
062 Velferdstjenester	1198	1582	1490	1484	1538	1533	1465	1446
07. Boliger og nærmiljø	-	-	-	20	25	25	31	42
08. Kultur, fritid og religion	1111	1118	1217	1325	1439	1410	1492	1423
09. Energi	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Andre næringsøkonomiske formål	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Andre formål	-	-	-	-	-	-	-	-

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.13 Kommuneforvaltningen. Bruttoinvestering i fast realkapital etter formål. 1988-1995. Mill. kr*Local government. Gross fixed capital formation by function. 1988-1995. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
BRUTTOINVESTERING I FAST REALKAPITAL I ALT	15475	14336	12746	13881	13794	13430	14340	15674
01. Alminnelig offentlig tjenesteyting	1377	1206	1008	882	812	798	785	788
Av dette								
011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.	1377	1206	1008	882	812	798	785	788
02. Forsvar	34	33	31	-	-	-	-	-
03. Politi, rettsvesen mv.	102	102	81	111	137	109	129	136
Av dette								
031 Politi og brannvesen	101	100	80	111	137	109	129	136
04. Undervisning	2398	2272	1975	2104	2140	2272	3046	3510
Av dette								
041 Grunnskoler og førskoler	1437	1176	1078	1050	1171	1206	1550	1871
042 Videregående skoler	860	993	783	894	791	890	1251	1441
044 Andre undervisningsinstitusjoner	79	75	93	112	118	109	176	123
05. Helsestell	3093	2845	2516	3337	2824	2693	2746	3098
Av dette								
051 Helseinstitusjoner	2567	2349	2052	2553	2184	2075	2104	2360
052 Helsetjenester utenfor institusjoner	323	342	333	587	528	514	544	598
06. Sosial trygd og velferd	1697	1404	1426	1435	1391	1298	1242	1317
Av dette								
061 Sosial trygd og sosialhjelp	36	58	85	96	99	51	53	51
062 Velferdstjenester	1554	1288	1273	1197	1171	1107	1081	1148
07. Boliger og nærmiljø	3263	3555	3355	3566	3616	3572	3815	3972
08. Kultur, fritid og religion	1589	1077	917	1008	1265	1140	1021	1158
09. Energi	-	1	-	10	18	10	-	-
10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene	4	4	2	-	-	-	-	-
Av dette								
101 Jordbruk	1	-	-	-	-	-	-	-
11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel	1885	1791	1391	1384	1537	1472	1493	1631
Av dette								
121 Veitransport	1885	1791	1391	1384	1537	1472	1493	1631
13. Andre næringsøkonomiske formål	37	53	53	44	54	66	63	64
14. Andre formål	-4	-7	-9	-	-	-	-	-

Note: English translation is given in annex 3.

Tabell 9.14. Kommuner. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
Municipalities. Income and outlays by type . 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	73021	77931	82289	89605	93986	96664	103585	103498
1. Formuesinntekter	2164	1999	2069	2473	2666	2657	2195	2035
Renter	2164	1999	2069	2473	2666	2657	2195	2035
2. Skatteinntekter	41077	42462	44671	46344	47360	49602	54893	54633
Produksjonsskatter	1990	2372	2626	2593	2922	3003	3223	3170
Eiendomsskatt	1704	1961	2216	2267	2591	2685	2792	2812
Andre produksjonsskatter	286	411	410	326	331	318	431	358
Skatt på inntekt og formue mv.	39087	40090	42045	43751	44438	46599	51670	51463
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum	39087	40090	42045	43751	44438	46599	51670	51463
3. Andre løpende overføringer	28712	31855	33614	38712	41741	42033	43889	44042
Overføringer innen offentlig forvaltning	27105	30333	32086	37202	40028	40322	42058	42169
Fra statskassen medregnet folketrygden	22369	25006	26569	31510	33728	34009	35696	35895
Fra andre stats- og trygderegnskap	3787	4309	4415	4615	5189	5190	5294	5201
Fra fylkeskommuner	949	1018	1102	1077	1111	1123	1068	1073
Andre overføringer	1607	1522	1528	1510	1713	1711	1831	1873
4. Driftsresultat¹	1068	1615	1935	2076	2219	2372	2608	2788
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	73021	77931	82289	89605	93986	96664	103585	103498
D. LØPENDE UTGIFTER
1. Formuesutgifter	4880	5460	5697	6006	6146	5997	4840	4361
Renter	4880	5460	5697	6006	6146	5997	4840	4361
2. Overføringer til private	9178	9965	10163	10800	11149	11471	11881	12413
Produksjonssubsidier	964	1120	1157	1013	1046	1309	1334	1650
Stønader til husholdninger	4523	4972	5230	4887	5178	5400	5866	6114
Sosialhjelpsstønader	2976	3411	3569	3908	3955	4103	4420	4434
Andre stønader til husholdninger	1547	1561	1661	979	1223	1299	1446	1680
Overføringer til ideelle organisasjoner	3691	3873	3776	4900	4925	4762	4681	4649
3. Andre løpende overføringer	4350	5475	3750	3256	894	663	763	846
Overføringer innen offentlig forvaltning	3618	4922	3564	2728	1012	668	712	707
Til statskassen medregnet folketrygden	2870	4217	2935	1800	48	16	58	24
Til andre stats- og trygderegnskap	308	265	219	151	342	149	117	160
Til fylkeskommunene	440	440	410	777	622	503	537	523
Overføringer til kommunal forretningsdrift	732	553	186	528	-118	-5	51	139
4. Konsum
Lønnskostnader	43880	46540	48968	54332	58154	60781	64237	67428
Produktinnsats	18449	18280	19005	21150	21906	22263	23408	23908
Kapitalslit
Produktkjøp til husholdninger	1479	1455	1803	2002	2273	2514	2690	2814
Driftsresultat ¹	1068	1615	1935	2076	2219	2372	2608	2788
Gebyrer (-)	-15414	-15904	-17204	-18796	-19281	-20042	-21334	-22666
Ordinære gebyrer	-10087	-11293	-12318	-14011	-15080	-15807	-16959	-18160
Inntekter av egne bygge- og anleggsarbeider	-5327	-4611	-4886	-4785	-4201	-4235	-4375	-4506
E. SPARING (A-D)
F. KAPITALUTGIFTER
1. Nettoinvestering i fast realkapital
Bruttoinvestering i fast realkapital	12234	10604	9394	10177	10450	10081	10844	11870
Anskaffelse av fast realkapital	13682	11647	10505	10382	11000	10320	11065	12021
Salg av fast realkapital (-)	-1448	-1043	-1111	-205	-550	-239	-221	-151
Kapitalslit (-)
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-122	-119	-59	264	291	63	-216	-190
Kjøp av tomter og grunn	-	-	-	990	812	457	418	426
Salg av tomter og grunn (-)	-122	-119	-59	-726	-521	-394	-634	-616
3. Kapitaloverføringer	-	-	-	71	97	82	430	150
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	-	-	-	71	97	82	430	150
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	79982	83371	83452	91338	94298	96245	100151	103722
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	-6961	-5440	-1163	-1733	-312	419	3434	-224
2. Overskudd før lånetransaksjoner	-6961	-5440	-1163	-1733	-312	419	3434	-224

¹ Kommunal vannforsynings-, avløps- og renovasjonsvirksomhet betraktes som markedsrettet virksomhet selv om de er en del av offentlig forvaltning. Disse virksomhetene har et positivt driftsresultat i motsetning til offentlig forvaltning ellers, som har større driftsutgifter enn driftsinntekter, og der driftsutgiftene fratrukket driftsinntektene inngår i konsum i offentlig forvaltning.

Note: English translation is given in annex 2.

Tabell 9.15. Fylkeskommuner. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
Counties. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994*	1995*
A. LØPENDE INNTEKTER	35606	39018	41411	42041	44019	44678	46161	48356
1. Formuesinntekter	459	445	522	474	454	371	305	395
Renter	459	445	522	474	454	371	305	395
2. Skatteinntekter	15296	16237	16881	17664	17948	18679	20093	21078
Produksjonsskatter	-	1	1	4	4	1	-	3
Andre produksjonsskatter	-	1	1	4	4	1	-	3
Skatt på inntekt og formue mv.	15296	16236	16880	17660	17944	18678	20093	21075
Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum	15296	16236	16880	17660	17944	18678	20093	21075
3. Andre løpende overføringer	19851	22336	24008	23903	25617	25628	25763	26883
Overføringer innen offentlig forvaltning	19654	22126	23765	23434	25183	25187	25363	26487
Fra statskassen medregnet folketrygden	15303	17065	18733	17432	19270	19512	19706	20446
Fra andre stats- og trygderegnskap	3911	4621	4622	5225	5291	5172	5120	5518
Fra kommuner	440	440	410	777	622	503	537	523
Andre overføringer	197	210	243	469	434	441	400	396
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	35606	39018	41411	42041	44019	44678	46161	48356
D. LØPENDE UTGIFTER
1. Formuesutgifter	1348	1398	1449	1454	1546	1508	1153	1100
Renter	1348	1398	1449	1454	1546	1508	1153	1100
2. Overføringer til private	4935	5209	5528	5441	5739	6104	5932	5840
Produksjonssubsidier	2220	2260	2383	2650	2653	2948	2839	2788
Stønader til husholdninger	177	163	298	294	442	500	508	512
Sosialhjelpsstønader	1	1	1	11	14	15	16	17
Andre stønader til husholdninger	176	162	297	282	428	485	492	495
Overføringer til ideelle organisasjoner	2538	2786	2847	2497	2644	2656	2585	2540
3. Andre løpende overføringer	2247	2922	3131	3183	2807	2844	2687	2770
Overføringer innen offentlig forvaltning	2234	2919	3169	2730	2362	2370	2289	2367
Til statskassen medregnet folketrygden	1284	1889	1777	1631	1187	982	1014	1264
Til andre stats- og trygderegnskap	1	12	290	22	64	265	207	30
Til kommuner	949	1018	1102	1077	1111	1123	1068	1073
Overføringer til kommunal forretningsdrift	13	3	-38	453	445	474	398	403
4. Konsum
Lønnskostnader	18346	19357	20896	21719	22748	23325	24007	25256
Produktinnsats	6863	7286	7787	8429	9069	9433	9613	10392
Kapitalslit
Produktkjøp til husholdninger	411	170	137	101	96	101	94	54
Gebyrer (-)	-764	-966	-903	-1245	-1334	-1500	-1444	-1611
E. SPARING (A-D)
F. KAPITALUTGIFTER
1. Nettoinvestering i fast realkapital
Bruttoinvestering i fast realkapital	3241	3732	3352	3704	3344	3349	3496	3804
Anskaffelse av fast realkapital	3506	3811	3400	3751	3356	3359	3599	3855
Salg av fast realkapital (-)	-265	-79	-48	-47	-12	-10	-103	-51
Kapitalslit (-)
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-	-	-	86	123	15	10	10
Kjøp av tomter og grunn	-	-	-	89	130	21	17	14
Salg av tomter og grunn (-)	-	-	-	-3	-7	-6	-7	-4
3. Kapitaloverføringer	-	-	-	-	-	-	14	24
Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet	-	-	-	-	-	1	14	24
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	36627	39108	41377	42872	44138	45179	45562	47639
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	-1021	-90	34	-831	-119	-501	599	717
2. Overskudd før lånetransaksjoner	-1021	-90	34	-831	-119	-501	599	717

Note: English translation is given in annex 2.

10. Offentlige ikke-finansielle foretak

10.1 Omfang

Offentlige ikke-finansielle foretak består av de institusjonelle sektorene statens forretningsdrift, statlig eide foretak og kommuneforetak. Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av hver sektor.

10.1.1 Statens forretningsdrift

Enhetene i denne sektoren er hovedsakelig de statlige forvaltningsbedriftene, som er direkte underlagt Stortingets bevilgningsmyndighet. Et unntak gjelder Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK), som i statsregnskapet er klassifisert som forvaltningsbedrift fra 1994, men som i SSBs statistikk er plassert i sektoren statlige låneinstitutter.

I tillegg inngår statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) i sektoren statens forretningsdrift. SDØE er opprettet for at en fastsatt andel av inntekter og utgifter knyttet til de enkelte utvinnings-tillatelser og felt på kontinentalsokkelen kanaliseres direkte over statsbudsjettet/-regnskapet. Statoil fungerer som regnskapsfører for SDØE. I statsregnskapet er SDØE regnskapsført på samme måte som forvaltningsbedriftene, og SDØE regnes derfor med til sektoren statens forretningsdrift. Statoil er derimot plassert i sektoren statlig eide foretak.

I løpet av perioden har det vært store endringer i sektoren. En del enheter er pga. omorganiseringer flyttet over til sektoren statlig eide foretak, først og fremst gjelder dette ved omorganisering til statsaksjeselskaper eller statsforetak. I andre tilfeller er ordinære forvaltningsorganer innen statsforvaltningen blitt omorganisert til forvaltningsbedrifter (og omvendt), og er da blitt flyttet til (eller fra) statens forretningsdrift.

Sektorendringer i perioden 1988-1995:

NRK: Fra statens forretningsdrift til statlig eide foretak (statlig stiftelse) i 1988. (I 1996 ble NRK omorganisert til statlig aksjeselskap, men vil fortsatt være inkludert i sektoren statlig eide foretak.)

Statsbanenes kjøreveg (skilt ut fra NSB): Fra statens forretningsdrift til statsforvaltningen i 1990.

Statkraft SF og Statnett SF (tidl. Statkraftverkene): Fra statens forretningsdrift til statlig eide foretak (statsforetak) i 1992.

Statens filmsentral: Fra statens forretningsdrift til statsforvaltningen i 1992.

Statsskog SF (tidl. Direktoratet for statens skoger): Fra statens forretningsdrift til statlig eide foretak (statsforetak) i 1993.

Statsbygg (tidl. Statens bygge- og eiendomsdirektorat): Fra statsforvaltningen til statens forretningsdrift i 1993.

Luftfartsverket: Fra statsforvaltningen til statens forretningsdrift i 1993.

Statens kartverk: Fra statsforvaltningen til statens forretningsdrift i 1994.

Telenor AS (tidl. Televerket): Fra statens forretningsdrift til statlig eide foretak (statsaksjeselskap) i 1994.

Forsvarets bygningstjeneste: Fra statsforvaltningen til statens forretningsdrift i 1995.

Ved utgangen av 1994 var det 11 enheter i statens forretningsdrift, inklusive SDØE. Disse enhetene er listet opp i vedlegg 8.

Regnskap for de enkelte forvaltningsbedriftene inngår i aggregert form i det trykte statsregnskapet. Statistikkoppgavene leveres til SSB i form av alminnelig næringsoppgave, med spesifikasjoner av visse balanseposter fordelt på debitor- og kreditorsektor, og konverteres deretter over til nasjonaløkonomisk gruppering.

10.1.2 Statlig eide foretak

Sektoren statlig eide foretak omfatter de to undersektorene statsforetak SF og andre statlig eide foretak. Statsforetak SF er opprettet i henhold til en egen lov om statsforetak, og har derfor betegnelsen SF etter selskapsnavnet. Ifølge loven er de 100 prosent eid av staten i form av kapitalinnskudd.

Andre statlig eide foretak omfatter stort sett aksjeselskaper. Undersektoren består for det første av selskaper hvor staten direkte kontrollerer over 50 prosent av eierkapitalen i form av innskutt aksje-, andels- eller stiftelseskapital eller kommandittinnskudd. Sektoren omfatter dessuten datterselskaper av disse, dvs. selskaper hvor 1. generasjon eier minst 50 prosent av innbetalt kapital i 2. og 3. generasjonsselskaper osv. Også selskaper hvor statsforvaltningen sammen med statlige forvaltningsbedrifter og/eller statlig eide foretak eier over 50 prosent av eierkapitalen, er med i sektoren.

Definisjonen av andre statlig eide foretak følger regnskapslovens definisjon av mor-/datterselskap og konsern, med ett unntak. Regnskapsloven sier at dersom et selskap gjennom avtale, dvs. uten å ha aksjeflertall e.l., har kontrollerende innflytelse over et annet selskap, anses det første som morselskap og det andre som datterselskap. De svært få selskapene dette gjelder kommer derfor ikke med i sektoren statlig eide foretak, men regnes med til private ikke-finansielle foretak.

Ved utgangen av 1994 var det i alt 249 foretak innen sektoren statlig eide foretak, herav fem etter lov om statsforetak. De siste årene har det vært en betydelig

økning i antall foretak i sektoren. En fullstendig oversikt over statlig eide foretak pr. 31.12.94 er gitt i vedlegg 8.

Statistikkoppgavene for statlig eide foretak leveres til SSB i form av alminnelig næringsoppgave, med spesifikasjoner av visse balanseposter etter institusjonell sektor, og oppgavene konverteres deretter over til nasjonaløkonomisk gruppering.

10.1.3 Kommuneforetak

Kommuneforetakssektoren består av en uensartet gruppe av foretak. Av de 770 kommuneforetakene i sektoren ved utgangen av 1994, var drøyt halvparten etablert som egne juridiske personer og regulert gjennom aksjelovens og stiftelseslovens bestemmelser. En del interkommunal virksomhet med begrenset ansvar er derimot unntatt fra aksjelovens bestemmelser, og fanges heller ikke opp av annen lovregulering av kommunal virksomhet. Videre er en stor del av kommuneforetakene del av den enkelte kommune som juridisk person. Dette gjelder f.eks. interkommunal virksomhet med ubegrenset deltakeransvar og kommunale forvaltningsbedrifter regulert gjennom kommunelovens og selskapslovens bestemmelser eller særlovgivning. I de senere år er kommunal virksomhet i større utstrekning enn tidligere blitt skilt ut fra kommunen og lagt til egne juridiske personer.

Av praktiske årsaker er det ikke mulig for SSB til enhver tid å ha full oversikt over alle foretak som burde tilhørt kommuneforetakssektoren. Dette skyldes bl.a. den noe uklare avgrensningen mellom næringsvirksomhet og forvaltningsvirksomhet i kommuneregnskapet, samt vansker med til enhver tid å avdekke foretak hvor en kommune eller flere kommuner i fellesskap eier mer enn 50 prosent av den innskutte aksje- eller selskapskapitalen, inkl. datterselskaper av slike. Statistikken omfatter imidlertid alle energi- og elektrisitetsverk hvor en eller flere kommuner i fellesskap har aksjemajoriteten. Statistikken omfatter dessuten de største samferdselsbedriftene, og andre større foretak hvor kommunene er dominerende på eiersiden.

Kommuneforetakssektoren kan deles inn i følgende grupper:

Kommunale aksjeselskaper mv.

Det er lang tradisjon for at kommuner og fylkeskommuner deltar i aksjeselskap, både sammen med andre kommuner/fylkeskommuner, sammen med staten og sammen med private. Kommunene har også anledning til å etablere interkommunale selskaper med begrenset ansvar uten at aksjeloven gjøres gjeldende for sammenlutningen. Slike selskaper betegnes ofte som andelslag. Kommunale aksjeselskap og andelslag omfatter bl.a. et stort antall energi- og elektrisitetsverk, men også en del samferdselsforetak og foretak innen vannforsyning og renovasjon. I de senere årene har kommunene dessuten etablert en rekke arbeidssamvirkeforetak (ASVO) for psykisk utviklingshemmede.

Interkommunale selskaper med begrenset ansvar

Når flere kommuner driver næringsvirksomhet sammen, har de til rådighet også andre selskapsformer enn aksje- og andelselskapsformen, slik som interkommunalt selskap med ubegrenset deltakeransvar etter selskapsloven eller etter kommunelovens paragraf 27. De aller fleste kommuner deltar i ett eller flere interkommunale samarbeidstiltak, f.eks. innenfor energiforsyning.

Kommunale særbedrifter

Kommunale særbedrifter er kommunale forvaltningsbedrifter som driver næringsvirksomhet og som er opprettet etter kommunelovens paragraf 11. De er ikke egne juridiske personer, men fører særregnskap, dvs. fører regnskap inkl. balanse uavhengig av kommunens regnskap. Havnekassene er i stor utstrekning organisert som kommunale særbedrifter (etter bestemmelser i havneloven), det samme gjelder kinoer og kommunale skogeiendommer.

Kommunale forvaltningsbedrifter uten særregnskap

En bedrift som er etablert med eget styre etter kommunelovens paragraf 11, kan ha sitt regnskap inkorporert i kommunens regnskap, delvis som del av det ordinære kommuneregnskapet. Fram til 1991 ble slik næringsvirksomhet spesifisert på eget hovedkapittel (1.7) i kommuneregnskapet, og i finansstatistikken ble dette hovedkapitlet behandlet som en del av kommuneforetakssektoren. Etter at de nye kommunale regnskapsforskriftene trådte i kraft i 1991, har SSB avgrenset forretningsdriften til følgende kapitler: 1.41 (Boliger til utleie), 1.46 (Diverse kommunal næringsvirksomhet), 1.53 (Kinoer), 1.660 (Energi- og elektrisitetsverk - kapitlet utgikk i 1994), 1.71 (Samferdselsbedrifter) og 1.82 (Konsesjonskraftinntekter). Rente- og finansieringstransaksjoner, fordringer og gjeld vil imidlertid for slike bedrifter bli ført sammen med tilsvarende transaksjoner for kommunen/fylkeskommunen. Kapitlene for vannforsyning, avløp og renovasjon behandles derimot som markedsrettet virksomhet under kommuneforvaltningen i finansstatistikken.

I tillegg til disse hovedgruppene kan kommunene også opprette kommuneforetak gjennom å bidra med grunnkapital i næringsdrivende stiftelser. Dette dreier seg hovedsakelig om stiftelser som har til formål å skaffe boliger, f.eks. for personale ved kommunale institusjoner. Det finnes også tilfeller hvor vernede bedrifter er organisert som stiftelser.

Innsamlingsmetode

For kommuneforetak underlagt aksjelovens bestemmelser samler SSB inn regnskapsoppgaver på skjema for alminnelig næringsoppgave. Det samme gjelder også for andelslagene. For energi- og elektrisitetsverkene har SSB i samarbeid med NVE utarbeidet en egen elektronisk rapportering, som foruten regnskapsoppgaver også

omfatter produksjonsoppgaver. For de resterende kommunale foretakene (hovedsakelig interkommunale bedrifter og særbedrifter) samler SSB inn regnskapsoppgaver på eget skjema, basert på kommunelovens bestemmelser for regnskapsføring.

10.2 Noen hovedresultater

Hovedresultater for offentlige foretak er presentert innenfor samme begrepsmessige ramme som offentlig forvaltning, dvs. nasjonaløkonomisk gruppering. Dette betyr at selv om dataene for offentlige foretak i stor grad er innhentet på alminnelig næringsoppgave, er det i framstillingen ikke benyttet begreper og metoder fra vanlig regnskapsanalyse for foretak. I en slik mer fullstendig analyse ville avkastningen av både finans- og realkapitalen hatt en sentral plass. Tabelloppsettet som er benyttet både for offentlig forvaltning og offentlige foretak fører bare fram til endringer i den *finansielle* formuen, ikke i beholdningen av *ikke-finansiell kapital*. En mer fullstendig presentasjon av foretakene i offentlig sektor ligger imidlertid utenfor denne publikasjonens formål.

Innen alle de tre sektorene statens forretningsdrift, statlig eide foretak og kommuneforetak, varierer antall enheter fra år til år. Dette kan medføre strukturelle vridninger, og tidsseriene må derfor tolkes med forsiktighet.

10.2.1 Statens forretningsdrift

Tabell 10.2.1 viser noen hovedtall for statens forretningsdrift i perioden 1988-1994. Selv om antall enheter i sektoren ikke endret seg mye perioden sett under ett, gikk sysselsettingen betydelig ned fra omlag 75.000 personer i 1988 til ca. 45.000 i 1994. Nedgangen var spesielt stor i 1991-1994, og henger sammen med en reell sysselsettingsnedgang i flere av forvaltningsbedriftene de siste årene. Årsaken til den store sysselsettingsnedgangen i 1994 er imidlertid at Televerket da ble flyttet over til sektoren statlig eide foretak som følge av omorganiseringen til Telenor AS.

Tabell 10.2.1. Statens forretningsdrift. Utvalgte hovedtall 1988-1994. Beløp i milliarder kr

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Antall enheter ¹	12	12	12	12	10	11	11
Antall sysselsatte ¹	75300	72850	71720	73620	65770	63430	45350
Brutto driftsresultat	14,3	24,0	29,2	29,1	25,7	34,3	30,1
Bruttosparing	12,1	16,9	16,1	15,0	15,0	18,1	14,9
Bruttoinvestering i fast realkapital	18,2	16,3	13,3	16,1	24,5	39,8	28,1
Nettofinansinvesteringer	-6,2	0,6	2,9	-1,0	-9,5	-21,7	-13,2
Bruttofordringer ¹	7,6	9,9	14,4	15,4	14,6	15,7	11,4
Bruttogjeld ¹	121,6	125,2	128,6	122,0	108,6	141,9	131,0
Nettofordringer ¹	-114,0	-115,4	-114,1	-106,6	-94,0	-126,2	-119,6

¹ Ved utgangen av året.

Bruttodriftsresultatet i statens forretningsdrift økte kraftig fra 1988 til 1990, men lå i årene 1990-1994 relativt stabilt på omlag 30 milliarder kroner i året. Nettofinansinvesteringene var likevel negative i hele perioden unntatt i 1989 og 1990. De store underskuddene i 1992-1994 henger sammen med store investeringer, og spesielt i den statlige petroleumsvirksomheten (SDØE).

1988 var sektorens nettogjeld på 114 milliarder kroner, men gjelden gikk noe ned fram til 1992, for så å øke igjen til 120 milliarder ved utgangen av 1994. Utviklingen i nettogjelden kan hovedsakelig tilskrives utviklingen i statens kapitalinnskudd i statens forretningsdrift, som var på 111 milliarder kroner i 1988 og 119 milliarder i 1994. Av dette var statens kapitalinnskudd i SDØE på 46 milliarder kroner i 1988 og 102 milliarder i 1994. Parallelt med økningen i SDØE gikk kapitalinnskuddene i forvaltningsbedriftene omtrent tilsvarende ned. Dette henger særlig sammen med at Statsbanenes kjøreveg, Statskraftverkene og Televerket gikk ut av sektoren (se avsnitt 10.1.1).

10.2.2 Statlig eide foretak

Hovedtall for statlig eide foretak er gitt i tabell 10.2.2. Antall foretak i sektoren økte i løpet av perioden fra 185 i 1988 til 249 i 1994. Økningen var størst de siste årene i perioden, og skyldes bl.a. utskillelse av nye datterselskaper. Samtidig var det en viss økning i sysselsettingen i sektoren fra ca. 52.000 personer i 1988 til omlag 65.000 i 1994. Det siste året økte sysselsettingen i sektoren kraftig i forbindelse med at Televerket ble omorganisert til Telenor AS og flyttet til statlig eide foretak fra statens forretningsdrift. Økningen i sysselsettingen perioden sett under ett var likevel betydelig mindre enn nedgangen i statens forretningsdrift, og samlet sett kan det derfor ha vært en viss bemanningsreduksjon i de statlige foretakene i løpet av perioden. På grunn av de store organisasjonsendringene i perioden er det likevel vanskelig å gi noen eksakt vurdering av sysselsettingsutviklingen.

Tabell 10.2.2. Statlig eide foretak. Utvalgte hovedtall 1988-1994. Beløp i milliarder kr

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Antall enheter ¹	185	170	162	170	207	203	249
Antall sysselsatte ¹	52180	49110	46360	46440	49500	50460	64880
Brutto driftsresultat	19,1	23,5	28,2	29,2	30,6	28,8	41,2
Bruttosparing	12,9	16,9	15,3	15,1	13,9	13,3	23,1
Bruttoinvestering i fast realkapital	12,3	8,2	9,8	13,5	15,3	12,2	15,2
Nettofinansinvesteringer	0,6	8,5	5,4	1,6	-1,5	-0,8	7,5
Bruttofordringer ¹	83,8	88,7	103,5	106,3	139,7	132,5	137,8
Bruttogjeld ¹	143,3	142,8	157,2	158,2	226,1	220,8	232,2
Nettofordringer ¹	-59,4	-54,1	-53,7	-51,9	-86,4	-88,3	-94,4

¹ Ved utgangen av året.

Bruttodriftsresultatet i statlig eide foretak viste omtrent samme utvikling som i statens forretningsdrift. Det økte i perioden 1988-1990, men var deretter relativt stabilt på rundt 30 milliarder kroner i året fram til 1994, da det økte kraftig til over 40 milliarder. Nettofinansinvesteringene var positive i hele perioden unntatt i 1992 og 1993. De store nettofinansinvesteringene i 1989 og 1990 har sammenheng med lave realinvesteringer de årene, mens økningen i 1994 hovedsakelig skyldes bedret bruttodriftsresultat. Nettogjelden var i 1988 på 59 milliarder kroner, og viste en synkende tendens fram til 1992, da den økte med hele 34 milliarder til 86 milliarder. Økningen skyldes nesten utelukkende endringer i sektoromfang. Siden har nettogjelden fortsatt å øke svakt.

10.2.3 Kommuneforetak

Hovedtall for kommuneforetak er gitt i tabell 10.2.3. Antall sysselsatte var ved utgangen av 1994 på omlag 25.000 personer. Kommuneforetakenes nettofinansinvesteringer økte fra 1988 til 1991, fra et nivå på minus 5,6 milliarder kroner i 1988 til pluss 3,1 milliarder i 1991. Bedringen skyldes i hovedsak en kraftig økning i brutto driftsresultat. Fram til 1994 gikk nettofinansinvesteringene noe ned igjen. Tross den positive utviklingen i nettofinansinvesteringene økte nettogjelden noe i løpet av perioden fra 39 milliarder kroner i 1988 til 47 milliarder i 1994.

Tabell 10.2.3. Kommuneforetak. Utvalgte hovedtall 1988-1994. Beløp i milliarder kr

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Antall enheter ¹	620	630	770
Antall sysselsatte ¹	21300	24500	24700
Brutto driftsresultat	6,2	5,8	9,8	13,1	12,9	15,4	14,1
Bruttosparing	2,5	2,1	5,1	8,8	8,2	9,9	9,0
Bruttoinvestering i fast realkapital	8,2	6,8	6,0	5,5	4,9	6,8	6,2
Nettofinansinvesteringer	-5,6	-4,7	-0,9	3,1	3,4	3,1	2,4
Bruttofordringer ¹	11,0	13,4	16,3	17,0	21,5	22,6	23,4
Bruttogjeld ¹	49,9	53,3	52,5	55,4	64,1	68,4	70,0
Nettofordringer ¹	-38,9	-39,9	-36,2	-38,4	-42,6	-45,8	-46,6

¹ Ved utgangen av året.

Tabell 10.1. Offentlige ikke-finansielle foretak. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr
Public non-financial enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
A. LØPENDE INNTEKTER CURRENT REVENUE	61530	73225	85256	86894	85199	94051	99133
1. Formuesinntekter Property income, receivable	10993	15540	14577	9636	11628	11572	7811
Renter Interest	10288	13403	12155	10568	11202	10228	6954
Aksjeutbytte mv. Dividends	1100	1526	1306	1778	549	677	529
Andre formuesinntekter Other property income, receivable	-395	611	1116	-2710	-123	667	328
3. Andre løpende overføringer Other current transfers	10971	4380	3438	5883	4465	4031	5953
Overføringer fra offentlig forvaltning Transfers from general government	10311	3723	2783	3646	1672	1878	3917
Andre innenlandske overføringer Other domestic transfers	660	657	655	2237	2793	2153	2036
4. Brutto driftsresultat¹ Operating surplus, gross¹	39566	53305	67241	71375	69106	78448	85369
Produksjon Output	166176	193842	218907	233214	242343	273167	299893
Produktinnsats (-) Intermediate consumption (-)	-87188	-96361	-105427	-112324	-115807	-135661	-159269
Lønnskostnader (-) Wages and salaries (-)	-29640	-30399	-30615	-33083	-39850	-40942	-40775
Produksjonssubsidier Subsidies	5385	4529	4706	5467	5025	4967	6957
Produksjonsskatter (-) Taxes on production and on imports (-)	-15167	-18306	-20330	-21899	-22605	-23083	-21437
C. TOTALE INNTEKTER (=A) TOTAL INCOME (=A)	61530	73225	85256	86894	85199	94051	99133
D. LØPENDE UTGIFTER CURRENT EXPENDITURE	33980	37354	48759	47927	48089	52783	52026
1. Formuesutgifter Property income, payable	31637	34491	33533	30256	30211	32001	27805
Renter Interest	29836	31273	29976	27065	27609	28512	24920
Aksjeutbytte Dividends	1801	3208	3557	3191	2561	3295	2798
Andre formuesutgifter Other property income, payable	-	10	-	-	41	194	87
3. Andre løpende overføringer Other current transfers	2343	2863	15226	17671	17878	20782	24221
Overføringer til offentlig forvaltning Transfers to general government	74	138	5254	5663	3957	8244	9010
Skatt på inntekt, formue mv. Current taxes on income, wealth etc.	1609	2068	9299	8696	9855	10287	13056
Andre innenlandske overføringer Other domestic transfers	660	657	673	3312	4066	2251	2155
E. BRUTTO SPARING (A-D)¹ GROSS SAVING (A-D)¹	27550	35871	36497	38967	37110	41268	47107
F. KAPITALUTGIFTER CAPITAL EXPENDITURE	38728	31500	29077	35327	44686	60673	50448
1. Bruttoinvestering i fast realkapital Gross fixed capital formation	38684	31509	29006	35083	44655	57714	49505
2. Netto kjøp av tomter og grunn Net purchase of real property	44	-9	71	192	-21	2959	943
3. Netto kapitaloverføringer Net capital transfers	-	-	-	52	52	-	-
G. TOTALE UTGIFTER (D+F) TOTAL OUTLAYS (D+F)	72708	68854	77836	83254	92775	113456	102474
H. NETTOFINANSINVESTINGER (C-G)							
NET LENDING/BORROWING (C-G)	-11178	4371	7420	3640	-7576	-19405	-3341

¹ Det foregår for tiden en revisjon av metodene for beregning av kapitalslit, og kapitalslitstall er derfor foreløpig ikke tilgjengelig. Dette medfører at driftsresultatet og enkelte andre størrelser må oppgis brutto, dvs. før fradrag for kapitalslit.

¹ The methods for estimating consumption of fixed capital are currently being reviewed. At the time being such figures are therefore not available. This means that gross figures are given for operating surplus and a few other types.

Tabell 10.2. Offentlige ikke-finansielle foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr*Public non-financial enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
A. FORDRINGER I ALT TOTAL FINANCIAL ASSETS	102480	111967	134203	138695	175864	170863	172611
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	2623	3674	6443	5159	4491	5377	4015
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	16551	18251	19649	21154	27704	25800	22683
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	43993	42405	50676	56454	80942	74445	67228
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	13228	17440	20533	18285	24413	26738	22220
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	1793	2284	2399	2022	1871	1648	1075
Utlandet <i>The rest of the world</i>	24290	27112	34289	35520	36443	36676	45638
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	2	801	214	101	-	179	9752
Sedler og skillemynt <i>Notes and coin(s)</i>	2466	1835	1889	1891	1807	1608	2012
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	2466	1835	1889	1891	1807	1608	2012
Bankinnskudd <i>Deposits</i>	12932	15727	16729	19527	24811	19638	25168
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	12314	14338	15155	17330	20757	16514	13989
Utlandet <i>The rest of the world</i>	616	706	1478	2197	4054	3025	5898
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	2	683	96	-	-	99	5281
Sertifikater og statskasseveksler	238	145	257	754	489	1188	1569
Commercial papers and treasury bills	238	145	257	754	489	1188	1569
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	-	-	53	60	185	578	483
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	238	100	15	306	267	226	890
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	-	35	47	10	-	40	59
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	-	10	142	378	37	344	137
Obligasjoner <i>Bonds</i>	1664	1930	3671	2830	3965	6617	5822
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	19	163	504	118	128	1681	990
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	881	895	1772	1149	2040	3113	2772
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	188	262	1192	935	1396	1551	1626
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	576	610	203	628	401	272	344
Utlandet <i>The rest of the world</i>	-	-	-	-	-	-	90
Andre utlån <i>Other loans</i>	48057	45743	52050	53741	80510	70982	62301
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	1308	1143	1427	1736	1370	1861	1517
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	324	678	504	84	702	972	410
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	30912	29549	35706	39865	62284	53796	44776
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	4892	4993	6045	5542	8680	6967	7687
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	1350	1776	1884	1585	1470	1183	1075
Utlandet <i>The rest of the world</i>	9271	7486	6366	4855	6004	6106	6296
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	118	118	74	-	97	540
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis <i>Shares etc.</i>	12871	16202	19941	19152	23288	24720	26942
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	158	203	107	153	153	253	221
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	5343	3712	3803	5375	6175	7884	8887
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	1065	3854	5597	3590	5665	3411	3104
Utlandet <i>The rest of the world</i>	6305	8433	10434	10034	11295	13172	14727
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	-	-	-	-	-	3
Kapitalinnskudd <i>Capital participations</i>	1601	2738	3033	2940	4364	3846	4289
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	-	-	-	-	1925	1925	1925
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	1601	2738	3033	2940	2439	1921	2364
Andre fordringer <i>Other financial assets</i>	22651	27647	36633	37860	36630	42264	44508
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	1296	2368	4459	3245	2808	1257	1025
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	170	202	207	241	53	1189	464
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	5949	6109	6895	7329	8648	9253	9516
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	6695	7973	8546	8147	9630	15744	10948
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	443	508	515	437	401	465	-
Utlandet <i>The rest of the world</i>	8098	10487	16011	18434	15090	14373	18627
Avstemmingssektor <i>Reconciliation sector</i>	-	-	-	27	-	-17	3928

Tabell 10.2. Offentlige ikke-finansielle foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1994. Mill. kr *Public non-financial enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
B. GJELD I ALT <i>TOTAL LIABILITIES</i>	314740	321338	338233	335629	398782	431148	433187
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	140345	151296	153533	152635	179829	207319	202599
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	35879	37193	37063	37959	33875	35297	32671
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	50258	45708	53892	57608	84559	85156	70620
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	24188	24362	34285	30265	40623	41101	38261
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	4558	5598	5630	5889	6546	6436	8814
Utlandet <i>The rest of the world</i>	59329	57258	54528	52698	54656	55788	52133
Avstemningssektor <i>Reconciliation sector</i>	183	-77	-698	-1425	-1306	51	28089
Sertifikatlån <i>Commercial papers and treasury bills</i>	5681	3408	3678	3180	1795	2137	1188
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	10	65	25	50	46	26	-
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	793	1193	1826	1328	445	159	705
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	-	35	47	10	-	40	59
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	1517	1365	1229	1199	606	197	386
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	-	-	216	593	6	23	38
Utlandet <i>The rest of the world</i>	3361	750	335	-	692	1692	-
Obligasjonslån <i>Bonds</i>	58502	63190	62647	62400	62501	65163	60111
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	2145	2367	2591	3067	3598	3696	2905
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	15163	17270	18947	20875	17990	19738	18316
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	188	262	1192	935	1396	1551	1626
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	3017	3780	4415	4667	6133	7148	8696
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	2207	2326	1812	1688	2142	1448	1657
Utlandet <i>The rest of the world</i>	35782	37185	33690	31168	31242	31582	26911
Andre lån <i>Other loans</i>	84788	82613	89226	94881	156594	148445	149235
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	9650	7883	5848	9225	39839	41055	45322
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	16973	17132	14846	13945	11649	13254	12239
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	30912	29549	35706	39865	62284	53796	44776
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	12425	16584	20750	22078	27794	24860	24136
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	730	787	555	1101	1169	777	971
Utlandet <i>The rest of the world</i>	13768	10531	12135	9468	14567	14455	14495
Avstemningssektor <i>Reconciliation sector</i>	330	147	-614	-801	-708	248	7296
Aksjekapital <i>Shares</i>	14801	15560	16104	18306	20084	22225	30363
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	7101	9146	8770	9645	10033	10912	17935
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	130	134	123	219	213	401	389
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	5343	3712	3803	5375	6175	7884	8887
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	247	352	746	574	793	653	551
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	341	529	1118	938	1370	910	946
Utlandet <i>The rest of the world</i>	1639	1687	1544	1555	1500	1465	1655
Kapitalinnskudd <i>Capital participations</i>	112869	121897	125019	119635	116939	140414	137033
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	111268	119159	121986	116695	114500	138493	134669
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	1601	2738	3033	2940	2439	1921	2364
Annen gjeld <i>Other liabilities</i>	38099	34670	41559	37227	40869	52764	55257
Offentlig forvaltning <i>General government</i>	10171	12676	14313	13953	11813	13137	1768
Finansielle foretak <i>Financial corporations</i>	2820	1464	1321	1592	3578	1745	1022
Offentlige ikke-finansielle foretak <i>Public non-financial enterprises</i>	12214	9412	10111	8483	12265	19964	12908
Private ikke-finansielle foretak <i>Private non-financial corporations</i>	6982	2281	7145	1747	5297	8243	4492
Husholdninger mv. <i>Households etc.</i>	1280	1956	1929	1569	1859	3278	5202
Utlandet <i>The rest of the world</i>	4779	7105	6824	10507	6655	6594	9072
Avstemningssektor <i>Reconciliation sector</i>	-147	-224	-84	-624	-598	-197	20793

Tabell 10.2. Offentlige ikke-finansielle foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr *Public non-financial enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
C. NETTOFORDRINGER (A-B) NET FINANCIAL ASSETS (A-B)	-212260	-209371	-204030	-196934	-222918	-260285	-260576
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN <i>INCREASE IN NET FINANCIAL ASSETS</i>	-17944	2889	5341	7096	-25984	-37367	-291
E. NETTOFINANSINVESTERINGER IFØLGE INNTEKTS-/ UTGIFTSREGNSKAPET NET LENDING/BORROWING <i>ACCORDING TO THE INCOME AND OUTLAY ACCOUNT</i>	-11178	4371	7420	3640	-7576	-19405	-3341
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E) RECONCILIATION ITEMS (D-E)	-6766	-1482	-2079	3456	-18408	-17962	3050
Verdiendringer Revaluations	989	-4700	-4655	-6715	-354	-5970	1577
Valutakursgevinst/-tap <i>Exchange rate changes</i>	391	-380	-488	-270	-2020	-1118	2767
Andre bokførte verdiendringer <i>Other recorded holding gains and losses</i>	-	-	-	-	-	-	-
Endringer i kursdifferanse mellom bokført og pålydende verdi <i>Changes in value differences of securities</i>	598	-4320	-4167	-6445	1666	-4852	-1190
Volumendringer Volume changes	-5661	-2753	-4555	-323	22788	-2092	3842
Tapsavskrivninger <i>Write-offs of bad debt</i>	-522	-378	-406	-207	-557	-410	-454
Opp-/nedskrivning av eierkapital <i>Write-offs of shares and other equity</i>	-3677	-2693	-2249	-291	22860	-2005	5020
Andre volumendringer <i>Other volume changes</i>	-1462	318	-1900	175	485	323	-724
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur Changes in sector classification and structure	1920	2137	2608	11218	-40291	-10359	-1934
Statistisk differanse Statistical discrepancies	-4014	3834	4523	-724	-551	459	-435

Tabell 10.3. Statens forretningsdrift. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr
Central government enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
A. LØPENDE INNTEKTER	24384	30103	34723	34377	29168	37497	34827
1. Formuesinntekter	355	2819	2724	2435	2015	1514	1055
Renter	335	2296	2698	2407	1921	1228	961
Aksjeutbytte mv.	2	3	2	3	65	193	5
Andre formuesinntekter	18	520	24	25	29	93	89
3. Andre løpende overføringer	9698	3298	2766	2813	1502	1705	3704
Overføringer fra statsforvaltningen	9566	3167	2635	2665	1345	1409	3468
Andre innenlandske overføringer	132	131	131	148	157	296	236
4. Brutto driftsresultat¹	14331	23986	29233	29129	25651	34278	30068
Produksjon	40578	52183	59152	62303	61109	72736	63035
Produktinnsats (-)	-16429	-17921	-20414	-23640	-23543	-27285	-23472
Lønnskostnader (-)	-13004	-13166	-12794	-13795	-14811	-13797	-10518
Produksjonssubsidier	4377	3973	4034	4655	2900	2782	1177
Produksjonsskatter (-)	-1191	-1083	-745	-394	-4	-158	-154
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	24384	30103	34723	34377	29168	37497	34827
D. LØPENDE UTGIFTER	12291	13193	18600	19328	14204	19408	19889
1. Formuesutgifter	11351	12133	12345	12642	10077	10862	10627
Renter	11351	12123	12345	12642	10077	10721	10596
Andre formuesutgifter	-	10	-	-	-	141	31
3. Andre løpende overføringer	940	1060	6255	6686	4127	8546	9262
Overføringer til statsforvaltningen	74	138	5254	5663	3957	8244	9010
Skatt på inntekt, formue mv.	734	791	870	875	11	2	3
Andre innenlandske overføringer	132	131	131	148	159	300	249
E. BRUTTO SPARING (A-D)¹	12093	16910	16123	15049	14964	18089	14938
F. KAPITALUTGIFTER	18246	16320	13256	16079	24464	39798	28140
1. Bruttoinvestering i fast realkapital	18246	16420	13230	16084	24458	38664	28140
2. Netto kjøp av tomter og grunn	-	-100	26	-5	6	1134	-
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	30537	29513	31856	35407	38668	59206	48029
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	-6153	590	2867	-1030	-9500	-21709	-13202

¹ Det foregår for tiden en revisjon av metodene for beregning av kapitalslit, og kapitalslitstall er derfor foreløpig ikke tilgjengelig. Dette medfører at driftsresultatet og enkelte andre størrelser må oppgis brutto, dvs. før fradrag for kapitalslit.

Note: English translation is given in table 10.1.

Tabell 10.4. Statens forretningsdrift. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditor-sektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr *Central government enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
A. FORDRINGER I ALT	7597	9856	14448	15400	14620	15718	11370
Offentlig forvaltning	1296	2368	4880	3158	1978	1051	453
Finansielle foretak	4233	4048	5073	6260	7179	6281	6549
Statens forretningsdrift <i>Central government enterprises</i>	12	8	13	14	14	-	6
Ikke-finansielle foretak ellers <i>Other non-financial corporations</i>	1822	3044	4037	5329	4930	7215	4518
Husholdninger mv.	15	2	12	12	8	72	-
Utlandet.	219	268	315	511	511	1117	119
Avstemmingssektor	-	118	118	116	-	-18	-275
Sedler og skillemynt	2422	1766	1847	1794	1701	1544	1951
Finansielle foretak	2422	1766	1847	1794	1701	1544	1951
Bankinnskudd	1812	2265	3056	4343	3480	1689	1909
Finansielle foretak	1811	2264	3052	4340	3477	1687	2181
Utlandet	1	1	4	3	3	2	4
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-	-276
Obligasjoner	-	3	578	140	-	-	-
Offentlig forvaltning	-	-	400	-	-	-	-
Finansielle foretak	-	-	174	70	-	-	-
Ikke-finansielle foretak ellers	-	3	4	70	-	-	-
Andre utlån	859	602	614	625	452	601	338
Finansielle foretak	-	-	-	-	23	58	28
Statens forretningsdrift	12	8	13	14	14	-	6
Ikke-finansielle foretak ellers	832	474	471	483	407	471	304
Husholdninger mv.	15	2	12	12	8	72	-
Avstemmingssektor	-	118	118	116	-	-	-
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	395	386	385	432	482	1473	286
Ikke-finansielle foretak ellers	394	385	384	431	473	878	283
Utlandet	1	1	1	1	9	595	3
Kapitalinnskudd	-	-	-	-	1925	1925	1925
Finansielle foretak	-	-	-	-	1925	1925	1925
Andre fordringer	2109	4834	7968	8066	6580	8486	4961
Offentlig forvaltning	1296	2368	4480	3158	1978	1051	453
Finansielle foretak	-	18	-	56	53	1067	464
Ikke-finansielle foretak ellers	596	2182	3178	4345	4050	5866	3931
Utlandet	217	266	310	507	499	520	112
Avstemmingssektor	-	-	-	-	-	-18	1

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.4. Statens forretningsdrift. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr *Central government enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
B. GJELD I ALT	121557	125223	128577	122011	108593	141920	130981
Offentlig forvaltning	112842	120222	123228	118669	103231	126882	122741
Finansielle foretak	1935	1251	1587	1606	1600	3843	3629
Statens forretningsdrift <i>Central government enterprises</i>	12	8	13	14	14	-	6
Ikke-finansielle foretak ellers <i>Other non-financial corporations</i>	6470	3494	3647	1438	3742	10868	3516
Husholdninger mv.	144	83	76	31	7	103	325
Utlandet	165	189	170	339	172	192	145
Avstemmingssektor	-11	-24	-144	-86	-173	32	619
Sertifikatlån	500	910	1500	1350	-	200	-
Finansielle foretak	305	764	1066	1150	-	150	-
Ikke-finansielle foretak ellers	195	146	369	170	-	42	-
Husholdninger mv.	-	-	65	30	-	8	-
Obligasjonslån	-	-	80	109	139	160	113
Offentlig forvaltning	-	-	-	109	139	160	113
Finansielle foretak	-	-	48	-	-	-	-
Ikke-finansielle foretak ellers	-	-	21	-	-	-	-
Husholdninger mv.	-	-	11	-	-	-	-
Andre lån	289	198	97	219	2140	5536	5715
Offentlig forvaltning	18	24	32	38	1955	2011	2045
Finansielle foretak	114	39	217	58	205	3410	3546
Statens forretningsdrift	12	8	13	14	14	-	6
Ikke-finansielle foretak ellers	10	45	41	114	125	115	124
Husholdninger mv.	143	82	-	-	-	-	-
Avstemmingssektor	-8	-	-206	-5	-159	-	-6
Kapitalinnskudd	111160	119043	121880	116586	99287	123195	119374
Offentlig forvaltning	111160	119043	121880	116586	99287	123195	119374
Annen gjeld	9608	5072	5020	3747	7027	12829	5779
Offentlig forvaltning	1664	1155	1316	1936	1850	1516	1209
Finansielle foretak	1516	448	256	398	1395	283	83
Ikke-finansielle foretak ellers	6265	3303	3216	1154	3617	10711	3392
Husholdninger mv.	1	1	-	1	7	95	325
Utlandet	165	189	170	339	172	192	145
Avstemmingssektor	-3	-24	62	-81	-14	32	625
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	-113960	-115367	-114129	-106611	-93973	-126202	-119611
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	-8571	-1407	1238	7518	12638	-32229	6591
E. NETTOFINANSINVESTINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	-6153	590	2867	-1030	-9500	-21709	-13202
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-2418	-1997	-1629	8548	22138	-10520	19793
Verdiendringer	56	108	67	91	33	-414	78
Valutakursgevinst/-tap	56	108	67	89	54	89	78
Andre bokførte verdiendringer	-	-	-	-	-	-	-
Endringer i kursdifferanse mellom bokført og pålydende verdi	-	-	-	2	-21	-503	-
Volumendringer	-1491	-2642	-809	-698	22447	-3909	20079
Tapsavskrivninger	-92	-131	-178	-202	-163	-137	-8
Opp-/nedskrivning av eierkapital	-1242	-2427	255	-323	22448	-3144	19841
Andre volumendringer	-157	-84	-886	-173	162	-628	246
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur	-	-	5	9507	-	-6684	-81
Statistisk differanse	-983	537	-892	-352	-342	487	-283

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.5. Statlig eide foretak. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1995. Mill. kr
Other state enterprises. Income and outlays by type. 1988-1995. Million kroner

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
A. LØPENDE INNTEKTER	27660	34452	38043	35318	39302	37704	46976
1. Formuesinntekter	8312	10674	9604	5850	7919	8479	5385
Renter	7674	9110	7265	6870	7660	7482	4683
Aksjeutbytte mv.	1088	1513	1294	1764	468	477	522
Andre formuesinntekter	-450	51	1045	-2784	-209	520	180
3. Andre løpende overføringer	264	263	262	296	824	428	428
Andre innenlandske overføringer	264	263	262	296	824	428	428
4. Brutto driftsresultat ¹	19084	23515	28177	29172	30559	28797	41163
Produksjon	103422	118979	126493	132104	139841	154430	190961
Produktinnsats (-)	-57238	-64612	-64733	-68358	-70787	-84736	-110606
Lønnskostnader (-)	-14212	-14521	-14910	-14529	-17958	-20163	-23508
Produksjonssubsidier	1008	556	672	554	688	791	4603
Produksjonsskatter (-)	-13896	-16887	-19345	-20599	-21225	-21525	-20287
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	27660	34452	38043	35318	39302	37704	46976
D. LØPENDE UTGIFTER	14730	17592	22792	20189	25367	24449	23852
1. Formuesutgifter	13592	16053	14083	12711	14193	14871	11513
Renter	11791	12845	10526	9690	11905	12043	9213
Aksjeutbytte	1801	3208	3557	3021	2247	2780	2250
Andre formuesutgifter	-	-	-	-	41	48	50
3. Andre løpende overføringer	1138	1539	8709	7478	11174	9578	12339
Skatt på inntekt, formue mv.	874	1276	8429	7090	9004	9097	11839
Andre innenlandske overføringer	264	263	280	388	2170	481	500
E. BRUTTO SPARING (A-D) ¹	12930	16860	15251	15129	13935	13255	23124
F. KAPITALUTGIFTER	12320	8332	9812	13524	15404	14039	15620
1. Bruttoinvestering i fast realkapital og immaterielle eiendeler	12276	8241	9767	13482	15313	12224	15209
2. Netto kjøp av tomter og grunn	44	91	45	-10	39	1815	411
3. Netto kapitaloverføringer	-	-	-	52	52	-	-
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	27050	25924	32604	33713	40771	38488	39472
H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)	610	8528	5439	1605	-1469	-784	7504

¹ Det foregår for tiden en revisjon av metodene for beregning av kapitalslit, og kapitalslitstall er derfor foreløpig ikke tilgjengelig. Dette medfører at driftsresultatet og enkelte andre størrelser må oppgis brutto, dvs. før fradrag for kapitalslit.

Note: English translation is given in table 10.1.

Tabell 10.6. Statlig eide foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr *Other state enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*
A. FORDRINGER I ALT	83849	88686	103460	106281	139713	132506	137800
Offentlig forvaltning	1082	1231	1213	1246	1588	3143	1956
Finansielle foretak	6890	7733	7326	6907	10739	8572	7812
Statlig eide foretak <i>Other state enterprises</i>	43331	41721	49009	53183	76034	69805	62598
Ikke-finansielle foretak ellers <i>Other non-financial corporations</i>	7143	9089	10056	8451	14467	14380	15669
Husholdninger mv.	1335	1774	1872	1464	953	889	911
Utlandet.	24066	26813	33974	35009	35932	35557	45479
Avstemmingssektor	2	325	10	21	-	160	3375
Sedler og skillemynt	15	21	30	28	32	33	34
Finansielle foretak	15	21	30	28	32	33	34
Bankinnskudd	6273	6859	6904	8448	13616	9980	14580
Finansielle foretak	5661	5860	5420	6254	9565	6799	5666
Utlandet	610	674	1474	2194	4051	3021	5894
Avstemmingssektor	2	325	10	-	-	160	3020
Sertifikater og statskasseveksler	238	145	150	133	301	686	891
Offentlig forvaltning	-	-	10	10	175	551	282
Finansielle foretak	238	100	15	26	89	100	523
Statlig eide foretak	-	25	-	-	-	-	10
Ikke-finansielle foretak ellers	-	20	125	97	37	35	76
Obligasjoner	665	1300	1785	653	736	2349	1789
Offentlig forvaltning	10	136	88	15	40	995	387
Finansielle foretak	574	872	1238	412	490	1242	1191
Statlig eide foretak	-	-	162	47	10	15	13
Ikke-finansielle foretak ellers	81	292	297	179	196	97	148
Utlandet	-	-	-	-	-	-	50
Andre utlån	46790	44647	49991	51265	77117	68249	59185
Offentlig forvaltning	1072	1095	1115	1221	1107	1593	1268
Finansielle foretak	244	678	504	59	441	238	237
Statlig eide foretak	30867	29518	35666	38777	61017	53329	43515
Ikke-finansielle foretak ellers	4001	4096	4468	4895	7595	6094	6584
Husholdninger mv.	1335	1774	1872	1464	953	889	911
Utlandet	9271	7486	6366	4855	6004	6106	6296
Avstemmingssektor	-	-	-	-6	-	-	374
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	12322	15190	18226	17665	21339	21923	24878
Finansielle foretak	158	202	106	128	122	160	161
Statlig eide foretak	4914	3331	3253	4704	5269	6532	8141
Ikke-finansielle foretak ellers	946	3225	4434	2800	4662	2654	1852
Utlandet	6304	8432	10433	10033	11286	12577	14724
Kapitalinnskudd	1601	2738	3033	2940	2439	1921	2364
Statlig eide foretak	1601	2738	3033	2940	2439	1921	2364
Andre fordringer	15945	17786	23341	25149	24133	27365	34079
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	266	4	19
Finansielle foretak	-	-	13	-	-	-	-
Statlig eide foretak	5949	6109	6895	6715	7299	8008	8555
Ikke-finansielle foretak ellers	2115	1456	732	480	1977	5500	7009
Utlandet	7881	10221	15701	17927	14591	13853	18515
Avstemmingssektor	-	-	-	27	-	-	-19

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.6. Statlig eide foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditor- (forts.) sektor, inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr *Other state enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*
B. GJELD I ALT	143293	142833	157155	158217	226072	220821	232185
Offentlig forvaltning	17560	20221	20732	19479	58702	60784	63245
Finansielle foretak	7332	7251	6681	7394	5008	4514	4317
Statlig eide foretak <i>Other state enterprises</i>	43331	41721	49009	53183	76034	69805	62598
Ikke-finansielle foretak ellers <i>Other non-financial corporations</i>	15813	15389	25384	25201	30825	28417	32152
Husholdninger mv.	2288	3315	3459	3504	3927	3849	5799
Utlandet	56803	54936	52004	50538	52040	53407	50018
Avstemmingssektor	166	-	-114	-1082	-464	45	14056
Sertifikatlån	3761	1215	460	245	717	1692	-
Finansielle foretak	88	98	22	100	25	-	-
Statlig eide foretak	-	25	-	-	-	-	10
Ikke-finansielle foretak ellers	312	342	88	97	-	-	-10
Husholdninger mv.	-	-	15	48	-	-	-
Utlandet	3361	750	335	-	692	1692	-
Obligasjonslån	36477	38608	36462	34950	35296	38166	33777
Offentlig forvaltning	194	153	223	288	625	1057	1009
Finansielle foretak	1798	1501	2617	2770	2770	3073	2810
Statlig eide foretak	-	-	162	47	10	15	13
Ikke-finansielle foretak ellers	371	816	1320	1904	2357	3468	3667
Husholdninger mv.	693	1086	698	594	736	893	914
Utlandet	33421	35052	31442	29347	28798	29660	25364
Andre lån	61951	59968	68986	73958	127766	119152	118566
Offentlig forvaltning	3073	1362	336	370	26782	27514	31960
Finansielle foretak	5186	5426	3811	4233	1688	844	1014
Statlig eide foretak	30867	29518	35666	38777	61017	53329	43515
Ikke-finansielle foretak ellers	8160	12226	16589	20863	22593	22240	23756
Husholdninger mv.	587	705	555	1056	1154	763	950
Utlandet	13768	10531	12029	9468	14567	14188	14072
Avstemmingssektor	310	200	-	-809	-35	274	3299
Aksjekapital	14478	15240	15626	16133	17098	18973	25792
Offentlig forvaltning	6854	8856	8490	8524	8554	8626	14917
Finansielle foretak	130	134	123	219	209	396	383
Statlig eide foretak	4914	3331	3253	4704	5269	6532	8141
Ikke-finansielle foretak ellers	600	703	1098	684	877	1328	434
Husholdninger mv.	341	529	1118	447	689	626	262
Utlandet	1639	1687	1544	1555	1500	1465	1655
Kapitalinnskudd	1709	2854	3139	3049	17652	17219	17659
Offentlig forvaltning	108	116	106	109	15213	15298	15295
Statlig eide foretak	1601	2738	3033	2940	2439	1921	2364
Annen gjeld	24917	24948	32482	29882	27543	25619	36391
Offentlig forvaltning	7331	9734	11577	10188	7528	8289	64
Finansielle foretak	130	92	108	72	316	201	110
Statlig eide foretak	5949	6109	6895	6715	7299	8008	8555
Ikke-finansielle foretak ellers	6370	1302	6289	1653	4998	1381	4305
Husholdninger mv.	667	995	1073	1359	1348	1567	3673
Utlandet	4614	6916	6654	10168	6483	6402	8927
Avstemmingssektor	-144	-200	-114	-273	-429	-229	10757

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.6. Statlig eide foretak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditor-sektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1994. Mill. kr *Other state enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	-59444	-54147	-53695	-51936	-86359	-88315	-94385
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	-303	5297	452	1759	-34423	-1956	-6070
E. NETTOFINANSINVESTINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	610	8528	5439	1605	-1469	-784	7504
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-913	-3231	-4987	154	-32954	-1172	-13574
Verdiendringer	933	-4808	-4722	-6035	-452	-4878	896
Valutakursgevinst/-tap	335	-488	-555	-54	-1653	-1178	2696
Andre bokførte verdiendringer	-	-	-	-	-	-	-
Endringer i kursdifferanse mellom bokført og pålydende verdi	598	-4320	-4167	-5981	1201	-3700	-1800
Volumendringer	-4170	-111	-3746	1044	634	2692	-15542
Tapsavskrivninger	-430	-247	-228	111	-249	-143	-359
Opp-/nedskrivning av eierkapital	-2435	-266	-2504	383	340	1145	-14697
Andre volumendringer	-1305	402	-1014	550	543	1690	-486
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur	1920	2137	2603	5311	-33395	987	620
Statistisk differanse	404	-449	878	-166	259	27	452

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.7. Kommuneforetak. Inntekter og utgifter etter art. 1988-1994. Mill. kr
Municipal enterprises. Income and outlays by type. 1988-1994. Million kroner

	1988*	1989*	1990*	1991*	1992*	1993*	1994*
A. LØPENDE INNTEKTER	9486	8670	12490	17199	16729	18850	17330
1. Formuesinntekter	2326	2047	2249	1351	1694	1579	1371
Renter	2279	1997	2192	1291	1621	1518	1310
Aksjeutbytte mv.	10	10	10	11	16	7	2
Andre formuesinntekter	37	40	47	49	57	54	59
3. Andre løpende overføringer	1009	819	410	2774	2139	1898	1821
Overføringer fra kommuneforvaltningen	745	556	148	981	327	469	449
Andre innenlandske overføringer	264	263	262	1793	1812	1429	1372
4. Brutto driftsresultat¹	6151	5804	9831	13074	12896	15373	14138
Produksjon	22176	22680	33262	38807	41393	46001	45897
Produktinnsats (-)	-13521	-13828	-20280	-20326	-21477	-23640	-25191
Lønnskostnader (-)	-2424	-2712	-2911	-4759	-7081	-6982	-6749
Produksjonssubsidier	258	1437	1394	1177
Produksjonsskatter (-)	-80	-336	-240	-906	-1376	-1400	-996
C. TOTALE INNTEKTER (=A)	9486	8670	12490	17199	16729	18850	17330
D. LØPENDE UTGIFTER	6959	6569	7367	8410	8518	8926	8285
1. Formuesutgifter	6694	6305	7105	4903	5941	6268	5665
Renter	6694	6305	7105	4733	5627	5748	5111
Aksjeutbytte	170	314	515	548
Andre formuesutgifter	-	-	5	6
3. Andre løpende overføringer	265	264	262	3507	2577	2658	2620
Skatt på inntekt, formue mv.	1	1	-	731	840	1188	1214
Andre innenlandske overføringer	264	263	262	2776	1737	1470	1406
E. BRUTTO SPARING (A-D)¹	2527	2101	5123	8789	8211	9924	9045
F. KAPITALUTGIFTER	8162	6848	6009	5724	4818	6836	6688
1. Bruttoinvestering i fast realkapital	8162	6848	6009	5517	4884	6826	6156
2. Netto kjøp av tomter og grunn	207	-66	10	532
G. TOTALE UTGIFTER (D+F)	15121	13417	13376	14134	13336	15762	14973
H. NETTOFINANSINVESTINGER (C-G)	-5635	-4747	-886	3065	3393	3088	2357

¹ Det foregår for tiden en revisjon av metodene for beregning av kapitalslit, og kapitalslitstall er derfor foreløpig ikke tilgjengelig. Dette medfører at driftsresultatet og enkelte andre størrelser må oppgis brutto, dvs. før fradrag for kapitalslit.

Note: English translation is given in table 10.1.

Tabell 10.8. Kommuneforetak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, inkl. avstemningsposter. 1988-1994. Mill. kr *Municipal enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*
A. FORDRINGER I ALT	11034	13425	16295	17014	21531	22639	23441
Offentlig forvaltning	245	75	350	755	925	1183	1606
Finansielle foretak	5428	6470	7250	7987	9786	10947	8322
Kommuneforetak <i>Municipal enterprises</i>	183	211	1157	2709	4357	3595	4263
Ikke-finansielle foretak ellers <i>Other non-financial corporations</i>	4730	5772	6937	5053	5553	6188	2394
Husholdninger mv.	443	508	515	546	910	687	164
Utlandet	5	31	-	-	-	2	40
Avstemningssektor	-	358	86	-36	-	37	6652
Sedler og skillemynt	29	48	12	69	74	31	27
Finansielle foretak	29	48	12	69	74	31	27
Bankinnskudd	4847	6603	6769	6736	7715	7969	8679
Finansielle foretak	4842	6214	6683	6736	7715	8028	6142
Utlandet	5	31	-	-	-	2	-
Avstemningssektor	-	358	86	-	-	-61	2537
Sertifikater og statskasseveksler	-	-	107	621	188	502	678
Offentlig forvaltning	-	-	43	50	10	27	201
Finansielle foretak	-	-	-	280	178	126	367
Kommuneforetak	-	-	37	-	-	40	49
Ikke-finansielle foretak ellers	-	-	27	291	-	309	61
Obligasjoner	999	627	1308	2037	3229	4268	4033
Offentlig forvaltning	9	27	16	103	88	686	603
Finansielle foretak	307	23	360	667	1550	1871	1581
Kommuneforetak	107	181	922	824	1341	1515	1551
Ikke-finansielle foretak ellers	576	396	10	443	250	196	258
Utlandet.	-	-	-	-	-	-	40
Andre utlån	408	494	1445	1851	2941	2132	2778
Offentlig forvaltning	236	48	312	515	263	268	249
Finansielle foretak	80	-	-	25	238	676	145
Kommuneforetak	-	-	-	951	1181	258	1176
Ikke-finansielle foretak ellers	92	446	1133	287	750	611	878
Husholdninger mv.	-	-	-	109	509	222	164
Avstemningssektor	-	-	-	-36	-	97	166
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	154	626	1330	1055	1467	1324	1778
Finansielle foretak	-	1	1	25	31	93	60
Kommuneforetak	76	30	198	320	486	537	526
Ikke-finansielle foretak ellers	78	595	1131	710	950	694	1189
Avstemningssektor	-	-	-	-	-	-	3
Andre fordringer	4597	5027	5324	4645	5917	6413	5468
Offentlig forvaltning	-	-	-21	87	564	202	553
Finansielle foretak	170	184	194	185	-	122	-
Kommuneforetak	-	-	-	614	1349	1245	961
Ikke-finansielle foretak ellers	3984	4335	4636	3322	3603	4378	8
Husholdninger mv.	443	508	515	437	401	465	-
Avstemningssektor	-	-	-	-	-	1	3946

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.8. Kommuneforetak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, (forts.) inkl. avstemmingsposter. 1988-1994. Mill. kr *Municipal enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*
B. GJELD I ALT	49890	53282	52501	55401	64117	68407	70021
Offentlig forvaltning	9943	10853	9573	14487	17896	19653	16613
Finansielle foretak	26612	28691	28795	28959	27267	26940	24725
Kommuneforetak <i>Municipal enterprises</i>	183	211	1157	2709	4357	3595	4263
Ikke-finansielle foretak ellers <i>Other non-financial corporations</i>	8637	9247	8967	5328	10210	13572	6346
Husholdninger mv.	2126	2200	2095	2354	2612	2484	2690
Utlandet	2361	2133	2354	1821	2444	2189	1970
Avstemmingssektor	28	-53	-440	-257	-669	-26	13414
Sertifikatlån	1420	1283	1718	1585	1078	245	1188
Offentlig forvaltning	10	65	25	50	46	26	-
Finansielle foretak	400	331	738	78	420	9	705
Kommuneforetak	-	-	37	-	-	40	49
Ikke-finansielle foretak ellers	1010	887	782	942	606	155	396
Husholdninger mv.	-	-	136	515	6	15	38
Obligasjonslån	22025	24582	26105	27341	27066	26837	26221
Offentlig forvaltning	1951	2214	2368	2670	2834	2479	1783
Finansielle foretak	13365	15769	16282	18105	15220	16665	15506
Kommuneforetak	107	181	922	824	1341	1515	1551
Ikke-finansielle foretak ellers	2727	3045	3182	2827	3821	3701	5091
Husholdninger mv.	1514	1240	1103	1094	1406	555	743
Utlandet.	2361	2133	2248	1821	2444	1922	1547
Andre lån	22548	22447	20143	20704	26688	23757	24954
Offentlig forvaltning	6559	6497	5480	8817	11102	11530	11317
Finansielle foretak	11673	11667	10818	9654	9756	9000	7679
Kommuneforetak	-	-	-	951	1181	258	1176
Ikke-finansielle foretak ellers	4288	4336	4147	1224	5148	2714	335
Husholdninger mv.	-	-	-	45	15	14	21
Utlandet	-	-	106	-	-	267	423
Avstemmingssektor	28	-53	-408	13	-514	-26	4003
Aksjekapital	323	320	478	2173	2986	3252	4571
Offentlig forvaltning	247	290	280	1121	1479	2286	3018
Finansielle foretak	-	-	-	-	4	5	6
Kommuneforetak	76	30	198	320	486	537	526
Ikke-finansielle foretak ellers	-	-	-	241	336	140	337
Husholdninger mv.	-	-	-	491	681	284	684
Annen gjeld	3574	4650	4057	3598	6299	14316	13087
Offentlig forvaltning	1176	1787	1420	1829	2435	3332	495
Finansielle foretak	1174	924	957	1122	1867	1261	829
Kommuneforetak	-	-	-	614	1349	1245	961
Ikke-finansielle foretak ellers	612	979	856	94	299	6862	187
Husholdninger mv.	612	960	856	209	504	1616	1204
Avstemmingssektor	-	-	-	-32	-270	-155	-9411

Note: English translation is given in annex 4.

Tabell 10.8. Kommuneforetak. Finansiell balanse pr. 31.12 til pålydende verdi, etter finansobjekt og debitor-/kreditorsektor, (forts.) inkl. avstemningsposter. 1988-1994. Mill. kr *Municipal enterprises. Financial balance sheet per 31 December at nominal value, by financial instrument and debtor-/creditor sector, including reconciliation items. 1988-1994. Million kroner*

	1988	1989	1990	1991	1992*	1993*	1994*
C. NETTOFORDRINGER (A-B)	-38856	-39857	-36206	-38387	-42586	-45768	-46580
D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER BALANSEN	-9070	-1001	3651	-2181	-4199	-3182	-812
E. NETTOFINANSINVESTINGER IFØLGE INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET	-5635	-4747	-886	3065	3393	3088	2357
F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)	-3435	3746	4537	-5246	-7592	-6270	-3169
Verdiendringer	-771	65	-678	603
Valutakursgevinst/-tap	-305	-421	-29	-7
Andre bokførte verdiendringer	-	-	-	-
Endringer i kursdifferanse mellom bokført og pålydende verdi	-466	486	-649	610
Volumendringer	-669	-293	-875	-695
Tapsavskrivninger	-116	-145	-130	-87
Opp-/nedskrivning av eierkapital	-351	72	-6	-124
Andre volumendringer	-202	-220	-739	-484
Endringer i sektoromfang og enhetsstruktur	-3600	-6896	-4662	-2473
Statistisk differanse	-3435	3746	4537	-206	-468	-55	-604

Note: English translation is given in annex 4.

English Summary

1. Design and implementation

This publication provides financial statistics for general government and public nonfinancial enterprises, based on a uniform accounting system.

The statistics are based on accounting information originating with the various accounting units in general government and public enterprises. The accounts of the different units are kept according to accounting regulations and practices that may vary somewhat between the individual sectors. When being processed at Statistics Norway, the accounts are rearranged, checked and balanced according to the principles and definitions of financial statistics. The financial statistics are in turn adapted to the principles and definitions of the National Accounts, but are more detailed than the National Accounts in certain areas.

2. Sources of error and uncertainty of the results

2.1 Collection and processing errors

Statistics Norway's procedures for control and standardization of the primary statements of account comprise the following points:

- Control and correction of errors that have occurred in connection with the transfer of data from the primary accounts to the media on which Statistics Norway receives the accounts (magnetic tape, floppy disk, pre-printed forms, retrieval of data from printed accounts).
- Control and correction of errors that have occurred because the individual accounts have not been compiled according to the normal accounting rules (i.e. some municipalities use accounting procedures that deviate somewhat from the mandatory accounting rules).
- Adjustment of the accounting figures whenever the accounting principles of the primary accounts deviate from the financial statistics standards.

After making corrections for these conditions, it will generally be necessary to make still further corrections in the figures. This is accomplished through internal and external reconciliation. The need for such reconciliation is to a great extent related to the fact that not all errors are found and corrected during the control of the individual statements of account.

The basis of *internal reconciliation* is the relationship which ought to exist in each individual sector between the income and outlay account and the balance sheet. In the income and outlay account, net lending/borrowing is calculated as the difference between total income and total outlays (financial transactions excluded). By definition, net lending/borrowing equals the change in net financial assets in the financial balance sheet, corrected for the so-called reconciliation items.

In the financial statistics, the practical check of this accounting relationship is done by calculating the difference between the change in net financial assets according to the balance sheet and the net lending/borrowing according to the income and outlay account. The difference between this residually determined total of all the reconciliation items, and the total of the reconciliation items which are determined independently (gains or losses due to changes in exchange rates, etc.), is shown as statistical discrepancies. For some sectors, however, the work involved in determining the independent reconciliation items is so comprehensive that only particularly large reconciliation items are determined independently. In this publication this applies to local government. For the sector for tax collection the total sum of the reconciliation items is shown as statistical discrepancies. Until 1991 this was also the case for municipal enterprises.

The purpose of the *external reconciliation*, which relates both to the income and outlay account and the balance sheet, is that items which have counter items in the accounts of other sectors are registered in the statistics with the same amount in both sets of accounts. In the income and outlay account, the balancing is done so that the net lending/borrowing of the individual sectors is not changed. Correspondingly, the sectors' financial balances and net changes in financial assets are not changed by the external reconciliation of the balance sheet accounts.

2.2 Relation to previous publications

The financial statistics in this publication are based on the principles and definitions in the UN's System of National Accounts 1993 and the European Union's European System of Accounts 1995. Terms and figures are therefore not comparable to those that have previously been published in NOS Public Sector Finances 1972-1985, 1983-1988 and 1986-1991. At the moment the figures for the period 1978-1987 are being revised and will soon be made available.

2.3 Provisional and final figures

All figures in this publication for 1988-1991 are final, except for consumption of fixed capital and figures

derived thereby. For 1992 and 1993 the balance sheet figures are provisional.

The figures for 1994 are provisional, but for the general government sector probably only minor changes will be made. The figures for the public enterprises sector are more uncertain.

The income and outlays figures for 1995 are based in part on accounting figures and in part on estimates. The accounting figures furnish the basis for the central government's fiscal account including the National Insurance Scheme, while estimates have partly been employed for other central government and social security accounts. As regards local governments, the figures are mainly based on accounts from a selection of municipalities and on provisional accounts for all counties. This means that the 1995 figures are particularly uncertain for other central government and social security accounts and for local government.

3. Terms and distinctive features

In chapter 6 to 10 English translations of terms used in the columns are provided only in the tables where each term first occurs. English translations of income and outlay types, functional groups (COFOG), financial instruments and institutional sectors are also provided in the appendices.

3.1 Classification on the basis of institutional sector

It is the institutional sector classification which forms the basis for limiting the scope of this publication. Classification according to institutional sector entails that all bookkeeping units of the economy are categorized on the basis of their socioeconomic function. Classification of the individual unit is mainly defined and delimited on the basis of ownership.

In addition to the fact that socioeconomic function is used as the basis for division into institutional sectors, emphasis has also been placed on ensuring that the division will be expedient with an eye to descriptive and analytic objectives. The classification system with respect to the entire economy comprises the sectors and subsectors shown in annex 5. The general government is classified according to the divisions shown below.

Central government

Central government is used as a collective term for the institutional sectors made up of the central government's fiscal account including the National Insurance Scheme and other central government and social security accounts. The latter sector in turn consists of the following accounts:

Other central government accounts

- Government Bank Insurance Fund and Government Bank Investment Fund
- Government Petroleum Fund (established in 1991, but first net transfer of funds in 1995)
- Price Regulation Funds
- Norwegian Public Service Pension Fund
- Norwegian Guarantee Institute for Export Credits (until 1994)
- Norwegian Research Council and Norwegian Trade Council (from 1993)
- Government Funds including Tax Equalization Fund
- Central government Special Accounts
- Advance and Deposit Accounts

Other social security accounts

- Other social insurance schemes administrated by the National Insurance Administration
- National Insurance Scheme Fund
- Pension Insurance Fund for Seamen
- Guarantee Fund for Fishermen (from 1995)

Local government

The institutional sector local government includes the activities run by the municipalities and counties. The basis for the income and outlay account and the financial balance sheet statistics for local government are the accounting statements from each municipality and county, and from the joint municipal or county administration activities. The figures for local government are divided into the two institutional sectors, municipalities and counties.

Sector for tax collection etc.

The sector for tax collection etc. is a special account sector needed for technical reasons. The sector has been constructed in order to establish a connection between the keeping of accounts of taxes and subsidies between the total general government as a whole and the individual sectors. According to the National Accounts, the figures for taxes, including social security contributions, and subsidies shall be entered on the basis of the real flows of goods and services (accrued figures) for the individual years. Income taxes shall be entered by the amounts equal to the tax share of income earned. In the figures for the total general government in this publication, this accounting principle has been followed. In the individual sectors' accounts, however, taxes and subsidies have mostly been entered according to the cash principle (recorded figures), and this is not changed by Statistics Norway in the process of establishing the income and outlay accounts for the individual sectors. The figures for taxes and subsidies in the income and outlay account of the sector for tax collection etc. is the difference between accrued and recorded figures for general government as a whole.

The sector for tax collection etc. also includes the difference between the figures used for transfers between

the central government and local government sectors in the accounts for each sector. The reason for this is that since the two sectors use different accounting rules it is preferred to keep both sectors' figures unchanged in the accounts. By including the difference in the income and outlay account for the sector for tax collection etc., it is assured that for general government as a whole, total income is equal to total outlays.

Public enterprises

In this publication only the non-financial public enterprises are included. Public non-financial enterprises comprises the institutional sectors central government enterprises, other state enterprises and municipal enterprises. The units classified in the central government enterprises sector are central government administered enterprises directly subordinate to the Parliament's appropriations authority.

Other state enterprises comprise, first of all, the companies in which the state directly controls more than 50 per cent of the paid-in share capital or limited partnership contributions. The sector also includes subsidiaries to these enterprises, i.e. companies in which the first generation owns at least 50 per cent of the paid-in capital in the second or third generation companies etc. Also included in the sector are companies in which the state, together with administrative companies or other state enterprises or a combination of the above, owns at least 50 per cent of the paid-in capital.

The institutional sector municipal enterprises comprises all electricity and energy companies where one or more municipalities own at least 50 per cent of the paid-in share capital. For enterprises partly owned by municipalities or counties that are engaged in other business activities the sector coverage is not complete.

3.2 Classification of income and outlays by type

Each of the administrative units performs a number of economic transactions in connection with the performance of its assigned tasks. When making analyses of the effects of the public sector's transactions on the level of production, structure, distribution of income, etc., it is necessary to organize all the various payment streams into relatively homogeneous categories based on the effect they are assumed to have on the rest of the economy. The classification of income and outlays according to national economic category is done in order to provide an overview of, as well as the basis for, analyses of the effects of developments in the public sector on the socioeconomic situation in general.

3.3 Classification of outlays by function

The functional classification of government outlays, Classification of the Functions of Government (COFOG), has been developed and recommended by the international organisations UN, IMF and OECD.

COFOG can be applied to total outlays or particular categories of outlays, such as final consumption expenditure, subsidies etc.

3.4 Classification of financial instruments and reconciliation items

In the tables in this publication, the financial instruments are defined and classified on the basis of the national accounting standard which generally follows the UN's and the EU's standard for financial balance sheet tables.

For valuation of financial instruments such as commercial papers, Treasury bills, bonds and shares, nominal values are used. When such financial instruments are traded, the market value will generally deviate from the nominal value. By classifying such deviations under the reconciliation items, the connection is maintained through which the increase in net financial assets according to the balance sheet, corrected by the reconciliation items, is equal to net lending/borrowing according to the income and outlay account.

The reconciliation items are classified into five main categories, the most important being revaluations and volume changes, both of which are in turn divided into several sub-categories. Revaluations include gains and losses due to exchange rate changes, other recorded holding gains and losses, and changes in value differences between nominal and recorded value.

Volume changes include write-offs of bad debt, write-offs of shares and other equity, and other volume changes.

The third and fourth main categories cover adjustments due to changes in sector scope and scope of financial instruments. The fifth group, statistical discrepancies, is a residual item determined in such a way that the net change in financial assets according to the balance sheet, corrected for the independently determined reconciliation items, is equal to net lending/borrowing in the income and outlay account.

Vedlegg 2

Annex 2

Standard tabellforspalte 1: Inntekter og utgifter etter art*Standard table text column 1: Income and outlays by type***A. LØPENDE INNTEKTER****1. Formuesinntekter**

Renter
 Aksjeutbytte mv.
 Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.

2. Skatteinntekter

Produksjonsskatter
 Mva. og avgift på investeringer
 Toll
 Avgifter på utvinning av petroleum
 Avgifter på alkohol mv.
 Avgift på tobakkvarer
 Avgift på bensin
 Andre avgifter på motorvogner
 Avgifter på elektrisk kraft
 Eiendomsskatt
 Andre produksjonsskatter
 Trygde- og pensjonspremier
 Fra arbeidstakere
 Fra arbeidsgivere
 Skatt på inntekt, formue mv.
 Skatt på inntekt og formue unntatt ved
 utvinning av petroleum
 Skatt på inntekt og formue ved utvinning
 av petroleum
 Fellesskatt til Skattefordelingsfondet
 Årsavgift på motorvogner betalt av
 husholdninger
 Annen skatt på inntekt, formue mv.

3. Andre løpende overføringer

Overføringer innen offentlig forvaltning
 Fra statskassen medregnet folketrygden

Fra andre stats- og trygderegnskap

Fra kommuneforvaltningen
 Overføringer fra offentlig forretningsdrift

Petroleumsvirksomhet
 Annen virksomhet

Overføringer fra Norges Bank
 Bøter, inndragninger mv.
 Andre overføringer

4. Driftsresultat**B. KAPITALINNTEKTER****1. Kapitaloverføringer**

Avgift på arv og gaver

C. TOTALE INNTEKTER (A+B)**D. LØPENDE UTGIFTER****1. Formuesutgifter**

Renter
 Aksjeutbytte mv.

A. CURRENT REVENUE**1. Property income**

Interest
 Dividends
 Land rent, road rent etc.

2. Taxes

Taxes on production and on imports
 VAT and investment levy
 Customs duty
 Taxes on extraction of petroleum
 Taxes on alcoholic beverages etc.
 Taxes on tobacco
 Taxes on petrol
 Other taxes on motor vehicles
 Taxes on electricity
 Taxes on immovable property
 Other taxes on production and on imports
 Social security contributions
 Employees' contributions
 Employers' contributions
 Current taxes on income, wealth etc.
 Current taxes on income and wealth,
 excluding extraction of petroleum
 Current taxes on income and wealth from
 extraction of petroleum
 Contributions to the Tax Equalization Fund
 Annual tax on motor vehicles paid by
 households
 Other current taxes on income, wealth etc.

3. Other current transfers

Transfers between government sectors
 Transfers from central government, fiscal
 account including National Insurance Scheme
 Transfers from other central government
 and social security accounts
 Transfers from local government
 Withdrawals of income from central government
 enterprises
 Extraction of petroleum
 Other activities
 Transfers from the Bank of Norway
 Fines and penalties etc.
 Other transfers

4. Operating surplus**B. CAPITAL REVENUE****1. Capital transfers**

Inheritance and gift taxes

C. TOTAL REVENUE (A+B)**D. CURRENT EXPENDITURE****1. Property expenditure**

Interest
 Dividends

2. Overføringer til private

Produksjonssubsidier
 Stønader til husholdninger
 Pensjonsstønader
 Sykepenger, fødselspenger mv.
 Barnetrygd
 Arbeidsløshetsstønader
 Attføringsstønader
 Utdanningsstønader
 Sosialhjelpsstønader
 Andre stønader til husholdninger
 Overføringer til ideelle organisasjoner

Andre innenlandske løpende overføringer

3. Andre løpende overføringer

Overføringer innen offentlig forvaltning
 Til statskassen medregnet folketrygden

Til andre stats- og trygderegnskap

Til kommuneforvaltningen

Overføringer til statens forretningsdrift

Petroleumsvirksomhet

Annen virksomhet

Løpende overføringer til utlandet

4. Konsum i offentlig forvaltning

Lønnskostnader
 Produktinnsats
 Kapitalslit
 Produktkjøp til husholdninger
 Driftsresultat
 Gebyrer (-)

E. NETTO SPARING (A-D)**F. KAPITALUTGIFTER**

1. Nettoinvestering i fast realkapital
 Bruttoinvestering i fast realkapital
 Anskaffelse av fast realkapital
 Salg av fast realkapital (-)
 Kapitalslit (-)
2. Netto kjøp av tomter og grunn
 Kjøp av tomter og grunn
 Salg av tomter og grunn(-)
3. Kapitaloverføringer
 Til næringsvirksomhet
 Til utlandet

G. TOTALE UTGIFTER (D+F)**H. NETTOFINANSINVESTERINGER (C-G)**

1. Netto kapitalinnskudd i statens forretningsdrift
 Petroleumsvirksomhet
 Annen virksomhet
2. Overskudd før lånetransaksjoner

2. Transfers to the private sector

Subsidies
 Transfers to households
 Pensions
 Sickness and maternity benefits etc.
 Family allowances
 Unemployment benefits
 Vocational rehabilitation benefits
 Education benefits
 Social assistance benefits
 Other transfers to households
 Transfers to non-profit institutions serving households
 Other domestic current transfers

3. Other current transfers

Transfers between government sectors
 Transfers to central government, fiscal account including National Insurance Scheme
 Transfers to other central government and social security accounts
 Transfers to local government
 Transfers to government enterprises
 Extraction of petroleum
 Other activities
 Current transfers to the rest of the world

4. Final consumption expenditure

Wages and salaries
 Intermediate consumption
 Consumption of fixed capital
 Social benefits in kind
 Operating surplus
 Administrative fees and charges (-)

E. NET SAVING (A-D)**F. CAPITAL EXPENDITURE**

1. Net fixed capital formation
 Gross fixed capital formation
 Acquisitions of fixed capital
 Disposals of fixed capital (-)
 Consumption of fixed capital (-)
2. Net purchase of land
 Acquisitions of land
 Disposals of land (-)
3. Capital transfers
 To business
 To the rest of the world

G. TOTAL OUTLAYS (D+F)**H. NET LENDING/BORROWING (C-G)**

1. Net increase in capital participations in central government enterprises
 Extraction of petroleum
 Other activities
2. Surplus before financial transactions

Vedlegg 3

Annex 3

Standard tabellforspalte 2: Totale utgifter etter formål*Standard table text column 2: Total outlays by function***I ALT**

- 01. Alminnelig offentlig tjenesteyting
 - Av dette
 - 011 Offentlig administrasjon unntatt politi og rettsvesen mv.
 - 012 Utviklingshjelp
- 02. Forsvar
 - Av dette
 - 021 Militært forsvar og sivilforsvar
 - 022 FN's militære beredskapsformål
- 03. Politi, rettsvesen mv.
 - Av dette
 - 031 Politi og brannvesen
- 04. Undervisning
 - Av dette
 - 041 Grunnskoler og førskoler
 - 042 Videregående skoler
 - 043 Universiteter og høyskoler
 - 044 Andre undervisningsinstitusjoner
 - 045 Tjenester tilknyttet undervisning
- 05. Helsestell
 - Av dette
 - 051 Helseinstitusjoner
 - 052 Helsetjenester utenfor institusjoner
 - 054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr
- 06. Sosial trygd og velferd
 - Av dette
 - 061 Sosial trygd og sosialhjelp
 - 062 Velferdstjenester
- 07. Boliger og nærmiljø
- 08. Kultur, fritid og religion
- 09. Energi
- 10. Næringsøkonomiske formål i primærnæringene
 - Av dette
 - 101 Jordbruk
 - 103 Fiske og fangst

TOTAL

- 01. General public services
 - Of which
 - 011 Executive and legislative organs, financial and fiscal affairs, external affairs other than foreign aid
 - 012 Foreign economic aid
- 02. Defence affairs and services
 - Of which
 - 021 Military and civil defence administration and operation
 - 022 Foreign military aid
- 03. Public order and safety affairs
 - Of which
 - 031 Police and fire protection
- 04. Education affairs and services
 - Of which
 - 041 Pre-primary and primary education affairs and services
 - 042 Secondary education affairs and services
 - 043 Tertiary education affairs and services
 - 044 Education services not definable by level
 - 045 Subsidiary services to education
- 05. Health affairs and services
 - Of which
 - 051 Hospital affairs and services
 - 052 Clinics, and medical, dental, and para-medical practitioners
 - 054 Medicaments, prostheses, medical equipment and appliances or other prescribed health-related products
- 06. Social security and welfare affairs and services
 - Of which
 - 061 Social security affairs and services
 - 062 Welfare affairs and services
- 07. Housing and community amenity affairs and services
- 08. Recreational, cultural and religious affairs and services
- 09. Fuel and energy affairs and services
- 10. Agriculture, forestry, fishing and hunting affairs and services
 - Of which
 - 101 Agriculture affairs and services
 - 103 Forestry and hunting affairs and services

11. Næringsøkonomiske formål i sekundærnæringene

Av dette
112 Industri | 11. Mining and mineral resource affairs and services, other than fuels; manufacturing affairs and services; and construction affairs and services
Of which
112 Manufacturing affairs and services |
| 12. Næringsøkonomiske formål i samferdsel

Av dette
121 Veitransport
123 Jerbanetransport | 12. Transportation and communication affairs and services
Of which
121 Road transport affairs and services
123 Railway affairs and services |
| 13. Andre næringsøkonomiske formål
Av dette
131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv.

134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål
135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik | 13. Other economic affairs and services
Of which
131 Distribution trade affairs and services including storage and warehousing; hotel and restaurant affairs and services
134 General economic and commercial affairs other than general labour affairs
135 General labour affairs and services |
| 14. Andre formål
Av dette
1401 Renter
1405 Overføringer mellom stats- og kommuneforvaltningen | 14. Expenditures not classified by major group
Of which
1401 Interest
1405 Transfers between central government and local government |

Standard tabellforspalte 3: Finansiell balanse pr. 31. des. inkl. avstemningsposter

Standard table text column 3:

Financial balance sheet as per 31 Dec. including reconciliation items

A. FORDRINGER I ALT

Offentlig forvaltning
Finansielle foretak
Ikke-finansielle foretak
Husholdninger mv.
Utlandet
Avstemningssektor

Sedler og skillemynt

Bankinnskudd

Sertifikater og statskasseveksler

Obligasjoner

Andre utlån

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis

Kapitalinnskudd

Andre fordringer

B. GJELD I ALT

Offentlig forvaltning
Finansielle foretak
Ikke-finansielle foretak
Husholdninger mv.
Utlandet
Avstemningssektor

Sertifikatlån

Obligasjonslån

Andre lån

Aksjekapital

Kapitalinnskudd

Annen gjeld

A. TOTAL FINANCIAL ASSETS

General government
Financial corporations
Non-financial corporations
Households etc.
The rest of the world
Reconciliation sector

Notes and coin(s)

Deposits

Commercial papers and treasury bills

Bonds

Loans

Shares etc.

Capital participations

Other financial assets

B. TOTAL LIABILITIES

General government
Financial corporations
Non-financial corporations
Households etc.
The rest of the world
Reconciliation sector

Commercial papers and treasury bills

Bonds

Loans

Shares

Capital participations

Other liabilities

C. NETTOFORDRINGER (A-B)**D. NETTOFORDRINGSENDRING ETTER
BALANSEN****E. NETTOFINANSINVESTERING ETTER
INNTEKTS-/UTGIFTSREGNSKAPET****F. AVSTEMMINGSPOSTER (D-E)**

Verdiendringer

1. Valutakursgevinst/-tap
2. Andre bokførte verdiendringer
3. Endringer i kursdifferanse mellom pålydende og bokført verdi

Volumendringer

1. Tapsavskrivninger
2. Opp-/nedskrivning av eierkapital
4. Andre volumendringer

Endring i sektoromfang og enhetsstruktur

Endring i objektsomfang

Statistisk differanse

C. NET FINANCIAL ASSETS (A-B)**D. INCREASE IN NET FINANCIAL ASSETS****E. NET LENDING/BORROWING ACCORDING
TO THE INCOME AND OUTLAY ACCOUNT****F. RECONCILIATION ITEMS (D-E)**

Revaluations

1. Exchange rate changes
2. Other recorded holding gains and losses
3. Changes in value differences of securities

Volume changes

1. Write-offs of bad debt
2. Write-offs of shares and other equity
4. Other volume changes

Changes in sector classification and structure

Changes in classification of assets and liabilities

Statistical discrepancies

Vedlegg 5

Annex 5

Gruppering etter institusjonell sektor*Institutional sector classification***Offentlig forvaltning**

Statsforvaltningen
Statskassen medregnet folketrygden

Andre stats- og trygderegnskap

Kommuneforvaltningen

Fylkeskommuner

Kommuner

Sektor for skatteinnkreving mv.

Finansielle foretak

Norges Bank

Postbanken (inkl. Postgiro)

Statlige låneinstitutter

Forretnings- og sparebanker

Kredittforetak

Finansieringsselskaper

Livsforsikringsselskaper mv.

Skadeforsikringsselskaper

Ikke-finansielle foretak

Statens forretningsdrift

Statlig eide foretak

Kommuneforetak

Private ikke-finansielle foretak

Husholdninger mv.

Ideelle organisasjoner

Husholdninger

Utlandet**Avstemningssektor****General government**

Central government

Central government, fiscal account including
National Insurance Scheme

Other central government and social
security accounts

Local government

Counties

Municipalities

Sektor for tax collection etc.

Financial corporations

Bank of Norway (Central Bank)

Post Giro and Post Office Savings Bank

State banks

Commercial banks and savings banks

Credit enterprises

Finance companies

Life insurance companies etc.

Non-life insurance companies

Non-financial corporations

Central government enterprises

Other state enterprises

Municipal enterprises

Private non-financial corporations

Households etc.

Non-profit institutions serving households

Households

The rest of the world**Reconciliation sector**

Klassifikasjon av statsforvaltningens utgifter og inntekter etter nasjonaløkonomisk art

Classification of central government outlays and income by national economic type

UTGIFTER

1. KONSUMUTGIFTER

101-109 Konsumutgifter
 101 Lønnskostnader
 102 Reparasjoner og vedlikehold
 103 Kjøp av varer og tjenester
 104 Militære anskaffelser
 105 Kapitalslit
 106 Produktkjøp til husholdninger

2. OVERFØRINGER TIL ANDRE

211-214 Formuesutgifter
 211 Renter
 212 Aksjeutbytte mv.
 214 Leie av tomter og grunn

215-216 Produksjonssubsidier

238 Stønader til husholdninger

239 Overføringer til ideelle organisasjoner

241-243 Overføringer innen statsforvaltningen
 241 Til statskassen unntatt folketrygden

242 Til andre statsregnskap
 243 Til folketrygden og andre trygderegnskap

245-249 Overføringer til kommuneforvaltningen
 245 Løpende overføringer til kommuner
 246 Løpende overføringer til fylkeskommuner
 247 Kapitaloverføringer til kommuner
 248 Kapitaloverføringer til fylkeskommuner
 249 Overføringer til kommuneforvaltningen, uspesifisert

250 Overføringer til statens forretningsdrift

251-255 Løpende overføringer til utlandet
 251 Flersidig utviklingshjelp og internasjonalt humanitært hjelpearbeid
 252 Tosidig utviklingshjelp og internasjonalt humanitært hjelpearbeid
 254 Andre overføringer til internasjonale organisasjoner
 255 Andre overføringer til utlandet (institusjoner, komitéer, husholdninger mv.)

256-259 Andre innenlandske løpende overføringer

OUTLAYS

CONSUMPTION EXPENDITURE

Consumption expenditure
 Wages and salaries
 Repairs and maintenances
 Purchases of goods and services
 Military acquisitions
 Consumption of fixed capital
 Social benefits in kind

TRANSFERS TO OTHERS

Property expenditure
 Interest
 Dividends
 Land rent

Subsidies

Transfers to households

Transfers to non-profit institutions serving households

Transfers between central government sectors
 Transfers to central government, fiscal account excluding National Insurance Scheme
 Transfers to other central government accounts
 Transfers to National Insurance Scheme and other social security accounts

Transfers to local government
 Current transfers to municipalities
 Current transfers to counties
 Capital transfers to municipalities
 Capital transfers to counties
 Transfers to local government, unspecified

Transfers to central government enterprises

Current transfers to the rest of the world
 Multilateral development aid and international humanitarian relief work
 Bilateral development aid and international humanitarian relief work
 Other transfers to international organizations
 Other transfers to the rest of the world (institutions, committees, households etc.)

Other domestic current transfers

3. KAPITALUTGIFTER

361 Nyinvestering i fast realkapital
 362 Kjøp av eksisterende fast realkapital
 367 Kjøp av tomter og grunn

371-385 Kapitaloverføringer
 371 Kapitaloverføringer til næringsvirksomhet
 372 Erstatninger til næringsvirksomhet
 385 Kapitaloverføringer til utlandet

4. FINANSTRANSAKSJONER MV.**INNTEKTER****5. DRIFTSINNTEKTER**

506 Salgs- og leieinntekter, ordinære varer og tjenester
 507 Salgs- og leieinntekter, gebyrvarer og -tjenester

6. OVERFØRINGER FRA ANDRE

611-614 Formuesinntekter
 611 Renter
 612 Aksjeutbytte mv.
 614 Leieinntekter av grunn, veianlegg mv.

621-629 Produksjonsskatter
 621 Mva. og avgift på investeringer
 622 Avgift på finans- og kapitaltransaksjoner
 623 Toll og import- og eksportavgifter
 624 Særagifter på utvinning av petroleum
 625 Særagifter på produksjon og omsetning av spesielle varer og varegrupper
 626 Særagifter på tjenester
 627 Skatt på bruken av goder og på tillatelse til bruk av goder eller utøvelse av virksomhet
 628 Tvungne gebyrer betalt av næringslivet
 629 Andre produksjonsskatter

631-634 Skatt på inntekt, formue mv.
 631 Skatt på inntekt og formue ved utvinning av petroleum
 632 Skatt på inntekt og formue unntatt ved utvinning av petroleum
 634 Annen skatt på inntekt, formue mv.

635-637 Trygde- og pensjonspremier
 635 Trygde- og pensjonspremier fra arbeidstakere
 636 Trygde- og pensjonspremier fra arbeidsgivere
 637 Trygde- og pensjonspremier, uspesifisert

641-643 Overføringer innen statsforvaltningen
 641 Fra statskassen unntatt folketrygden

642 Fra andre statsregnskap
 643 Fra folketrygden og andre trygderegnskap

645-649 Overføringer fra kommuneforvaltningen
 645 Overføringer fra kommuner
 646 Overføringer fra fylkeskommuner
 649 Overføringer fra kommuneforvaltningen, uspesifisert

CAPITAL EXPENDITURE

Investment in fixed capital
 Purchase of existing fixed capital
 Purchase of land

Capital transfers
 Capital transfers to business
 Compensations to business
 Capital transfers to the rest of the world

FINANCIAL TRANSACTIONS ETC.**INCOME****SALES REVENUE**

Sales revenue, ordinary goods and services
 Sales revenue, charged goods and services

TRANSFERS FROM OTHERS

Property income
 Interest
 Dividends
 Land rent, road rent etc.

Taxes on production and on imports
 VAT and investment levy
 Taxes on financial and capital transactions
 Customs duties, import and export duties
 Special taxes on extraction of petroleum
 Taxes on production of and trade with specific goods and commodity groups
 Taxes on specific services
 Taxes on use of goods and permission to use goods or to perform activities
 Business and professional licences
 Other taxes on production and on imports

Current taxes on income, wealth etc.
 Current taxes on income and wealth, extraction of petroleum
 Current taxes on income and wealth, excluding extraction of petroleum
 Other current taxes on income, wealth etc.

Social security contributions
 Employees' contributions
 Employers' contributions
 Social security contributions, unspecified

Transfers between central government sectors
 Transfers from central government, fiscal account excluding National Insurance Scheme
 Transfers from other central government accounts
 Transfers from National Insurance Scheme and other social security accounts
 Transfers from local government
 Transfers from municipalities
 Transfers from counties
 Transfers from local government, unspecified

650 Overføringer fra statens forretningsdrift	Withdrawals of income from central government enterprises
656 Bøter, inndragninger mv.	Fines and penalties, etc.
659 Andre innenlandske løpende overføringer	Other domestic current transfers
7. KAPITALINNTEKTER	CAPITAL REVENUE
762 Salg av fast realkapital	Disposals of existing fixed capital
767 Salg av tomter og grunn	Disposals of land
782 Kapitaloverføringer	Capital transfers
8. FINANSTRANSAKSJONER MV.	FINANCIAL TRANSACTIONS ETC.

Formålsgruppering av offentlig forvaltnings utgifter og inntekter

Classification of the functions of government (COFOG)

01. ALMINNELIG OFFENTLIG TJENESTEYTING

- 011 Offentlig administrasjon unntatt politi, rettsvesen mv.
- 012 Utviklingshjelp
- 013 Grunnlagsforskning
- 014 Generell tjenesteyting
- 015 Alminnelig tjenesteyting ellers

02. FORSVAR

- 021 Militært forsvar og sivilforsvar
- 022 FN's militære beredskapsformål
- 023 Militær forskning og utvikling
- 024 Forsvar ellers

03. POLITI, RETTSVESEN MV.

- 031 Politikk og brannvesen
- 032 Rettsvesen
- 033 Fængselsvesen
- 034 Politikk, rettsvesen mv. ellers

04. UNDERVISNING

- 041 Grunnskoler og førskoler
- 042 Videregående skoler
- 043 Universiteter og høyskoler
- 044 Andre undervisningsinstitusjoner
- 045 Tjenester tilknyttet undervisning
- 046 Undervisning ellers

05. HELSESTELL

- 051 Helseinstitusjoner
- 052 Helsetjenester utenfor institusjoner
- 053 Andre offentlige helseformål
- 054 Medisiner og medisinsk hjelpeutstyr
- 055 Medisinsk forskning og utvikling
- 056 Helsestell ellers

06. SOSIAL TRYGD OG VELFERD

- 061 Sosial trygd og sosialhjelp
- 062 Velferdstjenester
- 063 Sosial trygd og velferd ellers

GENERAL PUBLIC SERVICES

- Executive and legislative organs, financial and fiscal affairs, external affairs other than foreign aid
- Foreign economic aid
- Fundamental research affairs and services
- General services
- General public services n.e.c.

DEFENCE AFFAIRS AND SERVICES

- Military and civil defence administration and operation
- Foreign military aid
- Defence-related applied research and experimental development
- Defence affairs n.e.c.

PUBLIC ORDER AND SAFETY AFFAIRS

- Police and fire protection
- Law courts
- Prison administration and operation
- Public order and safety affairs n.e.c.

EDUCATION AFFAIRS AND SERVICES

- Pre-primary and primary education affairs and services
- Secondary education affairs and services
- Tertiary education affairs and services
- Education services not definable by level
- Subsidiary services to education
- Education affairs and services n.e.c.

HEALTH AFFAIRS AND SERVICES

- Hospital affairs and services
- Clinics, and medical, dental and paramedical practitioners
- Public health affairs and services
- Medicaments, prostheses, medical equipment and appliances or other prescribed health-related products
- Applied research and experimental development related to the health and medical delivery system
- Health affairs and services n.e.c.

SOCIAL SECURITY AND WELFARE AFFAIRS AND SERVICES

- Social security affairs and services
- Welfare affairs and services
- Social security and welfare affairs n.e.c.

07. BOLIGER OG NÆRMILJØ

- 070 Miljøvernadministrasjon og forurensning¹
 071 Bolig- og utbyggingsformål
 072 Vannforsyning
 073 Sanitære formål og miljøverntiltak
 074 Gatebelysning
 075 Bolig- og nærmiljøformål ellers

08. KULTUR, FRITID OG RELIGION

- 080 Kultur, fritid og religion

09. ENERGI

- 091 Brensel
 092 Elektrisitet mv.
 093 Energi ellers

10. NÆRINGSØKONOMISKE FORMÅL I PRIMÆRNÆRINGENE

- 101 Jordbruk
 102 Skogbruk
 103 Fiske og fangst
 104 Forskning og utvikling i jordbruket
 105 Andre formål i primærnæringene

11. NÆRINGSØKONOMISKE FORMÅL I SEKUNDÆRNÆRINGENE

- 111 Bergverksdrift mv.
 112 Industri
 113 Bygge- og anleggsvirksomhet
 114 Andre formål i sekundærnæringene

12. NÆRINGSØKONOMISKE FORMÅL I SAMFERDSEL

- 121 Veitransport
 122 Sjøtransport
 123 Jernbanetransport
 124 Lufttransport
 125 Rørtransport og annen transport
 126 Andre transportformål
 127 Post og telekommunikasjoner
 128 Andre formål i samferdsel

HOUSING AND COMMUNITY AMENITY AFFAIRS AND SERVICES

- Environment affairs and services¹
 Housing and community development
 Water supply affairs and services
 Sanitary affairs and services including pollution abatement and control
 Street lighting affairs and services
 Housing and community amenity affairs and services n.e.c.

RECREATIONAL, CULTURAL AND RELIGIOUS AFFAIRS AND SERVICES

- Recreational, cultural and religious affairs and services

FUEL AND ENERGY AFFAIRS AND SERVICES

- Fuel affairs and services
 Electricity and other energy sources
 Fuel and energy affairs and services n.e.c.

AGRICULTURE, FORESTRY, FISHING AND HUNTING AFFAIRS AND SERVICES

- Agriculture affairs and services
 Forestry affairs and services
 Fishing and hunting affairs and services
 Agricultural research and experimental development n.e.c.
 Agriculture, forestry, fishing and hunting affairs and services n.e.c.

MINING AND MINERAL RESOURCE AFFAIRS AND SERVICES, OTHER THAN FUELS; MANUFACTURING AFFAIRS AND SERVICES; AND CONSTRUCTION AFFAIRS AND SERVICES

- Mining and mineral resource affairs and services, other than fuel
 Manufacturing affairs and services
 Construction affairs and services
 Mining and mineral resource affairs and services n.e.c.; manufacturing affairs and services n.e.c.; and construction affairs and services n.e.c.

TRANSPORTATION AND COMMUNICATION AFFAIRS AND SERVICES

- Road transport affairs and services
 Water transport affairs and services
 Railway affairs and services
 Air transport affairs and services
 Pipeline transport and other transport system affairs and services
 Transportation system affairs and services n.e.c.
 Communication affairs and services
 Transportation and communication affairs and services n.e.c.

¹ Formål 070 Miljøvernadministrasjon og forurensning finnes ikke i FNs versjon av formålsgrupperingen.

¹ Function 070 Environment affairs and services does not exist in the UN version of COFOG.

13. ANDRE NÆRINGSØKONOMISKE FORMÅL

131 Varehandel, hotell- og restaurantdrift mv.

132 Turisme

133 Generelle utbyggingsprosjekter

134 Generelle næringsøkonomisk-politiske formål

135 Distriktsutbygging og arbeidsmarkedspolitik

136 Næringsøkonomiske formål ellers

14. ANDRE FORMÅL

140 Andre formål (som ikke kan klassifiseres ovenfor)

1401 Renter

1405 Overføringer mellom stats- og kommune-
forvaltningen**19. TRANSAKSJONER SOM IKKE SKAL
FORMÅLSGRUPPERES¹**190 Transaksjoner som ikke skal
formålsgrupperes

19010 Finansieringstransaksjoner mv.

19020 Skatter og avgifter

19030 Bøter og inndragninger mv.

OTHER ECONOMIC AFFAIRS AND SERVICESDistribution trade affairs and services including
storage and warehousing; hotel and restaurant
affairs and services

Tourism affairs and services

Multipurpose development project affairs and services

General economic and commercial affairs other than
general labour affairs

General labour affairs and services

Other economic affairs and services n.e.c.

OTHER

Other (not classified above)

Interest

Transfers between central government and local
government**TRANSACTIONS WHICH ARE NOT TO BE
GROUPED BY FUNCTION¹**Transactions which are not to be grouped by
function

Finance transactions etc.

Taxes and levies

Compulsory fees, fines etc.

¹ Formål 19 finnes ikke i FNs originalversjon av formålsgrupperingen. Denne formålsgruppen er opprettet av praktiske grunner i den norske utgaven for å skille ut transaksjoner som ikke skal formålsgrupperes.

¹ Function 19 does not exist in the original UN version of COFOG. It is established for practical reasons in the Norwegian version to separate financial transactions and other transactions which are not to be grouped by function.

Statlige foretak pr. 31. desember 1994*State enterprises as per 31 December 1994***A. STATENS FORRETNINGSDRIFT***CENTRAL GOVERNMENT ENTERPRISES*

(Forvaltningsbedrifter med særregnskap som inngår i det sentrale statsregnskapet)

Luftfartsverket
 Norges Statsbaner (NSB Trafikkdelen)
 Opplysningsvesenets Fonds skoger
 Postverket
 Radiumhospitalets Apotek
 Rikshospitalets apotek
 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums-
 virksomheten (SDØE)
 Statens kantiner
 Statens kartverk
 Statkorn
 Statsbygg

Engeseth Busslinjer A/S
 Extratec A/S
 Finnmark Energiverk A/S
 Firma Fakta A/S
 Forretningsbygg A/S
 Fundo A/S
 Garex A/S
 Geonor A/S
 Grenland Industriutvikling A/S
 Gule Sider A/S
 Hadeland Bilselskap A/S
 Helgelandsbase A/S
 Huminalprodukter A/S
 Hycast A/S
 Hydelko Management A/S
 Hydeq A/S
 Hydro Aluminium Aluserv A/S
 Hydro Aluminium A/S
 Hydro Aluminium CIS A/S
 Hydro Aluminium Conductors A/S
 Hydro Aluminium Hydal A/S
 Hydro Aluminium Jamaica A/S
 Hydro Aluminium Magnor A/S
 Hydro Aluminium Maritim A/S
 Hydro Aluminium Nordisk Aviation Products A/S
 Hydro Aluminium Packaging A/S
 Hydro Aluminium Profiler A/S
 Hydro Aluminium Profiler Karmøy A/S
 Hydro Aluminium Structures A/S
 Hydro Aluminium Vekst A/S
 Hydro Aluminium Vik Verk A/S
 Hydro Chemicals Norge A/S
 Hydro Hagebruk A/S
 Hydro Invest A/S
 Hydro Investment A/S
 Hydro Magnesium Alloys A/S
 Hydro Minox A/S
 Hydro Olje A/S
 Hydro Porsgrunn Eiendomsforvaltning A/S
 Hydro R & M Holding A/S
 Hydro Seafood A/S
 Hydro Transport A/S
 Hydro Wax A/S
 Hydrogas A/S
 Hydrogas Norge A/S
 Hydroil A/S
 Hydroship A/S
 Hydroslug A/S
 Informasjonskontroll A/S
 Kielland M H A/S
 Kings Bay Kull Comp. A/S
 Kongsberg Intech A/S

B. STATLIG EIDE FORETAK*OTHER STATE ENTERPRISES***B1. STATSFORETAK (SF)**

Medinnova SF
 SIVA Selskapet for industrivekst SF
 Statkraft SF
 Statnett SF
 Statskog SF

B2. ANDRE STATLIG EIDE FORETAK

Algea A/S
 Altinex A/S
 Andenes Helikopterbase A/S
 Apotekernes Fællesindkjøp A/S
 Aquamar A/S
 Aust-Agder Trafikkselskap A/S
 Basetec A/S
 Benchem A/S
 Bergen Trygghetssentral A/S
 Bergen-Dale-Voss Billag A/S
 Bergen-Hardanger Billag A/S
 Bergen-Hardanger-Voss Billag A/S
 Billettsservice A/S
 Bjørnøen A/S
 Bøyensens Carl Eftf. A/S
 Conax A/S
 Den nationale Scene A/S
 Den norske Opera A/S
 Den norske Stats Oljeselskap A/S (Statoil)
 Det norske Luftfartsselskap A/S

Kongsberg Næringspark A/S	Norsk Jetmotor A/S
Kongsberg Spedisjon A/S	Norsk Kornforedling A/S
Kongsberg Våpenfabrikk A/S	Norsk Kraftrevisjon A/S
Large A/S	Norsk Lossekontroll A/S
Lillehammer Olympiske Organisasjonskomité A/S	Norsk Medisinaldepot A/S
Lillehammer Paralympiske Organisasjonskomité A/S	Norsk Rikskringkasting
Luftfartsverkets Parkeringsanlegg A/S	Norsk Sikkerhetscenter A/S
Ma-Bo A/S	Norsk Spesialavfallslager A/S
Maxtel A/S	Norsk Tele A/S
Medema A/S	Norsk Telekom A/S
Medema Gruppen A/S	Norsk Tipping A/S
Medema Rehab A/S	Norsk Undervannsteknologisk Senter A/S
Medi-Vest A/S	Norsk Verktøyindustri A/S (Noveas)
Medstat Research A/S	Norskoil A/S
Megon A/S	Nortelcon A/S
Micro Processor Systems A/S	Nortelinvest A/S
Miljøsentralen A/S	NSB Gardermobanen A/S
Mowi A/S	Nytt fra Norge A/S
Naco Eiendom A/S	Olivin A/S
Naco Norge A/S	Oslo Havnesilo A/S
Nationalteatret A/S	Oslo Hovedflyplass A/S
Natural BS A/S	Oslo Trygghetsentral A/S
Nerion A/S	Pharmala A/S
NFT-Baartek A/S	Pronova A/S
Norcontrol A/S	Pronova Biocare A/S
Norcontrol Automation A/S	Pronova Biopolymer A/S
Norcontrol Morimpex A/S	Pronova Oleochemicals A/S
Norcontrol Seacraft A/S	Rafinor A/S
Norcontrol Systems A/S	Raufoss Aluminium A/S
Norcontrol Training A/S	Raufoss A/S
Nord-Funksjon A/S	Raufoss Bildeler A/S
Nordic Aviation Resources A/S	Raufoss Byggfabrikk A/S
Norol Norsk Olje A/S	Raufoss Industrier A/S
Norpetrol A/S	Raufoss Ingeniør- og Miljøservice A/S
Norpipe A/S	Raufoss Magasin og Varehus A/S
Norsas Norsk kompetansesenter for avfall og gjenvinning A/S	Raufoss Materialteknikk A/S
Norsk Avfallshandtering A/S	Raufoss Mek. Verksted og Verktøyind. A/S
Norsk Eiendomsinformasjon A/S	Raufoss Metall A/S
Norsk Film A/S	Rehabil A/S
Norsk Filmstudio A/S	Reiersøl og Lyngdal Planteskoler A/S
Norsk Forsvarsteknologi A/S	Relining A/S
Norsk garantiinstitutt for skip og borefartøyer A/S	Resirk A/S
Norsk Hydro Angola A/S	Rogaland Teater A/S
Norsk Hydro A/S	Røldal-Suldal Kraft A/S
Norsk Hydro Dabaa A/S	SAS, Norge
Norsk Hydro Dezassete A/S	Scandinavian Card TV A/S
Norsk Hydro Electrolysers A/S	Scanmag A/S
Norsk Hydro Exploration Egypt A/S	Securus Industrier A/S
Norsk Hydro Fosfat A/S	Skjeberg-Sarpsborg-Varteig Bilselskap A/S (SSV Bilselskap A/S)
Norsk Hydro Gabon A/S	Spacetec A/S
Norsk Hydro Malaysia A/S	Spitsbergen Travel A/S
Norsk Hydro Produksjon A/S	Statens Datasentral A/S
Norsk Hydro Ras Qattara A/S	Statens Skogplanteskoler A/S
Norsk Hydro Russland A/S	Statkraft Anlegg A/S
Norsk Hydro Shtockmanovskoye A/S	Statkraft Energy Enterprise A/S
Norsk Hydro Sitra A/S	Statkraft Engineering A/S
Norsk Hydro Waste Treatment Syst A/S	Statnett International A/S
Norsk Hydros Handelsselskap A/S	Statnett Marked A/S

Statoil Detaljist A/S	TBK Telematikk A/S
Statoil Namibia A/S	TBK Teleteam A/S
Statoil Nigeria A/S	Teamco A/S
Statoil Norge A/S	Tele Mobil A/S
Statskog Natureventyr A/S	Tele TV A/S
Statskog Naturstein A/S	Tele-Com A/S
Stavanger Havnesilo A/S	Teledialog A/S
Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S	Telefinans A/S
Stormøllen A/S	Telefonkatalogens Gule Sider A/S
Sulitjelma Bergverk A/S	Telekatalog A/S
Svalbard Næringsbygg A/S	Telemarkedet A/S
Svalbard Næringsutvikling A/S	Telenor A/S
Svalbard Samfunnsdrift A/S	Teleplus A/S
Svælgfos A/S	Telepomor A/S
Sydvaranger A/S	Telepost Communication A/S
Sønsterud Planteskole A/S	Telereiser A/S
Sørøysund Eiendomsselskap A/S	Teleserv A/S
T-Invest A/S	Teletotal A/S
TBK A/S	Televentre A/S
TBK Dolphin A/S	Trygghetssentralen A/S
TBK KabelTV A/S	Trøndelag Teater A/S
TBK Marktech A/S	Uninett A/S
TBK Microsys A/S	Unireiser A/S
TBK Mobiltelefonhuset A/S	Veterinærmedisinsk Oppdragscenter A/S
TBK Nett A/S	Vinmonopolet A/S
TBK Produkter A/S	Ødegaardens Bilruiter A/S
TBK Radiosystemer A/S	Østfold Bilruiter A/S
TBK Telehuset A/S	Østlandske Trygghetssentral A/S

Tidligere utkommet på emneområdet*Previously issued on the subject***Norges offisielle statistikk (NOS)** *Official statistics of Norway*

- B 677 De offentlige sektorers finanser 1972-1985 (gamle definisjoner)
Public sector finances 1972-1985 (former definitions)
- B 860 De offentlige sektorers finanser 1983-1988 (gamle definisjoner)
Public sector finances 1983-1988 (former definitions)
- C 54 De offentlige sektorers finanser 1986-1991 (gamle definisjoner)
Public sector finances 1986-1991 (former definitions)
- C 298 Struktur tall for kommunenes økonomi 1994
- C 338 Nasjonalregnskapsstatistikk 1988-1993. Produksjon, anvendelse og sysselsetting
- C 339 *National Accounts 1988-1993. Production, Use and Employment*
- C 340 Nasjonalregnskapsstatistikk 1988-1993. Institusjonelt sektorregnskap
- C 341 *National Accounts 1988-1993. Institutional Sector Accounts*
- C 371 Struktur tall for kommunenes økonomi 1995

Rapporter (RAPP)

- 92/13 Offentlig forvaltning i Norge
- 92/14 Flittig, E.H.: Folketrygden. Utviklingen fra 1967 til 1990
- 94/21 Skatter og overføringer til private. Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1994
- 95/9 Fæhn, T., L.A. Grünfeld, E. Holmøy, T. Hægeland og B. Strøm: Sammensetningen av den effektive støtten til norske næringer i 1989 og 1991
- 96/7 Offentlig sektor i Norge. Strukturelle hovedtrekk og utvikling i perioden 1988-1994
- 96/18 Fæhn, T. og T. Hægeland: Effektive satser for næringsstøtte 1994
- 97/?? Skatter og overføringer til private. Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1996 (under utgivelse)

Sosiale og økonomiske studier (SØS)

- 79 Gabrielsen, I.: Det norske skattesystemet 1992 *The Norwegian tax system 1992*
- 80 Bowitz, E.: Offentlige stønader til husholdninger. En økonometrisk undersøkelse og modellanalyse
- 93 Cappelen, A., R. Choudhury og T. Eika: Petroleumsvirksomheten og norsk økonomi 1973-1993

Økonomiske analyser (ØA)

- 3/94 Langørger, A.: Sysselsettingsutviklingen i kommunal tjenesteproduksjon
- 4/95 Langørger, A.: Kommunenes økonomiske tilpasning over tid
- 6/95 Den makroøkonomiske utviklingen 1988-1994 belyst med reviderte nasjonalregnskapstall
- 6/95 Nossen, J.P. og L. Sundell: Revisjon av finansstatistikken for offentlig forvaltning
- 3/96 Eika, T.: Utbyggingen av petroleumssektoren og konjunkturforløpet 1973-93
- 4/96 Nossen, J.P.: Offentlige finanser i Norge sammenlignet med EU-landene, USA og Japan
- 5/96 Eika, T.: Petroleumsvirksomheten og norsk økonomi

Ukens statistikk (US)

- 27/95 Offentlige finanser, reviderte tall for 1988-1994
- 27/95 (ekstranr.) Nytt nasjonalregnskap (om hovedrevisjonen)
- 18/96 Offentlige finanser, 1988-1995
- 51-52/96 Offentlige finanser. Balanse for offentlig forvaltning, 1988-1995
Offentlige finanser. Offentlige innkjøp, 1988-1995
- 4/97 Skatteregnskapsstatistikk, 1996
- 6/97 Offentlige finanser, 1980-1987

Bank- og kredittstatistikk. Aktuelle tall

- 8/95 Finansielle sektorbalanser 1988-1993
- 9/95 Finansinstitusjoner og offentlige, ikke-finansielle foretak
- 7/96 Prinsipper og definisjoner i kredittmarkedsstatistikken

Economic Survey

- 4/96 Nossen, J.P.: General government finances in Norway in an international perspective

Discussion Papers

- 178 Bowitz, E. and S.I. Hove: Business cycles and fiscal policy: Norway 1973-93

Annet

EU-kommisjonen (1996): European Economy 62

Eurostat (1996): European System of Accounts 1995

FN m.fl. (1993): System of National Accounts 1993

OECD (1996a): Economic Outlook 60

OECD (1996b): National Accounts: Detailed Tables 1981-1994

OECD (1996c): Revenue Statistics of OECD Member Countries 1965-1995

De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk

Recent publications in the series Official Statistics of Norway

- C 326 Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 1996: Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 2nd Quarter 1996: Statistics and Analysis*. 1996. 83s. 85 kr. ISBN 82-537-4311-4
- C 327 Industristatistikk 1994: Næringstall *Manufacturing Statistics 1994: Industrial Figures*. 1996. 123s. 80 kr. ISBN 82-537-4312-2
- C 328 Utdanningsstatistikk: Videregående skoler 1. oktober 1994 *Education Statistics: Upper Secondary Schools 1 October 1994*. 1996. 92s. 70 kr. ISBN 82-537-4313-0
- C 329 Kriminalstatistikk 1994: Anmeldte og etterforskede lovbrudd *Crime Statistics 1994: Offences Reported to the Police and Offences Investigated*. 1996. 70s. 70 kr. ISBN 82-537-4314-9
- C 330 Barnehager og tilbud til 6-åringene i skolen 1995 *Child Care Institutions and Educational Programmes for 6 Year Olds 1995*. 1996. 69s. 70 kr. ISBN 82-537-4315-7
- C 331 Jaktstatistikk 1995 *Hunting Statistics 1995*. 1996. 50s. 70 kr. ISBN 82-537-4317-3
- C 332 Veitrafikkulykker 1995 *Road Traffic Accidents 1995*. 1996. 98s. 80 kr. ISBN 82-537-4318-1
- C 333 Bygge- og anleggsstatistikk 1994 *Construction Statistics 1994*. 1996. 49s. 60 kr. ISBN 82-537-4320-3
- C 334 Sjøfart 1995 *Maritime Statistics 1995*. 1996. 127s. 80 kr. ISBN 82-537-4324-6
- C 335 Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 1996: Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 3rd Quarter 1996: Statistics and Analysis*. 1996. 114s. 85 kr. ISBN 82-537-4326-2
- C 336 Varehandelsstatistikk 1994 *Wholesale and Retail Trade Statistics 1994*. 1996. 55s. 70 kr. ISBN 82-537-4327-0
- C 337 Statistikk over eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1994 *Real Estate, Renting and Business Activities 1994*. 1996. 41s. 60 kr. ISBN 82-537-4329-7
- C 338 Nasjonalregnskapsstatistikk 1988-1993: Produksjon, anvendelse og sysselsetting. 1996. 108s. 80 kr. ISBN 82-537-4331-9
- C 339 National Accounts 1988-1993: Production, Uses and Employment. 1996. 108s. 80 kr. ISBN 82-537-4332-7
- C 340 Nasjonalregnskapsstatistikk 1988-1993: Institusjonelt sektorregnskap. 1996. 52s. 70 kr. ISBN 82-537-4333-5
- C 341 National Accounts 1988-1993: Institutional Sector Accounts. 1997. 52s. 70 kr. ISBN 82-537-4334-3
- C 342 Kommunestyrevalget 1995 *Municipal Council Election 1995*. 1996. 158s. 95 kr. ISBN 82-537-4335-1
- C 343 Fylkestingsvalget 1995 *County Council Election 1995*. 1996. 148s. 80 kr. ISBN 82-537-4337-8
- C 344 Pleie- og omsorgsstatistikk 1994 *Nursing and Care Statistics 1994*. 1996. 66s. 70 kr. ISBN 82-537-4339-4
- C 345 Lønnsstatistikk 1995 *Wage Statistics 1995*. 1996. 125s. 80 kr. ISBN 82-537-4341-6
- C 346 Reiselivsstatistikk 1995 *Statistics on Travel 1995*. 1996. 90s. 70 kr. ISBN 82-537-4343-2
- C 347 Energistatistikk 1995 *Energy Statistics 1995*. 1996. 127s. 80 kr. ISBN 82-537-4345-9
- C 349 Skogavvirkning 1994/95: Til salg og industriell produksjon *Roundwood Cut 1994/95: For Sale and Industrial Production*. 1996. 53s. 70 kr. ISBN 82-537-4347-5
- C 350 Samferdselsstatistikk 1995 *Transport and Communication Statistics 1995*. 1996. 166s. 95 kr. ISBN 82-537-4349-1
- C 351 Elektrisitetsstatistikk 1994 *Electricity Statistics 1994*. 1996. 67s. 70 kr. ISBN 82-537-4350-5
- C 370 Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 1996: Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 4th Quarter 1996: Statistics and Analysis*. 1997. 67s. 85 kr. ISBN 82-537-4351-3
- C 371 Strukturtall for kommunenes økonomi 1995. 1997. 176s. 95 kr. ISBN 82-537-4352-1

Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Publikasjonen kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 00 44 80
Telefaks: 22 86 49 76

eller:

Akademika - avdeling for
offentlige publikasjoner
Møllergt. 17
Postboks 8134 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 11 67 70
Telefaks: 22 42 05 51

ISBN 82-537-4356-4
ISSN 0550-0508

Pris kr 95,00

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

9 788253 743561